

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

Journal of Management and Local Innovation

กำหนดการเผยแพร่

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 12 ฉบับ

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักการบริหารจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ สังคมวิทยา พัฒนาสังคม การศึกษา และสหวิทยาการทางสังคมศาสตร์ที่เชื่อมโยงหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม โดยมีรูปแบบการตีพิมพ์ฉบับพิมพ์ ISSN (Print): 2697-6439 เป็นต้นมา

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณากูมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผศ.ดร.สุรพงษ์ แสงเรณู	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.สุวัฒน์ อินทรประไพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
อ.ดร.กรกต ชาบั่นทิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขานุการ: นายสมยศ พันโคคา ศิลปกรรม: นายสุรัชย์ บุญพิทักษ์, นายคมสัน จันทร์แจ้ง
พิสูจน์อักษร: นายวิชัย ชัยบำรุง, นายไพศาล วิเศษชาติ, นางสาวณิชาภัทร เกิดฤทธิ์

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

เครือข่ายส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์

99/173 ม. 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170

โทรศัพท์ : 095-564-9349 e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

จัดพิมพ์โดย: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร. 035-248-000 ต่อ 8555. แฟกซ์. 035-248-000 ต่อ 8545

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review)

ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.กัญญาณทน กาญจนาทวีกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือตอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
รศ.ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.จิรายุ ททรัพย์สิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รศ.ดร.ศิวัช ศรีโสภากุล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.พิเชฐ ทั้งโต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ศักรินทร์ วรวัฒน์ประปัญญา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผศ.ดร.วาสิตา เกิดผล ประสบศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผศ.ดร.วิษุกร นาครชน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.นงศ์ลักษณ์ ใจฉลาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.วรรณธร วรวิรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.สุภาพ ผู้รุ่งเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.สามารถ บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.นพดล ดีไทยสงค์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.ธิดาภูมิ หมั่นมี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เสกสรร สนวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.อนันต์ อุปสอด	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผศ.ดร.สุวัฒน์ อินทรประไพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.ประทีป พิฆทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
ผศ.ดร.ธีรภัทร กิจจารักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review) (ต่อ)

ผศ.ดร.จิตติวรา พลเยี่ยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผศ.ดร.ญาณัญญา ศิริภักธธาดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผศ.ดร.จิตติพร อุ๋นใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผศ.ดร.กมลวิช ลอยมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผศ.ดร.เอกอนงค์ ศรีสำอางค์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.สุกชัย ตริทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.บงกช นิมิตระกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผศ.ดร.อาจารย์ ประจวบเหมาะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผศ.ดร.สุรสิทธิ์ อุดมธนวังค์	สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
ผศ.ดร.ปรัธมาศ พลสิทธิ์ภักกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผศ.ดร.นพพร บัวอินทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผศ.ดร.ดุจฤดี คงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.ไชยะ เทพา	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์
ผศ.ว่าที่ร้อยตรีพงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.มานิตย์ อรรถชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อ.ดร.ขจรอรุณพน พงศ์วิริทธิ์ธร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อ.ดร.ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
อ.ดร.ทศพร มะหะหมัด	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
อ.ดร.เพ็ญพิมพ์ พวงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยพะเยา
อ.ดร.มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อ.ดร.กรกต ชาบันขิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อ.ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
อ.ดร.อาภรณ์รัตน์ เลิศไผ่รอด	วิทยาลัยนครราชสีมา
อ.ดร.สาลินี ชัยวัฒนพร	มหาวิทยาลัยสแตมฟอร์ด
อ.ดร.ณัฐพัชร์ มณีโรจน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อ.ดร.ผกามาศ ชัยรัตน์	มหาวิทยาลัยพะเยา
อ.ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์	โรงเรียนหอวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ฉบับนี้เป็นปีที่ 4 ฉบับที่ 7 ประจำเดือน ธันวาคม 2565 เพื่อรักษาคุณภาพของบทความให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกติกาสากล กองบรรณาธิการ ได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือกและกลั่นกรอง บทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด เพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ และ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงาน ทางวิชาการ

สำหรับเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ถือได้ว่ามีความโดดเด่นที่เน้นกระบวนการวิจัยที่เข้มข้น ประกอบไปด้วยจำนวนบทความทั้ง 24 บทความ โดยภาพรวมหลักเป็นการพัฒนาจากงานวิจัยที่ศึกษา กรณีเฉพาะ (Case Study) ที่แต่ละบทความได้เน้นกระบวนการวิจัยเชิงลึกในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของการสนทนากลุ่มการสอบถาม และการสัมภาษณ์ ประกอบกับบทความส่วนใหญ่แสดงถึง การทำงานร่วมกันของผู้มีพหุในลักษณะทีมงาน ทำให้บทความมีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน มีการ วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างสมบูรณ์น่าสนใจ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรม ท้องถิ่น และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถ้อยแถลงบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์

บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

	หน้า
กองบรรณาธิการ (Editorial Board)	(1)
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Reviewers)	(2)
บทบรรณาธิการ (Editorial)	(4)
การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ.....	1
พลวัฒน์ เป็ดทอง, ขวาล ศิริวัฒน์, พระมหาสมบุญ สุธมโม	
องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในจังหวัดลำปาง.....	11
ณัฐกฤตา ศรีวิชัยโย, ชวลีย์ ณ ถกลาง, ผกามาศ ชัยรัตน์	
การศึกษาขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิว นอร์มัล.....	25
อรรธกานท์ ทองแดงเจือ, พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	
การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัย รับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี.....	39
สุรัชย์ วัฒนจันทร์, ทักษกร แสงทองดี, ศิริพร นุชสำเนียง	
การพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพระภิกษุสามเณร ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา วัดบูรพาภิราม.....	54
พระมหาเต็ม โสภโณ, บุญมี พรรษา, วีระพงษ์ แผงคำฮัก	
ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี ของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	69
กิตติศักดิ์ สาระบูรณ์, ชลธิศ ดาราวงษ์	
ความสุขในการทำงานและความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย.....	81
อดิสร ศรีอำนวย, กษิตศ ใจผาวัง	
ความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด.....	94
สมัชชา ศรีนोक, พระวิเทศพรหมคุณ, สุวัฒน์ รักขันโท	
อิทธิพลของกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อความ ตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เตาบิน.....	108
สุรสิทธิ์ อุดมธนวนรงค์, ณัฐปภัสร เทียนจันทร์, ปิณทิรา แก้วช่วย	

สารบัญ (Content)

หน้า

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	120
<i>วรรณภา ภูแข่งหมอก, สุวัฒน์ รักขันโท, สมชัย ศรีนอก</i>	
แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2.....	135
<i>อลิสรา ทองใบ, พรเทพ ฐิ์แผน</i>	
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การถ่ายทอด ลักษณะทางพันธุกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต กับการสอนแบบปกติ.....	149
<i>ปิยะนันท์ จันทร์กอง, กรวิภา สรรพกิจจำนง</i>	
แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4.....	158
<i>ปณวัฒน์ เรืองจิระโชติ, อีระวัฒน์ มอนไธสง</i>	
การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เพื่อบูรณาการกับรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ตำบลหนองย่างทอย อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์.....	169
<i>พระมหาอิศราพงษ์ โชติปัญญา (บุญเสริมวงศา), สุวัฒน์ รักขันโท</i>	
<i>สายรุ้ง บุปผาพันธ์</i>	
การศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38.....	182
<i>วิชณ หนูแย้ม, นงลักษณ์ ใจฉลาด</i>	
A Measurement Model Development of English Learning Achievement Using Online English Teaching Media for Primary School Students.....	197
<i>Patcharawan Chanmanee, Weerapong Paengkamhag</i>	
<i>Boonmee Pansa</i>	
A Study of English Language Use in Tourism: A Case Study of Outbound Tourist Guides.....	217
<i>Chidnupong Munta, Boonmee Pansa, Weerapong Paengkamhag</i>	

สารบัญ (Content)

หน้า

คุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	222
ศิริพร สาระบุรณ์, ชลธิศ ดาราวงษ์	
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคูบอน (วัฒนานันทอุทิศ).....	234
สิริพร พักชำเจริญ, อรุณฯ ลิมตศิริ	
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับ การสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปลัมภ์).....	247
ชนันณัชฎา ศรีคำ, อรุณฯ ลิมตศิริ	
ปัจจัยคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการ วิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม.....	259
สุรสิทธิ์ อุดมธนวนวงศ์, อริยชัย ฌ ระนอง, วัชรพล แจ่มนิยม	
แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์.....	270
วันชัย สุขตาม, จิรายุ ทรัพย์สิน, สิริพัฒน์ ลาภจิตร, ศศิธร ศูนย์กลาง นพฤทธิ จิตรสายธาร, อธิมาตริ เพิ่มพูน	
กลยุทธ์และกระบวนการการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่พุทธศาสนา ให้แก่ประชาชน.....	287
พรรณรวิ พิศากาศย์, งามอาจ สิ่งล้ำพอง	
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา.....	297
ทิพย์อาภา เลี้ยงอักษร, ทัชชกร แสงทองดี, สุพจน์ บุญวิเศษ	
ภาคผนวก	
หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์.....	313

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้สื่อวีดิทัศน์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ

A Study of Academic Achievement in Civic Duty Subjects Using Video
Media of Students in Grade 4, Wat Chaiyaphum School

พลวัฒน์ เป็ดทอง¹ ขวาล ศิริวัฒน์² พระมหาสมบุญ สุธมโม³

Ponlawat Pedthong, Chawal Siriwith, PhramahaSomboon Suthammo

บทคัดย่อ (Abstract)

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญจากสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง สามัคคีคือพลัง อยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.75

คำสำคัญ (Key Words): ผลสัมฤทธิ์; สื่อวีดิทัศน์; วิชาหน้าที่พลเมือง

Abstract

The thesis entitled consisted of two objectives. The study aimed 1) To compare the learning achievement in the subjects Duties of citizens on self-discipline before and after school using video media of 4th grade students to study the satisfaction with learning by using video media Civil duty course on self-discipline Grade 4 students at Wat Chaiyaphum School, Sena District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2. 1) academic achievement in the course Duties of citizens on self-discipline using video

Received: 2022-09-08 Revised: 2022-11-24 Accepted: 2022-11-30

¹ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Corresponding Author e-mail: bangban2012@gmail.com

² มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

media of 4th grade students after studying higher than before significantly from the statistics at the .01 level 2) Satisfaction of Prathomsuksa 4 students towards learning by using video media Unity is strength at the highest level have an average score of 4.75

Keywords: Achievement; Video Media; Civic Duty Subjects

บทนำ (Introduction)

ปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวพุทธธรรมโดยพระธรรมปิฎก (พระราชมุนี, 2518) ตั้งแต่วัยเยาว์ดำรงสมณศักดิ์เป็นพระราชมุนีได้อธิบายว่า ชีวิตเกิดจากการรวมตัวขององค์ประกอบต่าง ๆ จำนวนมากซึ่งจัดได้เป็น 2 ประเภท คือ องค์ประกอบทางร่างกายและทางจิตใจซึ่งทุกส่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาไปตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและภายนอกชีวิตจะพยายามเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุปัจจัยที่จะอำนวยประโยชน์แก่ตน หรือเกื้อกูลแก่การดำรงชีวิตของตนหรือช่วยเพิ่มพูนความสามารถของตนที่จะดำรงอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ตนน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ดังนั้น ชีวิตจึงขาดอิสรภาพไม่มีความเป็นใหญ่ในตนเอง เพราะถูกครอบงำหรือพึ่งพาอาศัยปัจจัยภายนอกตลอดเวลา แต่เนื่องจากมนุษย์มีคุณลักษณะพิเศษที่ต่างจากชีวิตแบบอื่น ๆ คือ มีองค์ประกอบภายในจิตใจที่เรียกว่า “สติปัญญา” จึงทำให้มนุษย์สามารถที่จะเรียนรู้และสามารถจัดปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งหลายให้เกื้อกูลแก่การดำรงชีวิตของตน ทำให้มนุษย์สามารถหลุดพ้นจากอำนาจครอบงำของสิ่งอื่นทำให้มีอิสรภาพหรือมีความเป็นใหญ่ในตนเองขึ้น กระบวนการที่มนุษย์เกิดการเรียนรู้โดยใช้สติปัญญานี้เอง คือการศึกษา ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า “การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชีวิตเข้าถึงอิสรภาพ คือ ทำให้หลุดพ้นจากอำนาจครอบงำของปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกให้มากที่สุดและมีความเป็นใหญ่ในตัวเอง ในการที่จะกำหนดความเป็นอยู่ของตนให้ได้มากที่สุด” (ทศนา แหมมณี, 2552)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขการจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการเรียนรู้ต้องมาจากการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ใช้ความรู้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน พัฒนาการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้สอนต้องส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคมการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความ

อดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาในปัจจุบัน ช่วยเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษาไปมาก โดยเฉพาะการจัดการกับความรู้ เพื่อนำองค์ความรู้มาใช้ประโยชน์ และสามารถสร้างรูปแบบการประยุกต์ใช้งานได้กว้างขวาง วิดีทัศน์เป็นสื่อการเรียนรู้หนึ่งที่จะทำให้นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อที่จัดทำและแสดงผลในรูปแบบวีดิทัศน์สื่อที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ ที่สามารถอ่านผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ คุณสมบัติของสื่อวีดิทัศน์สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้ นอกจากนั้นสื่อวีดิทัศน์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหวแบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญกับความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหาโดยได้กำหนดไว้ในสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม ประการที่สอง ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ประการที่สาม ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมจริยธรรมและข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ นำมาประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ประการที่สี่ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ประการที่ห้า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สารวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นหาเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อเป็นสื่อการสอนที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียนที่เปื้อน่าย การจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ และสื่อเดิมที่ยังมีไม่พอ และไม่มี ความดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยเฉพาะสารวิชาหน้าที่พลเมืองที่มีเนื้อหาที่ยากและสลับซับซ้อนความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

การศึกษาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ลักษณะทางกายภาพและสภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบตัวเราเป็นการเรียนรู้ที่จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สารวิชาหน้าที่พลเมือง เนื่องจากเป็นรายวิชาที่มีสาระการเรียนรู้ที่หลากหลาย จึงก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการทำความเข้าใจในเนื้อหาของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนและเกิดความกังวลในการศึกษาเล่าเรียนในรายวิชานี้ จึงเป็นเหตุที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่ดีทางผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่าจะควรแก้ปัญหาโดยการจัดการเรียนเชิงรุกมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้นและส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

จากการศึกษาสภาพปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่ำกว่าระดับมาตรฐานผู้วิจัยเห็นว่าการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาในด้านที่ดีขึ้นได้ โดยมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้มีความสุขสนุกสนานและมีการกระตุ้นเร้าความสนใจทั้งและการได้ลงมือทำด้วยตนเองซึ่งเป็นวิธีที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมืองให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังด้วยการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ อ.เสนา จ.พระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารวิชาหน้าที่พลเมือง

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังด้วยการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ อ.เสนา จ.พระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นการวิจัยแบบ One-Group Pretest- Posttest Design ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการทำการวิจัยเพื่อการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนกับค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังเรียน และการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มโรงเรียนบ้านชัยพัฒนามีจำนวน 9 โรงเรียน อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 119 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 31 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่เรียนที่กำลังศึกษาในรายวิชานี้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างสื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาปัญหา จัดบันทึกเก็บและรวบรวมข้อมูล 2) ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 3) ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง พร้อมทั้งศึกษาเทคนิควิธีการสร้าง และพัฒนาการสร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ 4) ศึกษาคำอธิบายรายวิชาหน้าที่พลเมือง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การจัดสาระการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คำอธิบายรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 5) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ 6) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี วิธีการ รวมทั้งเทคนิค ตลอดจนขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำแนวทางและประสบการณ์ในการสร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ 7) เขียนโครงร่างของกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำ รูปแบบของการสร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน 8) สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง วิชาหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนโดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ 9) ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ในวิชาหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ในส่วนที่บกพร่องตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ คือ คำสั่งไม่กระชับ ตัวเลือกไม่ชัดเจน และควรเรียงตัวเลือกจากข้อความสั้นไปยังข้อความที่ยาวตามลำดับ สรุปได้ว่าค่า

IOC ของความสอดคล้องในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.88 ซึ่งข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข คือ คำชี้แจงการใช้คู่มือ และความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ 10) นำกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลอง ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดไชยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 31 คน 11) ผลการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้คำแนะนำต่าง ๆ ของนักเรียนจากการสังเกตและสอบถามขณะที่นักเรียนได้เรียนตามกระบวนการแบบ โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้ดีและมีประสิทธิภาพ 12) จัดพิมพ์คู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นการสอนสอนครั้งต่อไป

2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่องความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และหลักการแนวคิดในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการสอนโดยใช้สื่อ วีดิทัศน์รายวิชา รายวิชาหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ชั่วโมง 3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดทำเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดประเมินผล โดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท ผลการประเมินค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.68 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด(บุญชม ศรีสะอาด, 2554) 4) ทำการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง 5) นำไปทดลองพร้อมกับสื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 6) นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่องความมีวินัยในตนเอง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับแบบทดสอบความรู้ เรื่องความมีวินัยในตนเอง โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ 2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้เข้าใจรายละเอียดของหลักสูตร อาทิ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่ต้องพัฒนาให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร 3) วิเคราะห์เนื้อหา สาระ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ที่เกี่ยวกับแบบทดสอบความรู้ เรื่องความมีวินัยในตนเอง โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ 4) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและจัดทำหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับแบบทดสอบความรู้ เรื่อง

ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ตามองค์ประกอบต่าง ๆ 5) เขียนโครงร่างแบบทดสอบความรู้ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบของแบบทดสอบความรู้ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ 6) ดำเนินการสร้างแบบทดสอบความรู้ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 7) นำแบบทดสอบความรู้ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านการวิจัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความตรง ความถูกต้อง ความเหมาะสม ด้านเนื้อหา สื่อ กิจกรรม การวัดผล ประเมินผล นำผล การแสดงความคิดเห็นมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.82 8) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 31 คน และนำแบบทดสอบมาตรวจคำตอบโดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้คะแนน 0 สำหรับข้อที่ตอบผิด 9) นำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.35 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - 0.60 10) ปรับปรุงแบบทดสอบความรู้ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในส่วนที่บกพร่องตามคำแนะนำต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบความทันสมัยของเนื้อหาความหลากหลายของกิจกรรม ความสอดคล้องของแบบทดสอบและจุดประสงค์

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชาหน้าที่พลเมือง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากตำราและเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยเลือกแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) 2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ 3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของข้อความ ภาษาและประเมินคุณภาพ โดยใช้มาตรฐานค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert) ผลปรากฏว่า คุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญมีระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งฉบับคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93 5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับที่สมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 ชั่วโมง
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน รายวิชา หน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2 ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชา หน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ ซึ่งอภิปรายตามลำดับได้ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัย ได้วิจัยพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง สื่อการสอน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังจากที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องสื่อการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิเชษฐ เพียรเจริญ. 2546)

2) ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง รายวิชาหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย กล่าวได้ว่าความเห็นคิดเป็นสิ่งที่เต็มไปด้วยความยินดี ที่ความต้องการได้รับการตอบสนองในทางบวก หรือการบรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่ตั้งไว้ นักเรียนมีความคิดเห็นในการใช้สื่อวีดิทัศน์ แสดงว่าเมื่อนักเรียนได้เรียน ใช้สื่อวีดิทัศน์ นักเรียนเข้าใจในบทเรียนและ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จึงทำให้นักเรียนให้คะแนนประเมิน

ความพึงพอใจในระดับที่มากที่สุด ตามที่กล่าวไว้ว่า “องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนจะต้องประกอบด้วย เนื้อหาวิชา ทักษะกระบวนการและการประเมินผล ซึ่งมีองค์ประกอบย่อย ๆ ได้แก่ การเตรียมการสอน วัตถุประสงค์ของวิชา เอกสารประกอบการสอนความสามารถในการสอน การจัดกิจกรรมการสอน การใช้สื่อการสอนและการประเมินผลการสอน” (ปรีชญาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542)

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไชยภูมิ” ผู้วิจัยค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังต่อไปนี้

1. จุดเน้นและขอบข่าย รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย ประกอบด้วย 1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญู กตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ) 2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 2 รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ 3 ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบด้วย 1. การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย 2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์ ประกอบด้วย 1. การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย 2. การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

2. ผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย 2) แสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้ทำประโยชน์ในสังคม 3) มีส่วนร่วมในขนบธรรมเนียมประเพณีไทย 4) เห็นความสำคัญและแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 5) ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6) มีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกาของห้องเรียน 7) ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมขอครอบครัวและห้องเรียน 8) ยอมรับและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน 9) วิเคราะห์ปัญหา

ความขัดแย้งในท้องถิ่นและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี 10) ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ครูผู้สอนควรมีการจัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ให้พร้อมในการใช้งาน ตรวจสอบเช็คประสิทธิภาพการทำงาน ระบบเสียงให้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้

1.2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ซึ่งมีลำดับการสอนเป็นขั้นตอน ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องชี้แจงลำดับขั้นตอนในการสอนแก่นักเรียนให้ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจการเรียนการสอนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สื่อวีดิทัศน์ เป็นเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่สร้าง ความน่าสนใจให้กับผู้เรียน เป็นอย่างดี และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องต่าง ๆ ได้อีกด้วย

2.2 ควรนำการใช้สื่อวีดิทัศน์ มาใช้ศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระอื่น ๆ นอกจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาหน้าที่พลเมือง

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ทิตนา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

พระราชวรมณี. (2518). *ปรัชญาการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย.

องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในจังหวัดลำปาง

Components of Creative Tourism in Lampang Province

ณัฐกฤตา ศรีวิชัยโย¹ ขวลิย์ ณ ถลาง² ผกามาศ ชัยรัตน์³

Natkrita Sriwichaiyo, Chawalee Na Thalang, Pakamas Chairatana

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษา “องค์ประกอบการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ในจังหวัดลำปางเกิด” เกิดขึ้นจากการเล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยที่จังหวัดลำปางเป็นเมืองรองทางการท่องเที่ยว แต่เป็นแหล่งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญของทางภาคเหนือของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษานำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปางต่อไป โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในจังหวัดลำปาง 2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test) Independent Sample T-Test และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวกัน (f-test or One way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การทดสอบความสัมพันธ์ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการเดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อน ท่องเที่ยว ร้อยละ 53.50 นิยมเดินทางกับครอบครัว ร้อยละ 40.30 ในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ ร้อยละ 31.80 เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 52.00 และพักที่พักระยะทางไกล ร้อยละ 28.70 โดยมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่ำกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 35.00 ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยว 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 30.50 ข้อ 2. พบว่าองค์ประกอบการท่องเที่ยว-ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสิ่ง

Received: 2022-09-13 Revised: 2022-10-10 Accepted: 2022-10-22

¹ สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม, มหาวิทยาลัยพะเยา College of Management University of Phayao. Corresponding Author e-mail: sriwichaiyo.n@gmail.com

² สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม, มหาวิทยาลัยพะเยา College of Management University of Phayao

³ สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม, มหาวิทยาลัยพะเยา College of Management University of Phayao

ดึงดูดใจ ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาได้แก่ ด้านการเข้าถึง ($\bar{X} = 4.48$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.40$) ด้านที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.39$) และส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.35$) ตามลำดับ จากผลการวิจัยจะพบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่จังหวัดลำปางนั้นหัวข้อสิ่งดึงดูดใจมาเป็นลำดับแรก นั้นแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (เชิงวัฒนธรรม) มุ่งเน้นหาความรู้ โดยคำนึงถึงการเข้าถึง, สิ่งอำนวยความสะดวก, กิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านแหล่งท่องเที่ยวเป็นรองรอง ฉะนั้นแล้วผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดลำปางควรหาข้อมูลความเป็นมา เพื่อนำความรู้ที่ได้มาเป็นจุดขายให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจต่อไป

คำสำคัญ (Keywords): องค์ประกอบการท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์; จังหวัดลำปาง

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the behavior of Thai tourists visiting creative tourism in Lampang province, and 2) to study the tourism components of Thai tourists in traveling in Lampang. This research was a quantitative research, collecting data with the questionnaires. The sample group consisted of 400 people analyzed data with ready-made programs using descriptive statistics were frequency, percentage, mean, and standard deviation. Inferential statistics used to test hypotheses were T-Test, F-Test, The statistical significance was set at the 0.05 level. The correlation test was Scheffé's method. The result found that, 1) personal data of the respondents on a trip to come to Lampang with the purpose of traveling for leisure, travel was at 53.50%, Prefer to travel with family 40.30 level, travel by private car 52.00 percent and, travel by private car 52.00 percent, and 28.70% stayed in homestay accommodation with travel expenses less than 3,000 baht. 35.00 percent, most of them came to travel once a year, 30.50 percent. Item 2. It was found that tourism components The overall picture was at a high level (mean = 4.41). considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was attractiveness (average = 4.52), followed by accessibility (average = 4.48), amenities (average = 4.40), accommodation for tourists (average = 4.39), and the aspect with the least average was tourism activities and tourist attractions. (mean = 4.35), respectively.

Keywords: Elements of Travel; Creative Tourism; Lampang Province

บทนำ (Introduction)

กระแสของการท่องเที่ยวที่ปรับเปลี่ยนตามกระแสของการพัฒนาของโลก โดยมีแนวคิดที่ว่า “นักท่องเที่ยว” ในยุคใหม่ไม่ได้เดินทางท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ของการเสพความสุขจากการบริการ หรือแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น แต่นักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อศึกษาหาความรู้ การเรียนรู้และการเข้าใจถึงความแตกต่างกันของสังคมมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งนักท่องเที่ยว ทางเลือกใหม่นี้มีผลทำให้รูปแบบของการเดินทางท่องเที่ยวหรือการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่จะไป หรือการเลือกปฏิบัติกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนของทิศทาง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับกระแสความต้องการของ นักท่องเที่ยวตามมา โดยเป้าหมายสูงสุดของการท่องเที่ยวในทางเลือกใหม่คือ นอกจากนักท่องเที่ยว จะได้รับความเพลิดเพลินใจหรือความสุขทางจิตใจแล้วนั้น ยังเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจกันในสังคม ของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน สังคมเกิดความสงบสุข เป็นการนำการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือ ในการเชื่อมโยงเกาะเกี่ยวคนในสังคมเดียวกันและต่างสังคมยังเป็นการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น และยังเป็นกลไกนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (คู่มือการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ CREATIVE TOURISM DESTINATION MANAGEMENT, กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) จัดว่าเป็นแนวคิด ที่ค่อนข้างใหม่ เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ.2543 โดยริชาร์ดส และเรย์มอนด์ (Greg Richards และ Crispin Raymond) (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พ.ศ.2561)

ต่อมาในปี พ.ศ.2549 องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จึงได้กำหนด นิยามว่า “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือ การเดินทางที่มุ่งไปสู่ความผูกพัน และประสบการณ์จริงแท้ที่เกิดจากการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ศิลปะ มรดกทางวัฒนธรรม หรือคุณลักษณะพิเศษของพื้นที่นั้น และนำมาซึ่งความเชื่อมโยงกับผู้คนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ และเป็นผู้รังสรรค์วัฒนธรรมที่มีชีวิตนั้น” (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, 2561) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีที่มาจากปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ กระแสโลกาภิวัตน์และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ความคิดเชิงสร้างสรรค์กับการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการเปลี่ยนแปลงชนชั้นทางสังคม และพฤติกรรมนักท่องเที่ยว (ณรงค์ พลรักษ์ และคณะ, 2559) กล่าวคือ 1) กระแสโลกาภิวัตน์และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ คือการใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย 2) ความคิดเชิงสร้างสรรค์ กับการกำหนดนโยบายสาธารณะ คือการที่สังคมนั้น ๆ 3) การเปลี่ยนแปลงชนชั้นทางสังคมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคือในยุคปัจจุบันชนชั้นทางสังคมสามารถถูกขจัดได้ด้วยระบบเศรษฐกิจที่เข้มแข็งซึ่งเมื่อมีชนชั้นทางสังคมที่สูงขึ้นพฤติกรรมของทั้งเจ้าบ้านและนักท่องเที่ยวก็จะเปลี่ยนไป

องค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ระบุถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกว่า จากผลกระทบของโควิด-19 ที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2562 ส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลกเติบโตลดลงใน ไตรมาสแรกของปี พ.ศ.2563 ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ลดลงร้อยละ 22.7 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 และต่อเนื่องมาจนถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ที่จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเฉพาะในเดือนเมษายนลดลงมากถึงร้อยละ 97 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันในปี พ.ศ.2562 ซึ่งเป็นผลพวงมาจากการที่ทุกประเทศที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 100) ต่างใช้มาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างกันเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยธุรกิจการบินและธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบในลำดับต้น ๆ จนทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างดำเนินมาตรการทุกด้าน โดยเฉพาะมาตรการด้านการเงินและการคลัง และการจ้างงานเพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวของไทย จากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่เดินทางมาประเทศไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี พ.ศ.2563 ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 ร้อยละ 38.01 โดยนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกมีจำนวนมากที่สุด 3.73 ล้านคน แต่ก็ยังเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงในอัตราสูงสุดร้อยละ 46.12 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทยสูง 3 อันดับแรก คือ นักท่องเที่ยวจีน มาเลเซีย และรัสเซีย ตามลำดับและที่สร้างรายได้สูงสุดให้กับประเทศไทยยังคงเป็นนักท่องเที่ยวจีนรองลงมาได้แก่ รัสเซีย สหราชอาณาจักร มาเลเซีย ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกาและเยอรมัน ตามลำดับ โดยกรุงเทพฯ ยังคงเป็นจังหวัดท่องเที่ยวยอดนิยมอันดับหนึ่งของนักท่องเที่ยวชาวไทยตามมาด้วยภาคเหนือ และภาคตะวันตก ตามลำดับ แต่การใช้จ่ายส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย 3 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพฯ ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ สถานการณ์ปัจจุบันที่ทั่วโลกให้ความสนใจและติดตามมาอย่างต่อเนื่อง คือ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทั้งในรูปของการนำเสนอข้อมูลความเป็นมา ความรุนแรงของการระบาดเมื่อเทียบกับการระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาลำดับเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงของการแพร่ระบาดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของไทย (รายงานภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว พ.ศ. 2563, 2565)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ให้ประเทศไทย และมีบทบาทสำคัญในการช่วยสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจประเทศ ในปี พ.ศ.2561 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ.2561 มีจำนวนนักท่องเที่ยว จำนวน 38.277 ล้านคน ขยายตัว ร้อยละ 7.54 รายได้รวมทั้งสิ้นมูลค่า 2 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 9.43 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2562)

ในปี พ.ศ.2562 การท่องเที่ยวของไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้รายงานภาวะเศรษฐกิจต้นปี พ.ศ.2562 และเปิดเผยตัวเลขนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.2562 พบว่า มีจำนวน 3.72 ล้านคนเติบโตร้อยละ 4.9 ส่งผลให้ในเดือนมกราคม พ.ศ.2562 ประเทศไทยมีรายได้จาก การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ อยู่ที่ 1.95 แสนล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.4 จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับ การท่องเที่ยวไทย ผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมชุมชนสร้างสรรค์สินค้าและ

บริการ สะท้อนอัตลักษณ์ชุมชนและ แปรนด์จังหวัดในการส่งเสริมสินค้าในชุมชน (กรกช ตราชู, 2562)

จังหวัดลำปางได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ การพัฒนาให้เป็นเมืองน่าเที่ยวและการพัฒนาให้เป็นเมืองเซรามิก ซึ่งมีอุตสาหกรรมเซรามิกเป็นหนึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อต้องการให้จังหวัดลำปางเป็นเมืองศูนย์กลางเซรามิกของประเทศ จึงได้จัดทำถนนเซรามิกขึ้นเพื่อเป็น Land mark นอกจากอำเภอเกาะคา ที่มีความโดดเด่นในเรื่องเซรามิกเครื่องปั้นดินเผาแล้ว ยังมีอีกหลายอำเภอที่ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดเด่นและน่าสนใจ นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เรียนรู้และ ได้ลงมือทำอีกด้วย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากเปลือกไม้ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ผลิตภัณฑ์แกะสลักไม้ นั่งช้างศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย เป็นต้น (แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง พ.ศ.2561 – 2565, 2564)

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดลำปาง เป็นการท่องเที่ยวที่มีมนต์เสน่ห์ที่แฝงอยู่ในวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจะได้เข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่นักท่องเที่ยวไม่เคยประสบหรือพบเจอมาก่อน ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดลำปางพัฒนามาจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น หมู่บ้านหัตถกรรมไม้แกะสลัก บ้านหูลุก, หมู่บ้านเซรามิก บ้านศาลา บัวบก หรือศูนย์การเรียนรู้ชุมชนท่ามะโอซึ่งรวบรวมศิลปวัฒนธรรมหลากหลายรูปแบบไว้ในสถานที่เดียวกัน เช่น การตีดาบ การฟ้อนดาบ การเลี้ยงช้าง เป็นต้น

จากข้อมูลตามที่ได้วิจัยได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดลำปางให้เป็นที่รู้จักและเพิ่มความนิยมให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยใช้เอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดลำปางในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เพื่อนำรายได้เข้าสู่ชุมชนโดยตรงและยังเป็นการรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดลำปางไว้ไม่ให้สูญหายตามกาลเวลาและนอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังสามารถนำเอาผลของงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปางให้มีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดลำปาง จำนวน 400 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาจังหวัดลำปาง จำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเนื้อหาอย่างสมบูรณ์โดยมีวิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นจะใช้เป็นคำถามกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง จำนวน 400 คน เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีลักษณะคำถามแบบปลายปิดจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา และรายได้ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย แบบสอบถามด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว โดยมีลักษณะคำถามแบบปลายปิดจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เหตุผลที่เที่ยว ช่วงเวลาที่มาเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้ง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เลือกทำการเก็บข้อมูลโดยอาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้ศึกษาวิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. การแจกแบบสอบถาม (Questionnaire Survey) ลักษณะของคำถามเป็นแบบคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question)

2. แบบสอบถาม ถูกนำไปใช้กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง โดยมีแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 400 ชุด

3. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ทำการเก็บจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์และสามารถแบ่งแยกการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาได้ ดังนี้

การวิเคราะห์เชิงปริมาณของข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาแจกแจงในการวิเคราะห์ตามประเด็นที่ต้องการจะศึกษาจากการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง ด้วยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) การคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนการวิเคราะห์ค่าความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยว จังหวัดลำปาง จะใช้การคำนวณโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในจังหวัดลำปาง พบข้อมูลที่สามารถนำมาสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
พักผ่อน ท่องเที่ยว	214	53.50
เยี่ยมญาติ เพื่อน	67	16.80
ทัศนศึกษา ศึกษาดูงาน	67	16.80
ติดต่อธุรกิจ	40	10.00
ปฏิบัติราชการ	12	3.00
รวม	400	100.0
2.ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เดินทางกับครอบครัว	161	40.30
เดินทางกับกลุ่มเพื่อน	120	30.00
เดินทางเพียงลำพัง	69	13.30
เดินทางมากับกลุ่มหน่วยงานองค์กร	50	12.50
รวม	400	100.0
3.ช่วงเวลาในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
วันจันทร์-ศุกร์	127	31.80
วันหยุดสุดสัปดาห์	106	26.50
วันหยุดช่วงปิดภาคเรียน	61	15.30
วันหยุดนักขัตฤกษ์	53	13.30
วันหยุดพิเศษอื่น ๆ	53	13.30
รวม	400	100.0
4.ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ

รถยนต์ส่วนตัว	208	52.00
รถเช่า รถตู้	97	24.30
รถจักรยานยนต์	48	12.00
รถโดยสารประจำทาง	31	7.80
รถทัวร์บริษัทนำเที่ยว	16	4.00
รวม	400	100
5. สถานที่พักแรม	จำนวน	ร้อยละ
โฮมสเตย์	115	28.70
บ้านญาติ/เพื่อน	100	25.00
โรงแรม	97	24.25
รีสอร์ท	88	22.00
รวม	400	100.0
6. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	140	35.00
6,001 – 7,000 บาท	132	33.00
3,001 – 6,000 บาท	90	22.50
7,001 ขึ้นไป	38	9.50
รวม	400	100.0
7. ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1 ครั้ง ต่อปี	122	30.50
1 ครั้ง ต่อ 3 เดือน	106	26.50
1 ครั้ง ต่อ 6 เดือน	75	18.80
1 ครั้ง ต่อเดือน	62	15.50
1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	35	8.80
รวม	400	100.0

จากตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการเดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อน ท่องเที่ยว ร้อยละ 53.50 นิยมเดินทางกับครอบครัว ร้อยละ 40.30 ในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ ร้อยละ 31.80 เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 52.00 และพักที่ที่พักประเภทโฮมสเตย์ ร้อยละ 28.70 โดยมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่ำกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 35.00 ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยว 1 ครั้ง ต่อปี ร้อยละ 30.50

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบการท่องเที่ยว

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย

1.ด้านสิ่งดึงดูดใจ

1. สถานที่ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ	4.52	0.67	มากที่สุด
2. ความมีชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ.ลำปาง	4.52	0.64	มากที่สุด
3. ความเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวและชุมชน เช่นหมู่บ้านตีมืด และ หมู่บ้านแกะสลัก	4.52	0.67	มากที่สุด
4. กิจกรรมของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ. ลำปาง เช่น นั่งช้าง รถม้า	4.51	0.65	มากที่สุด
5. สถานที่ท่องเที่ยวมีวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ชุมชนที่น่าสนใจ	4.51	0.68	มากที่สุด
รวม	4.52	0.57	มากที่สุด

2. ด้านการเข้าถึง

1. มีรถโดยสารสาธารณะเข้าถึง	4.54	0.67	มากที่สุด
2. ป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวมีความชัดเจน	4.52	0.68	มากที่สุด
3. มีป้ายบอกทางตลอดการ ทางเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ.ลำปาง	4.47	0.70	มาก
4. สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้หลายเส้นทาง	4.44	0.73	มาก
5. ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.42	0.71	มาก
รวม	4.48	0.56	มาก

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1. มีร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่เพียงพอ	4.42	0.71	มาก
2. การให้บริการด้านข่าวสารข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เพียงพอ	4.41	0.69	มาก
3. ป้ายแนะนำสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวมีความชัดเจน	4.41	0.74	มาก
4. มีศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ. ลำปาง	4.40	0.71	มาก
5. มีบริการชำระสินค้าผ่าน mobile banking	4.38	0.71	มาก
รวม	4.40	0.60	มาก

4. ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

1. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ. ลำปางมี ความหลากหลายของกิจกรรม	4.37	0.72	มาก
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้าง ประสบการณ์และความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว	4.37	0.75	มาก
3. กิจกรรมการท่องเที่ยวเอื้อต่อการสร้างจิตสำนึก แก่นักท่องเที่ยว เช่น เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน	4.37	0.75	มาก
4. ความน่าสนใจของกิจกรรมในสถานที่ท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์	4.35	0.73	มาก
5. มีกระบวนการสร้างรายได้และสร้างอาชีพให้แก่ ชุมชนท้องถิ่น	4.33	0.72	มาก
รวม	4.35	0.66	มาก
5. ด้านแหล่งท่องเที่ยว			
1. ท่องเที่ยวหมู่บ้านหัตถกรรมแกะสลักไม้ บ้าน หลุก อ.แม่ทะ จ.ลำปาง	4.37	0.75	มาก
2. บ้านม้าทำน้ำ อ.เมือง จ.ลำปาง	4.35	0.73	มาก
3. หมู่บ้านท่องเที่ยวเซรามิค อำเภอเกาะคา จ. ลำปาง	4.34	0.75	มาก
4. ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง	4.33	0.72	มาก
รวม	4.35	0.67	มาก
6. ด้านที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว			
1. มีที่พักรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงพอ	4.44	0.69	มาก
2. ที่พักมีความสะอาด บรรยากาศดี และปลอดภัย	4.44	0.70	มาก
3. มีป้ายแนะนำสถานที่ที่พักมีความชัดเจน	4.37	0.77	มาก
4. ราคาที่พักมีความเหมาะสม	4.37	0.73	มาก
5. มีที่พักให้บริการใกล้เคียงสถานที่ท่องเที่ยว	4.35	0.73	มาก
รวม	4.39	0.61	มาก

จากตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง

ด้านสิ่งดึงดูดใจ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยวที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมา ในจังหวัดลำปาง ด้านสิ่งดึงดูดใจ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ ความมีชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ.ลำปาง ความเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวและชุมชน เช่น หมู่บ้านตึ๊ด และหมู่บ้านเกะสลัก (ค่าเฉลี่ย = 4.52) และส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ.ลำปาง เช่น นั่งช้าง รถม้า และ สถานที่ท่องเที่ยววิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรม ชุมชนที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.51)

ด้านการเข้าถึง กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยวที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมา ในจังหวัดลำปาง ด้านการเข้าถึง อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีรถโดยสารสาธารณะเข้าถึง (ค่าเฉลี่ย = 4.54) รองลงมาได้แก่ ป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.52) มีป้ายบอกทางตลอดการ ทางเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ.ลำปาง (ค่าเฉลี่ย = 4.47) สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้หลายเส้นทาง (ค่าเฉลี่ย = 4.47) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 4.42)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยวที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมา ในจังหวัดลำปาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 4.42) รองลงมาได้แก่ การให้บริการด้านข่าวสารข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เพียงพอ และ ป้ายแนะนำสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวมีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.41) มีศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ.ลำปาง (ค่าเฉลี่ย = 4.40) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีบริการชำระสินค้าผ่าน mobile banking (ค่าเฉลี่ย = 4.38)

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยวที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมา ในจังหวัดลำปาง ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จ.ลำปางมีความหลากหลายของกิจกรรม กิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถ สร้างประสบการณ์และความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว และ กิจกรรมการท่องเที่ยวเอื้อต่อการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว เช่น เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.37) รองลงมา ความน่าสนใจของกิจกรรมในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ย = 4.35) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีกระบวนการสร้างรายได้และสร้างอาชีพให้แก่ชุมชนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 4.33)

ด้านแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยวที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง ด้านแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่องเที่ยวหมู่บ้านหัตถกรรมแกะสลักไม้ บ้านหลุก อ.แม่ทะ จ.ลำปาง (ค่าเฉลี่ย = 4.37) รองลงมาได้แก่ บ้านม้าท่าน้ำ อ.เมือง จ.ลำปาง (ค่าเฉลี่ย = 4.35) หมู่บ้านท่องเที่ยวเซรามิค อำเภอเกาะคา จ.ลำปาง (ค่าเฉลี่ย = 4.34) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง (ค่าเฉลี่ย = 4.33)

ด้านที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยวที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง ด้านที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีที่พักรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงพอ และ ที่พักมีความสะอาด บรรยากาศดี และปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย = 4.44) รองลงมาได้แก่ มีป้ายแนะนำสถานที่ที่พักมีความชัดเจน และ ราคาที่พักมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.37) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีที่พักรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ = 4.35)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปาง ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย และ องค์ประกอบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปางอันจะนำไปสู่ข้อมูล แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดลำปาง โดยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

อภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อ พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน ผลการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมในการท่องเที่ยว คือ เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน มักเดินทางมาเป็นครอบครัว เดินทางมาท่องเที่ยววันจันทร์ – ศุกร์ เดินทางมาโดยรถส่วนตัว นิยมพักโฮมสเตย์ มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งต่ำกว่า 3,000 บาท ซึ่งผลการได้สอดคล้องกับ วรวิทย์ แก้วไพรินทร์ (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อวัดในตำบลคลองสระบัว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ในหลายหัวข้อดังนี้ นักท่องเที่ยวเดินทางมาเพื่อพักผ่อน เดินทางมาเป็นครอบครัว เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว สาเหตุที่สอดคล้องอาจเกิดจากสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและ จังหวัดลำปางส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงทำให้นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในเรื่องของศิลปวัฒนธรรม แต่มีหัวข้อที่มีความขัดแย้งกันดังนี้ นักท่องเที่ยวมักเดินทางในช่วงวันหยุด และ ใช้เงินในการท่องเที่ยวประมาณ 1,000 บาท สาเหตุที่เกิดความขัดแย้งอาจเกิดจากระยะของ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งอยู่ใกล้กว่าจังหวัดลำปางมากจึงไม่มีความจำเป็นที่นักท่องเที่ยวจะต้องนอนพักค้างแรม ทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละครั้งต่างกัน ซึ่งการเดินทางไป

ท่องเที่ยวที่จังหวัดลำปางถ้าเดินทางด้วยรถส่วนตัวจะเดินทางท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับได้ยาก ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงนิยมมาในวันธรรมดาและท่องเที่ยวในวันเสาร์ อาทิตย์ที่เป็นวันหยุด

สมมติฐานข้อที่ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญขององค์ประกอบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวมาในจังหวัดลำปางซึ่งผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวในหัวข้อสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้ในส่วนของการเข้าถึง, สิ่งอำนวยความสะดวก, กิจกรรมทางการท่องเที่ยว, แหล่งท่องเที่ยว, ที่พักแรม นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งขัดแย้งกับ เพ็ชรภรณ์ ชีवालชาญชนกิจ (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่มีผลต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดระนอง” ซึ่งได้ผลการวิจัยดังนี้ สิ่งดึงดูดใจ, การเข้าถึง, สิ่งอำนวยความสะดวก, กิจกรรมทางการท่องเที่ยว, แหล่งท่องเที่ยว, ที่พักแรม นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด สิ่งที่ทำให้ผลการวิจัยขัดแย้งกันคือรูปแบบของการท่องเที่ยวจังหวัดลำปางเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นหลัก แต่จังหวัดระนองมีความโดดเด่นของการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงสุขภาพ ทำให้ความสำคัญขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยวแตกต่างกันออกไป แต่ทั้งนี้ผลการวิจัยส่วนใหญ่ได้ไปสอดคล้องกับ แสงรวี เกตุสุวรรณ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “องค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวยุโรป” ซึ่งให้ความสำคัญในหัวข้อของ สิ่งดึงดูดใจ, การเข้าถึง, สิ่งอำนวยความสะดวก, กิจกรรมทางการท่องเที่ยว, แหล่งท่องเที่ยว, ที่พักแรม อยู่ในระดับมากนั้นแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ความสำคัญกับสิ่งดึงดูดใจมากที่สุด เพื่อมาความรู้เพิ่มเติมมากกว่าการท่องเที่ยวเพื่อความสุข

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำเอาผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวเพื่อรองรับและสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว
2. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องปรับและพัฒนาความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่แตกต่างออกไปจากจังหวัดที่มีการท่องเที่ยวเป็นเรื่องหลัก
3. ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดลำปางเพื่อที่จังหวัดลำปางจะได้เป็นเป้าหมายทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมากกว่าที่จะเป็นเพียงเมืองรองหรือเมืองผ่านทาง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง
2. ควรที่จะศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอื่นที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้

3. ในประเทศมี 4 ภาคจังหวัดลำปางตั้งอยู่ที่บริเวณภาคเหนือของประเทศไทย แต่ยังมีอีก 3 ภาคที่ยังขาดการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปควรทำให้ภาคที่เหลือของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรกช ทรายและคณะ. (2560). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บ้านด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา. วารสารรัชต์ภาคย์. ฉบับพิเศษ: 164-177.
- คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดลำปาง สำนักงานจังหวัดลำปาง. กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง พ.ศ.2561 – 2565, 2564. ฉบับทบทวน ปี 2562
- เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ. (2564). องค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่อิทธิพลต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ภูริวัจน์ เดชอ้อม. (2566). การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์การพัฒนาการท่องเที่ยว โลกาภิวัตน์, สืบค้น 29 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.kukr.lib.ku.ac.th>.
- วรวิทย์ แก้วไพรินทร์. (2561). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อวัดในตำบลคลองสระบัว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- แสงรวี เกตุสุวรรณ. (2563). องค์ประกอบทางการท่องเที่ยวที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวยุโรป. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- Creative Tourism การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. สืบค้น 29 สิงหาคม 2565, จาก <http://creativetourism.circlecamp.com>.

การศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิว نرمัล

Components of Secondary School Administration in the New Normal Era

อรรถกานท์ ทองแดงเจือ¹ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ²
Authakarn Thongdangjua, Pimolpun Phetsombat

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิว نرمัล สำหรับให้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการได้แก่ ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนดประเด็น จัดทำสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิว نرمัล ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์ 2) การพัฒนาครูและบุคลากร 3) ภาวะผู้นำ 4) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 5) เทคโนโลยีดิจิทัล

คำสำคัญ (Keywords): องค์ประกอบของการบริหาร; โรงเรียนมัธยมศึกษา; ยุคนิว نرمัล

Abstract

This article is goal was to research the components of secondary school administration in the new normal era in order to manage secondary schools in a situation-appropriate manner. The study was executed through the review of relevant research and documents to determine issues and a focus group discussion by five experts. The results indicated that the components of school administration in the new normal era included 1) strategy, 2) teacher and personnel development, 3) leadership, 4) learner quality development, and 5) digital technology.

Keywords: Component of Administration; Secondary School; New Normal Era

Received: 2022-11-27 Revised: 2022-12-11 Accepted: 2022-12-12

^{1,2} คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi. Corresponding Author e-mail: pimolpun_p@mutt.ac.th

บทนำ (Introduction)

ในโลกปัจจุบันซึ่งเป็นยุคกระแสโลกาภิวัตน์ ในแต่ละวันเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นตลอดเวลา ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีได้พัฒนาให้โลกแคบลง การแลกเปลี่ยนข้อมูลและเรียนรู้ซึ่งกันและกันสามารถทำได้โดยไม่มีขอบเขตที่จำกัด และจากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการในด้านการบริหารองค์กรจากเดิม (Bradford & Bruke, 2005) วิฤตการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกแรกเริ่มคลี่คลายลง หลายภาคส่วนเริ่มพูดถึง “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” ที่จะตามมา การมาเยือนของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับระบบการศึกษาหลากหลายด้าน ทักษะและหลักสูตรโลกการศึกษารูปแบบใหม่ เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำแย่กว่าเดิม วิฤตครั้งนี้ให้กลายเป็นโอกาสทางการศึกษา จากความผิดปกติแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม (New Abnormal) ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาต้องปรับตัวอยู่ให้รอด เนื่องจากความจำเป็นครั้งใหญ่ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น กล่าวว่ามี การวางแผนและจัดเตรียมนโยบายต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อรองรับอุบัติการณ์ใหม่ เพื่อให้จัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, 2563)

การศึกษาไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างมาก ทำให้ระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากมายประการแต่เดิม ทั้งมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว มีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ส่งผลให้การศึกษาไทยประสบปัญหาหนักยิ่งขึ้น เนื่องจากการซ้ำเติมปัญหาที่มีอยู่แต่เดิม นอกจากนี้จากการสังเคราะห์แนวคิดและการสัมภาษณ์นักการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา พบว่า จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นการศึกษาไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับด้านคุณภาพผู้เรียน การปรับตัวขององค์กรและคุณภาพของผู้เรียนในบริบทที่เปลี่ยนแปลง (อัจฉรา นิยมภา, 2564) กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาค้นหาให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนั้น นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่ม

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นโยบายที่ 3 ด้านการและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามีความสำคัญ เนื่องจากมีการมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ที่รู้จักตนเองสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปพัฒนาตนเองได้ มีความคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรม มีความกระตือรือร้นในการร่วมมือสร้างสังคมไทยและสังคมโลกที่ยั่งยืน นอกจากนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษายังถือว่ามีความจำเป็นอย่างในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามนโยบายของภาครัฐของสถานศึกษานั้น ต้องอาศัยแนวทางการบริหารจัดการวิถีใหม่ที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้นำการศึกษาไทยต้องมีบทบาทเชิงรุก (วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, 2560) บริบทในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ยืดหยุ่นได้ เปิดกว้างสู่ระบบงานแนวใหม่ รวมไปถึงการพัฒนาระบบงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทที่มีการเปลี่ยนในยุคดิจิทัลในโลกปัจจุบันที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความไม่เท่าเทียมกันของทรัพยากร มีความแตกต่างของปัญหา ในบริบทเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน (Pacheco, 2020) สถานศึกษายุคนี้ จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการเพื่อให้การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวข้างต้น การบริหารการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา มีส่วนทำให้สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าทันต่อการแข่งขันในนานาชาติ ซึ่งจะต้องอาศัยกลยุทธ์พัฒนาครูและบุคลากร ภาวะผู้นำ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทำให้การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งผลวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อให้เกิด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้จะใช้วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคดิจิทัล

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการศึกษาและการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เอกสารการวิเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4. การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาหาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัล ได้จากสำรวจศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนว่านักการศึกษา นักวิชาการมีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงในยุคต่าง ๆ ซึ่งนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา

องค์ประกอบ นักการศึกษา	สุทินันท์ นันทวิทย์ และสัจจิวรรณ ทรัพย์วสุ (2558)	เจตน์ศิริ ทิพย์มาบุตร (2560)	ประเสริฐ สำเภารอด (2560)	พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง (2560)	พรชัย เจดามาน (2563)	ทิพวรรณ โพธิ์ขำ (2564)	อัจฉรา นิยมภา (2564)	กษมา ชนะวงษ์ (2564)	ความถี่
กลยุทธ์		✓	✓	✓	✓		✓	✓	6
พัฒนาครูและบุคลากร	✓		✓	✓	✓	✓		✓	6
พัฒนาคุณภาพผู้เรียน	✓		✓	✓				✓	4
ภาวะผู้นำ	✓		✓	✓		✓			4
หลักการบริหาร		✓				✓			2
บริหารทรัพยากร					✓				1

ประเมินผล							√		1
เทคโนโลยีดิจิทัล	√			√		√			3
พัฒนาหลักสูตร							√	√	2

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารโรงเรียน และนักการศึกษาทั้งหมด 8 คน ประกอบด้วย สุทินันท์ นันทวิทย์ และสัจจวรรณ ทรพรพสุ (2558) ; เจตน์ศิริ ทิพย์มาบุตร (2560); ประเสริฐ สำเภารอด (2560); พรศักดิ์ ทิพย์วงศ์ทอง (2560); พรชัย เจดามาน (2563) ; ทิพวรรณ โพธิ์ขำ (2564) ; กษมา ชนวงษ์ (2564) และ อัจฉรา นิยมภา (2564) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไปตามคิดข้างต้นจะต้องประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปผนวกรวมกันกับองค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ได้แก่ 1) กลยุทธ์ 2) พัฒนาครูและบุคลากร 3) ภาวะผู้นำ 4) พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 5) เทคโนโลยีดิจิทัล หลังจากนั้นนำแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษา นักวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยต่างๆมาประกอบแนวคิดในแต่ละองค์ประกอบมาจัดทำกรรณการสนทนากลุ่ม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย (Research Results)

1) ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัลได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัล

องค์ประกอบหลักของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัล	องค์ประกอบย่อยของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัล
1. กลยุทธ์	1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลกระทบ 1.2 การกำหนดกลยุทธ์ 1.3 การนำแผนกลยุทธ์ไปใช้ 1.4 การควบคุมและประเมินผล
2. การพัฒนาครูและบุคลากร	2.1 การฝึกอบรม 2.2 การศึกษาดูงาน 2.3 องค์การเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.4 การสัมมนา

องค์ประกอบหลักของการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในยุคนิวโนร์มัล	องค์ประกอบย่อยของการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในยุคนิวโนร์มัล
	2.5 การเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. ภาวะผู้นำ	3.1 การมีวิสัยทัศน์ 3.2 การมีบารมี 3.3 การสร้างแรงบันดาลใจ 3.4 ความฉลาดทางอารมณ์
4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.1 เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน 4.2 แผนการจัดการเรียนรู้ 4.3 การประเมินอย่างเป็นระบบ
5. เทคโนโลยีดิจิทัล	5.1 ระบบจัดเก็บและประมวลผล 5.2 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่ 5.3 เครือข่ายสังคมออนไลน์

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริการโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวโนร์มัล มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กลยุทธ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย คือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลกระทบ การกำหนดแผนกลยุทธ์ การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและการประเมินผล โดยที่กลยุทธ์ถือเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการบริการสถานศึกษาโดยการกำหนดแบบแผนด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่สามารถเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการวางแผนงานในอนาคตจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์กรที่พัฒนาอย่างสืบเนื่อง และในการวางแผนต้องคำนึงถึงผู้ปฏิบัติด้วย ซึ่งในหลายกรณีสิ่งที่ผู้บริหารตั้งใจจะทำอาจจะเป็นไปได้แต่ผู้ปฏิบัติใช้ความชำนาญด้านต่าง ๆ ปรับกลยุทธ์ในระหว่างปฏิบัติอาจจะเป็นไปได้แต่ผู้ปฏิบัติอาจใช้ความชำนาญด้านต่าง ๆ ปรับกลยุทธ์ในระหว่างปฏิบัติจนกลายเป็นกลยุทธ์ที่เกิดขึ้นจริง (Mintzberg, 1994) เนื่องจากกลยุทธ์เป็นแผนการหรือแนวทางของการพัฒนาเชิงรุก ที่ผ่านการกลั่นกรองโดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์องค์การและบริบทที่นำไปสู่วิธีปฏิบัติที่มีประสิทธิผลโดยการคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ Kotler and Murphy (1981) และ พงษ์ทิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2552) ที่กล่าวว่า กลยุทธ์ คือ การวางแผนในภาพรวมให้องค์การที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมภายนอก หรือการวิเคราะห์สังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และการเมืองว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรจะส่งผลดี หรือเป็นภาวะคุกคามต่อการดำเนินการขององค์การในอนาคตอย่างไร

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาครูและบุคลากร ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาดูงาน 3) องค์การเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) การสัมมนาและ 5) การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการพัฒนาครูและบุคลากรถือว่าเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษาอย่างยิ่ง โดยผ่านกระบวนการที่ทำให้เกิดความเจริญหรือความสำเร็จ เป็นกิจกรรมที่เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลดี และสร้างความพร้อมให้ครูและบุคลากรปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากร สถานศึกษาและบริบทของภาระงาน สอดคล้องกับ กานต์ อัมพานนท์ (2560) ได้กล่าวถึง การพัฒนาครู คือ การดำเนินงานที่พยายามจะเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน มีเจตคติที่ดีในการทำงานและต่อวิชาชีพครู รวมถึงมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดี อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ (2540) กล่าวว่า ในการพัฒนาครูเป็นการส่งเสริมให้ครูในหน่วยการได้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงานอันก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน วิธีการพัฒนามีหลายหลากวิธี ผู้บริหารควรให้ครูทุกคน สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาครูทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงาน ศักยภาพในคน จุดมุ่งหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลในองค์การ (จิตติมา อัครธิติพงศ์, 2556)

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีบารมี 3) การสร้างแรงบันดาลใจ และ 4) การฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งภาวะผู้นำถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการบริหารสถานศึกษา โดยในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องใช้ภาวะผู้นำในการนำพาองค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา มีบทบาทและอิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงและการดำรงชีวิตในอนาคต เนื่องจากการมีภาวะผู้คือ พฤติกรรมหรือกระบวนการที่ ผู้บริหารหรือผู้นำขององค์กรที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นในองค์กร หรือผู้ใต้บังคับบัญชาที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการปรับตัว มีวิสัยทัศน์ที่ดี ให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการนำพาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ สอดคล้องกับ Colin & Gabriele (2001) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำถือเป็นความสามารถจูงใจผู้อื่นและความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์รวมไปถึงความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เพื่อทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้อย่างมีขวัญและกำลังใจความสามารถในการชักนำให้กิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Yulk, 2006) และสุรรัตน์ โตเขียว (2560) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาโดยใช้การชักชวน จูงใจให้บุคคลปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการของผู้บริหารด้วยความเต็มใจและยินดีที่จะให้ความร่วมมือ ซึ่งผู้นำต้องมีอิทธิพลต่อบุคคลหรือสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดการทำการกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และต้องเป็นผู้สร้างวัฒนธรรมที่ดีให้แก่สถานศึกษา

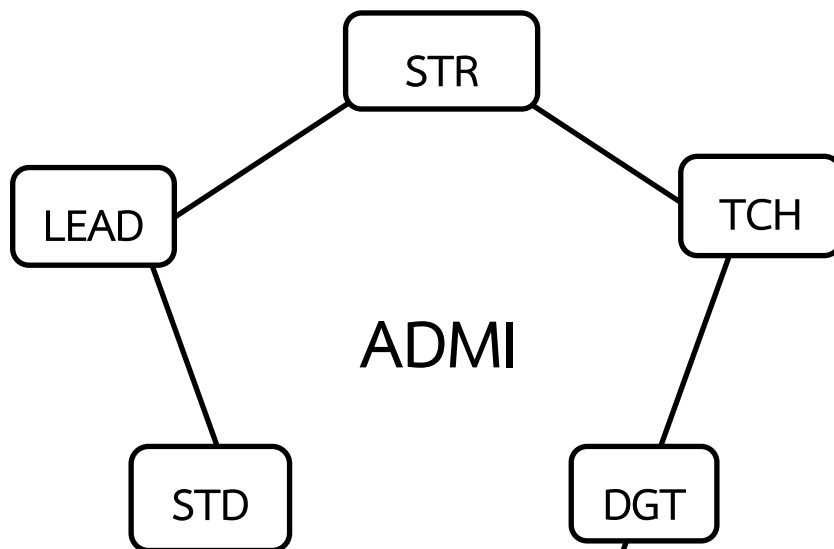
องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) การประเมินอย่างเป็นระบบ โดยการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีตามจุดมุ่งหมายหรือเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน เขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของช่วงชั้น ความสามารถในการวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตร โดยอีกด้าน คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดี ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันงามของสังคมโดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2561) ได้กำหนด เกณฑ์ประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ จตุรภัทร ประทุม (2562) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะตาม มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)

องค์ประกอบที่ 5 เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ระบบจัดเก็บและประมวลผล 2) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่ และ 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลมี บทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลทุกเพศทุกวัย ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ระหว่างกันใช้ในการศึกษาเรียนรู้ ค้นหาข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัด มีความสะดวกรวดเร็วช่วยให้สื่อสารกันได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะการใช้งานบนอุปกรณ์พกพาเคลื่อนที่ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และโน้ตบุ๊ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในด้านการเชื่อมโยงการติดต่อสื่อสาร เป็นผลทำให้จำนวน ผู้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากโลกถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีในยุคที่เรียกว่า ดิจิทัล ทรานส์ฟอร์เมชัน กิจกรรมต่าง ๆ ถูกดำเนินไปภายใต้เทคโนโลยีดิจิทัล มีบทบาทในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในการปฏิรูป รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ให้พร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อยกระดับความสามารถในการจัดการศึกษา และส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การจะทำให้ การเปลี่ยนแปลงบรรลุผล ประกอบด้วยปัจจัย 4 ส่วน คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) บุคลากร 3) วัฒนธรรมองค์กร และ 4) เทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อองค์ประกอบ ทั้ง 4 ส่วนทำงานประสานกันจะ เป็นเสมือนเกราะป้องกันให้สถานศึกษาทำงานได้ อย่างราบรื่น (จิรนนท์ มูลมาตร และคณะ, 2565) สอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า เทคโนโลยีในปัจจุบันที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง

รู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ 1. Cloud Computing เป็นเสมือนมีบริการ Server บน Internet ซึ่งสถานศึกษาไม่จำเป็นต้องวาง ระบบ Server ของตนเองในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการประหยัดงบประมาณของสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล (Storage) การใช้ Software และการลงทุนด้าน Hardware รวมทั้งการลงทุนด้านบุคลากรผู้ดูแลระบบ เนื่องจากผู้ให้บริการ Cloud จะเป็นผู้รับผิดชอบเอง เอกชนที่ให้บริการ Cloud เช่น Amazon Web Services (AWS), Microsoft Azure, IBM/SoftLayer and Google Compute Engine. ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ Cloud ขึ้นกับ Applications หรือ Software ที่ จะใช้ขนาดความจุที่ต้องการในการเก็บข้อมูล (Storage) และการเชื่อมต่อ (Connectivity) 2. Mobility Devices ได้แก่อุปกรณ์พกพาที่สามารถใช้งานได้ทุกสถานที่ทั้งหลาย โทรศัพท์มือถือ Smart Phones, Tablet PC และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่น ๆ มีความสามารถเข้าถึงอย่างอิสระเพื่อการใช้งานแบบเคลื่อนที่ได้ เพราะอุปกรณ์เหล่านี้มี Applications ที่ช่วยให้ผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ บุคลากรสถานศึกษา หรือแม้แต่เด็กนักเรียนก็สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ขณะที่อดีตใช้ได้เพียงการโทรศัพท์เพียงอย่างเดียว (Single purpose) แต่ปัจจุบันนี้เป็นแบบ Multipurpose 3. Social Network ในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อทัศนคติ พฤติกรรมและความเชื่อของคนในสังคมเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็น LINE, Facebook, Twitter, WeChat หรือ Instagram ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถที่จะเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์เหล่านั้นอย่างถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะงานการบริหารของสถานศึกษา เช่น ใช้กลุ่ม LINE เพื่อการสื่อสารที่รวดเร็วทั่วถึงเฉพาะกลุ่มในการสื่อสารข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในการทำงานที่ไม่เป็นทางการ แต่ไม่ควรใช้ในการสั่งงานหรือการบริหารที่เป็นทางการ เป็นต้น ปัจจุบันนี้สื่อสังคมออนไลน์สามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการบริหารงานหรือทำลายบรรยากาศการบริหารงานของสถานศึกษาได้เช่นกัน 4. Internet of Things (IoT) ปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะการใช้การเชื่อมต่อผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ข้าวของเครื่องใช้สำนักงานในบ้าน Smart Phones, Tablet PC หรือ แม้กระทั่งนาฬิกาของใช้ส่วนบุคคล IoT นี้จะสามารถนำมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารให้เป็น Smart Office ได้ หรือแม้แต่การนำแนวคิด Work at Home มาใช้ในอนาคต

องค์ความรู้จากการวิจัย (Body of Knowledge)

องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัล
ที่มา : อรรถกานท์ ทองแดงเจือ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2565

องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวนอร์มัล (ADMI)

องค์ประกอบที่ 1 กลยุทธ์ (STR) ประกอบด้วย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลกระทบ คือ การวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ โดยการกำหนดระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการดำเนินงานเพื่อนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ โดยดูจากจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การ และดูจากโอกาสและอุปสรรคจากภายนอกองค์การ เพื่อให้ในการดำเนินการใช้กลยุทธ์ที่นำองค์การไปสู่ความสำเร็จ การกำหนดแผนกลยุทธ์คือการกำหนดแผนในการใช้กลยุทธ์ ในการกำหนดทิศทางของ องค์การโดยต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่รอบด้าน และดำเนินการไปอย่างเป็นขั้นตอนว่า องค์การจะดำเนินการไปทิศทางไหนและในสภาพแวดล้อมอย่างไร

การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ คือ กระบวนการที่นำเอากลยุทธ์ที่ถูกกำหนดไว้ ไปสู่แผนการดำเนินงาน กำหนดรายละเอียดด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงบประมาณหรือวิธีการดำเนินงาน รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงภายในด้านวัฒนธรรม โครงสร้างหรือระบบบริหาร เพื่อให้สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยดำเนินผ่านขั้นตอนการกำหนดแผนและการจัดสรรทรัพยากร การปรับโครงสร้างเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของการใช้กลยุทธ์ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วน of ระบบและทรัพยากรบุคคลและการกระจายกลยุทธ์

การควบคุมและการประเมินผล คือ กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานทั้งหมดตามแผนกลยุทธ์ เพื่อประเมินว่ากิจกรรมนั้น ๆ ได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขและปรับปรุงผลการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาครูและบุคลากร (TCH) ประกอบด้วย

การฝึกอบรม คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การศึกษาดูงาน คือ การนำครูและบุคลากรศึกษาเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ในกิจกรรม โดยวิธีการเดินทางไปแหล่งเรียนรู้หรือสถานที่ที่สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจได้ โดยให้กับตาและสามารถสัมผัสปัจจัยของจริงได้

องค์การเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ครูและบุคลากรรวมตัว ร่วมมือร่วมใจและร่วมเรียนรู้ร่วมกันบนพื้นฐานของความสัมพันธ์และกาลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมายและการกิจร่วมกัน โดยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่มีครูและบุคลากรร่วมมือกันและมีผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุนสู่การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง คุณภาพของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสัมมนา คือ กิจกรรมที่ครูและบุคลากรที่เข้าร่วมการประชุม เพื่อแสวงหาความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และความคิดเห็น โดยมีวัตถุประสงค์หรือการศึกษาในเรื่องเดียวกัน มีการร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไข และหาข้อสรุปร่วมกัน เพื่อประโยชน์ต่อส่วนร่วม

การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ กระบวนการที่ครูและบุคลากรริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดอย่างมีเป้าหมาย รู้จักแสวงหาแหล่งเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนและประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ของตนเอง รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองหลายรูปแบบ เช่น การอ่าน การอภิปราย การเขียน การเสาะหาความรู้โดยการสัมภาษณ์ การท่องเที่ยว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองจากการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำ (LEAD) ประกอบด้วย

การมีวิสัยทัศน์ คือ ความสามารถในการมองภาพอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถชี้แจงให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความเสียสละและร่วมมือกัน เพื่อชื่อเสียงของสถานศึกษา โดยอธิบายให้เข้าใจถึงแนวทางปฏิบัติ และบอกจุดประสงค์ของการทำงานให้บุคลากรทราบอย่างชัดเจนเพื่อให้ภาพในอนาคตของสถานศึกษาเป็นจริง

การมีบาร์มี คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรจนได้รับความเลื่อมใสศรัทธาจากบุคลากรและบุคคลทั่วไป สามารถโน้มน้าว จูงใจให้บุคลากรอุทิศตนในการทำงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และทำให้บุคลากรได้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ร่วมทำงาน

การสร้างแรงบันดาลใจ คือ ความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถและตระหนักถึงสิ่งสำคัญที่ได้จากการปฏิบัติงาน โน้มน้าวจูงใจให้บุคลากรมุ่งความสนใจในวิธีการที่จะทำงานให้สำเร็จ ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ มีการ

ส่งเสริมบุคลากรให้มีความกระตือรือร้น คิดค้นการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมาย

การฉลาดทางอารมณ์ คือ ความสามารถในการควบคุมแล้กับพลังอำนาจทางอารมณ์ของตน เพื่อการเสริมสร้างความพึงพอใจรวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนส่งเสริมความมีประสิทธิภาพให้กับองค์กร

องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (STD) ประกอบด้วย

เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน คือ การระบุเป้าหมายของคุณภาพผู้เรียน โดยระบุวิธีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตามเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามเป้าหมาย เป้าหมายสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน โดยระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายปี ครบทุกวิชาและทุกชั้นปี มีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาและเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับรายวิชา โดยครูนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

การประเมินอย่างเป็นระบบ คือ มีการประเมินคุณภาพผู้เรียนด้วยเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนรู้ โดยการประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินผลที่เป็นระบบ นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัด พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนนำไปพัฒนาตนเอง

องค์ประกอบที่ 5 เทคโนโลยีดิจิทัล (DGT) ประกอบด้วย

ระบบจัดเก็บและประมวลผล คือ การวางระบบ Server ในสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล โดยมีการใช้ Software และการลงทุนด้าน Hardware รวมทั้งการลงทุนด้านบุคลากรผู้ดูแลระบบในการจัดเก็บข้อมูล

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่ คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาที่สามารถใช้งานได้ทุกสถานที่อย่างอิสระแบบเคลื่อนที่ได้ พร้อมทั้งสามารถใช้สร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนและมีความสามารถในการจัดการโครงสร้างและระบบบริหารได้

เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่สามารถเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคมในโรงเรียน สื่อสารระหว่างบุคลากร ครู ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านเว็บไซต์และโปรแกรมต่าง ๆ ที่มีการเชื่อมต่อผ่านอินเทอร์เน็ต อีกทั้งเครือข่ายสังคมออนไลน์ สามารถใช้สร้างเป็นแหล่งการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และใช้ในการจัดเก็บข้อมูลผลลัพธ์ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวอร์มัล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องมีการปรับตัวในด้านการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทุกมิติทั้ง ด้านกลยุทธ์ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมไปถึงควรสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในรูปแบบของเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษารองรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าทันต่อการแข่งขันได้ในสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถพิจารณานำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแรงดำเนินการปรับปรุงระบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนที่เกิดขึ้นพันธกิจของสำนักงานเขตฯ ที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสนทนากลุ่มย่อย เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ลึกซึ้งควรมีการลงพื้นที่เพื่อศึกษาถึงสภาพจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของพื้นที่ในการวิจัย

2.2 ควรเพิ่มกระบวนการวิจัยในเชิงปริมาณโดยการพัฒนาสร้างเครื่องมือจากการใช้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้และสำรวจความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวอร์มัล เพื่อเป็นการยืนยันผลการวิจัยในเชิงคุณภาพและสามารถนำเสนอเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมรองรับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคนิวอร์มัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ลาดพร้าว.
- กษมา ชนะวงศ์. (2564). *รูปแบบการบริการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน*. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กานต์ อัมพานนท์. (2560). *ความเป็นครู*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- จิตติมา อัคริทธิพงศ์. (2556). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. พระนครศรีอยุธยา: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จิรนนท์ มูลมาตร และคณะ. (2565). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลฟอร์เมชั่น. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*. 17(2), 21-32.

- เจตน์ศิริ ทิพย์มาบุตร. (2560). รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พรรคดี ทิพย์วงศ์ทอง. (2560). รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). บริหารและการจัดการศึกษาเพื่อโลกใบเล็ก. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์. (2560) . บทบาทเชิงรุกของผู้นำการศึกษาไทย . ใน รวมบทความความเป็นผู้นำทางการศึกษา รวบรวมโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ ภูมิแสน. น. 112-120. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. 6(1), 214-226.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554) ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552-2561. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค
- สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์และสจิวรรณ ทรรพสุ. (2558). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสุรินทร์ โตเขียว. (2560). รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- Evers, C.W. and Lakomski, G. (2001), "Theory in educational administration: naturalistic directions. *Journal of Educational Administration*. 39(6), 499-520. <https://doi.org/10.1108/09578230110407850>
- Mintzberg, H. (1994). *The Rise and Fall of Strategic Planning*. New York: Prentice-Hall.
- Philip Kotler & Patrick E. Murphy (1981) Strategic Planning for Higher Education. *The Journal of Higher Education*. 52(5), 470-489, DOI: 10.1080/00221546.1981.11778119..
- Yukl, A. G. (2006). *Leadership in Organization*. UK: Prentice - Hall International.

**การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัย
ใบอนุญาตในจังหวัดชลบุรี**
**The Competency Development of Performance of Security Guard
License in Chonburi**

สุรัชชัย วัฒนจันทร¹ ทัชชกร แสงทองดี² ศิริพร นุชสำเนียง³

Surachai Wattanachan, Thutchakorn Seangpordee, Siriporn Nuchsamneang

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานและปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยใบอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี และศึกษาปัจจัยในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล กับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยใบอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานรักษาความปลอดภัยใบอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้สถิติไคสแควร์ และวิเคราะห์ปัจจัยในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยใบอนุญาต โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือ Durbin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1.5 \leq \text{Durbin-Watson} \leq 2.5$ โดยผลการวิจัย พบว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยใบอนุญาตมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยใบอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง รองลงมาคือความรู้ ตามด้วยทักษะ และบุคลิกประจำตัว ตามลำดับ สำหรับปัจจัยในการปฏิบัติงาน พบว่า

Received: 2022-12-07 **Revised:** 2022-12-26 **Accepted:** 2022-12-27

¹สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy. Corresponding Author e-mail: surachai9972@hotmail.com

²สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy. e-mail: korn2945@gmail.com

³สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management Faculty Of Police Science, Royal Police Cadet Academy. e-mail: siriporn007@yahoo.com

พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีความคิดเห็นต่อปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา รองลงมาคือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ตามด้วยลักษณะงานที่ปฏิบัติ และความก้าวหน้าของงาน ตามลำดับ ส่วนการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส หน่วยงานที่สังกัด สถานภาพในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทนเฉลี่ยที่ได้รับต่อเดือน ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปัจจัยในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): สมรรถนะ; การปฏิบัติงาน; พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

Abstract

This research has objectives to study the competency development of performance and performance factors of security guard license in Chonburi and to study performance factors have causal relation with the competency development of performance of security guard license in Chonburi. The samples consists of 300 security guards license in Chonburi. Research instrument for data collection is questionnaire and statistics for data analysis such as percentage, mean and standard deviation and analyze the relationship of personal characteristics by Chi-square and analyzed performance factors have causal relation with the competency development of performance of security guard license by Multi linear Regression Analysis and test statistic to detect the presence of autocorrelation as Durbin-Watson of $1.5 \leq \text{Durbin-Watson} \leq 2.5$. The research results found that security guard license had an opinion on the competency of performance of security guard license in Chonburi at high-level overview. When consider all factors indicated that the maximum average was self-opinion; next were knowledge, skill and personality respectively. For performance factors found that security guard license had an opinion on performance factors of security guard license in Chonburi at high-level overview. When consider all factors indicated that the maximum average was supervisor's support; next were relationship with colleagues, nature of work and progress of work respectively. Hypothesis testing found that gender, age, education level, marital status, affiliated agency, working status, working period and average monthly salary affected the competency of security guard license in Chonburi was

no statistically significant differences at 0.05. Performance factors such as relationship with colleagues and supervisor's support affected the competency of security guard license in Chonburi at 0.05 statistically significant level.

Keywords: Competency; Performance; Security Guard License

บทนำ (Introduction)

ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย แนวคิดเรื่องสมรรถนะเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1973 โดย McClelland (1973) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งได้ทำการพัฒนาแบบทดสอบทาง บุคลิกภาพเพื่อศึกษา พบว่า บุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรต้องมีทัศนคติและนิสัยอย่างไร เพื่อกำหนดเป็นสมรรถนะของการปฏิบัติงาน McClelland ได้เก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่น และผู้ที่ไม่ได้มีผลงานโดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์ พบว่า สมรรถนะเกี่ยวกับความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานไม่ใช่การทดสอบด้วยแบบทดสอบความถนัด ซึ่งสมรรถนะ เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความสามารถในตัวบุคคลที่เป็นปัจจัยส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน เป็นผู้ที่มีความสามารถการประยุกต์ใช้หลักการหรือวิชาที่มีอยู่ในตัวเอง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในงานที่ตนทำ จึงจะกล่าวได้ว่าบุคคลนั้นมีสมรรถนะ บุคคลที่มีความสามารถที่จะจัดการกับชีวิตของตนได้นั้น คือ บุคคลที่มีลักษณะและสมรรถภาพเชิงประกอบการในตัวเองสูง มีผลการวิจัยหลายเรื่องได้ให้ข้อสรุปที่น่าสนใจว่าคุณลักษณะและสมรรถภาพเชิงประกอบการนี้สามารถฝึกฝนได้สร้างขึ้นได้และสามารถปลูกฝังฝึกฝนให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้โดยวิธีการและกระบวนการทางการศึกษาที่เหมาะสม

ธุรกิจรักษาความปลอดภัยถือเป็นธุรกิจที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างช้านาน ซึ่งประเทศไทยมีบริษัทที่ให้บริกการดังกล่าวอยู่จำนวนมาก ซึ่งธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีความหมายว่า ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยจัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตทำหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของบุคคล โดยได้รับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นใดแต่ไม่รวมถึงการให้บริการรักษาความปลอดภัย (พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย, 2558) จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการก่อการร้ายเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้งานรักษาความปลอดภัยมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการพัฒนาพนักงานรักษาความปลอดภัยจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาพนักงานรักษาความปลอดภัย อีกทั้งในปัจจุบันการก่ออาชญากรรมยังมีแนวโน้มที่สูงขึ้น หน่วยงานราชการต่าง ๆ มีการเฝ้าระวังและป้องกันภัยอยู่ตลอดเวลา ส่วนทางภาคเอกชนเองก็ได้เพิ่มความระมัดระวังและการวางมาตรการ ป้องกันที่มีความเข้มข้นมากขึ้น ทำให้ธุรกิจด้านการรักษาความปลอดภัยได้รับความสนใจจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมากขึ้น ปัญหาหลักของธุรกิจรักษาความปลอดภัย คือ แรงงานที่ขาดแคลน ทั้งปริมาณและคุณภาพ แล้วจะอย่างไรให้การปฏิบัติงานของ รปภ. เป็นยอมรับว่าได้มาตรฐานมีความเหมาะสม รปภ. ที่ปฏิบัติหน้าที่ต้องใช้ความรู้ เชี่ยวชาญ

การส่งเสริมความชำนาญการในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ยอมรับ การคำนึงถึงจรรยาบรรณในการ ประกอบวิชาชีพ ยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี โดยศึกษาสมรรถนะทั้งในด้านความรู้ ทักษะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองและบุคลิกประจำตัว รวมถึงศึกษาปัจจัยในการปฏิบัติที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ประกอบไปด้วย ความก้าวหน้าของงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาเพื่อสามารถนำข้อมูลไปประกอบการวางแผน พัฒนาสมรรถนะของพนักงาน เพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในจังหวัดชลบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล กับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,000 คน เนื่องจากราบถึงจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane (1973) กำหนดที่ความเชื่อมั่น 95% และให้ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5 % โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

คำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ (0.05)

จะได้

$$n = \frac{1,000}{1 + 1,000(0.05)^2}$$

$$n = 285.71 \approx 286$$

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่าง 286 คนแต่เพื่อให้การวิจัยมีความคลาดเคลื่อนน้อยและความเชื่อมั่นสูงผู้วิจัยจึงปรับตัวเลขกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็น 300 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความไม่น่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Random Sampling) และแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) ในอำเภอเมืองชลบุรี อำเภอสรีราชา อำเภอบางละมุง อำเภอสัตตาหิ จังหวัดชลบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) สถานภาพสมรส 5) หน่วยงานที่สังกัด 6) สถานภาพในการปฏิบัติงาน 7) ระยะเวลาปฏิบัติงาน และ 8) ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่ได้รับต่อเดือน เป็นคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ 5=มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 2=น้อย 1=น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการปฏิบัติงาน จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ 5=มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 2=น้อย 1=น้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 แยกตามลักษณะของข้อความที่ใช้วัดระดับความสำคัญของแต่ละด้านในแบบสอบถามโดยแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์สำหรับแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (จรัสศรี ผ่องโสภา, 2553)

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า สมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า สมรรถนะอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า สมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า สมรรถนะอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า สมรรถนะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้เพื่อการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ รวมถึงศึกษาดำรงที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและการออกแบบสร้างแบบสอบถาม รวมไปถึง ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ในเนื้อหา ภาษา และความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้นำให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวัด โดยข้อคำถามที่สอดคล้องคือข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือนี้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.5-1.00

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับตัวแทนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำค่าที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach, s Alpha Coefficient) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะและปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) สถานภาพสมรส 5) หน่วยงานที่สังกัด 6) สถานภาพในการปฏิบัติงาน 7) ระยะเวลาปฏิบัติงาน และ 8) ค่าตอบแทนเฉลี่ยที่ได้รับต่อเดือน กับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) ในการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 วิเคราะห์ปัจจัยในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multi linear Regression Analysis) และทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือ Durbin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1.5 \leq \text{Durbin-Watson} \leq 2.5$

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 93.67 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 49.67 มีสถานภาพสมรสเป็น สมรส จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 56.33 มีหน่วยงานที่สังกัดเป็นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 42.33 มีสถานภาพในการปฏิบัติงานเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 77.00 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 11-15 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 มีค่าตอบแทนเฉลี่ยที่ได้รับต่อเดือน มากกว่า 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00

2. พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ ความรู้ ($\bar{X} = 3.74$) ตามด้วยทักษะ ($\bar{X} = 3.65$) และบุคลิกประจำตัว ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี

สมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความรู้	3.74	0.53	มาก
ทักษะ	3.65	0.55	มาก
ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	3.76	0.53	มาก
บุคลิกประจำตัว	3.56	0.61	มาก
รวม	3.72	0.48	มาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เป็นผู้ที่สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ให้เป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.66) ตามด้วย เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.65) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.71) และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ด้านทักษะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เป็นผู้ที่มีทักษะความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือ

อุปกรณ์สำนักงานได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ เป็นผู้ที่มีทักษะในการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นภายในองค์กรได้ทันเวลา และเป็นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ทุกครั้งที่มีโอกาส ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.66, 0.70) ตามด้วย เป็นผู้ที่สามารถใช้ทักษะที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.79) และเป็นผู้ที่ศึกษาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ เช่น การอ่านหนังสือเรียนรู้เพิ่มเติมผ่านอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือต่อผู้ว่าจ้าง แม้จะอยู่นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ของตน และเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในอาชีพรักษาความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.68, 0.64) รองลงมาคือ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และองค์กร ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.66) เป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.71) และเป็นผู้ที่มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจให้กับการทำงาน รักษาความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ด้านบุคลิกประจำตัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เป็นผู้ที่พูดจาสุภาพต่อผู้ว่าจ้าง ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.76) ตามด้วย เป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีผู้ว่าจ้าง มาดำหนิการปฏิบัติงานของตน ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.87) เป็นผู้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.80) และเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

3. ปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี พบว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีความคิดเห็นต่อปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.58) ตามด้วย ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.55) และความก้าวหน้าของงาน ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความก้าวหน้าของงาน	3.43	0.69	มาก
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	3.60	0.55	มาก
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.68	0.58	มาก
การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา	3.75	0.54	มาก

รวม	3.62	0.49	มาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความก้าวหน้าของงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ตำแหน่งงานที่ท่านปฏิบัติอยู่มีความมั่นคง ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.82) รองลงมาคือ ท่านมีโอกาสดำเนินการพิจารณาเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.88) ตามด้วย ตำแหน่งงานที่ท่านปฏิบัติ มีโอกาสที่จะก้าวหน้า และการเลื่อนตำแหน่งในองค์กรของท่านมีความเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.88, 0.91) และท่านมีโอกาสดำเนินการพัฒนาความรู้ใหม่เสมอ ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.92) ตามลำดับ

ด้านลักษณะงานที่ท่านปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ งานที่ท่านรับผิดชอบมีความเหมาะสมและชัดเจน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.72) รองลงมาคือ ลักษณะงานตรงตามความรู้ความสามารถของท่าน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.77) ตามด้วย ลักษณะงานที่ท่านปฏิบัติ มีความท้าทาย ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.81) ลักษณะงานสามารถพัฒนาศักยภาพของท่าน ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.73) และลักษณะงานที่ท่านปฏิบัติมีขั้นตอนและกระบวนการทำงานที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เพื่อนร่วมงานของท่าน รับฟังความคิดเห็นของท่าน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงานของท่านสามารถช่วยเหลือท่านได้เมื่อท่านมีปัญหา ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.76) ตามด้วย ท่านปฏิบัติงานเป็นทีมกับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.71) เพื่อนร่วมงานมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.81) และท่านไว้วางใจและสามารถขอคำปรึกษาจากเพื่อนร่วมงานของท่าน ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ผู้บังคับบัญชามีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ผู้บังคับบัญชา ยกย่องชมเชยในผลการปฏิบัติงานของท่านเสมอ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.74) ตามด้วย ผู้บังคับบัญชาให้อิสระในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.68) ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ท่านเพิ่มพูนทักษะความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.73) และผู้บังคับบัญชาของท่านคอยให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาเรื่องงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.8) ตามลำดับ

4. การทดสอบสมมติฐาน

4.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส หน่วยงานที่สังกัด สถานภาพในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทนเฉลี่ยที่ได้รับต่อเดือน ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4.2 ปัจจัยในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยด้านที่ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี มากที่สุด คือ การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ($\beta = 0.217$) รองลงมา คือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ($\beta = 0.198$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยในการปฏิบัติงาน	b	Std. Error	β	t	Sig.
Constant	1.978	0.187		10.548	0.000*
ความก้าวหน้าของงาน	0.091	0.047	0.132	1.921	0.056
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	0.030	0.074	0.035	0.404	0.686
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	0.163	0.063	0.198	2.584	0.010*
การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา	0.192	0.061	0.217	3.125	0.002*
R = 0.486, R ² = 0.236, Adj. R ² = 0.226, SEE = 0.420, F = 22.778, Sig. = 0.000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของ รปภ. เป็นการดูแลปกป้องชีวิต และรักษาทรัพย์สิน ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสำคัญในการป้องกันภัยต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัยนั้น จำเป็นต้องปรับการฝึกอบรม รปภ. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน ให้พร้อมรับกับภัยร้ายต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพสูง ประกอบกับพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย (2558) ได้กำหนดให้ผู้ที่จะประสงค์จะทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตจากนายทะเบียน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ (2553) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลที่จะมาประกอบอาชีพ รปภ. จะต้องมีความรู้ทางกายภาพ คือ มีร่างกายสมบูรณ์และมีอวัยวะครบถ้วน ผ่านการเกณฑ์ทหารเนื่องจากบุคคลเหล่านี้ได้รับการฝึกในการรักษาความมีระเบียบวินัย และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตนเองในเบื้องต้น มีคุณลักษณะทางจิตใจ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีไหว

ปัญหาที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรง สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี โดยเฉพาะบุคคลที่มีอาวุธ ประจำกาย รวมทั้งมีการทดสอบจิตวิทยา และมีการฝึกอบรม ต้องมีการอบรมทบทวนวิชาที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพอย่าง สม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อรักษามาตรฐานการประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัย นอกจากนี้ ควรกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมออกเป็นระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูง เพื่อพัฒนา ความรู้ความสามารถของ รปภ. นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุดา ประชุมทอง และ กฤตชน วงศ์รัตน์ (2560) วิจัยเรื่อง สมรรถนะในการปฏิบัติงานของหัวหน้างานสายการผลิตกับประสิทธิผลขององค์กร บริษัท ผลิตน้ำผลไม้กระป๋อง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของหัวหน้างานสายการผลิต บริษัท ผลิตน้ำผลไม้กระป๋องจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช เนียมสิน (2560) วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดเพชรบุรีในภาพรวมและรายด้านมีการพัฒนาระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุตติศักดิ์ รัตนสัมฤทธิ์ (2560) วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ในการถวายงานอารักขาของข้าราชการตำรวจในสังกัด กองกำกับการถวายอารักขา และรักษาความปลอดภัย กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 7 ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านค่านิยม ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวบุคคล และด้านแรงจูงใจ ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังสนา บุญยเกตุ (2560) ศึกษาเรื่อง การศึกษาและพัฒนาการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย สำนักงานรักษาความปลอดภัย องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย ด้านการปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความรวดเร็ว พร้อมเผชิญเหตุการณ์ทุกรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ในระดับมาก

2. พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีความคิดเห็นต่อปัจจัยในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการในการปฏิบัติงานนั้นจำเป็นต้องมีความพึงพอใจหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติจึงจะทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงด้วยดี สอดคล้องกับ ตีมา ปิรดีดีล (2529) กล่าวว่า ถ้าองค์กรมีการจูงใจที่ดีจะทำให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจในหน้าที่การงานที่ทำอยู่ เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มที่ รู้จักหน้าที่ช่วยเหลือกัน มีความสนใจในการสร้างสรรค์ มุ่งทำงานอย่างเต็มที่สนใจและพอใจที่จะทำงานนั้น นอกจากนี้ Moo (1974) ได้กล่าวว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง ประกอบด้วย 3 มิติ คือ 1) มิติด้านสัมพันธภาพ (Relationship Dimension) คือ การมีส่วนร่วมและความผูกพันของบุคคลต่องาน ความเป็นมิตร และการสนับสนุนในระหว่างเพื่อนร่วมงานและการที่ผู้บริหารให้การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา และกระตุ้นให้ผู้บังคับบัญชาสันับสนุนกัน 2) มิติความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (Personal Development Dimension) ประเมินจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างงานบุคคลและการจัดการใน

สภาพแวดล้อมของการทำงาน และ 3) มิติการคงไว้ซึ่งระบบ (System Maintenance Dimension) ประเมินจากความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบนโยบายต่าง ๆ ลักษณะข้อบังคับของหน่วยงาน การได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิสพงศ์ จันทรนิล (2561) วิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

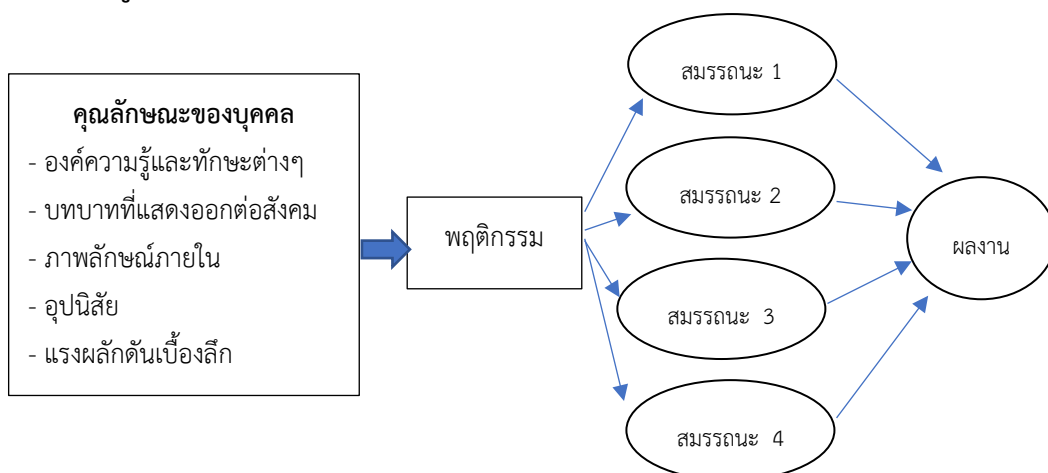
3. การทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส หน่วยงานที่สังกัด สถานภาพในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทนเฉลี่ยที่ได้รับต่อเดือน ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช เนียมสิน (2560) วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดเพชรบุรี

ปัจจัยในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุดา ประชุมทอง และ กฤตชน วงศ์รัตน์ (2560) วิจัยเรื่อง สมรรถนะในการปฏิบัติงานของหัวหน้างานสายการผลิตกับประสิทธิภาพขององค์กร บริษัท ผลิตน้ำผลไม้กระป๋อง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะในการปฏิบัติงานของหัวหน้างานสายการผลิตกับประสิทธิภาพขององค์กร บริษัท ผลิตน้ำผลไม้กระป๋อง ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช เนียมสิน (2560) วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจจังหวัดเพชรบุรี อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติศักดิ์ รัตนสัมฤทธิ์ (2560) วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านค่านิยม ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวบุคคล และด้านแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับสมรรถนะหลักในการถวายงานอารักขาของข้าราชการตำรวจกองกำกับการถวายอารักขาและรักษาความปลอดภัย กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และสอดคล้องกับงานวิจัยของดิสพงศ์ จันทรนิล (2561) วิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของ

ข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน พบว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงาน ในด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้า ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ที่มา : (สำนักงาน ก.พ., ม.ป.ป.)

คุณลักษณะของบุคคล คือ ความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ของบุคคล ส่งผลให้บุคคลมีสมรรถนะ (พฤติกรรมในการทำงาน) ในรูปแบบต่าง ๆ และสมรรถนะต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับผลงานของบุคคล

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ส่งผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผลการวิจัยพบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ “ไวใจและสามารถขอคำปรึกษาจากเพื่อนร่วมงานของท่าน” ดังนั้นควรส่งเสริมการสามัคคีของพนักงานรักษาความปลอดภัย และมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม

1.2 ด้านการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ผลการวิจัยพบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ “ผู้บังคับบัญชาของท่านคอยให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาเรื่องงานเป็นอย่างดี” ดังนั้นผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญและมีการช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายและควรให้คำปรึกษาหารือถึงปัญหาในการปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะช่วยให้สามารถให้รายละเอียดได้อย่างชัดเจน ถึงเหตุและผลเป็นรายบุคคลได้มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเป็นตัวแปรที่อยู่นอกเหนือจากการศึกษาของผู้วิจัยที่อาจมีผลต่อสมรรถนะของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต เช่น ความสุขในการทำงาน ความคงอยู่ในองค์กร เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กิตติมา ปรีดีติติก. (2529). *ทฤษฎีการบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ: ชนะการพิมพ์.
- จรัสศรี ผ่องโสภา. (2553). *ระเบียบและวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติศักดิ์ รัตนสมฤทธิ์. (2560). สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการดำเนินงานอารักขาของข้าราชการตำรวจ กองกำกับการถวายอารักขาและรักษาความปลอดภัย กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 7. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*. 14(2), 91-104.
- ดิสพงศ์ จันทรนิล. (2561). *การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- ธวัช เนียมสิน. (2560). *การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- วิชุดา ประชุมทอง และ กฤตชน วงศ์รัตน์. (2560). *สมรรถนะในการปฏิบัติงานของหัวหน้างานสายการผลิตกับ ประสิทธิภาพขององค์การ บริษัท ผลิตภัณฑ์ผลไม้กระป๋อง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2558). *พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558*. สืบค้น 27 มีนาคม 2564, จาก https://www.royalthaipolice.go.th/downloads/laws/laws_05.pdf
- สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ. (2553). *มาตรการในการกำกับดูแลและส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- อังสนา บุญยเกตุ. (2560). *การศึกษาและพัฒนาการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี*

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

Herbert, H. G. (1972). *The Management of Organization: A Systems and Human Resources Approach*. (12th ed.). New York: Appletion-Century-Crofts.

McClelland D. C. (1973). Test for Competence, rather than intelligence. *American Psychologists*. 17 (7), 45.

Moos, R.H. (1974). *Work environment scale manual*. Palo Alto, CA: Consulting psychologists.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.

การพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพระภิกษุสามเณร
ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา วัดบูรพาภิราม
Development of English Teaching Media for Communication of Monks
and Novices in General Education Division of Phrapariyattidhamma
Schools Watburaphaphiram

พระมหาเต็ม โสภโณ¹ บุญมี พรรษา² วีระพงษ์ แพงคำอึก³

Phramahatoem Sompakdee, Boonmee Pansa, Weerapong Paengkamhag

บทคัดย่อ (Abstract)

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรและความต้องการข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาของการจัดทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรให้ตรงตามความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรก่อนและหลังการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและพระภิกษุสามเณรต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ครูสอนภาษาอังกฤษและพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนเกิดจากการเขินอายไม่กล้าที่จะทำไม่กล้าพูด ไม่กล้าออกเสียง กลัว

Received: 2022-09-08 Revised: 2022-11-24 Accepted: 2022-11-30

¹ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of English Teaching, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University. Corresponding Author e-mail: Sairoong.bub@mcu.ac.th

² สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of English Teaching, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University

³ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of English Teaching, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University

ออกเสียงผิด ครูสอนขาดกลวิธีในการสอนให้สนุกทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อและเครียด การขาดสื่อประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสม 2) คะแนนระหว่างเรียนมีเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.10 และคะแนนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.67 ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพเท่ากับ $80.10/83.67$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) พระภิกษุสามเณรมีผลการทดสอบก่อนการถวายเป็นการอบรมและหลังการถวายเป็นการอบรมภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนาสื่อการสอน; ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The research study had objectives 1) to study the problems of English teaching and learning for the monks and the novices and the needs, suggestions of the teachers of model and the content of English teaching media 2) to develop and to find an efficiency of English teaching media for the monks and the novices on the English teachers' needs 3) to compare the competency of using English teaching media for the monks and the novices before and after and 4) to study the satisfaction of English teachers and the monks and novices on English communicational teaching and learning medias. This study was the quasi-experimental research. The target groups of this study were 35 people consisting of the teachers and monks and novices in Phrapariyattidhamma Schools Watburaphaphiram. The instrument of the study was English communicational teaching and learning medias and pre-test and post-test and the data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test. The result study was found that 1) the students were shy, not to speak, not to pronounce, to be afraid of pronounce wrong. The teachers lacked of strategy of teaching fun and the students fell boring and no modern English communicational teaching and learning medias. 2) the percentage scores between learning was 80.10 and the percentage scores after learning was 83.67, so English teaching and learning media was efficiency ($80.10/83.67$) at high level. 3) the result of pre-test and post-test of the monks and novices of training was significant difference at the 0.05 level. 4) the satisfaction on English communicational teaching and learning medias for students was average at 4.13 and for teachers at 4.18 which was at high level.

Keywords: Development of English Teaching Media; English Communication

บทนำ (Introduction)

การเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรในปัจจุบันนี้จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะพระภิกษุสามเณรนับได้ว่าเป็นทูตทางวัฒนธรรมและศาสนา ถ้าพระภิกษุสามเณรสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ก็จะทำให้การเผยแผ่พระธรรมหลักคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสู่ชาวโลกได้กว้างขึ้น นอกจากนั้นยังได้สื่อสารหรือเผยแผ่วัฒนธรรมไทยออกไปได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่องทางพระพุทธศาสนา บางคนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้แต่ไม่เข้าใจหรือไม่มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาหรือทางวัฒนธรรมก็นับได้ว่าเป็นด้อยของประเทศไทย หรือพระบางรูปเณรบางรูปเข้าใจมีความเชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนาหรือวัฒนธรรมแต่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ก็ทำให้ศาสนาพุทธหรือวัฒนธรรมไทยไม่สามารถออกไปสู่ชาวโลกได้ ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญต่อพระภิกษุสามเณรในยุคปัจจุบันนี้

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญอย่างมากในยุคปัจจุบัน เนื่องจากเป็นภาษาสากลที่เข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม เป็นภาษาที่มีอิทธิพลจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารจึงถูกจัดเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารสำหรับประชากรทั่วโลก ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ รวมถึงการติดต่อสื่อสาร การพูด อ่าน เขียน ฟัง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้คนต่างวัฒนธรรมต่างสังคม เพื่อความเข้าใจในความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ความคิด สังคม เศรษฐกิจการเมืองการปกครองและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีผ่านการสื่อสารกับชาวต่างชาติ คนไทยจึงจำเป็นต้องศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะปัจจุบันที่ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานร่วมกันของพลเมืองในประเทศสมาชิกอาเซียน หรือแม้แต่พลเมืองทั่วโลกก็จะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในการทำงานร่วมกันไม่ว่าแม้แต่บุคคลผู้มีความพิการทางการได้ยินหรือการมองเห็นซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ประสบปัญหาในการศึกษา ภาษาอังกฤษเป็นอย่างยิ่ง การศึกษาภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการศึกษาโดยปกติทั่วไปของบุคคลธรรมดาถือว่าเป็นเรื่องที่ยากแล้ว แต่เมื่อบุคคลมีความบกพร่องในด้านอวัยวะการมองเห็นและการได้ยิน ก็ยิ่งเป็นการยากที่จะศึกษาเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ได้ผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน นับเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ในการศึกษา

จากการประเมินทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษของสถาบัน EF (Education First) ซึ่งเป็นสถาบันชั้นนำด้านการเรียนต่อต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั่วโลก ได้ประเมินในแต่ละประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักประจำปี 2012 จาก 54 ประเทศทั่วโลกพบว่าประเทศไทยมีผลการประเมินทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในอันดับที่ 53 ซึ่งหมายความว่าประเทศไทยมีทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำมาก นอกจากนี้สถาบัน JELA (Job Street.com English Language Assessment) ได้ทำการทดสอบวัดความสามารถภาษาอังกฤษจาก 5 ประเทศ

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ในปี 2012 ผลการประเมินพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากประเทศสิงคโปร์ได้รับคะแนนสูงสุด ส่วนประเทศไทยได้คะแนนต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55 เท่านั้น ซึ่งผลการประเมินของสถาบัน EF และ JELA สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสถานการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศไทย ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่วัดจากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-net) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 ถึง 2516 มีผลคะแนนเฉลี่ยตกต่ำอย่างมากต่อเนื่องในทุกระดับ จากผลการประเมินดังกล่าว ยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า สำหรับการศึกษาของเด็กผู้มีความบกพร่องทางด้านสายตายเป็นเรื่องยากอย่างยิ่ง ในการที่จะฝึกฝนพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้มีความชำนาญหรืออยู่ในเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานได้ ผลสัมฤทธิ์ อันเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการศึกษา การใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษของประเทศนั้นยังอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

จากบทบาทและความสำคัญของภาษาอังกฤษดังกล่าว หากพิจารณาถึงทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการสื่อสารในชีวิตประจำวันแล้ว การฟังและการพูด ถือว่าเป็นทักษะที่ใช้ในการสื่อสารที่สำคัญมากกว่าทักษะอื่น ๆ โดยเฉพาะมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านอวัยวะทางสายตาและหู คือ การฟังและการได้ยิน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนทักษะการเรียนรู้โดยการฟังและการพูดให้มากที่สุด จากงานวิจัยพบว่า การฟังและการพูดถือเป็นทักษะที่ใช้ในการสื่อสารมากกว่าทักษะอื่น กล่าวคือโดยทั่วไปการศึกษาในชีวิตประจำวันจะใช้ทักษะการฟังมากที่สุด คือ ร้อยละ 45 รองลงมา คือ การพูดร้อยละ 30 การอ่าน ร้อยละ 16 และการเขียน ร้อยละ 9 ทักษะการพูดและการฟังถือเป็นทักษะแรกของการรับรู้ภาษาและเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาด้านอื่น ๆ ดังนั้น การฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาทักษะการพูด การฟังอาจจะไม่ได้เป็นเฉพาะทักษะเดียว หากแต่เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องและช่วยพัฒนาทักษะการพูด เช่น การใช้สำเนียง การออกเสียงสูงต่ำในการใช้ภาษาพูด ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้เรียนภาษาจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสามารถทางการฟังและการพูดนั่นเอง หากผู้เรียนไม่ได้ฟังเพื่อรับรู้ข้อมูลเชิงภาษา ก็จะไม่สามารถเรียนรู้การพูดได้

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้ศึกษาภาษาอังกฤษนั้นมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาทักษะในด้านการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษของตนเองให้มีความคล่องแคล่วและมีความชำนาญขึ้นมากกว่าเดิม กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาจึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนต้องใช้ในการเรียนรู้ภาษาและเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถและความสำเร็จในการเรียนภาษา ดังนั้น การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จผู้เรียนควรได้รับการสอนและฝึกฝนการใช้ทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องและเหมาะสมหลากหลาย

ในปัจจุบันนั้น เป็นที่ทราบกันว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย โดยเฉพาะการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรนั้นยังไม่ได้รับ

การพัฒนาและให้ความสำคัญ โดยมีพื้นฐานมาจากการทำการศึกษาวิจัย สื่อการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยพระภิกษุสามเณรได้มากเพียงพอเหมาะสมหรือหลากหลาย ดังนั้น จึงเป็นปัญหาที่ชัดเจนที่พระภิกษุสามเณรส่วนใหญ่ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ถึงพูดได้ก็ไม่สามารถพูดได้คล่องแคล่ว หากพิจารณาถึงสาเหตุปัญหาในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของพระภิกษุสามเณรก็มีประเด็นที่จะสรุปได้ ดังนี้ 1) ผู้เรียนเรียนในชั้นเรียนที่มากเกินไป เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาการฟัง การพูด ทำให้การสื่อสารเป็นไปได้ยากและไม่ทั่วถึง 2) ลักษณะนิสัยการเรียนของพระภิกษุสามเณรส่วนใหญ่ไม่ชอบการพูดตอบโต้ไม่กล้าใช้ภาษาอังกฤษเพราะความอาย มีความรู้สึกกลัวการพูดผิดไม่กล้าแสดงออกและมีเจตคติไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษทำให้มีปัญหาในด้านทักษะการพูด 3) ผู้เรียนขาดทักษะการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการศึกษาภาษาอังกฤษให้มีความเข้าใจ และ 4) ประเด็นที่สำคัญคือ นักเรียนขาดการฝึกฝน อย่างจริงจัง ทำให้ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้

สื่อจำเป็นเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ สื่อที่ดีควรเป็นสื่อที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน มีเนื้อหาหรือหัวข้อที่ผู้เรียนคุ้นเคยซึ่งตรงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสามารถในการเรียนรู้ภาษา การเรียนรู้ที่ดีควรเริ่มจากการเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปยังสิ่งที่ไกลตัว การที่นักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อที่คุ้นเคย จะทำให้สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้มากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงเห็นสมควรที่จะทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณร โดยบูรณาการกับเนื้อหาสาระความรู้ในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรและความต้องการ ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาของการจัดทำสื่อการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรให้ตรงตามความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรก่อนและหลังการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและพระภิกษุสามเณรต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือวิจัยโดยการพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา วัดบูรพาภิราม โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม ทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-Experimental One Group Pretest-Posttest) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 10 รูป/คน และพระภิกษุสามเณรมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม จำนวน 50 รูป/คน รวมประชากรทั้งหมด 60 รูป/คน

2. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ

- ครูสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิรามที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 รูป/คน

- พระภิกษุสามเณรมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มของครูภาษาอังกฤษ เป็นแบบบันทึกแบบมีส่วนร่วม เพื่อบันทึกรายละเอียด 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) ประเภทและคุณลักษณะของสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ต้องการ 3) เนื้อหาภาษาอังกฤษในการจัดทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2) สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพระภิกษุสามเณรมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม จำนวน 3 สื่อ คือ 1) สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง Greeting ที่ครอบคลุมเนื้อหาสนทนา 2) สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง Excuses and Apologies และ 3) สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง Introductions ซึ่งสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 3 สื่อเป็นสื่อพื้นฐาน จากนั้นจึงนำสื่อการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของสื่อด้านความถูกต้องของเนื้อหา และด้านการออกแบบสื่อ หลังจากนั้นนำสื่อไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนจำนวน 3 กลุ่ม

3) คู่มือการใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 3 คู่มือ ซึ่งในคู่มือจะประกอบด้วย ส่วนประกอบของสื่อ และวิธีการใช้สื่อ พร้อมทั้งใบงานประกอบสื่อ จากนั้นจึงนำคู่มือการใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพ

4) แบบทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย แบบทดสอบปรนัยเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก ครอบคลุมเนื้อหาบทสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พระภิกษุสามเณรมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม ต้องเรียนรู้ 3 หัวข้อ โดยคัดเลือกมาจากการสนทนากลุ่มกับครูสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้ หัวข้อเรื่อง Greeting, Excuses and Apologies และ Introductions โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

5) แบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของครู/นักเรียนที่มีต่อสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยนำหน้าการให้คะแนน ประกอบด้วย 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง พอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

ส่วนเกณฑ์การประเมินผล มีการแปลผลตามระดับค่าเฉลี่ยจากอันตรภาคชั้น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ความต้องการพื้นฐาน ดังนี้

1.1 จัดสนทนากลุ่มสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม จำนวน 5 คน ใน 3 หัวข้อดังนี้ 1) ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) ประเภทและคุณลักษณะของสื่อการ

สอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ต้องการ 3) เนื้อหาภาษาอังกฤษในการจัดทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.2 รวบรวม สรุป และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเพื่อนำไปออกแบบและจัดทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ระยะที่ 2 การสร้างสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เป็นการออกแบบและจัดทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่มในระยะที่ 1 เกี่ยวกับการสร้างสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 การสร้างสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของสื่อทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

2.3 การปรับปรุงสื่อหลังการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ

2.4 การหาประสิทธิภาพของสื่อโดยนำไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม ที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนจำนวน 3 คน

2.5 การปรับปรุงสื่อหลังการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ

2.6. การหาประสิทธิภาพของสื่อโดยนำไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม ที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนจำนวน 9 คน

2.7 การปรับปรุงสื่อหลังการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ

2.8. การหาประสิทธิภาพของสื่อโดยนำไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม ที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนจำนวน 15 คน

2.9 ได้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาจากความต้องการและข้อเสนอแนะของครู การสังเคราะห์และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งจากการทดลองใช้สื่อ

ระยะที่ 3 การนำสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไปทดลองใช้ในโรงเรียน ดังนี้

3.1 การประเมินผลความสามารถของนักเรียนก่อนการใช้สื่อการสอน การประเมินผลความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนการใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยให้ครูที่เข้าร่วมโครงการ นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม โดยวัดความสามารถก่อนการใช้สื่อการสอน

3.2 การทดลองใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยครูผู้สอน การให้ครูที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 3 คน ทดลองใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม จำนวน 30 คน เป็นเวลา 9 คาบเรียน

3.3 การประเมินผลความสามารถของนักเรียนหลังการใช้สื่อการสอน การประเมินผลความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยให้ครูที่เข้าร่วมโครงการ นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านสื่อสารภาษาอังกฤษ ไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม โดยวัดความสามารถหลังการใช้สื่อการสอน

ระยะที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยให้ครูที่เข้าร่วมโครงการประเมินความพึงพอใจของตน และนำแบบประเมินความพึงพอใจไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิราม หลังการใช้สื่อการสอนเสร็จสิ้นทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการจัดเวทีระดมความคิดเพื่อนำไปออกแบบและจัดทำสื่อการสอน

2) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยสูตรการหาค่าประสิทธิภาพของสื่อ (E1, E2) ของชัยยงค์ พรหมวงศ์

3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้สถิติทดสอบ (T-Test)

4) การวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูสอนรายวิชาภาษาอังกฤษและของนักเรียนที่มีต่อสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

การหาค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สูตร

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

(ΣX2) แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC)
ของแผนการสอนและแบบทดสอบ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}} \quad df = n - 1$$

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

ΣD แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ΣD2 แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน แต่ละตัวยก

กำลังสอง

(ΣD2) แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ทั้งหมดตัว

ยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์การวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา วัดบูรพาภิราม มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณร พบว่าปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เกิดจากนักเรียนเกิดจากการเงินอายุ ไม่กล้าที่จะทำ ไม่กล้าพูด ไม่กล้าออกเสียง กลัวออกเสียงผิด ครูสอนขาดกลวิธีในการสอนให้สนุกทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อและเครียด การขาดสื่อประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสม สอดคล้องกับนักวิจัยอื่น ๆ ที่วิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ได้แก่ นักศึกษามีความกังวลและความกลัวเมื่อต้องพูด

ภาษาอังกฤษ มีปัญหาด้านคำศัพท์ ขาดการฝึกฝนกับ อาจารย์และบุคคลอื่น ไม่ชอบเรียนรายวิชาที่เน้นทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และนักศึกษาต้องนึกเป็น ภาษาไทยก่อนเสมอเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ และวิธีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่นักศึกษา นำไปใช้มาก ได้แก่ การดูภาพยนตร์ และการฟังเพลงภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ อธิชา กองไชย ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เครือข่ายอุเทนโนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พบว่า ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาที่สอนวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่จบสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษ และสภาพการสอนด้านการฟังและการพูดที่ใช้กันมากที่สุดคือ การ ฟังออกเสียงคำ ส่วนด้านการฟังและการพูดที่ใช้กันน้อยที่สุดคือ ใช้เกมส์หรือกิจกรรมสื่อสารที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้ฝึกสนทนาซ้ำ ๆ จนชำนาญด้านการอ่านและการเขียนพบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ นิยมใช้กันมากที่สุด คือ ให้ผู้เรียนฝึกทำ ใบงาน ใบความรู้ และหนังสืออ่านเพิ่มเติม และสภาพการจัดการ เรียนการสอนที่นิยมใช้กันน้อยที่สุด คือ ให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงการจัดชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมระหว่าง การเรียนมีการจัดป้ายคำ ศัพท์และรูปภาพคำ ศัพท์ในห้องเรียนมากที่สุด ส่วนที่ใช้กันน้อยที่สุดคือมีเครื่อง เสียง สื่อวีดิทัศน์สำหรับฟังและพูดวิธีการวัดผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษครูให้คะแนนชิ้นงานและการ ใช้แบบทดสอบในการสอบท้ายบทเรียนและปลายภาคด้านปัญหาที่พบมากคือครูผู้สอนไม่มีความชำนาญ หรือเชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษ ขาดแรงจูงใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตจังหวัดปทุมธานี พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน จังหวัดปทุมธานีมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 4 ด้านได้แก่ (1) ด้านผู้สอน พบว่า นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้านนี้ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ (2) ด้านผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้านนี้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ (3) ด้านหลักสูตร พบว่านักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการ เรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้านนี้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ (4) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่านักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษด้านนี้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ สอดคล้องกับ แรกขวัญ นามสว่าง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 พบว่า 1) ปัญหาด้านครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ พบว่า การคัดแยกเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากต้องมีแพทย์เฉพาะทางรับรอง ปัญหาครูขาดทักษะในการจัดกระบวนการจัดการเรียน การสอนรวมทั้งการจัดทำสื่อที่เหมาะสม และปัญหาครูการศึกษาพิเศษที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษมีจำนวนน้อย 2) ปัญหาด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนอ่านภาษาอังกฤษไม่

ออก เนื่องจากไม่ทราบพื้นฐานของรูปและเสียงสระและ พยัญชนะ ทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน ส่งผลให้กลายเป็นเด็กขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก มีเจตคติที่ไม่ดีต่อ วิชาภาษาอังกฤษ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ 3) ปัญหาด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ และประสบการณ์ ไม่ให้ความสำคัญ กับการศึกษาพิเศษ ไม่ให้การสนับสนุนเงินงบประมาณ ในด้านการสนับสนุนเงินงบประมาณในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนเด็กและไม่สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมทางการศึกษาพิเศษ 4) ปัญหาด้านผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กพิเศษ และผู้ปกครองส่วนใหญ่ไป ทำงานนอกบ้าน เด็กอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งอ่านหนังสือไม่ออกทำให้เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้มีปัญหามากขึ้น 5) ปัญหาด้านบริบทภายในห้องเรียน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านงบประมาณในการจัดสนับสนุนการจัดสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อม ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยเฉพาะ ทำให้บริบทและสภาพแวดล้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ไม่ได้รับการสนับสนุนที่ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษ นอกจากนี้สภาพห้องเรียนไม่ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะมีพื้นที่จำกัด

ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรให้ตรงตามความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า คะแนนระหว่างเรียนจากการสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณร คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.10 และคะแนนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.67 ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ เท่ากับ $80.10/83.67$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ฟาร่า สุไลมาน และนุรฮัสวานี บอตอ ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่บูรณาการบริบทท้องถิ่น ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในจังหวัดยะลา พบว่า สื่อการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ที่บูรณาการบริบท ท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเท่ากับ $76.43/77.43$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $70/70$ สอดคล้องกับ อนุสิษฐ์ พันธกล้า ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า ชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพที่ $90.02/80.06$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ $80/80$ ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ สุดาพร พงษ์พิษณ์ ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารด้วยการอ่าน และเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ชุดการเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยการอ่าน และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ $80.43/87.5$ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ จรรยา โชคกลาง ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม พบว่าผลการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการต่อ ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน E1/E2 เท่ากับ 76.43/75.54 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75

การเปรียบเทียบความสามารถการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับพระภิกษุสามเณรก่อนและหลังการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดบูรพาภิรามมีผลการทดสอบก่อนการถวายเป็นอภรณ์และหลังการถวายเป็นอภรณ์ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ สุตาพร พงษ์พิชญ์ ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารด้วยการอ่าน และเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ ฟาร่า สุไลมานและนุรฮัสวานี บอตอ ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่บูรณาการบริบทท้องถิ่น ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในจังหวัดยะลา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่บูรณาการบริบทท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ จรรยา โชคกลาง ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม พบว่า ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสื่อการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.11 คะแนน คิดเป็นค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 และผลการเปรียบเทียบคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในระดับมาก และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภัทราวดี วงศ์สุเมธ ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบเกมเสริมทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาด้านแบบเกมระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีต่อต้นแบบเกม มีค่าเฉลี่ยของผล การประเมินแสดงดังตารางที่ 1 โดยค่าเฉลี่ยรวมของ “ความพึงพอใจ ต่อความสวยงามของรูปแบบการรับข้อมูลและการแสดงผลลัพธ์” มีค่าเท่ากับ 4.70 (S.D. เท่ากับ 0.12) ซึ่งจัดอยู่ในระดับ ความพึงพอใจมากที่สุดในขณะที่ค่าเฉลี่ยรวมของ “ความพึงพอใจ ต่อการเรียนภาษาอังกฤษผ่านต้นแบบเกม” มีค่าเท่ากับ 4.57 (S.D. เท่ากับ 0.22) ซึ่งจัดอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ภาพรวมของความพึงพอใจของ ผู้เรียนที่มีต่อต้นแบบเกมพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ย “ความพึงพอใจ ของผู้เรียนที่มีต่อต้นแบบเกมเสริมทักษะ

ภาษาอังกฤษ” มีค่า เท่ากับ 4.66 (S.D. เท่ากับ 0.10) ซึ่งจัดอยู่ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนชื่นชอบต้นแบบเกม โดยต้นแบบเกมมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เข้าสู่ เนื้อหาบทเรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ทางภาษาอังกฤษ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน ในระหว่างการเรียนรู้ผ่าน ต้นแบบเกมดังกล่าว สอดคล้องกับ ฟาร์รา สุไลมาน และนุรฮัสวานี บอต่อ ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่บูรณาการบริบทท้องถิ่น ด้วย กระบวนการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในจังหวัดยะลา พบว่า นักเรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อการเรียน การสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่บูรณาการ บริบทท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับ ปรียานุช ทองเกลี้ยง ได้ทำการวิจัย ผลการใช้แบบฝึกประกอบภาพยนตร์ที่มีต่อทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ ใช้แบบฝึกประกอบภาพยนตร์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ความพึงพอใจแยกเป็น ด้านของแบบฝึก พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมาก สดไปหาน้อยสุดได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ความพึงพอใจต่อเนื้อหาของแบบฝึก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. =0.83) ลำดับที่ 2 ความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.97$, S.D.=0.81) ลำดับที่ 3 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.75$, S.D.=0.85) และ ลำดับที่ 4 ประโยชน์ที่ได้รับและการนำไปใช้ ($\bar{x} = 3.63$, S.D.=0.78)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ควรนำสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไปขยายผลใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ใน จังหวัดนครราชสีมา
- 2) ควรมีการสร้างสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ครอบคลุมเนื้อหาใน เรื่องอื่น ๆ เพื่อช่วยเสริมความสามารถด้านความเข้าใจ เนื้อหาและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
- 3) ควรจัดกิจกรรมทางด้านภาษาอังกฤษต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างสนุกสนาน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เพื่อ เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป
- 2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมเสริมนอกตำราเรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2531). ชุดการสอนระดับประถมศึกษา, (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์
- ฟาร่า สุไลมาน, นูรฮัสวานี บอตอ. (2563). การพัฒนาสื่อการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่บูรณาการบริบทท้องถิ่นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในจังหวัดยะลา. คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วิชาการ, กรม. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิริยยุทธ พงษ์ศิริ. (2560). รูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนากับชาวต่างชาติของพระสงฆ์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 8(2), 34-43.
- Sabatin, I., & Ibrahim, M. S. (2013). The effect of cultural background knowledge on learning English language. *International Journal of Sport Culture and Science*. 1(4), 22-32.

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของ
เกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา
Service Quality of Financial Institutions Affecting Customer Loyalty of
Agriculturists in Chachoengsao Province

กิตติศักดิ์ สาระบูรณ์¹ ชลธิศ ดาราวงษ์²
Kittisak Saraboon, Chonlatis Darawong

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความนี้เป็นบทความวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ระดับปัจจัยคุณภาพการให้บริการ 2. เพื่อเปรียบเทียบความจงรักภักดีของเกษตรกร และ 3. ศึกษาปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกค้าที่เคยใช้บริการสถาบันการเงินในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือในการประเมิน คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการประเมิน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) โดยภาพรวมปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ในภาพรวมปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อปี ประเภทเกษตรกร ระยะเวลาในการประกอบอาชีพเกษตรกรที่แตกต่างกันจะมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการใช้บริการสถาบันทางการเงิน ไม่แตกต่างกัน และ 3) ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงิน ประกอบด้วย พฤติกรรม, ทัศนคติ, การเข้าถึง, การติดต่อลูกค้า และการมีจิตบริการ ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำสำคัญ (Keywords): คุณภาพการให้บริการ; สถาบันทางการเงิน; ความจงรักภักดี

Received: 2022-09-27 Revised: 2022-10-25 Accepted: 2022-10-26

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ชลบุรี Master of Business Administration students Graduate School of Management Sripatum University, Chonburi. Corresponding Author e-mail: k.i.t.ti@hotmail.com

² วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ชลบุรี Graduate School of Management Sripatum University, Chonburi

Abstract

This article is quantitative research article aimed to 1. Study the level of the factors in service quality 2. Compare customer loyalty of agriculturists and 3. Study factors in service quality of financial institutions affecting the agriculturists in Chachoengsao province. The sample group was 400 former customers at financial institutions in Chachoengsao province selected by purposive sampling. A tool for assessment was a questionnaire. Statistics for assessment were Means, Standard Deviation, t-test, One-way ANOVA, Scheffe's method for paired comparison, and Multiple Regression Analysis. The result showed 1) The factors in service quality of financial institutions in Chachoengsao province had overall average at high level ($\bar{X}=4.09$) and each individual aspect was at high level in every aspects. 2) The overall difference in individual factors consisted of age, education, average annual income, type of agriculturists, and a duration in agricultural work has indifferently affected customer loyalty of the agriculturists in Chachoengsao province who have experienced service at financial institutions and 3) The factors in service quality of financial institutions consisted of behaviour, attitude, accessibility, customer contact, and service-mindedness had an effect on customer loyalty of the agriculturists in Chachoengsao province.

Keyword: Service Quality; Financial Institutions; Loyalty

บทนำ (Introduction)

จากภาวะเศรษฐกิจ และสังคมของไทยที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่ยังมีการแพร่ระบาดต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2563 ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นวงกว้าง ซึ่งรัฐบาลได้ออกมาตรการทางสาธารณสุข และจัดหาวัคซีน COVID - 19 เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและลดความรุนแรงของโรคให้กับประชาชน รวมทั้งออกมาตรการเยียวยา บรรเทา และฟื้นฟูเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง สำหรับภาคการเกษตรได้รับผลกระทบจากปัจจัยดังกล่าวทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งเกษตรกรจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ รวมทั้งพยายามสร้างโอกาสในวิกฤติเพื่อพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพให้เข้มแข็ง (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2565)

สถานการณ์การแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรงในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต หนทางเดียวที่องค์กรจะอยู่รอดได้ คือการสร้างผลิตภัณฑ์และการให้บริการที่มีคุณภาพสูงตรงตามความต้องการของลูกค้า ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพและนำระบบงานคุณภาพมาใช้ภายในองค์กร เพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นเกิด

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดความสูญเสียจากการทำงานที่ไม่มีคุณภาพของการให้บริการและคุณภาพของงาน รวมทั้งเกิดภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของบุคคลภายนอก ซึ่งจะส่งผลให้ลูกค้ามีความพึงพอใจและกลับมาใช้บริการอีก

จะเห็นได้ว่า การบริการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจยุคใหม่จะเห็นได้ว่าการบริการได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันของคนเรามาก เพราะรูปแบบการดำเนินชีวิตและความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปตามค่านิยม ผู้บริโภคยุคใหม่สนใจในความอยู่ดีกินดีและความสะดวกสบายมากขึ้น ต้องการการบริการที่ดี รวดเร็วและง่าย จะเห็นได้ว่าปัจจุบันธุรกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม ธนาคาร การท่องเที่ยว สายการบิน ต่างก็มุ่งที่จะแข่งขันกันเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้บริโภค ซึ่งนอกจากจะแข่งขันกันในเรื่องมาตรฐานสินค้าแล้ว การแข่งขันด้านการให้บริการที่เป็นเลิศถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญ บริการเป็นกิจกรรมหรือคุณประโยชน์ที่ฝ่ายหนึ่งนำมาเสนอให้ฝ่ายหนึ่งโดยที่ไม่สามารถจับต้องได้ แยกจากกันไม่ได้ มีความผันแปรแตกต่างกัน การบริการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคนในองค์กร บุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ มีความสำคัญในการที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความประทับใจในบริการ ถ้าหน่วยงานใดมีบุคลากรที่มีคุณภาพในการให้บริการสูงก็จะทำให้ลูกค้าประทับใจในบริการและสามารถใช้เป็นจุดขายของธุรกิจได้ (สุพรรณิ อินทร์แก้ว, 2551)

ประเทศไทยถือเป็นอู่ข้าวอู่น้ำ เป็นพื้นที่แห่งเกษตรกรรมที่มีความอุดมสมบูรณ์ ประชากรในอดีตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านเกษตรกรรมมากมายแตกต่างกันไปตามพื้นที่นั้น ๆ และมีการพัฒนารูปแบบการทำการเกษตรให้เหมาะสมตามยุคสมัย อาชีพเกษตรกรจึงมีความสำคัญมาก และเกษตรกรถูกยกย่องให้เป็นกระดูกสันหลังของชาติ เป็นผู้ผลิตอาหารเลี้ยงสังคมมายาวนาน จากการพัฒนาของประเทศของไทยแม้จะทำให้มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านกายภาพให้มีความก้าวหน้าแต่ก็ปรากฏชัดเจนในภายหลังว่าเกิดช่องว่างทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ภาคการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนส่วนใหญ่ของประเทศยังประสบกับความผันผวนของราคาพืชผลในตลาดโลกและประสบความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ รวมทั้งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติทั้งดินและน้ำ ในช่วงราวสิบปีที่ผ่านมา ต้นทุนในภาคการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้อัตรากำไรของเกษตรกรลดลงจนสินค้าเกษตรหลายชนิดมีค่าเฉลี่ยเป็นลบ กลับกลายเป็นว่ายิ่งเกษตรกรปลูกพืชผลมากเท่าไรก็ยิ่งจนลงเท่านั้น ในขณะเดียวกันหนี้สินก็พอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ (รพีพัฒน์ อิงคสิทธิ์, 2019) นอกจากนี้ สถานะทางการเงินของครัวเรือนเกษตรกรมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก พบว่า ครัวเรือนเกษตรกร ส่วนใหญ่มีหนี้สูง โดยหารวมจากทุกแหล่งเงิน ครัวเรือนชาวนาไทยมีหนี้สินเฉลี่ย 3.4 ก้อน และมีหนี้คงค้างเฉลี่ย 416,143 บาทต่อครัวเรือน ครัวเรือน ร้อยละ 50 มีหนี้สินคงค้างเกิน 300,000 บาท และ ร้อยละ 30 มีเกิน 600,000 บาท โดยมาจากสองแหล่งหลักคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรร้อยละ 60 และสหกรณ์และกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 16 และร้อยละ 35 ของครัวเรือนมีหนี้นอกระบบ (สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์, 2563)

จังหวัดฉะเชิงเทรามีพื้นฐานด้านการเกษตร เป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชากรในภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ประชาชนร้อยละ 70 ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมที่สร้าง

รายได้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัด ผลผลิตที่สร้างชื่อเสียงให้แก่จังหวัดในด้านพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน มะพร้าว มะม่วง และหมาก เป็นต้น ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ ไข่ไก่ และสุกร ซึ่งเป็นแหล่งผลิตมากที่สุดของประเทศ ไก่เนื้อ เป็ด และโคเนื้อ ด้านประมง มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาทิเช่น กุ้งกุลาดำ ปลาน้ำจืด ปลาน้ำกร่อย และกิจการประมงทะเล จังหวัดฉะเชิงเทรา มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด 63,738 ครัวเรือนพื้นที่เพาะปลูกพืชทั้งหมด 1,913,580 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยวทั้งหมด 1,700,253.95 ไร่ ผลผลิตรวมทั้งหมด 7,345,623 ไร่ โดยอำเภอที่เพาะปลูกพืชสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ อำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ตามลำดับ และตามรายงานการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า เกษตรกรมีหนี้สินมาก (จังหวัดฉะเชิงเทรา, 2560) ดังนั้น การที่เกษตรกรมีหนี้สินมาก สามารถอนุมานได้ว่า เกษตรกรมีการใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ในพื้นที่เขตจังหวัดฉะเชิงเทรา จากการศึกษาผู้วิจัยในฐานะผู้ใช้บริการได้เล็งเห็นปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน รวมถึงภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อันส่งผลต่อการเข้าใช้บริการหน้าเคาน์เตอร์บริการของสถาบันการเงินอย่างไรก็ตาม ลูกค้ายกเว้นการอาจจะยังเข้าไม่ถึงบริการทางการเงินแบบออนไลน์ที่สถาบันการเงินได้จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้า ดังนั้น สถาบันการเงินต่าง ๆ ยังจำเป็นต้องต้องมุ่งเน้นการให้บริการผ่านช่องทางหน้าเคาน์เตอร์บริการ หรือการลงพื้นที่ตามชุมชนอย่างที่เคยเป็นมา

จากการศึกษางานวิจัยของ เมนาท บรรเทาทุกข์ และณลินี เหมาะประสิทธิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาคุณภาพในการให้บริการที่มีผลต่อความจงรักภักดีในการใช้บริการของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในเขตจังหวัดพิจิตร และอาทิตยา เรืองเนตร และสุทธาวรรณ จีระพันธุ์ ขาโต้ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าธนาคารอาคารสงเคราะห์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงการศึกษาของ นารินาถ มั่นต่าย (2563) เรื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความภักดีของผู้ใช้บริการผ่านช่องทางสาขาของธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสุโขทัย อีกทั้ง เจษฎา ถิรเมือง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการธนาคารอาคารสงเคราะห์ (สำนักงานใหญ่) และหทัยา คงปริพันธ์ (2557) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าเปรียบเทียบระหว่างธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

จึงเห็นได้ว่า การให้บริการมีความสำคัญมาก สำหรับธุรกิจสถาบันการเงิน ซึ่งถือเป็นธุรกิจบริการ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของลูกค้า ความจงรักภักดี การบอกกันปากต่อปากจากการใช้บริการ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษา เรื่องปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาวิธีการให้บริการให้มีคุณภาพและสามารถตอบสนองความคาดหวังของผู้ใช้บริหาร รวมถึงพัฒนาความสามารถที่จะยกระดับการดำเนินธุรกิจให้เป็นไปตามมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงิน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา

สมมติฐานของการวิจัย (Research hypothesis)

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คือ ลูกค้าที่เคยใช้บริการสถาบันการเงินในจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ลูกค้าที่เคยใช้บริการสถาบันการเงินในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลูกค้าที่เคยใช้บริการสถาบันการเงินในจังหวัดฉะเชิงเทรา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อศึกษาเรื่อง ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruency-IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's coefficient of alpha - α) มีค่าเท่ากับ 0.918

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยได้แบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจากแหล่งข้อมูลและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์บทความต่าง ๆ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data) ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการลงพื้นที่ที่ได้ทำการสุ่มไว้ และเมื่อได้แบบสอบถามครบ จึงนำมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1) ระดับปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงิน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการสำรวจแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงิน ในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างนั้นเห็นด้วยกับปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงิน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับทัศนคติของพนักงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) รองลงมา คือ การเข้าถึง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) อันดับสาม คือ การติดต่อลูกค้า และพฤติกรรมของพนักงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) อันดับสี่ คือ การมีจิตบริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) และอันดับห้า คือ ลักษณะภายนอก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการ

คุณภาพการบริการ	N = 400		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1.พฤติกรรมของพนักงาน	4.09	0.35	มาก	3
2.ทัศนคติของพนักงาน	4.15	0.41	มาก	1
3.การเข้าถึง	4.13	0.41	มาก	2
4.ลักษณะภายนอก	4.04	0.35	มาก	5
5.การติดต่อลูกค้า	4.09	0.35	มาก	3
6.การมีจิตบริการ	4.07	0.27	มาก	4
รวม	4.09	0.25	มาก	-

2) เปรียบเทียบความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ที่แตกต่างกันมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม ไม่แตกต่างกันจึงยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายคู่พบว่า อายุมากกว่า 60 ปีกับอายุ 21-30 ปี, 31-40 ปี และ 41-50 ปี และอายุ 51-60 ปีกับ 41-50 ปี มีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพฤติกรรมการบอกต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่าง

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม ไม่แตกต่างกันจึงยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0 เมื่อพิจารณารายคู่พบว่า ระดับการศึกษมัธยมศึกษาตอนต้นกับไม่มีคุณวุฒิและประถมศึกษา ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ากับไม่มีคุณวุฒิและประถมศึกษา และระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปกับประถมศึกษา มีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านพฤติกรรมการบอกต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่าง

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อปี ที่แตกต่างกันมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม ไม่แตกต่างกันจึงยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านประเภทเกษตรกร ที่แตกต่างกันมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม ไม่แตกต่างกันจึงยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0

ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาการประกอบอาชีพเกษตรกร ที่แตกต่างกันมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวม ไม่แตกต่างกันจึงยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0

สรุปได้ว่า ในภาพรวมปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อปี ประเภทเกษตรกร ระยะเวลาในการประกอบอาชีพเกษตรกร ที่แตกต่างกันจะมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการใช้บริการสถาบันทางการเงิน ไม่แตกต่างกัน

3) ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณในการวิเคราะห์ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
จากการถดถอย	8.09	6	1.35	28.44	0.00*
จากแหล่งอื่น ๆ	18.63	393	0.05		
รวม	26.72	399			

ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ(multiple correlation , R) = 0.65

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient of determination , R^2) = 0.42

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม ระดับ $R = 0.550$ สามารถอธิบายความผันแปรได้ร้อยละ 55.00 ส่วนอีกร้อยละ 45.00 สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรอื่น ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (* $p < .05$) ดังนั้น จึงยอมรับ

H_1 ปฏิเสธ H_0

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม

คุณภาพการให้บริการ	B	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย คะแนนมาตรฐาน (β)	t	P
ค่าคงที่ (constant)	0.80	-	4.30*	0.00
1. พฤติกรรม	0.07	0.11	1.98*	0.04
2. ทักษะคติ	0.07	0.12	1.97*	0.04
3. การเข้าถึง	0.07	0.13	2.24*	0.02
4. ลักษณะภายนอก	0.01	0.01	0.26	0.79
5. การติดต่อลูกค้า	0.10	0.14	2.52*	0.01
6. การมีจิตบริการ	0.21	0.23	4.95*	0.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 สามารถสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม

$$y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5$$

ความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม = $0.80 + 0.07$ (พฤติกรรม) + 0.07 (ทัศนคติ) + 0.07 (การเข้าถึง) + 0.10 (การติดต่อลูกค้า) + 0.21 (การมีจิตบริการ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม สามารถพิจารณาจากค่าคะแนนมาตรฐานโดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับหนึ่ง คือ การมีจิตบริการ ($\beta = 0.23$) อันดับสอง คือ การติดต่อลูกค้า ($\beta = 0.14$) อันดับสาม คือ การเข้าถึง ($\beta = 0.13$) อันดับสี่ คือ ทัศนคติ ($\beta = 0.12$) อันดับห้า พฤติกรรม ($\beta = 0.11$) และอันดับที่หก ลักษณะภายนอก ($\beta = 0.04$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษา ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถนำมาอภิปรายตามผลเชิงอนุมานได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อปี ประเภทเกษตรกร ระยะเวลาในการประกอบอาชีพเกษตรกร ที่แตกต่างกันจะมีความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการใช้บริการสถาบันทางการเงิน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราโดยส่วนมากจะมีการรวมกลุ่มกันในแต่ละพื้นที่และมีการบอกต่อ เล่าสู่กันฟังในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินจึงทำให้ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภารัตน์ ทองดี (2563) ได้ทำการศึกษารื่อง คุณภาพการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผลพบว่า เพศ ไม่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และการศึกษาของ นารีนาท มั่นตาย (2562) ได้ทำการศึกษารื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความภักดีของผู้ใช้บริการผ่านช่องทางสาขาของธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย อาชีพ และประเภทการใช้บริการที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการของผู้ใช้บริการผ่านช่องทางสาขาของธนาคารกสิกรไทย ในจังหวัดสุโขทัย

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงิน ด้าน พฤติกรรม ทัศนคติ การเข้าถึง การติดต่อลูกค้า และการมีจิตบริการ ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อพนักงานของสถาบันทางการเงินมีพฤติกรรมในการให้บริการที่ดี มีทัศนคติในเชิงบวกต่อการให้บริการ ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงการให้บริการของสถาบันทางการเงินได้ง่าย มีการติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลา รวมถึงการที่ผู้ให้บริการมีจิตบริการที่ดี สร้างความประทับใจให้กับผู้รับบริการ สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลต่อความจงรักภักดีที่ทำให้เกษตรกรผู้รับบริการมีความจงรักภักดี เกิดความผูกพันต่อการใช้บริการในสถาบันทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กรอนรูส (Gronroos, 1982, 1983) ที่ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า คุณภาพเชิงเทคนิค

และคุณภาพเชิงหน้าที่ เป็นภาพแห่งมิติของคุณภาพที่ส่งผลกระทบไปถึงความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพของการให้บริการ และคุณภาพการให้บริการจะมากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับระดับของคุณภาพเชิงเทคนิค และคุณภาพเชิงหน้าที่นั่นเอง ทั้งนี้เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพการให้บริการที่สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ตามหลัก 7 ประการ คือ 1. พฤติกรรม (Behaviour) 2. ทัศนคติ (Attitude) 3. การเข้าถึง (Accessibility) 4. ลักษณะภายนอก (Appearance) 5. การติดต่อลูกค้า (Customer Contact) และ 6. การมีจิตบริการ (Service-Mindedness)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

คุณภาพการให้บริการด้านการมีจิตบริการมีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถาบันทางการเงิน หรือหัวหน้าส่วนงานที่ให้บริการ ควรอบรมพัฒนาให้พนักงานบริการมีความรู้ ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์และการให้บริการของสถาบันทางการเงิน เป็นอย่างดี

2. สถาบันทางการเงิน หรือหัวหน้าส่วนงานที่ให้บริการ ควรสร้างคู่มือเพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกันในแต่ละสาขาภายในสถาบันทางการเงินเดียวกัน เพื่อให้ผู้รับบริการไม่เกิดความแตกต่างเมื่อต้องเข้าใช้บริการที่สาขาอื่น

3. สถาบันทางการเงิน หรือหัวหน้าส่วนงานที่ให้บริการ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงานบริการให้มีจิตใจในการให้บริการที่ดี (Service Mind)

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านลักษณะภายนอก สถาบันทางการเงินควรให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวในการพูดคุยกับลูกค้า มีช่องทางการให้บริการที่เป็นสัดส่วนมีความรู้สึกลดภัยเมื่อเข้ามาใช้บริการ

2. ด้านการมีจิตบริการ สถาบันทางการเงินควรอบรมพัฒนาพนักงานในแต่ละสาขามีมาตรฐานในการให้บริการ มีการกล่าวทักทายลูกค้าทุกครั้งก่อนให้บริการ รวมถึงไม่เสนอขายผลิตภัณฑ์อื่น ที่ลูกค้าไม่สนใจหรือไม่มีความจำเป็นให้กับลูกค้า

3. ด้านพฤติกรรมของพนักงาน สถาบันทางการเงินควรอบรมพัฒนาโดยมุ่งเน้นให้พนักงานบริการทักกล่าวขอโทษเมื่อให้ข้อมูลผิดพลาดหรือล่าช้า ให้พูดจาสุภาพ มีมารยาท บริการด้วยความเป็นมิตร

4. ด้านการติดต่อลูกค้า สถาบันทางการเงินควรอบรมพัฒนาพนักงานให้มีความยืดหยุ่นในการติดต่อสื่อสาร สามารถเข้าใจภาษาท้องถิ่น และสื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย รวมถึงมีทักษะการติดต่อสื่อสารที่ดี รับฟังความคิดเห็นหรือความต้องการของลูกค้า

5. ด้านการเข้าถึง สถาบันทางการเงินควรให้ความสำคัญกับการจัดตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ให้บริการ ให้ผู้รับบริการสามารถเข้าใช้ได้อย่างสะดวก และออกแบบรูปแบบและขั้นตอนของการให้บริการให้มีความสะดวก รวดเร็ว เข้าใจง่ายไม่ยุ่งยาก

6. ด้านทัศนคติของพนักงาน สถาบันทางการเงินควรอบรมพัฒนาโดยมุ่งเน้นให้พนักงานมีทัศนคติที่ดีในการมุ่งเน้นความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก และสร้างความตระหนักให้กับพนักงานในการมีทัศนคติเชิงบวกต่อการให้บริการ

ปัจจัยความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านความอ่อนไหวต่อราคา สถาบันทางการเงินควรให้ความสำคัญกับการตั้งราคาหรือค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรม ที่ทำให้ลูกค้าไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นการกินกำไรเกินควร ซึ่งอาจแลกกับการให้บริการที่ดี ครอบคลุม ครบวงจร เป็นได้

2. ด้านพฤติกรรมการบอกต่อ สถาบันทางการเงินควรให้ความสำคัญกับการให้บริการที่ดี รวมถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงินโดยเฉพาะสินเชื่อ ที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าเกิดการบอกต่อ แนะนำให้ผู้อื่นมาใช้บริการในอนาคต

3. ด้านความตั้งใจที่จะใช้บริการ สถาบันทางการเงินควรออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือบริการอื่น ๆ ของตนเองเพิ่มเติม เพื่อรองรับความต้องการของลูกค้าที่หลากหลาย และรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจนำมาซึ่งความสะดวกรวดสบายในการใช้บริการต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการศึกษาวิจัย ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสถาบันทางการเงินที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาโดยการเจาะจงไปที่สถาบันทางการเงินแต่ละแห่ง เนื่องจากจะได้มีผลการวิจัยที่เฉพาะเจาะจงและทำให้สถาบันทางการเงินแห่งนั้นนำผลการวิจัยไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. ควรมีการศึกษาผู้ใช้บริการที่ครอบคลุมในทุกอาชีพที่มาใช้บริการสถาบันทางการเงิน เพื่อให้สถาบันทางการเงินหรือผู้เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการกิจการของสถาบันทางการเงินได้

3. ควรมีการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้เกิดความลุ่มลึกในข้อมูลที่น่าใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดในการสร้างความจงรักภักดีต่อผู้ใช้บริการของสถาบันทางการเงินต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

จังหวัดฉะเชิงเทรา. (2560). *ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจังหวัด*. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก <http://www.chachoengsao.go.th/cc0/>

เจษฎา ธีรเมือง. (2560). *คุณภาพการให้บริการที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (สำนักงานใหญ่)*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. (2565). *รายงานกิจการประจำปี ปีบัญชี 2564*.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.

- นารีนาท มั่นตาย. (2563). คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความภักดีของผู้ใช้บริการผ่านช่องทางสาขาของธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสุโขทัย. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2563-5-12_1629777937.pdf.
- เมณาท บรรเทาทุกข์และณลินี เหมาะประสิทธิ์. (2564). คุณภาพในการให้บริการที่มีผลต่อความจงรักภักดีในการใช้บริการของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในเขตจังหวัดพิจิตร. การนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ ประจำปี พ.ศ.2564, 221 – 235.
- รพีพัฒน์ อิงคสิทธิ์. (2562). ภาคเกษตรไทย ทำไม่ยิ่งทำยิ่งจน แล้วจะแก้ปัญหาอย่างไรดี?. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก <https://themomentum.co/agriculture-in-thailand-2019/>.
- สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์. (2563). ครวัเรียนเกษตรไทยในวิกฤติโควิด-19. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.pier.or.th/abridged/2020/11/>
- สุดารัตน์ ทองดี. (2563). คุณภาพการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบ้านโป่งจังหวัดราชบุรี. ค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สุพรรณิ อินทร์แก้ว. (2551). การตลาดธุรกิจบริการเฉพาะยิ่ง. พิมพ์ครั้งที่ 4. บริษัท ธนาเพรส จำกัด: กรุงเทพฯ.
- หัทธยา คงปริพันธุ์. (2557). คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าเปรียบเทียบระหว่างธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อาทิตยา เรืองเนตร และสุทธาวรรณ จีระพันธุ์ ชำได้. (2562) ปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าธนาคารอาคารสงเคราะห์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.
- Gronroos, C. (1982). *Strategic Management and Marketing in the Public Sector*. Finland: Swedish School of Economics and Business Management.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Edition. New York: Harper and Row.

ความสุขในการทำงานและความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าปลีกปลีก
เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย

Workplace Happiness and Corporate Loyalty of Retail Store
Employees 7-Eleven in Chiang Rai Province

อดิศร ศรีอำนาจ¹ กษิดิศ ใจผาวัง²
Adisorn Sriaumnuay, Kasidit Chaiphawang

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสุขในการทำงาน ความจงรักภักดีต่อองค์กรของและความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าปลีกปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก พนักงานที่ปฏิบัติงานในร้านค้าปลีกปลีกเซเว่นอีเลฟเว่น ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 350 คน โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า ความสุขในการทำงานภายในองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการรักในงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านการเป็นที่ยอมรับ และด้านความสำเร็จในงาน ตามลำดับ ความจงรักภักดีต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านพฤติกรรมที่แสดงออก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการรับรู้ และด้านความรู้สึกผูกพัน ตามลำดับและมีความสุขในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าปลีกปลีก เซเว่นอีเลฟเว่น โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับสูง ($r = .928$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ (Keywords): ความสุขในการทำงาน; ความจงรักภักดี; ร้านค้าปลีกปลีก

Abstract

The purpose of this research was to study workplace happiness, corporate loyalty of 7-Eleven's employees in Chiang Rai Province and the relationship between them. The data was collected from 350 employees by the online questionnaire. The results showed that. The workplace happiness was at the highest level. Love work aspect was the highest average followed by acceptance and success in work,

Received: 2022-09-06 Revised: 2022-10-15 Accepted: 2022-10-21

¹ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University Corresponding Author e-mail: Adisornsri.m@gmail.com

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University

respectively. The corporate loyalty was at the highest level. The expressed behavior have the highest average followed by perception and feelings of attachment, respectively. The workplace happiness was high positive correlated with corporate loyalty ($r = .928$) with a statistically significant level of 0.01.

Keywords: Workplace Happiness; Corporate Royalty; Convenience Store

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันการทำงานของทุกองค์กรมีการมุ่งเน้นในเรื่องประสิทธิภาพในงานแต่ละงานซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ ซึ่งทรัพยากรบุคคลถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากอันจะนำความสำเร็จมาสู่องค์กร จะเห็นได้ว่าปัจจุบันในเกือบทุกองค์กรมุ่งเน้นที่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลมากขึ้น โดยเน้นในเรื่องของการทำงานอย่างมีความสุข เนื่องจากเมื่อบุคคลมีความสุขในการทำงาน จะทำให้งานนั้นสำเร็จไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่กล่าวถึงการดูแลคุณภาพของบุคคลให้มีความสุขที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสุขในการทำงานนั้น องค์กรมีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมทำให้เกิดความสุขในการทำงานซึ่งเป็นปัจจัยของอารมณ์ทางบวก มีความคิดในทางสร้างสรรค์ แม้ว่าจะงานที่ทำจะหนัก ก็อยากทำงานด้วยความสนุกสนาน ด้วยความรู้สึกมีความสุข และถ้าภายในองค์กรมีการช่วยเหลือกัน จะเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ทำให้เกิดความช่วยเหลือกัน เต็มใจทำงาน เกิดความรักในงานและเกิดความผูกพัน พึงพอใจปฏิบัติงานด้วยความสุข ซึ่งมีผลต่อการพัฒนางานในองค์กร แต่จากตลาดแรงงานในขณะนี้ที่มีการแข่งขันกันสูงซึ่งอาจส่งผลทำให้อัตราการย้ายงานสูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การที่องค์กรจะรักษาบุคลากรที่มีศักยภาพไว้จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากโดยที่ปัจจัยหลักจะมาจากผลตอบแทนต่าง ๆ ที่บุคลากรควรจะได้รับ เช่น เงินเดือน โบนัส สวัสดิการ เป็นต้น ถึงกระนั้นกลยุทธ์ที่องค์กรต่าง ๆ ได้นำมาใช้ในการรักษาบุคลากรให้คงอยู่นั้นส่วนใหญ่มักยังมุ่งไปที่การให้ผลตอบแทนที่สูง ๆ แก่บุคลากร ตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น อย่างไรก็ตามองค์กรควรมองหาทางเลือกอื่นที่นอกเหนือไปจากผลตอบแทนในรูปของตัวเงินให้มากขึ้น (ธนาकर ขนัธพัต, 2557)

แต่ในขณะเดียวกันความจงรักภักดีที่มีต่อองค์กรเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่องค์กรตระหนักอยู่เสมอ ความจงรักภักดีเป็นข้อผูกมัดทั่ว ๆ ไปที่เกิดจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายได้ตกลงอย่างแน่วแน่ที่จะช่วยให้อีกฝ่ายหนึ่งประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือแม้กระทั่งในกรณีที่ไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องก็ตาม ความจงรักภักดี ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในแง่ของความร่วมมือที่จะนำไปสู่การรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ความจงรักภักดีในแง่ที่สะท้อนให้เห็นถึงข้อผูกมัดสองฝ่าย ได้แก่ การที่ฝ่ายหนึ่งยินดีที่จะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าแก่อีกฝ่ายหนึ่ง ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งก็พร้อมที่จะรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ บุคลากรที่มีความจงรักภักดี ต่อองค์กรจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปฏิบัติงาน กับองค์กรในระยะเวลายาวนานเท่าที่องค์กรต้องการ แต่หากบุคลากรในองค์กรใดขาดขวัญและกำลังใจในการ

ทำงาน ย่อมจะเป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการขาดงาน การลาออก และมีปัญหาด้านวินัย ปัญหาอื่น ๆ ส่งผลให้การทำงานขาดคุณภาพ มีผลกระทบต่องค์กร คือ องค์กรขาดประสิทธิภาพไปด้วย (Kuhn, 1982 อ้างถึงใน พจนีย์ ยืนสุข, 2550)

ร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในประเทศไทยมีจุดเริ่มต้นโดยบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ในเครือเจริญโภคภัณฑ์ เป็นผู้บริหารแฟรนไชส์เซเว่นอีเลฟเว่นในประเทศไทย จากการลงนามในสัญญาซื้อสิทธิประกอบการจากเจ้าของลิขสิทธิ์ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ซึ่งเซเว่นอีเลฟเว่นสาขาแรกในประเทศไทย คือ สาขาถนนพหลโยธิน เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2533 ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 ซีพีออลล์ขยายสาขาเซเว่นอีเลฟเว่นไปยังสถานบริการน้ำมัน ปตท. เพื่อให้บริการครอบคลุมทั่วประเทศไทย และมีจำนวนพนักงานที่ให้บริการจำนวนมาก จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดในประเทศ ถือว่าเป็นจังหวัดที่กำลังพัฒนาหลากหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม มีธุรกิจร้านค้าปลีกเพิ่มขึ้นจำนวนมากเพื่อให้บริการให้กับผู้บริโภค มีห้างธุรกิจค้าปลีก มาเพิ่มความสะดวกสบายในจังหวัดเชียงราย ซึ่งธุรกิจร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นเป็นธุรกิจที่ให้บริการกับผู้บริโภคและมีจำนวนพนักงานที่การบริการลูกค้าเป็นจำนวนมากเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจ ซึ่งหากบริษัทฯ นำแนวคิดความสุขในการทำงานและแนวคิดความจงรักภักดีในการทำงานมาใช้ในการบริหารงานย่อมส่งผลทำให้ความสัมพันธ์อันดีในองค์กรดีขึ้น เกิดความสามัคคี พนักงานมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดี ย่อมส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงความสุขในการทำงานและความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลมาช่วยสนับสนุนวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหารในการเสริมสร้างความสุขในการทำงานให้เพิ่มขึ้น สามารถทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพและความจงรักภักดีต่อองค์กรส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของบริษัทต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีกเซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการปฏิบัติงาน และความจงรักภักดี เพื่อสร้างเครื่องมือในการวัดความสุขในการปฏิบัติงานโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ ความรักในงาน ความสำเร็จในงาน และการเป็นที่ยอมรับ ส่วนความจงรักภักดีแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ด้านความรู้สึกผูกพัน และด้านการรับรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงรายที่ทำงานตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป จำนวน 52 สาขา ทั้งในส่วนของบริษัทฯ และแฟรนไชส์ จำนวนทั้งสิ้น 1,424 คน (สำนักงานย่อยเชียงราย, 2563) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 312 คน และการใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบ่งได้ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อายุงาน เงินเดือนตำแหน่งงาน เงินเดือน สถานที่ปฏิบัติการ ประเภทของธุรกิจลงทุนและสถานภาพสมรส เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ส่วนที่ 2 ความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย เป็นข้อคำถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scales) และ ส่วนที่ 3 ความจงรักภักดีต่อองค์กรพนักงานร้านค้าปลีกเซเว่นอีเลฟเว่น ในจังหวัดเชียงราย เป็นข้อคำถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scales)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบผ่าน แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) และส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างผ่านช่องทางการติดต่อของบุคลากรของพนักงานร้านเซเว่นอีเลฟเว่นของจังหวัดเชียงราย ได้แก่ Line เนื่องจากพนักงานทุกคนจะใช้เป็นช่องทางหลักในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 350 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้ข้อมูลทั้งหมดในการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมกับข้อมูลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยโปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับการบรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความสุขในการ

ปฏิบัติงาน และความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีกเซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย และใช้สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการปฏิบัติงาน และความจงรักภักดีต่อองค์กร โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (ประสพชัย พสุนนท์, 2553) โดยแปลความหมายระดับความสัมพันธ์ดังนี้

$ r \geq 0.80$	แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันสูง
$0.5 < r < 0.80$	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ปานกลาง
$ r \leq 0.50$	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ต่ำ

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 350 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 19-25 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีอายุงานระหว่าง 4-6 ปี ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานเป็นผู้ช่วยผู้จัดการร้านและพนักงานประจำร้าน มีเงินเดือนระหว่าง 10,001-14,000 บาท ปฏิบัติงานในเขตอำเภอเมืองเชียงราย ปฏิบัติงานในธุรกิจบริษัท (CO) และมีสถานภาพโสด

ข้อมูลความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ความสุขในการปฏิบัติงานในองค์กรสูงที่สุดในด้านการรักในงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.70) ด้านการเป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.72) และด้านความสำเร็จในงาน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรด้านการติดต่อสัมพันธ์ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ ความเป็นมิตรของบุคลากรภายในบริษัท ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.76) และต่ำที่สุดในประเด็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในบริษัท ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรด้านความรักในงาน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ความทุ่มเทแรงกายแรงใจและสติปัญญาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.71) และต่ำที่สุดในประเด็นความผูกพันในงานหน้าที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรด้านความสำเร็จในงาน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความท้าทายของงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.81) และต่ำที่สุดในประเด็นรายได้และผลตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ

ความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรด้านการเป็นที่ยอมรับ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความหลากหลายของบุคลากร ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ การเป็นส่วนหนึ่งใน

ฐานะสมาชิกของบริษัท ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.74) และต่ำที่สุดในประเด็นการยกย่องชมเชยในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย

ความสุขในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การติดต่อสัมพันธ์	4.41	0.70	มากที่สุด
1.1 ความร่วมมือในการทำงานของพนักงานในบริษัท	4.41	0.75	มากที่สุด
1.2 การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในบริษัท	4.39	0.76	มากที่สุด
1.3 ความเป็นมิตรของบุคลากรภายในบริษัท	4.42	0.76	มากที่สุด
1.4 การให้คำปรึกษาภายในบริษัท	4.39	0.77	มากที่สุด
1.5 สัมพันธภาพดีต่อกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและพนักงาน	4.41	0.79	มากที่สุด
1.6 การรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน	4.43	0.83	มากที่สุด
2. ความรักในงาน	4.50	0.67	มากที่สุด
2.1 ความรักในงานหน้าที่รับผิดชอบ	4.49	0.71	มากที่สุด
2.2 ความผูกพันในงานหน้าที่รับผิดชอบ	4.46	0.73	มากที่สุด
2.3 ความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ	4.56	0.69	มากที่สุด
2.4 ความภาคภูมิใจในหน้าที่ความรับผิดชอบ	4.48	0.75	มากที่สุด
2.5 ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ	4.48	0.72	มากที่สุด
2.6 ความทุ่มเทแรงกายแรงใจและสติปัญญาในการปฏิบัติงาน	4.51	0.71	มากที่สุด
3.ความสำเร็จในงาน	4.32	0.76	มากที่สุด
3.1 ความสำเร็จของงานในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.37	0.73	มากที่สุด
3.2 ความท้าทายของงานที่ได้รับมอบหมาย	4.43	0.74	มากที่สุด
3.3 การเลื่อนขั้นและตำแหน่ง	4.22	0.93	มากที่สุด

ความสุขในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.4 ความก้าวหน้าในอาชีพและการปฏิบัติงาน	4.29	0.91	มากที่สุด
3.5 ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน	4.41	0.81	มากที่สุด
3.6 รายได้และผลตอบแทนจากการปฏิบัติงาน	4.21	0.94	มากที่สุด
4. การเป็นที่ยอมรับ	4.39	0.72	มากที่สุด
4.1 การเป็นส่วนหนึ่งในฐานะสมาชิกของบริษัท	4.42	0.74	มากที่สุด
4.2 การยอมรับในความรู้และความสามารถ	4.41	0.74	มากที่สุด
4.3 การยกย่องชมเชยในการปฏิบัติงาน	4.33	0.80	มากที่สุด
4.4 การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นใน ปฏิบัติงาน	4.38	0.79	มากที่สุด
4.5 การเท่าเทียมกันของสมาชิกในบริษัท	4.35	0.87	มากที่สุด
4.6 การยอมรับความหลากหลายของบุคลากร	4.43	0.74	มากที่สุด
รวม	4.40	0.66	มากที่สุด

ความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีกเซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.70) และด้านความรู้สึกผูกพัน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ความจงรักภักดีต่อองค์กรด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การรักษาสภาพประโยชน์ของบริษัท ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ การปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และประเด็นการปกป้องชื่อเสียงของบริษัท ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.66) และต่ำที่สุดในประเด็นการแนะนำให้ผู้อื่นมาทำงานที่บริษัท ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.82) ตามลำดับ

ความจงรักภักดีต่อองค์กรด้านความรู้สึก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ทศนคติทางบวกที่มีต่อนโยบายของบริษัท ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.77) และต่ำที่สุดในประเด็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และประเด็นอิสระเสรีภาพในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

ความจงรักภักดีต่อองค์กรด้านการรับรู้สูง ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความไว้วางใจที่มีต่อนโยบายบริษัท และประเด็นความเชื่อถือในคำสั่งผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.74)

รองลงมาคือ การรักษามูลประโยชน์ของบุคลากร ($\bar{X} = 4.44$, S.D. =0.75) และต่ำที่สุดในประเด็น การได้รับการปกป้องจากบริษัท ($\bar{X} = 4.38$, S.D. =0.80) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความจงรักภักดีต่อองค์กรพนักงานร้านค้าปลีก เซเว่นอีเลฟเว่น ในจังหวัดเชียงราย

ความจงรักภักดี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก	4.47	0.65	มากที่สุด
1.1 การปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	4.50	0.67	มากที่สุด
1.2 การปกป้องชื่อเสียงของบริษัท	4.50	0.66	มากที่สุด
1.3 การรักษามูลประโยชน์ของบริษัท	4.53	0.67	มากที่สุด
1.4 การแนะนำให้ผู้อื่นมาทำงานที่บริษัท	4.36	0.82	มากที่สุด
1.5 การร่วมกิจกรรมต่างของบริษัทด้วยความสนใจ	4.44	0.73	มากที่สุด
1.6 การร่วมรับผิดชอบกับข้อบกพร่องของบริษัท	4.47	0.73	มากที่สุด
2. ด้านความรู้สึกผูกพัน	4.36	0.72	มากที่สุด
2.1 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.32	0.79	มากที่สุด
2.2 อีสุระเสรีภาพในการปฏิบัติงาน	4.32	0.83	มากที่สุด
2.3 การสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา	4.40	0.76	มากที่สุด
2.4 ความสุขในการปฏิบัติหน้าที่	4.34	0.81	มากที่สุด
2.5 ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน	4.38	0.78	มากที่สุด
2.6 ทศนคติทางบวกที่มีต่อนโยบายของบริษัท	4.39	0.77	มากที่สุด
3. ด้านการรับรู้	4.42	0.70	มากที่สุด
3.1 ความเชื่อมั่นที่มีต่อการดำเนินธุรกิจบริษัท	4.43	0.74	มากที่สุด
3.2 ความไว้วางใจที่มีต่อนโยบายบริษัท	4.45	0.73	มากที่สุด
3.3 ความเชื่อถือในคำสั่งผู้บังคับบัญชา	4.45	0.74	มากที่สุด
3.4 การให้เกียรติจากบริษัท	4.42	0.75	มากที่สุด
3.5 การได้รับการปกป้องจากบริษัท	4.38	0.80	มากที่สุด
3.6 การรักษามูลประโยชน์ของบุคลากร	4.44	0.75	มากที่สุด

ความจงรักภักดี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.7 การจัดระบบงานที่ชัดเจน	4.39	0.78	มากที่สุด
รวม	4.42	0.67	มากที่สุด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับสูง ($r = .928$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการปฏิบัติงานและความจงรักภักดีต่อองค์กร

รายการ		ความจงรักภักดีต่อ องค์กร	ความสุขในการ ปฏิบัติงาน
ความจงรักภักดีต่อองค์กร	Pearson Correlation	1	.928**
	Sig. (2-tailed)	-	0.000
	N	350	350
ความสุขในการปฏิบัติงาน	Pearson Correlation	.928**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	-
	N	350	350

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย รายด้าน พบว่า ความสุขในการทำงานด้านการติดต่อสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับปานกลาง กับความจงรักภักดีต่อองค์กรในด้านการพฤติกรรมที่แสดงออก ($r = .772$) ด้านความรู้สึผูกพัน ($r = .776$) และด้านการรับรู้ ($r = .772$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านความรักในงาน พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับสูง กับความจงรักภักดีต่อองค์กรในด้านการพฤติกรรมที่แสดงออก ($r = .864$) ด้านความรู้สึผูกพัน ($r = .803$) และด้านการรับรู้ ($r = .833$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านความสำเร็จในงาน พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับสูง กับความจงรักภักดีต่อองค์กรในด้านการพฤติกรรมที่แสดงออก ($r = .869$) ด้านความรู้สึผูกพัน ($r = .888$) และด้านการรับรู้ ($r = .848$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านการเป็นที่ยอมรับ พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับสูง กับความจงรักภักดีต่อองค์กรในด้านการพฤติกรรมที่แสดงออก ($r = .886$) ด้านความรู้สึผูกพัน ($r = .858$) และด้านการรับรู้ ($r = .845$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการปฏิบัติงานและความจงรักภักดีต่อองค์กรจำแนกรายด้าน

รายการ		ความจงรักภักดีต่อองค์กร		
		ด้านพฤติกรรม ที่แสดงออก	ด้านความรู้สึก ผูกพัน	ด้านการรับรู้
ด้านการติดต่อสัมพันธ์	Pearson			
	Correlation	.772**	.776**	.772**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000
	N	350	350	350
ด้านความรักในงาน	Pearson			
	Correlation	.864**	.803**	.833**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000
	N	350	350	350
ด้านความสำเร็จในงาน	Pearson			
	Correlation	.869**	.888**	.848**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000
	N	350	350	350
ด้านการเป็นที่ยอมรับ	Pearson			
	Correlation	.886**	.858**	.845**
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000
	N	350	350	350

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานร้านค้าธุรกิจปลี๊กมีความสุขในการปฏิบัติงานภายในองค์กรโดยรวมในระดับมากที่สุด โดยมีความสุขในการปฏิบัติงานในองค์กรสูงที่สุดในด้านการรักในงาน รองลงมาคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านการเป็นที่ยอมรับ และด้านความสำเร็จในงานตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิชฌุ โนวิชัย (2558) ที่พบว่า พนักงานบริษัท นิธิฟู๊ดส์ จำกัด มีความสุขในการทำงานของพนักงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกับปราณี ปาริณตกุล (2561) พบว่า พนักงานมีความสุขในการทำงาน บริษัท เอเพ็กซ์ พลัสเทค จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านความรักในงาน และด้านความกระตือรือร้นในการทำงาน ทั้งนี้เนื่องมาจากในการ

ทำงานในร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นสาขาต่าง ๆ จะมีลักษณะการทำงานแบบพีแบบน้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้สึกเพลิดเพลินและสนุกกับงานที่ทำ รู้สึกสนุกสนานและมีความสุขในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีในการทำงานและสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในที่ทำงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญพิชชา ตั้งมาลา (2553) ที่กล่าวว่า ความสุขในการทำงานเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคลที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการทำงาน หรือ ประสบการณ์ของบุคคลในการทำงาน ประกอบด้วย ความรื่นรมย์ในงาน ความพึงพอใจในงาน และความกระตือรือร้นในการทำงาน

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีกมีความจงรักภักดีต่อองค์กรโดยรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความจงรักภักดีต่อองค์กรในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความจงรักภักดีต่อองค์กรสูงที่สุดในด้านด้านพฤติกรรมที่แสดงออก รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ และด้านความรู้สึกผูกพันตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพิระพงศ์ จำปีศรี (2554) ที่พบว่า พนักงานมีคะแนนความจงรักภักดีต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับกัณณ วีระกรพานิช (2554) พบว่า พนักงานของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความจงรักภักดีต่อองค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่แตกต่างกับผลการศึกษาของวิภา จันทรหล้า (2559) ที่พบว่า ความจงรักภักดีของพนักงานที่มีต่อบริษัท โดยต้า โกเซ เอเชีย จำกัดจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายได้ ได้แก่ด้านพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความรู้สึกผูกพัน และด้านการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากพนักงานของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นทั้งผู้จัดการและพนักงานทุกระดับมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนพนักงานรู้สึกมีส่วนร่วมในการกิจกรรมและการดำเนินงานหลายอย่างในบริษัทส่งผลให้ความจงรักภักดีของพนักงานอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจาตุรงค์ วัฒนศิริ (2552) ที่กล่าวว่า ความจงรักภักดีต่อองค์กรเป็นความรู้สึกและการแสดงออกของพนักงาน ซึ่งเคารพต่อองค์กร มีความเต็มใจปฏิบัติงาน และอุทิศตนต่อองค์กร มีความผูกพัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความต้องการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร สนใจและเอาใจใส่ ภูมิใจและสนับสนุนองค์กร ปกป้ององค์กรจากการต่อต้านของบุคคลอื่น ตระหนักในด้านดีขององค์กร มีความเชื่อถือและไว้วางใจพร้อมที่จะช่วยเหลือองค์กร มีความปรารถนาและความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรต่อไป

ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการปฏิบัติงานกับความจงรักภักดีต่อองค์กรที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ทำให้เห็นว่า การสร้างความสุขในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร ไม่ว่าจะเป็นด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านความรักในงาน ด้านความสำเร็จในงาน และด้านการเป็นที่ยอมรับมีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดีที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ด้านความรู้สึกผูกพันและด้านการรับรู้ ดังนั้น หากองค์กรต้องการให้บุคลากรมีความจงรักภักดีต่อองค์กร ก็จะต้องเริ่มต้นจากการสร้างความสุขในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงจะส่งผลทำให้เกิดความจงรักภักดีต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำความรู้ในเชิงวิชาการที่เกิดขึ้นใหม่ในงานวิจัยนี้คือ การสร้างความสุขในการปฏิบัติงานจะส่งผลต่อความจงรักภักดีต่อองค์กร ดังนั้นองค์กรควรมีแนวทางในการสร้างความสุขในการทำงานให้แก่บุคลากร ดังนี้

1.1 ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารให้แก่บุคลากรในการรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศความเป็นมิตรของบุคลากรภายในบริษัท ให้ปฏิบัติงานร่วมกันเหมือนพี่น้อง หรือเครือญาติมีการติดต่อสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความยืดหยุ่นในการติดต่อสัมพันธ์กันของคนในองค์กร

1.2 ด้านความรักในงาน องค์กรควรมีการชี้แจงเป้าหมายในการทำงานของแต่ละตำแหน่ง และอธิบายถึงผลของความสำเร็จที่เกิดขึ้นว่ามีผลกระทบอย่างไรกับองค์กรและตัวบุคลากรเอง เพื่อให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ พุ่มเทร่างกายแรงใจและสติปัญญาในการปฏิบัติงาน และคอยติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ และเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหากล่าวแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดความผูกพันในงานหน้าที่รับผิดชอบ

1.3 ด้านความสำเร็จในงาน องค์กรควรมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานของตนเองภายใต้หน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง เพื่อให้เกิดความท้าทายของงานที่ได้รับมอบหมาย และมีระบบการให้รางวัลที่สามารถสร้างความรู้สึกรักในความมั่นคงในการปฏิบัติงาน รวมถึงผลของความสำเร็จที่เกิดขึ้นในรูปของรายได้และผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานที่บุคลากรจะได้รับ

1.4 ด้านการเป็นที่ยอมรับ องค์กรควรมีกิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้เกิดการยอมรับความหลากหลายของบุคลากร ทั้งด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา หรือสถานภาพต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกทุกคนเกิดการยอมรับการเป็นสมาชิกขององค์กร ร่วมกันเกิดความเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในองค์กรในฐานะสมาชิกขององค์กร มีการเชิดชูบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีเพื่อให้เกิดเป็นต้นแบบในการปฏิบัติงาน ไม่สร้างบรรยากาศการแข่งขันภายในองค์กร อันจะสร้างความแตกแยก ขาดความสามัคคีภายในองค์กร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

หัวข้องานวิจัยที่ควรทำต่อไปในอนาคต ได้แก่ การศึกษาเพิ่มเติมในพื้นที่อื่น ๆ หรือจังหวัดใหญ่ ๆ ในแต่ละภาค ตลอดจนพื้นที่กรุงเทพหรือปริมณฑล เนื่องจากแต่ละพื้นที่จะมีบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลความสุขในการทำงานและความจงรักภักดีต่อองค์กรของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในแต่ละพื้นที่ และสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารบุคลากรที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ได้ต่อไป รวมถึงการศึกษาหาแนวทางการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานร้านค้าธุรกิจปลีก เซเว่นอีเลฟเว่นในจังหวัดเชียงราย เพิ่มเติมจากประเด็นของความสุขในการปฏิบัติงานในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง (References)

- จาทรงศ์ วัฒนศิริ. (2552). ความผูกพันความจงรักภักดีและการมีความสุขในการทำงานของครูโรงเรียนจินดาวัฒน์ จังหวัดระยอง. นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนาकर ชันธพัฒ. (2557). ปัจจัยจูงใจ ปัจจัยค้ำจุน และคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรกรณีศึกษาการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิสาห์กิจขนาดกลางและขนาดย่อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2555). การวิจัยการตลาด. กรุงเทพฯ : ท้อป.
- ปราณี, ปาริฉัตรกุล. (2561). ความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท เอเพ็กซ์ พลาสติก จำกัด. การค้นคว้าอิสระ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พจนีย์ ยืนสูง. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของพนักงานธนาคารนครหลวงไทย สำนักงานใหญ่. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พีระพงศ์ จำปาศรี. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงานของผู้บังคับบัญชาในทัศนะของพนักงานขายกับความจงรักภักดีต่อองค์กร : กรณีศึกษาพนักงานขายของบริษัท เฮเฟล (ประเทศไทย) จำกัด. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เพ็ญพิชชา ตั้งมาลา. (2553). ความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษากลาง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิภา จันทร์หล้า. (2559). ความจงรักภักดีของพนักงานที่มีต่อบริษัท โตโยต้า โกเซ เอเชีย จำกัด จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชญ์ โนวิชัย. (2558). ความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท นิธิฟู้ดส์ จำกัด. การค้นคว้าแบบอิสระ.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของ
สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด
The Relationship Between the Four Iddhapada and Asset Allocation in
Investment of Members of Mahachulalongkornrajavidyalaya Saving
and Credit Cooperative Limited

สมัชชา ศรีนोक¹ พระวิเทศพรหมคุณ² สุวัฒน์ รักขันโท³

Samatcha Srinok, Phra Withet Phromkhun, Suwatson Rakkantho

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมอิทธิบาท 4 กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด และ 3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมอิทธิบาท 4 กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ศึกษาวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด จำนวน 241 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด มีความคิดเห็นต่อระดับความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา พบว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด มีความคิดเห็นต่อระดับความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกัน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ

Received: 2022-09-08 Revised: 2022-09-27 Accepted: 2022-09-29

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: Sairoong.bub@mcu.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัดต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า สมาชิกที่มีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือน และจำนวนสินทรัพย์ลงทุนที่ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สมาชิกที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนเงินลงทุนต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนไม่ต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ การเปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 กับการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด พบว่าหลักธรรมอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ (Keywords): หลักธรรมอิทธิบาท 4; การจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน; สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์

Abstract

The objectives of this study were : 1) to compare personal factors related to asset allocation in investment for members of Mahachulalongkornrajavidyalaya saving and credit cooperative limited, 2) to study the relationship between the four iddhipada and asset allocation in investment for members of Mahachulalongkornrajavidyalaya saving and credit cooperative limited., 3) to compare the level of relationship between the four iddhipada and asset allocation in investment for members of Mahachulalongkornrajavidyalaya saving and credit cooperative limited. This research applied the quantitative research with the survey. The sample was 241 people who are members of Mahachulalongkornrajavidyalaya saving and credit cooperative limited. The sampling method was convenience sampling. The study show that the member's opinion toward the level of relationship between the four iddhipada and asset allocation in investment was at the high level. Once considering each aspect: Chanda, Viriya, Citta, and Vimamsa, it was found that the member's opinion toward to the level of relationship between the four iddhipada and asset allocation in investment was also at the high level in all aspects. The comparison of member's opinion towards to asset allocation classified by the personal factors, it found that members who have different amount consumption cost and investment asset will have different opinion toward to asset allocation in investment. Therefore, the hypothesis was accepted. The members who have different sex, educational level, income per month, investment

budget per month will have opinion toward to asset allocation in investment indifferently. Therefore, the hypothesis was denied. The comparison of the relationship between the four iddhipada and asset allocation in investment of members of Mahachulalongkornrajavidyalaya saving and credit cooperative limited, it found that the four iddhipada has the relationship with asset allocation in investment for members of Mahachulalongkornrajavidyalaya saving and credit cooperative limited. The correlation between the four iddhipada has the relationship with asset allocation in investment was the same in the level of significance with a strong level of relationship on all aspects.

Keywords: The Four Iddhapada; Asset Allocation; Members of Saving Cooperative

บทนำ (Introduction)

การจัดสรรสินทรัพย์ (Asset allocation) คือ กระบวนการของการกระจายการลงทุนที่มีความเสี่ยงในพอร์ตการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับนักลงทุนที่สามารถยอมรับความเสี่ยงในระดับต่าง ๆ เราอาจจะเคยได้ยินประโยคที่ว่า “อย่าใส่ไข่ไว้ในตะกร้าใบเดียว” นี่คือนโยบายที่นักวิชาการทางการเงินใช้อธิบายหลักการของการจัดสรรสินทรัพย์ที่เข้าใจได้ง่ายที่สุด หลักการมีอยู่ว่า “ถ้าเราใส่ไข่หลายใบไว้ในตะกร้าแค่เพียงใบเดียว ถ้าเราเผลอทำตะกร้าใบนั้นตกเราก็จะเสียไข่ทุกใบในตะกร้า แต่ถ้าเรากระจายไข่ใส่ไว้ในตะกร้าหลาย ๆ ใบ หากเผลอทำตะกร้าใบหนึ่งตก เราจะได้ไม่เสียไข่ทั้งหมดไป” ดังนั้น การกระจายการลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุน เพราะในโลกของการลงทุนไม่มีสินทรัพย์ประเภทใดที่สามารถสร้างผลตอบแทนได้เติบโตตลอดทุกปี บางสินทรัพย์สร้างผลตอบแทนได้เด่นกว่าบางสินทรัพย์ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้นการลงทุนในสินทรัพย์หลายชนิดสามารถลดความเสี่ยงต่อการผันผวนของผลตอบแทนในสินทรัพย์ ซึ่งดีกว่าลงทุนในสินทรัพย์แค่ชนิดเดียว

จากความหลากหลายของสินทรัพย์ทางการที่มีในปัจจุบันหากบุคคลจะเลือกลงทุนโดยคำนึงถึงผลตอบแทนเป็นหลัก หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกสินทรัพย์ที่นักลงทุนส่วนใหญ่พิจารณา คือ อัตราผลตอบแทนของการลงทุนในสินทรัพย์นั้น ๆ จากข้อมูลอัตราผลตอบแทนการลงทุนในช่วงระยะปี ค.ศ.1976-2017 ของสินทรัพย์ตัวอย่าง 4 ประเภทโดยสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีมากที่สุด คือ หุ้นสามัญที่ 12.46% ตามมาด้วยพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวที่ร้อยละ 7.70% ต่อปี และทองคำกับพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นที่ร้อยละ 6.63% และ 6.58% ต่อปีตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์ตัวอย่างที่กล่าวมานั้น ล้วนมากกว่าอัตราเงินเฟ้อที่เท่ากับ 4.13% ต่อปีและเนื่องจากสินทรัพย์การลงทุนแต่ละชนิดให้ผลตอบแทนและความเสี่ยงที่แตกต่างกัน จะสังเกตได้ว่า หุ้นสามัญเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีมากที่สุด แต่มีความเสี่ยงจากการลงทุนมากที่สุดที่ 42.62% ผลตอบแทนที่สูงขึ้นย่อมแลกมาด้วยความเสี่ยงที่สูงขึ้นเช่นกัน และต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่กระทบต่อมูลค่าสินทรัพย์ด้วย ดังนั้น การลงทุนที่มีประสิทธิภาพจึง

ควรมีการกระจายความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนได้ ด้วยเหตุนี้ นักลงทุนควรที่จะวางแผนการจัดสรรสินทรัพย์อย่างละเอียดรอบคอบ ตัดสินใจเลือกสินทรัพย์ลงทุนจากการศึกษาหาข้อมูลสภาพแวดล้อม หรือข้อมูลในอดีตของสินทรัพย์เพื่อเลือกสรรสินทรัพย์เข้าพอร์ตการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด และมีความเสี่ยงเหมาะสมกับนักลงทุนแต่ละบุคคล

การจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนนั้นสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ลงทุน แต่ในปัจจุบันยังมีนักลงทุนประสบปัญหาในการจัดพอร์ตในการลงทุนที่เหมาะสมกับตัวเอง จัดสัดส่วนการลงทุนที่ไม่เหมาะสมกับเป้าหมายที่ตนตั้งเอาไว้ นำมาซึ่งการได้ผลตอบแทนที่ไม่ตรงตามเป้าหมายและสูญเสียเวลาในการถือสินทรัพย์นอกจากนี้นักลงทุนต้องกำหนดเป้าหมายในการจัดสรรสินทรัพย์ให้ชัดเจน เช่น การจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนเพื่อมีเงินเก็บไว้ใช้ตอนวัยเกษียณอายุ หรือเพื่อวางแผนในการซื้อบ้านเป็นต้น ถ้านักลงทุนมีเป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว แต่นำผลตอบแทนนี้ไปใช้ในเป้าหมายอื่น ถือว่าผู้ลงทุนนั้นขาดระเบียบวินัยซึ่งถือเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ในนักลงทุน

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ถือว่าเป็นสถาบันทางการเงินแห่งหนึ่งให้บริการทางการเงินและการลงทุนแก่สมาชิกบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งการฝากเงิน การขอสินเชื่อ และรูปแบบการลงทุนที่สหกรณ์ได้บริการแก่สมาชิกคือการออมโดยการซื้อหุ้น จุดประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์คือการส่งเสริมสมาชิกให้รู้จักการออมเพื่อให้สมาชิกมีเงินทุนไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต โดยการส่งเสริมการออมของสหกรณ์ออมทรัพย์จะส่งเสริมผ่านทาง 1. การเข้าซื้อหุ้นของสหกรณ์ 2. การฝากเงินกับสหกรณ์ การที่สมาชิกออมเงินไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ถือว่าการลงทุนรูปแบบหนึ่งซึ่งการลงทุนในทางเลือกทั้ง 2 ทางนี้ต่างสร้างผลตอบแทนให้กับสมาชิกได้อย่างเหมาะสมและมีความเสี่ยงต่ำถ้าเทียบกับการลงทุนในตลาดตราสารทุนและตราสารหนี้ จึงถือว่าการลงทุนกับสหกรณ์ผ่านการออมนั้นเป็นทางเลือกที่ดีต่อการจัดสรรการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จากความเป็นมาและปัญหาของการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนและประโยชน์จากการเรียนรู้หลักธรรมทางพุทธศาสนา ในหัวข้ออิทธิบาท 4 เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัยทำการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมอิทธิบาท 4 กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน เพื่อต้องการทราบว่าหลักธรรมอิทธิบาท 4 ที่เป็นหลักธรรมสำคัญในการส่งเสริมในเรื่องของการบริหาร การจัดการนั้นมีความสัมพันธ์ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนหรือไม่และหวังว่างานวิจัยเล่มนี้จะเป็นเครื่องมือช่วยในการประกอบพิจารณาเป็นข้อมูลเสริมในการวางแผนการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนของนักลงทุนและบุคคลที่สนใจในการลงทุน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ที่มีต่อความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน

2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัดที่มีต่อความสำคัญของกระบวนการในการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนเพื่อการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุน

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักธรรมอริยปาท 4 ในการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมอริยปาท 4 กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ซึ่งมีจำนวนสมาชิกสามัญรวมทั้งสิ้น 646 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ซึ่งมีจำนวนสมาชิกสามัญรวมทั้งสิ้น 241 ราย ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 1970) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในงานศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้กำหนดกรอบแนวคิดขึ้นตามข้อมูลและทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามดังนี้

- 1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจาก เอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นในประเด็นที่ต้องการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและกรอบแนวคิด

- 3) นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทดสอบความถูกต้องของข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขเมื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการลงทุน, เศรษฐศาสตร์ และ หลักธรรมพุทธศาสนา รวม 6 ท่านตรวจแบบสอบถามและหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) ก่อนทดลองใช้และค่า IOC ที่ได้จากการตรวจสอบแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่าน เท่ากับ 0.91

- 4) นำแบบสอบถามไปทดลองแจกกับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบตรวจสอบความน่าเชื่อถือโดยการวิเคราะห์ประมวลหาค่าครอนบาร์คแอลฟา (Cronbach's Alpha Analysis Test : 1990) และผลของค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.967

- 5) แจกแบบสอบถามจริงไปยังกลุ่มตัวอย่างผ่านทางระบบออนไลน์ โดยใช้แอปพลิเคชัน Google Form เวลาที่ใช้รวบรวมแบบสอบถาม คือช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม พ.ศ. 2564 ที่

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ในการช่วยกระจายแบบสอบถามไปยังสมาชิกผ่านทาง Line application และ Email ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน ภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือน จำนวนเงินลงทุนต่อเดือน และจำนวนสินทรัพย์ที่ลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด โดยมีระดับการวัด ดังนี้

1. เพศ ระดับการวัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale)
2. อายุ ระดับการวัดตัวแปรแบบเรียงอันดับ (Ordinal Scales)
3. การศึกษา ระดับการวัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale)
4. รายได้ต่อเดือน ระดับการวัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Ordinal Scale)
5. ภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือน ระดับการวัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Ordinal Scale)
6. จำนวนเงินลงทุนต่อเดือน ระดับการวัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Ordinal Scale)
7. จำนวนสินทรัพย์ที่ลงทุน ระดับการวัดตัวแปรแบบเรียงอันดับ (Ordinal Scales)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด เป็นคำถามปลายปิด อันประกอบด้วยคำถาม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา โดยเป็นคำถามให้เลือกตอบข้อเดียว ใช้มาตรวัดความคิดเห็นแบบ Likert Scale แบบ 5 ตัวเลือกโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำเครื่องหมายในแบบสอบถามกำหนดเกณฑ์คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนเพื่อการจัดสรรสินทรัพย์อย่างเหมาะสมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด เป็นคำถามปลายปิด อันประกอบด้วยคำถาม 4 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายและนโยบายการลงทุน 2) ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน 3) สร้างกลุ่มหลักทรัพย์ และ 4) ติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ โดยเป็นคำถามเลือกตอบข้อเดียวใช้มาตรวัดความคิดเห็นแบบ Likert Scale แบบ 5 ตัวเลือกโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำเครื่องหมายในแบบสอบถามกำหนดเกณฑ์คะแนน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดโดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและตรงกับความต้องการ

ผลการวิจัย (Research Results)

1.1 ผลการวิเคราะห์ เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จำกัด ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (ตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่ทำ) และ ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของหลักธรรมอริยปาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด

ความสัมพันธ์ของหลักธรรมอริยปาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านฉันทะ(ความพอใจ)	4.32	0.67	มากที่สุด
ด้านวิริยะ(ความเพียร)	4.35	0.60	มากที่สุด
ด้านจิตตะ(ตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่ทำ)	4.32	0.67	มากที่สุด
ด้านวิมังสา(ความไตร่ตรอง)	4.35	0.60	มากที่สุด
ภาพรวม	4.33	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัดที่มีต่อความสัมพันธ์ของหลักธรรมอริยปาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.58) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนตามหลักอริยปาท 4 ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ ด้านวิริยะและด้านวิมังสามีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ ด้านฉันทะ และด้านจิตตะ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67)

1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนเพื่อการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนอย่างเหมาะสมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและนโยบายการลงทุน เข้าใจผลิตภัณฑ์ที่จะลงทุน ตัดสินใจเลือกกลุ่มสินทรัพย์ และติดตามผลการดำเนินงาน แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับกระบวนการในการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนเพื่อการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนอย่างเหมาะสมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด

กระบวนการการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนที่เหมาะสม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการที่ 1 : การกำหนดเป้าหมายและนโยบายการลงทุน	4.30	0.654	มากที่สุด

กระบวนการที่ 2 : เข้าใจผลิตภัณฑ์ที่จะลงทุน	4.27	0.631	มากที่สุด
กระบวนการที่ 3 : ตัดสินใจเลือกกลุ่มสินทรัพย์	4.36	0.614	มากที่สุด
กระบวนการที่ 4 : ติดตามผลการดำเนินงาน	4.23	0.708	มากที่สุด
รวม	4.29	0.605	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัดที่มีต่อความสำคัญของกระบวนการในการจัดสินทรัพย์ลงทุนเพื่อการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนอย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.605) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า เกี่ยวกับกระบวนการในการจัดสินทรัพย์ลงทุนเพื่อการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนอย่างเหมาะสมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ กระบวนการที่ 3 : ตัดสินใจเลือกกลุ่มสินทรัพย์มีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.614) รองลงมาคือ กระบวนการที่ 1 : การกำหนดเป้าหมายและนโยบายการลงทุน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.654) ส่วนกระบวนการที่ 4 : ติดตามผลการดำเนินงานอยู่ระดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.708)

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบสมมติฐาน 2 ข้อโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ภาระค่าใช้จ่าย จำนวนเงินลงทุนต่อเดือน และจำนวนสินทรัพย์ที่ลงทุน แตกต่างกัน กระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน แตกต่างกัน ปรากฏผลดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด

ตัวแปรอิสระ	One - Way ANOVA			สมมติฐาน (H ₁)
	t	F	P-value	
1.1 เพศ	0.694	-	0.489	ปฏิเสธ
1.2 อายุ	-	1.318	0.264	ปฏิเสธ
1.3 ระดับการศึกษา	-	2.017	0.112	ปฏิเสธ
1.4 รายได้ต่อเดือน	-	1.614	0.157	ปฏิเสธ
1.5 ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	-	3.454	0.017	ยอมรับ

1.6 จำนวนเงินลงทุนต่อเดือน	-	1.736	0.160	ปฏิเสธ
1.7 จำนวนสินทรัพย์ที่ลงทุน	-	8.838	0.000	ยอมรับ

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัดต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า สมาชิกที่มีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือน ($Sig = 0.017 < 0.05$) และจำนวนสินทรัพย์ลงทุน ($Sig = 0.000 < 0.05$) ที่ต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนต่างกัน ($Sig < 0.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสมาชิกที่มี เพศ ($Sig = 0.489$) อายุ ($Sig = 0.264$) ระดับการศึกษา ($Sig = 0.112 > 0.05$) รายได้ต่อเดือน ($Sig = 0.157 > 0.05$) จำนวนเงินลงทุนต่อเดือน ($Sig = 0.160 > 0.05$) ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 หลักระบบอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ (ความพอใจ), ด้านวิริยะ (ความเพียร), ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่), ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด

หลักธรรมอิทธิบาท 4	การจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุน			
	Pearson Correlation	Sig.(2-tailed)	ทิศทาง	ระดับความสัมพันธ์
1.ด้านฉันทะ(ความพอใจ)	0.783	0.000	เดียวกัน	สูง
2.ด้านวิริยะ(ความเพียร)	0.855	0.000	เดียวกัน	สูง
3.ด้านจิตตะ(ความเอาใจใส่)	0.835	0.000	เดียวกัน	สูง
4.ด้านวิมังสา(ความไตร่ตรอง)	0.761	0.000	เดียวกัน	สูง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ผลการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ที่มีต่อความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ) และ ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด พบว่าความคิดเห็นของสมาชิกต่อระดับความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา พบว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด มีความคิดเห็นต่อระดับความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า หลักธรรมอิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งหลักคำสอน และแนวทางของหลักธรรมอิทธิบาท 4 แต่ละข้อ สามารถช่วยส่งเสริมการบริหารจัดการสินทรัพย์เพื่อการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านการลงทุน ด้วยเหตุนี้ทำให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายนิพนธ์ โอภาษี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์” พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านจากการศึกษาพบว่าสมาชิกให้ความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุน มากที่สุดทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าหลักธรรมอิทธิบาท 4 นั้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนได้อย่างดีเยี่ยม การประยุกต์ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 มาช่วยในการวางแผน ตัดสินใจ การลงทุนในสินทรัพย์ลงทุนสามารถช่วยให้ลงทุนสามารถจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างผลตอบแทนได้อย่างตรงตามเป้าหมาย

2. ผลการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ที่มีต่อความสำคัญของกระบวนการในการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนเพื่อการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุน จากการศึกษาพบว่าสมาชิกให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของกระบวนการการจัดสรรสินทรัพย์การลงทุนที่เหมาะสม มากที่สุดทุกกระบวนการ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ให้ความสำคัญต่อการนำกระบวนการการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนที่เหมาะสมมาปรับ และประยุกต์ในแผนการจัดสรรสินทรัพย์ของตนอย่างมาก เพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในการวางแผนจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน และสร้างผลตอบแทนได้ตรงตามเป้าหมาย สาเหตุอาจเป็นเพราะว่ากระบวนการในการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุน เป็นหลักการสำคัญที่นักลงทุนใช้ในการเลือกลงทุนในสินทรัพย์และจัดสรรในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อสร้างผลตอบแทนได้ตรงตามเป้าหมายและเหมาะสมกับความสามารถในการ

ยอมรับความเสี่ยงของนักลงทุนเอง ดังนั้นนักลงทุนควรที่จะนำกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนมาประยุกต์ใช้ในแผนการลงทุนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกระบวนการบริหารการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์โดยศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุนที่อธิบายไว้ว่า การจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นวิธีการกระจายการลงทุนของนักลงทุนไปยังสินทรัพย์หลากหลายประเภทเพื่อจุดประสงค์ในการกระจายความเสี่ยงในการลงทุนเพื่อป้องกันผลกระทบด้านความเสี่ยงต่อสินทรัพย์ใดสินทรัพย์ และสร้างผลตอบแทนให้กับกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนอย่างสม่ำเสมอได้ในทุกสภาพสภาวะสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยมีขั้นตอนการจัดสรรที่มีประสิทธิภาพคือ 1) กำหนดแผน นโยบายการลงทุน 2) การศึกษาหาข้อมูลและเข้าใจสภาพแวดล้อม 3) สร้าง กลุ่มหลักทรัพย์ และ 4) ติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์ต่อนักลงทุนเองในการสร้างพอร์ตการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนอย่างสม่ำเสมอและเติบโตขึ้นอย่างมั่นคง การจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนจึงถือเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ

3. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย มี 2 ข้อ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ภาระค่าใช้จ่าย จำนวนเงินลงทุนต่อเดือน และจำนวนสินทรัพย์ที่ลงทุน แตกต่างกัน กระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน แตกต่างกัน

เพศ แตกต่างกัน มีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การลงทุนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อทั้งเพศหญิง หรือชาย เพราะการลงทุนจะสร้างผลตอบแทน และสร้างความมั่นคงให้กับทุกคน การให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนอย่างเหมาะสมนั้น จำเป็นต่อทุกคนที่ต้องการจะลงทุน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็ตามให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนไม่แตกต่างกัน

อายุ แตกต่างกัน มีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับช่วงอายุที่แตกต่างกันต่างก็คำนึงถึงความสำคัญต่อการลงทุน ถึงแม้ประสบการณ์ ความรู้ แตกต่างกัน แต่การลงทุนนั้นก็ถือเป็นสิ่งที่จำเป็น ที่ช่วยสร้างผลตอบแทนให้กับสินทรัพย์ของตนมากยิ่งขึ้น และกระบวนการการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนจึงมีความสำคัญควบคู่ไปด้วย ดังนั้น ไม่ว่าจะระดับช่วงอายุจะแตกต่างกันเท่าใดต่างให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาในเรื่องกระบวนการการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้ทั่วตามแหล่งต่าง ๆ ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ทุกระดับการศึกษา ดังนั้น ใครตามก็ตามที่ลงทุนในสินทรัพย์ลงทุนต่างก็ต้องรู้ถึงกระบวนการการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนถึงแม้ระดับการศึกษาของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน

รายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ให้ความสำคัญกับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน เพื่อให้แผนการลงทุนมีประสิทธิภาพ และให้ผลตอบแทนมั่นคง ถึงแม้ระดับรายได้จะมีความแตกต่างกัน

ภาระค่าใช้จ่ายแตกต่างกันมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้วยระดับภาระค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น ต้องหาแหล่งที่มาของรายรับเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น การสร้างกระแสเงินสดจากการลงทุนเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะสร้างรายได้เสริม นักลงทุนบางท่านมีแผนการลงทุนเพื่อสร้างกระแสเงินสดเพื่อรองรับค่าใช้จ่าย ดังนั้นกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์การลงทุนที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยบริหารการลงทุนในสินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างกระแสเงินสดได้อย่างมั่นคง ดังนั้นระดับภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของแต่ละบุคคลต่างกัน

จำนวนเงินลงทุนต่อเดือนแตกต่างกันมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้อง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด ที่มีปริมาณเงินลงทุนแตกต่างกัน ต่างก็เล็งเห็นถึงความสำคัญต่อการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุน และสร้างผลตอบแทนให้กับเงินทุนไม่ว่าเงินทุนจำนวนนั้นจะมากหรือน้อยก็ตาม ดังนั้นจำนวนเงินลงทุนต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของแต่ละบุคคลต่างกัน

จำนวนสินทรัพย์ลงทุนแตกต่างกันมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้อง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าจำนวนสินทรัพย์ลงทุนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้กลยุทธ์ในการจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนย่อมแตกต่างกันด้วยเพราะ สินทรัพย์ลงทุนแต่ละอย่างมีคุณลักษณะ และความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ยิ่งถือลงทุนในสินทรัพย์หลายตัว การให้สำคัญกับกลยุทธ์ และจำนวนสินทรัพย์เพื่อการลงทุนที่เหมาะสมย่อมมีมากขึ้นตาม ดังนั้นจำนวนสินทรัพย์ลงทุนที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของแต่ละบุคคลต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 หลักธรรมอิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (ตั้งใจตรึ่รู้ในสิ่งที่ทำ) และด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด พบว่า หลักธรรมอิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (ตั้งใจตรึ่รู้ในสิ่งที่ทำ) และด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด เล็งเห็นถึงความสำคัญของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนได้อย่างมีนัยสำคัญ และสมาชิกสามารถพัฒนากระบวนการการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของตนเองได้ผ่านการเรียนรู้ ศึกษาหลักธรรมอิทธิบาท 4 ทุกด้าน เพื่อการจัดการสินทรัพย์ลงทุนของตนเองนั้นมีประสิทธิภาพ สร้างผลตอบแทนอย่างมั่นคง และสร้างความมั่งคั่ง โดยเฉพาะด้านวิริยะ (ความเพียร) ที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ความเพียร พยายามต่อการวางแผนกลยุทธ์ ติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจ การลงทุน มีผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด เป็นไปตามผลการศึกษาของ วรจิต สิทธิศาสตร์สกุล ได้ศึกษาถึงการประยุกต์ใช้พุทธปรัชญาของนักธุรกิจเสื่อผ้า กรณีศึกษา เดอะ แพลทินัม แฟชั่นมอลล์ กรุงเทพมหานคร พบว่านักธุรกิจเสื่อผ้าของสถานที่ดังกล่าวมีการประยุกต์ใช้หลัก อิทธิบาท 4 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีการประยุกต์ใช้ด้าน ฉันทะความพอใจในการทำงาน ด้านวิริยะ ความเพียรพยายามในการทำงาน ด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในการทำงานและด้านวิมังสา ความพิจารณาไตร่ตรองอยู่ในระดับมาก โดยที่ผู้ที่มีอายุต่างกันมีการประยุกต์ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. สหกรณ์ควรส่งเสริมให้ประชาชนมาลงทุนกับสหกรณ์มากยิ่งขึ้น ผ่านผลิตภัณฑ์ทางการเงินของสหกรณ์ เช่น หุ้นสหกรณ์ เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากพิเศษ
2. สหกรณ์ควรเพิ่มการประสานงาน และชี้แจงถึงข่าวสารประชาสัมพันธ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกโดยตรงเพิ่มขึ้น เพื่อผลประโยชน์ในการดำเนินงานกับสหกรณ์และสมาชิก
3. เปิดหลักสูตรอบรมที่มีความเกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ในการลงทุน การจัดสรรสินทรัพย์ลงทุน หรือการบริหารทรัพย์สินของสมาชิกสหกรณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของหลักธรรมอิทธิบาท 4 ต่อการจัดสรรสินทรัพย์ในการลงทุนกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความสอดคล้องกันในระดับความสัมพันธ์
2. ควรศึกษาการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาในหัวข้อธรรมอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน เช่น กุศลจริยวัตรธรรม 4
3. ควรศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มอย่างในการนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้การจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุนเพิ่มเติม เพื่อทำการประเมินพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างว่ามีการประยุกต์หลักธรรมอิทธิบาท 4 ในการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อการลงทุน มากน้อยเพียงใด
4. เปลี่ยนวิธีการสุ่มตัวอย่างมาใช้วิธีแบบอาศัยความน่าจะเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นและสามารถเป็นข้อมูลแทนของกลุ่มประชากรได้

เอกสารอ้างอิง (References)

- ฉัตรชัย สิริเทวัญกุล. (2555). *การจัดสรรสินทรัพย์ที่เหมาะสมกับวัยเกษียณ*. เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- นิพนธ์ โอภาษี. (2557). *การบริหารงานตามหลักกฤษฎีบท 4 ขององค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยถั่ว
เหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์*. พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด. (2563). *การประชุมใหญ่
สามัญประจำปี 2563*. สรุปรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2563. 2564.
- Cronbach. Lee. J. (1990). *Essentials of psychological testing ed*. New York: Harper &
Row.
- Krejcie,R.,V & Morgan,D.,W, (1970). *Determining Sample size for research activities*.
Educational and Psychological Measurement.

อิทธิพลของกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์องค์กร
ที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เตาบิน

The Influence of Promotional Strategies and Corporate Image that
Effect Purchase Intention Beverage from the Vending Machine: A Case
Study of Taobin

สุรสิทธิ์ อุดมธนาวงศ์¹ ณัฐปภัสร เทียนจันทร์² ปิณฑิรา แก้วช่วย³

Surasit Udomthanavong, Naspapas Thenchana, Pintira Keawchuy

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เตาบิน 2) เพื่อศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า และความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เตาบิน และ 3) เพื่อศึกษาภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า และความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เตาบิน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และเคยดื่มเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติเตาบินในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 395 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง (SEM) โดยใช้โปรแกรม Smart PLS 4.0 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ด้านพฤติกรรม ผู้บริโภคจุดประสงค์หลักของผู้บริโภคซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติเพราะเป็นที่นิยม ส่วนใหญ่จะบริโภคเครื่องดื่มโกโก้ เลือกซื้อในย่านศูนย์การค้า ความถี่ต่อเดือนที่ซื้อจะอยู่ที่ 1-2 ครั้งต่อเดือน เลือกซื้อเพราะมีความสะดวก รวดเร็ว และตัดสินใจด้วยตนเอง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การส่งเสริมการตลาด ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า และการตระหนักรู้ตราสินค้ามีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ อย่าง

Received: 2022-09-21 Revised: 2022-11-15 Accepted: 2022-11-23

¹ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Administration, Thai-Nichi Institute of Technology. Corresponding Author e-mail: surasit@tni.ac.th

² คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin.
e-mail: natpapas.the@rmutr.ac.th

³ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Faculty of, Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin.
e-mail: 1621051041193@rmutr.ac.th

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และภาพลักษณ์องค์กรไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ (Keywords) : การส่งเสริมการตลาด; ภาพลักษณ์องค์กร; การตระหนักรู้ตราสินค้า; ความตั้งใจซื้อ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study consumer behavior affecting the intention of buy drinks from a vending machine under a case study of Taobin; 2) to study marketing promotion strategies affecting brand awareness and intention to buy drinks from a vending machine under a case study of Taobin; and 3) to study marketing promotion strategies affecting brand awareness and intention to buy drinks from a vending machine under a case study of Taobin. This study was quantitative research through a survey method. A questionnaire was used as a research instrument to collect data from a sample of 395 consumers aged 18 years and over who had drank beverages from Taobin vending machines in Bangkok. From Multi Stage Sampling were analyzed using descriptive statistics such as percentage, mean, standard deviation and body analysis. Structural equation model (SEM) using Smart PLS program 4.0 The results showed that it was found that behavioral analysis consumers. The main purpose of consumers is to buy beverages from vending machines because they are popular. Most of them consume cocoa beverages. Choose to buy in the shopping center. The purchase frequency per month is 1-2 times per month. Choose to buy because it's convenient, fast, and decide for yourself. The hypothesis testing results found that marketing promotion and corporate image had an influence on brand awareness. Brand awareness had an influence on intention to buy drinks from Taobin vending machine with a statistical significance level of 0.01. Marketing promotion had an influence on purchase intention with a statistical significance level of 0.05 and corporate image did not influence the purchase intention with a statistical significance level.

Keywords: Promotion Strategy; Corporate Image; Brand awareness; Purchase Intention

บทนำ (Introduction)

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ โดยการบริโภคเครื่องดื่มในประเทศ (สัดส่วน 90% ของปริมาณการผลิตทั้งหมด) เมื่อศึกษา

สถานการณ์ปัจจุบันพบว่าอุตสาหกรรมเครื่องดื่มของไทยมีกำลังการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีหลายรูปแบบ ทำให้สินค้าในตลาดมีหลายชนิดสามารถทดแทนกันได้ ส่งผลให้ผู้ประกอบการเกิดการแข่งขันที่รุนแรง โดยการออกผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อส่วนแบ่งกำไรตลาดที่สูงขึ้น ทั้งนี้สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเติบโตขึ้น หลังจากหดตัวในปี 2564 จากกำลังซื้อที่คาดว่าจะฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจ การขยายตัวของชุมชนเมือง ความต้องการบริโภคในประเทศมีแนวโน้มเติบโตในระดับ 2-3% ต่อปี ประกอบกับพฤติกรรมของผู้บริโภคเพิ่ม ความสำคัญกับปัจจัยด้านความสะดวกสบาย ความรวดเร็วในการบริโภค ทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องรู้จักนำกลยุทธ์ในการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งที่เป็นร้านค้าปลีกรายอื่นได้และจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจนี้ผู้ประกอบการจึงควรหาแนวทางเพื่อสร้างนวัตกรรมให้เข้าถึงผู้บริโภค และพัฒนาคุณภาพของสินค้า รวมถึงสร้างความแตกต่างที่ช่วยให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ลดต้นทุน และความซ้ำซ้อน ในการบริหารจัดการร้านค้าปลีก (วิจัยกรุงศรี, 2565)

จากข้อมูลอุตสาหกรรมเครื่องดื่มและการเติบโตของตลาด เนื่องจากร้านค้าปลีกทั่วไปมีข้อจำกัดในด้านระยะเวลาในการเปิดขาย ซึ่งส่วนมากจะเปิดขายในช่วงกลางวันและปิดในช่วงกลางคืน จึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ใช้ชีวิตในช่วงระยะเวลากลางวันได้ พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีการปรับเปลี่ยนไป ทำให้ร้านค้าปลีกสมัยใหม่ต้องมีการปรับตัว เพื่อมองหาช่องทางการขายและการบริการที่หลากหลายรองรับพฤติกรรมผู้บริโภค นอกจากธุรกิจเดลิเวอรี่แล้ว เครื่องจำหน่ายสินค้าอัตโนมัติ (Vending Machine) เป็นอีกรูปแบบของ ธุรกิจที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น และยังเป็นเครื่องมือในการ สร้างยอดขายรูปแบบใหม่ เป็น New Retail Solution สามารถกระจายสินค้าได้รวดเร็ว ลงทุนไม่สูง ไม่ต้องใช้พนักงานดูแลตลอด 24 ชั่วโมง ตลาดเครื่องจำหน่ายสินค้าอัตโนมัติ ในประเทศไทยมีแนวโน้มการเติบโตที่สูงเพิ่มขึ้นทุกปี จาก 30,000 เครื่องในปัจจุบัน เป็น 70,000 เครื่องภายในระยะเวลา 3 ปีนับจากนี้ เป็นบริการที่ทำให้ผู้บริโภคได้รับความสะดวก รวดเร็วในการเลือกซื้อสินค้าได้ด้วยตนเองตลอด 24 ชั่วโมง ไม่ต้องรอคิว สามารถชำระเงิน ได้หลากหลายช่องทาง ตอบโจทย์ลูกค้าทุกกลุ่ม ผู้ประกอบการรายใหญ่ และรายย่อยจึงให้ความสนใจลงทุนในธุรกิจนี้มากขึ้น เพื่อปรับตัวสร้างช่องทางจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่มผ่านเครื่องจำหน่ายสินค้าอัตโนมัติ (Vending Machine) เพื่อตอบสนองวิถีชีวิตใหม่ (Smart SME, 2563)

สำหรับเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ เต้าปิ่น จะเน้นติดตั้งในพื้นที่อยู่อาศัยหรือที่มีคนสัญจรไปมาตลอด 24 ชั่วโมง เน้นเรื่องความสะดวก ความสะดวกสบาย และความเป็นกันเองแก่ลูกค้าให้มากที่สุด เครื่องดื่มของเต้าปิ่นจะมีขงใหม่ทุกครั้งเพื่อเสริมเครื่องดื่มที่รสชาติดีที่สุดให้ลูกค้า อีกทั้งยังขายเครื่องดื่มในราคาที่จับต้องได้ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ที่ 15-65 บาท นอกจากนี้ยังเน้นให้บริการที่พยายามตัดด้านกายภาพออกให้มากที่สุดเพื่อรักษาสุขอนามัยของลูกค้า เช่น ให้ชำระเงินโดยระบบสแกน QR Code หรือ Digital Payment ในช่องทางอื่นๆ และล่าสุดได้มีการอัปเดตให้มีการสแกน QR Code หน้าตู้ ให้ส่งสินค้าผ่านโทรศัพท์มือถือได้โดยไม่ต้องกดหน้าจอ Touch Screen ทำให้คนที่มาใช้บริการตู้เต้าปิ่นได้รับประสบการณ์ที่ดีและรู้สึกประทับใจในการใช้บริการ

ตั้งแต่การเลือกสินค้า การชำระเงิน การสะสมแต้มที่ดูสนุกสนาน ไปจนถึงการได้รับสินค้าที่ตรงตามความต้องการด้วยรสชาติที่เหมือนเดิมในทุกครั้งที่กลับมากิน แถมยังราคาไม่แพง

การส่งเสริมการตลาด เป็นส่วนประสมทางการตลาดตัวหนึ่งของกิจการที่นอกเหนือจากผลิตภัณฑ์ ราคาและการจำหน่ายที่ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารทางการตลาดกับผู้มุ่งหวัง ทั้งในตลาดอุตสาหกรรมและตลาดผู้บริโภคเพื่อแจ้งข่าวสาร จูงใจ และเตือนความทรงจำให้เกิดความเชื่อถือหรือเพื่อสร้างเจตคติ การรับรู้ การเรียนรู้ การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์และเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่กิจการ (อุมารวรรณ วาทกิจ, 2565)

ภาพลักษณ์องค์กร ภาพรวมทั้งหมดขององค์การที่บุคคลรับรู้ จากประสบการณ์ หรือมีความรู้ความประทับใจ ตลอดจนความรู้สึกที่มีต่อหน่วยงานหรือสถาบันโดยการกระทำหรือพฤติกรรมองค์กร การบริหาร ผลผลิตการบริหาร และการประชาสัมพันธ์จะเข้ามามีบทบาทต่อภาพลักษณ์องค์กรด้วย (Kotler, 2000)

การตระหนักรู้ตราสินค้า เกิดจากการที่ผู้บริโภคได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเกิดการจดจำต่อตราสินค้า สามารถระบุหรือแยกแยะ จดจำชื่อของตราสินค้านั้นได้ สามารถใช้วัดคุณค่าของตราสินค้าได้ เนื่องจากการตระหนักรู้ตราสินค้าจะสะท้อนให้เห็นถึงการจดจำตราสินค้าได้ว่าตราสินค้านั้นแสดงออกไปอย่างไรต่อผู้บริโภค เช่น บอกอะไร และได้ให้อะไรกับผู้บริโภค หากตราสินค้านั้นไม่เป็นที่รู้จัก หรือไม่เป็นที่รับรู้ในใจของผู้บริโภคแล้ว ตราสินค้านั้นก็จะไม่ประสบความสำเร็จ (ผณิตรา สุทธิสารการ, 2559)

ความตั้งใจซื้อนั้นเป็นการบ่งบอกหรือการแสดงออกของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้า ความพึงพอใจ ทศนคติมีต่อสินค้า เพื่อที่จะทำการตัดสินใจซื้อเป็นตัวเลือกแรก ซึ่งสามารถสะท้อนพฤติกรรมของผู้บริโภคได้ (ทวีพร พนานิรามัย, 2557)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาถึงอิทธิพลของกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด และภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เต่าบิน จากที่กล่าวข้างต้นมาทั้งหมดในเรื่องของ อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม การเติบโตของตลาด และตู้อัตโนมัติ จึงเป็นผลทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการตลาด ภาพลักษณ์องค์กร การตระหนักรู้ตราสินค้า และความตั้งใจซื้อของผู้บริโภค เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาเครื่องจำหน่ายเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดประสบการณ์ที่ดีกับเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติและตัดสินใจซื้อสินค้าต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เต่าบิน
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า และความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เต่าบิน

3. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า และความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา ตำบล

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

- สมมติฐานที่ 1 การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า
- สมมติฐานที่ 2 ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า
- สมมติฐานที่ 3 การตระหนักรู้ตราสินค้านำมาซึ่งความตั้งใจซื้อ
- สมมติฐานที่ 4 การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อ
- สมมติฐานที่ 5 ภาพลักษณ์ตราสินค้านำมาซึ่งความตั้งใจซื้อ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยมีรายละเอียดในเรื่องของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และเคยดื่มเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติตำบล โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสามารถเป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมายได้ โดยดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ แต่เนื่องจากข้อจำกัดของจำนวนประชากรที่ชัดเจนประกอบกับการนำวิธีการศึกษาการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) ซึ่งทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางสถิติทางสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ซึ่งผู้วิจัยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตาม (Hair Sarstedt Ringle and Mena. 2012) ได้แนะนำว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างควรอยู่ระหว่าง 15-20 ตัวอย่างต่อ 1 พารามิเตอร์ที่เป็นตัวแปรทำนายหรือตัวแปรเชิงสังเกต (Observation Variable) โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรสังเกตในแบบจำลอง จำนวน 17 พารามิเตอร์ ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่มีความเหมาะสมและเพียงพอควรมีอย่างน้อย 225-340 ตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Comrey and Lee (1992) ที่แนะนำว่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง 300 ตัวอย่างเป็นจำนวนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร (Multivariate Analysis) โดยการวิเคราะห์ด้วยแบบสมการโครงสร้าง (SEM) ซึ่งมาจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้มีความเชื่อมั่นมากขึ้น และมีจำนวนเพียงพอสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ แต่เพื่อให้มีความถูกต้องสูงที่สุด เพื่อทดแทนอัตราการตอบกลับของกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อความสะดวกในการประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดที่เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลประชากรตัวอย่างด้วยวิธีการเชิงสำรวจ การสร้างมาตรวัดของเครื่องมือที่เป็นตัวแปรหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการทดสอบสมมติฐานเชิงยืนยัน (Confirmatory Analysis) รูปแบบการวัดเป็น reflective โดยใช้มาตรวัดของ Likert scale 5 ระดับวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองการโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรม Smart PLS 4.0

3.2 การวัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลอง (try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติต่าบิน จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยและความสมบูรณ์ของข้อคำถาม จากการทำแบบสอบถามนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดได้ 0.957 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ โดยมีค่าแอลฟาไม่น้อยกว่า 0.7 (Cortina, 1993) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (Convergent Validity) ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลพบว่า ค่าองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้มีค่ามากกว่า 0.5 ความแปรปรวนที่สกัดได้เฉลี่ย (Average Variance Extracted) ของแต่ละตัวแปรแฝงมีค่ามากกว่า 0.5 และค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability) ของแต่ละตัวแปรแฝงมีค่ามากกว่า 0.7

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตัวแปร	Cronbach's Alpha	Average Variance Extracted (AVE)	Construct Reliability (CR)
PRO : การส่งเสริมการตลาด	0.891	0.821	0.932
CI : ภาพลักษณ์องค์กร	0.847	0.684	0.896
BA : การตระหนักรู้ตราสินค้า	0.873	0.664	0.908
PI : ความตั้งใจซื้อ	0.903	0.724	0.929

จากตารางที่ 1 พบว่าตัวแปร (Construct) มีค่า Cronbach's α สูงกว่า 0.700 ทั้งนี้ตัวแปรในสมการโครงสร้างทุกตัวมีความน่าเชื่อถือได้ (Composite Reliability--CR) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.896-0.932 ซึ่งค่า CR ที่ยอมรับได้คือ ≥ 0.60 และไม่ควรเกิน 0.95 (Sarstedt; Ringle; and Hair. 2017) และมีค่าความผันแปรเฉลี่ย (Average Variance Extract--AVE) อยู่ระหว่าง 0.664-

0.821 ซึ่งเป็นค่า AVE ที่ยอมรับได้ คือ ≥ 0.50 (Hair; et al. 2014) หมายความว่า ตัวแปรมาตรวัดมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนสูง ข้อคำถามหรือมาตรวัดทุกข้อมีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่ศึกษาและสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดตัวแปรในกลุ่มเดียวกันได้ โดยไม่ปะปนกับกลุ่มอื่น ๆ และสามารถสะท้อนพฤติกรรมสู่ตัวแปรชี้วัดได้ดี โดยสามารถวัดเรื่องราวในหมวดของตนเองได้ดี รวมถึงมีค่าความผันแปรทั้งหมดของตัวแปรชี้วัดที่ตัวแปรสามารถควบคุมได้โดยที่ทุกหมวดมีค่าความเชื่อถือในระดับที่สูงมาก

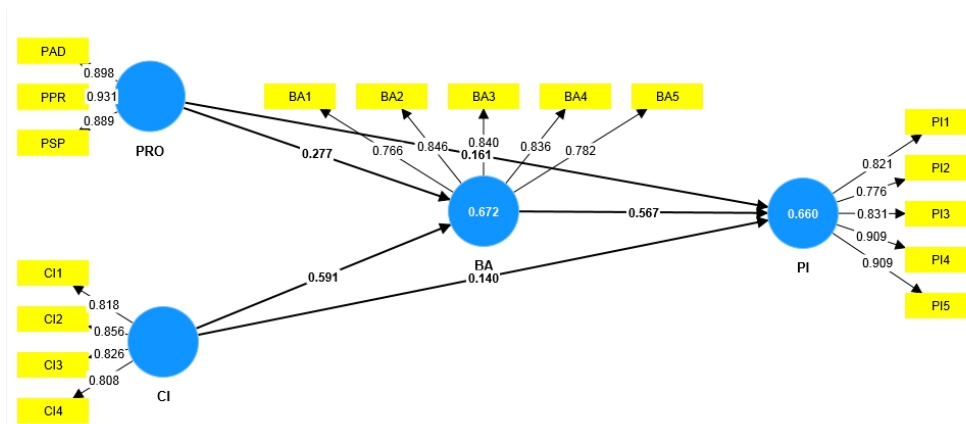
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคและพฤติกรรมการการใช้ตู้อัตโนมัติเตาปิ่น ด้วยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับของการส่งเสริมการตลาด ภาพลักษณ์องค์กร การตระหนักรู้ตราสินค้า และความตั้งใจซื้อ ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสรุปและอธิบายลักษณะของตัวแปร และ 3) สถิติอนุมานหรือสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) เป็นการนำวิธีทางสถิติมาใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่อหาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุและหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling-SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย (Research Results)

1. จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และเคยดื่มเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติเตาปิ่น จำนวน 395 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 266 คน ร้อยละ (67.30) มีอายุ 18-24 ปี จำนวน 313 คน (ร้อยละ 79.20) มีระดับปริญญาตรี จำนวน 324 คน (ร้อยละ 82.00) ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 276 คน (ร้อยละ 69.90) มีรายได้ต่อเดือน 10,000 บาท หรือต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 247 คน (ร้อยละ 62.50)
2. ผลการวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมพบว่า จุดประสงค์หลักของผู้บริโภคซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติเพราะเป็นที่นิยม ส่วนใหญ่จะบริโภคเครื่องดื่มโกโก้ เลือกซื้อในย่านศูนย์การค้า ความถี่ต่อเดือนที่ซื้อจะอยู่ที่ 1-2 ครั้งต่อเดือน เลือกซื้อเพราะมีความสะดวก รวดเร็ว และตัดสินใจด้วยตนเอง
3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริโภค พบว่า ผู้บริโภคมีระดับความคิดเห็นการส่งเสริมการตลาด ด้านโฆษณา ด้านการประชาสัมพันธ์และด้านการส่งเสริมการขาย ภาพลักษณ์องค์กร การตระหนักรู้ตราสินค้า และความตั้งใจซื้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17, 4.11, 4.19, 4.16 และ 4.10 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.607, 0.717, 0.627, 0.653 และ 0.702 ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาอิทธิพลของกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เต่าบิน โดยผลการวิเคราะห์ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 เส้นทางความสัมพันธ์ของการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง

จากภาพที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์ตัวแบบสมการโครงสร้างของ 1) การส่งเสริมการตลาด (PRO) มีอิทธิพลทางตรงต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า (BA) และความตั้งใจซื้อ (PI) มีค่าเท่ากับ 0.277 และ 0.161 ตามลำดับ 2) ภาพลักษณ์องค์กร (CI) มีอิทธิพลทางตรงต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า (BA) และความตั้งใจซื้อ (PI) มีค่าเท่ากับ 0.591 และ 0.140 ตามลำดับ และ 3) การตระหนักรู้ตราสินค้า (BA) มีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจซื้อ (PI) มีค่าเท่ากับ 0.567

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน จากผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างของอิทธิพลของกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เต่าบิน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสรุปสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้นำตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)	สัมประสิทธิ์เส้นทาง (Coef.)	ค่า t-stat	ผลลัพธ์
H1 การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า (PRO -> BA)	0.277	5.029**	สนับสนุน
H2 ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า (CI -> BA)	0.591	10.740**	สนับสนุน
H3	0.567	7.692**	สนับสนุน

การตระหนักรู้ตราสินค้ามีอิทธิพล เชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อ (BA -> PI)				
H4	การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลเชิง บวกต่อความตั้งใจซื้อ (PRO -> PI)	0.161	2.510*	สนับสนุน
H5	ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลเชิง บวกต่อความตั้งใจซื้อ (CI -> PI)	0.140	1.838	ไม่สนับสนุน

หมายเหตุ : ** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้าและความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ 2) ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) การตระหนักรู้ตราสินค้ามีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) ภาพลักษณ์องค์กรไม่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เต่าบิน สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1) การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่า ตู้อัตโนมัติเต่าบินมีการโฆษณาประเภทสื่อโฆษณา ณ จุดขายหรือการทำโฆษณาผ่านโซเชียลมีเดีย มีการประชาสัมพันธ์ตามทางสื่อต่าง ๆ เพื่อตอกย้ำหรือจดจำได้ถึงตราสินค้า สอดคล้องกับจันทร์จิรา นันตีสู้ (2560) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของส่วนประสมการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่มีต่อคุณค่าตราสินค้า ที่ว่า การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า

2) ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 เนื่องจาก องค์กรมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก และองค์กรมีความทันสมัย จึงจัดตกแต่งตู้อัตโนมัติได้สวยงาม ตามเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริโภคจดจำตราสินค้าได้ สอดคล้องกับ ชนินทร์ พุ่มบัณฑิต (2563) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร คุณค่าตราสินค้า และความพึงพอใจในส่วนประสมทางการตลาดธุรกิจบริการ ที่ว่าภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ตราสินค้า

3) การตระหนักรู้ตราสินค้ามีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 จากข้อมูลที่ศึกษา เมื่อนึกถึงตู้กดเครื่องดื่มอัตโนมัติ ผู้บริโภคจะนึกถึงตู้เต่าบินเป็นลำดับแรก และสามารถจดจำชื่อของตราสินค้าเต่าบินได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ พิริวิชญ์ ธีระกาญจน์ และสุรสิทธิ์

อุดมธันวศ์ (2562) ซึ่งศึกษาอิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตระหนักถึงตราสินค้าที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อ ที่ว่า การตระหนักถึงตราสินค้ามีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ

4) การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก ตู้อัตโนมัติเตาปิ่นมีการโฆษณาประเภทสื่อโฆษณา ณ แหล่งซื้อ หรือ ณ จุดขาย มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อโทรทัศน์ สื่อสังคมออนไลน์ มีการจัดเหตุการณ์พิเศษ เช่น ใช้บริการในเวลาที่กำหนดรับส่วนลด 50 เปอร์เซ็นต์ และส่วนลด เป็นต้น ทำให้ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจซื้อ สอดคล้องกับอัญชลี สิทธิสังข์ และสายพิน ปั่นทอง (2565) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากเครื่องจำหน่ายสินค้าอัตโนมัติ พบว่า การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ

5) ภาพลักษณ์องค์กรไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า ภาพลักษณ์องค์กรไม่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจซื้อ ผลการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจซื้อ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้บริโภคมีการรับรู้ในด้านภาพลักษณ์องค์กรที่แตกต่างกัน อาจก่อให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป ดังนั้นไม่ว่าองค์กรจะมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักก็ไม่ส่งผลทำให้ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจซื้อ สอดคล้องกับภณทิรา สวาทพงษ์ (2563) ซึ่งศึกษาอิทธิพลภาพลักษณ์องค์กรและการรับรู้คุณภาพบริการที่มีต่อความตั้งใจซื้อสินค้า พบว่า ภาพลักษณ์ขององค์กรไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อสินค้า

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยนี้เป็นการการวิจัยเรื่องอิทธิพลของกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดและภาพลักษณ์องค์กรที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติ กรณีศึกษา เตาปิ่น

1.1 จากผลการศึกษาจะพบว่า ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลต่อตระหนักถึงตราสินค้า และความตั้งใจซื้อ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ภาพลักษณ์องค์กรในเรื่องขององค์กรมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก และองค์กรมีความทันสมัย จัดตกแต่งตู้อัตโนมัติได้สวยงามมีมากที่สุด ดังนั้นควรสร้างการรับรู้ของตราสินค้าเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้บริโภคบางกลุ่มยังไม่รู้จัก และไม่เคยลองมาใช้บริการ อาจจะมีกิจกรรมให้เข้าร่วมเพื่อให้รู้จักตัวสินค้าและเกิดการตระหนักถึงตราสินค้า เมื่อนักเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติก็จะนึกเตาปิ่นเป็นอันดับแรก ทำให้เกิดความตั้งใจซื้อ

1.2 จากการศึกษาจะพบว่า การส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลต่อการตระหนักถึงตราสินค้า และความตั้งใจซื้อ ซึ่งจะเห็นว่า การส่งเสริมการตลาด ด้านการประชาสัมพันธ์มีมากที่สุด ดังนั้นองค์กรควรมีการส่งเสริมการตลาดให้กับลูกค้ามากยิ่งขึ้น อาจจะมีการจัดโปรโมชั่นต่างๆ เพื่อดึงดูดลูกค้ามีการทำสื่อทางการตลาดให้มากยิ่งขึ้น โดยการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดภาพจำของตราสินค้า ทำให้ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจซื้อ เกิดความภักดีและกลับมาบริโภคซ้ำ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจซื้อเครื่องดื่มจากตู้อัตโนมัติเตาบิน ซึ่งเป็นปัจจัยที่นอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้ เช่น ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ปัจจัยทางสังคม คุณภาพในการบริการ การยอมรับเทคโนโลยี เป็นต้น

2.2 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีเวลาจำกัด จึงศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะในจังหวัดกรุงเทพมหานครเพียงอย่างเดียว ทำให้ข้อมูลอาจจะกระจายได้ไม่ทั่วถึง ในอนาคตจึงควรศึกษากับผู้ที่เคยบริโภคในจังหวัดอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น นนทบุรี นครปฐม เป็นต้น เพื่อสนับสนุนและกระตุ้นการมาใช้บริการตู้อัตโนมัติเตาบินเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2.3 เนื่องจากผลที่ได้ยังมีข้อที่ไม่สนับสนุนสมมติฐาน คือ ภาพลักษณ์องค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อยืนยันผลที่ได้

2.4 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ จึงควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- จันทร์จิรา นันตีสู่. (2560). อิทธิพลของส่วนประสมการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่มีต่อคุณค่าตราสินค้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชนินทร์ พุ่มบัณฑิต. (2563). ภาพลักษณ์องค์กร คุณค่าตราสินค้า และความพึงพอใจในส่วนประสมทางการตลาด ธุรกิจบริการ ที่มีผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าโรงแรมจันทร์เกษมปาร์ค. *Journal of Business, Economics and Communications*. 16(1), 58.
- ทวีพร พนานิรามย์. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อสินค้าซูเปอร์มาร์เก็ตออนไลน์ A ของผู้บริโภคในเขตยานนาวาจังหวัดกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ผณิตพร สุทธิสารกร. (2559). การตระหนักรู้ในตราสินค้าจากมุมมองของผู้บริโภค: กรณีศึกษากาแฟดอยช้างในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พีรวิชญ ธีระกาญจน์ และสุรสิทธิ์ อุดมธนวศ์. (2562). อิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตระหนักรู้ตราสินค้าที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการซื้อซ้ำของผลิตภัณฑ์ซีเรียลผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*. 1(2), 60-71.
- ภัณฑิรา สวาทพงษ์. (2563). อิทธิพลภาพลักษณ์องค์กรและการรับรู้คุณภาพบริการที่มีต่อความตั้งใจซื้อสินค้าร้านหนังสือนายอินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วิจัยกรุงศรี. (2565). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2565-2567: อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม. สืบค้น 25 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Food-Beverage/Beverage/IO/io-beverage-2022>
- อัญชลี สิทธิสังข์ และสายพิน ปั่นทอง. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากเครื่องจำหน่ายสินค้าอัตโนมัติ (Vending Machine) ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. *วารสารสุทธิปริทัศน์*. 36(1), 43
- อุมารวรรณ วาทกิจ. (2565). แนวทางการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์สำหรับผู้จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคในประเทศไทย. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 12(1), 288.
- Comrey; and Lee. (1992). *A First Course in Factor Analysis*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Hair, J. F. (Jr.), Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2014). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)*. California, CA: Sage Publications.
- Hair, J., Sarstedt, M., Ringle, C., & Mena, J. (2012). An assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research. *Journal of the Academy of Marketing Science*. 40(3), 414–433.
- Kotler Philip. (2000). *Marketing Management*. The Millennium edition. New Jersey: Prentice-Hall.
- Sarstedt, M., Ringle, C.M., & Hair, J. E. (2017). *Partial least squares structural equation modeling*. Handbook of marketing research, Heideelberg: Springer.
- Smart SME. (2563). การปรับตัวของธุรกิจค้าปลีกในสังคมปัจจุบัน. สืบค้น 25 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.smartsme.co.th/>
- Cortina. (1993, February). What is Coefficient Alpha? An Examination of Theory and Application. *Journal of Applied Psychology*. 78(1), 98-104.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

The Development of Academic Achievement of the Lord Buddha's Biography by Jigsaw Technique of Grade 4 Students

วรรณภา ภูแข่งหมอก¹ สุวัฒน์ รักขันโท² สมชัย ศรีนอก³

Wannapa Phukhangmok, Suwatsan Ragkhanto, Somchai Srinok

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิ๊กซอว์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิ๊กซอว์ และ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ เรื่องพุทธประวัติ โดยศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแบบจิ๊กซอว์ เรื่องพุทธประวัติ (2) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องพุทธประวัติ (3) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน และ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ เรื่องพุทธประวัติ ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีพัฒนาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิ๊กซอว์ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 87.50 3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน

Received: 2022-09-07 Revised: 2022-09-29 Accepted: 2022-10-05

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkomrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail:
Sairoong.bub@mcu.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkomrajavidyalaya University

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkomrajavidyalaya University

ด้วยเทคนิคจิกซอร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า ผลรวมของระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$ S.D.=0.43)

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนาผลสัมฤทธิ์; พุทธประวัติ; เทคนิคแบบจิกซอร์

Abstract

The research work entitled “Development of Learning Management According to Sappurisdham 7 to Achieve for Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu”. This research work was presented with 3 objectives as follows: 1) To develop the effectiveness of learning management according to Sappurisdham 7 to achieve for Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu concerned with the criterion of 80/80. 2) To compare the achievement of pre-test and post-test of learning management according to Sappurisdham 7 to achieve for Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu 3) To study the opinions of Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu towards development of learning management according to Sappurisdham 7 to achieve for Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu. This research work was a kind of Pre-Experimental Qualitative Research done with the sampling group of 20 Bachelor Degree. The tool used in this research work was learning management with pre-test and post-test and the satisfaction assessment form. All of data in this research work analysed with Means. Percentage. Standard Deviation and T-test. The results of the research work were as follows: 1. Development of learning management according to Sappurisdham 7 to achieve for Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu found effective along the standard criterion which was equal to (E1) 85.00/(E1) 87.50 according to the specified criteria of 80/80. 2. The comparison of the achievement of pre-test and post-test of learning management according to Sappurisdham 7 to achieve for Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu found obviously effective towards their learning with average high scores of (X) before applying learning management which was equal to 26. the Standard Deviation (S.D) is equal to 1.87. Moreover. the average scores (X) after applying learning management which was equal to 35. the Standard Deviation (S.D) was equal to 2.21 and T-test value is -16.22. It could be concluded that the average scores after applying learning management were higher than the average scores before applying learning management with statistical significance at 0.05. 3. The study of the opinions of towards learning management according to Sappurisdham 7 to achieve for Bachelor Degree Suphanburisrisuwanpu found that Bachelor Degree were

so satisfied with all of every aspects (X) = 4.18. S.D. = 0.79) according to the hypothesis.

Keyword: The development of academic achievement; the lord Buddha's biography; Jigsaw technique

บทนำ (Introduction)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนว่า ผู้เรียนมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นที่อยู่รอบข้างและเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง มีทักษะกระบวนการมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ แผนการศึกษาแห่งชาติมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) พัฒนาชีวิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” 2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีดุลยภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งมีแนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามประการดังกล่าว และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ แผนการศึกษาแห่งชาติ มีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) พัฒนาชีวิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” 2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีดุลยภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งมีแนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามประการดังกล่าว ประกอบกับการคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่เน้นการใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เรียนตลอด 12 ปีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประกอบมาจากหลายแขนงวิชา จึงมีลักษณะสหวิทยาการ โดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาต่าง ๆ ในสาขาสังคมศาสตร์มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ จริยธรรม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อม รัฐศาสตร์ สังคมวิทยาปรัชญาและศาสนา ตามขอบเขตที่กำหนดไว้มีเป้าหมาย ความคาดหวังที่สำคัญ คือ ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี ในวิถีชีวิตประชาธิปไตยภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ จัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม จัดการเรียนการสอนที่ท้าทาย จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเหล่านั้นและมีคุณลักษณะต่าง ๆ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนจะต้องรู้จักพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์สามารถเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในชีวิตประจำวันได้

สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนแบบจิกซอว์นั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือแบบหนึ่งที่มีการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนใช้แนวคิดการเชื่อมโยงความรู้โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกัน ผู้สอนจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่จะให้เรียนรู้ออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มและมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าค้นหาค้นหาหัวข้อ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะเรื่องที่ตนได้รับมอบหมายให้ศึกษาจากกลุ่มสมาชิกต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันก็จะทำการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน จากนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะกลับเข้าสู่กลุ่มเดิมของตนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ อธิบายความรู้เนื้อหาสาระที่ตนศึกษาให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟังเพื่อให้เพื่อนสมาชิกทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาสาระทุกหัวข้อย่อย และเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระทั้งเรื่องการสอนโดยใช้เทคนิคแบบจิกซอว์นั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนพุทธประวัติกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนนั้นจะพบทั้งในตัวครูผู้สอนและในตัวนักเรียน จะเห็นว่าครูผู้สอนใช้การจัดการเรียนในรู้แบบบรรยาย ครูไม่มีโอกาสได้พัฒนารูปแบบวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ขาดเทคนิคการสอนที่จะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดกระบวนการเรียนการสอนไม่สนองตอบกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน มุ่งเน้นการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้จากสภาพจริงหรือจากการปฏิบัติจริง ส่วนในตัวนักเรียนนั้นนักเรียนขาดความกระตือรือร้น และขาดความสนใจในการเรียนไม่เข้าใจรายละเอียดของเนื้อหาวิชา ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนและทำให้ความรู้ที่ได้มานั้นไม่คงทน ไม่สามารถปฏิบัติได้ และยังทำให้นักเรียนขาดคุณลักษณะที่สำคัญคือไม่กล้าแสดงออก

คิดเห็น ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตัวเอง ไม่รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะเพราะต่างคนต่างไม่มีการสนใจในการเรียน นักเรียนที่มีอยู่กันเป็นกลุ่มแล้วก็ไม่สามารถที่จะปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ได้และนักเรียนไม่รู้จักการแสวงหาความคิดด้วยตนเอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ โรงเรียนบ้านบึง ตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพุทธประวัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพ เรียนอย่างมีความสุขและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอร์ เรื่องพุทธประวัติ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแบบแผนการวิจัยเป็นเชิงคุณภาพแบบทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) โดยใช้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง ตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 แบบ ได้แก่

1. แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Jigsaw จำนวน 3 แผนซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พุทธประวัติหน้ารู้ จำนวน 3 แผน เวลา 3 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ เรื่องพุทธประวัติ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน เรื่องพุทธประวัติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสังเกตและบันทึกตามกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอร์ เรื่องพุทธประวัติ แบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดวิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัยและหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย โดยดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดทำแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Jigsaw จำนวน 3 แผน โดยมีวิธีการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Jigsaw การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน

1.2 จัดทำขอบข่าย (scope) ของเนื้อหาที่จะนำไปใช้จัดการเรียนรู้ เรื่องพุทธประวัติ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 ประสูติ เรื่องที่ 2 ตรัสรู้ เรื่องที่ 3 ประกาศธรรม และเรื่องที่ 4 ปรินิพพาน

1.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามขอบข่ายและจำนวนที่กำหนด โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแผน โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ มีดังนี้

1) ครูกำหนดหัวข้อหรือเนื้อหาที่จะให้นักเรียนศึกษา แล้วแบ่งนักเรียนจำนวน 13 คน ออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งเรียกว่า กลุ่มบ้าน

2) ครูให้นักเรียนให้ตั้งชื่อกลุ่มโดยการจับสลากตามหมายเลข 1-3 เช่น กลุ่มที่ได้หมายเลข 1 คือ กลุ่มบ้าน 1 และ ให้แต่ละกลุ่มกำหนดหมายเลขประจำตัวให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเป็นหมายเลข 1-4 และให้ศึกษาตามเนื้อหาที่ครูผู้สอนกำหนดให้ (ขั้นตอนนี้เปรียบเสมือนสมาชิกได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละชิ้น)

3) สมาชิกที่มีหมายเลขเดียวกันมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญร่วมกันศึกษาความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติที่ครูผู้สอนกำหนดตามหมายเลข ดังนี้

หมายเลข 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ประสูติ

หมายเลข 2 ศึกษาความรู้เรื่อง ตรัสรู้

หมายเลข 3 ศึกษาความรู้เรื่อง ประกาศธรรม

หมายเลข 4 ศึกษาความรู้เรื่อง ปรินิพพาน

ร่วมกันอภิปรายคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายและบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในสมุดเพื่อเป็นการสรุปเนื้อหา

4) สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับเข้าสู่กลุ่มบ้าน เพื่อช่วยสอนเพื่อน ให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และช่วยกันทำใบงานที่ 1 เรื่อง พุทธประวัติ ตามที่ครูมอบหมายให้ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่ม 1 คนออกมาละจับสลาก กลุ่มที่จับสลากได้หมายเลข 1 ออกมานำเสนอานเป็นกลุ่มแรก และตามด้วยกลุ่มที่ 2 และ 3 นำเสนอตามลำดับหน้าชั้นเรียน โดยมีครู

คอยตรวจสอบความถูกต้อง และเพิ่มเติมในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่องอยู่ แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานครูประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม และให้กำลังใจด้วยการชื่นชมผู้เรียนที่ตอบคำถามถูกต้อง (ขั้นตอนนี้สมาชิกทุกคนจะได้เห็นภาพรวมทั้งหมด)

5) ครูผู้สอนให้นักเรียนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคลและนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรารวมกันอีกครั้ง (หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและปรับปรุงตามคำแนะนำ

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อความคุณภาพของแผนและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยมีเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไว้ใช้ในการวิจัย

2. การจัดทำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องพุทธประวัติ การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องพุทธประวัติ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

2.2 ศึกษาจุดประสงค์ของพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิตซอร์

2.3 ยกร่างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องพุทธประวัติ จำนวน 20 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ความเหมาะสมในการสร้าง ปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสอนวิชาสังคมศึกษา ตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อสอบแต่ละข้อว่าใช้วัดความรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยกำหนดระดับความคิดเห็น

2.6 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจที่สร้างขึ้นไป Try out กับนักเรียนโรงเรียนจารุศรบำรุง ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2.7 เลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายตั้งแต่ .2 - .8 ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบทดสอบ นำแบบทดสอบที่เลือกไปหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับปรับปรุงให้ได้ความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป เก็บแบบทดสอบไว้ใช้ในขั้นทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้

2.8 จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ไว้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3. การจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างและหาคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3.2 ร่างแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มตามหัวข้อที่ได้กำหนด โดยใช้แบบประเมินแบบรูบริกส์ (Rubric)

3.3 นำร่างแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มตามหัวข้อที่ได้กำหนดไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ทั้ง 5 ท่าน ปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อความคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยมีเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง ตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 1

กิจกรรมการเรียนรู้	ทดสอบก่อนเรียน	กิจกรรมที่1	กิจกรรมที่2	กิจกรรมที่3	กิจกรรมที่4	กิจกรรมที่5	รวม E_1	ทดสอบหลังเรียน E_2
		ทดสอบย่อยและงาน	ทดสอบย่อยและงาน	ทดสอบย่อยและงาน	ทดสอบย่อยและงาน	ทดสอบย่อยและงาน		
คะแนนเต็ม	20	5	5	5	5	5	25	20
$\sum x$	156	54	58	55	59	59	284	230
$\bar{x}$	12.00	4.15	4.46	4.23	4.54	4.54	21.85	17.69
S.D.	2.58	0.80	0.66	0.44	0.66	0.52	1.41	1.11
ร้อยละ	60.00	83.08	89.23	84.62	90.77	90.77	87.38	88.46

ผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (E_1) โดยการจิกกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง จำนวน 5 กิจกรรม กิจกรรมละ 5 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 25 คะแนน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 21.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.41 คิดเป็นร้อยละ 87.38 และผลจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน (E_2) จำนวนคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่ามีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 17.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.11 คิดเป็นร้อยละ 88.46 แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.38/88.46 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน	ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน	ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I)
13	20	156	247	0.8750

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีค่าเท่ากับ 0.8750 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 87.50

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง

การทดสอบ	$\bar{x}$	S.D.	df	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	12.00	2.58	12	7.46*	0.0005
หลังเรียน	17.69	1.11			

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 12.00 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 17.69 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง

รายการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหาสาระ			
1.1 เนื้อหาเข้าใจได้ง่าย	4.77	0.44	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาตรงกับความต้องการรู้	4.69	0.48	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาไม่น่าเบื่อ	4.77	0.44	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาน่าสนใจ	4.85	0.38	มากที่สุด
รวม	4.77	0.44	มากที่สุด
2. ด้านสื่อประกอบการเรียนรู้			
2.1 ใบความรู้ที่น่าสนใจ	4.62	0.51	มากที่สุด
2.2 มีเนื้อหาครบถ้วน	4.85	0.38	มากที่สุด
2.3 มีภาพประกอบตรงกับเนื้อหา	4.77	0.44	มากที่สุด
2.4 ได้ความรู้จากใบงานต่างๆ	4.69	0.48	มากที่สุด
รวม	4.77	0.44	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
3.1 เรียนแล้วมีความสุขสนุกสนาน	4.85	0.38	มากที่สุด
3.2 อยากเรียนพระพุทธศาสนาเพิ่มขึ้น	4.69	0.48	มากที่สุด
3.3 เข้าใจเกี่ยวกับพุทธประวัติ	4.77	0.44	มากที่สุด
3.4 ชอบเรียนโดยใช้เทคนิคจิกซอร์	4.85	0.38	มากที่สุด
รวม	4.77	0.44	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผล			
4.1 ได้ความรู้จากการตอบคำถาม	4.77	0.44	มากที่สุด
4.2 มีความตั้งใจทำแบบทดสอบ	4.85	0.38	มากที่สุด
4.3 ได้รับคำชมเชยในการตอบคำถาม	4.85	0.38	มากที่สุด
4.4 ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสม	4.77	0.44	มากที่สุด
รวม	4.77	0.44	มากที่สุด

รายการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
โดยภาพรวม	4.77	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.77, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ($\bar{X}$ =4.77, S.D.=0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่น่าสนใจ การสอนมีเนื้อหาครบถ้วน การเรียนมีความสนุกสนาน ชอบการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ มีความตั้งใจทำแบบทดสอบ และได้รับคำชมเชยตามลำดับ ($\bar{X}$ =4.85, S.D.=0.38)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง” มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีพัฒนาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.38/88.46 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 โดยพบว่า ผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (E_1) โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง จำนวน 5 กิจกรรม กิจกรรมละ 5 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 25 คะแนน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 21.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.41 คิดเป็นร้อยละ 87.38 และผลจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน (E_2) จำนวนคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่ามีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 17.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.11 คิดเป็นร้อยละ 88.46 ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เกิดจากกระบวนการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากหากให้นักเรียนเรียนรู้แบบรายตัว นักเรียนซึ่งมีความเก่งแตกต่างกันจะมีผลคะแนนแตกต่างกัน แต่เมื่อปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบจิกซอร์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ และแบ่งให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มหาข้อมูลแต่ละเรื่องมาแลกเปลี่ยนกัน นักเรียนมีความกระตือรือร้นการเรียน เกิดความสนุกสนานไม่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนให้ความร่วมมือตอบคำถามได้ดี และทำคะแนนได้ดีขึ้นไม่แตกต่างกันมากดังที่ ขวลิต ชูกำแพง กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้เทคนิคจิกซอร์เน้นความรู้ความเข้าใจมากกว่าพัฒนาทักษะ สมาชิกในกลุ่มมี 3-6 คน ความรู้ต่างระดับกันสมาชิกแต่ละคนไปเรียนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่น ๆ ในหัวข้อที่ต่างกันออกไปแล้วทุกคนกลับมากลุ่มของตนสอนเพื่อนในสิ่งที่ตนไปเรียนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่น ๆ มาการประเมินผลเป็นรายบุคคลแล้วรวมเป็นคะแนนของกลุ่มอาจเรียกวิธีการเรียนรู้ที่ว่า

“การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือโดยข้ามกลุ่ม” และได้กล่าวถึงข้อดีว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจได้รับผิดชอบต่อตัวเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น และการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ศิริรณาน้อยสว่าง, 2556) ที่ศึกษาเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.54/86.67 และให้ความเห็นในการอภิปรายผลว่า การเรียนรู้ที่มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นนั้นอาจเป็นผลจากการเรียนรู้แบบจิกซอร์ที่ทำให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันไปและมีความจำดีขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฬาลักษณ์ การอรุณ (2562) เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้ทักษะ กระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1” พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 81.60/80.93 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย กุมภาพงษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ พระสาวกศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.10/82.40

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้เทคนิคแบบจิกซอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น โดยค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีค่าเท่ากับ 0.8750 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 87.50 และพบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 12.00 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 17.69 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ (ศิริรณาน้อยสว่าง, 2556) ที่ศึกษาเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7791 หรือร้อยละ 77.91 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฬาลักษณ์ การอรุณ (2562) เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้ทักษะ กระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1” พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง พุทธประวัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า ผลรวมของระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.77, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ($\bar{X}$ = 4.77, S.D.=0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่น่าสนใจ. การสอนมีเนื้อหาครบถ้วน. การเรียนมีความสนุกสนาน. ชอบการเรียนโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์. มีความตั้งใจทำแบบทดสอบ และได้รับคำชมเชย ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 4.85, S.D.=0.38) สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริินภา น้อยสว่าง (2556) ที่ศึกษาเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ในภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 แสดงว่ามีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฬาลักษณ์ การอรุณ (2562) เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้ทักษะ กระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1” พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะ กระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ย 4.63 คือมีความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการจัดการเรียนการสอนเรื่อง พุทธประวัติ ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบึง ผู้วิจัยต้องควบคุมการกระจายบทบาทของผู้เรียนในกลุ่มแต่ละกลุ่ม และต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนที่เฉื่อยชาให้กระตือรือร้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การซักถามบ่อย ๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมสื่อการสอนที่หลากหลาย (Multimedia) เช่น สื่อการสอนแบบภาพที่เป็นกระดาน สื่อแบบฉายสไลด์ และแบบการทดสอบหลังเรียน ให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน ทั้งนี้ รวมถึงผู้สอนควรพาผู้เรียนออกไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น วัด ภาพเขียน เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนจดจำได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน การศึกษาพุทธประวัติของผู้เรียนจึงอาจไม่ได้รายละเอียดทั้งหมด

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาที่ให้รายละเอียดมากขึ้น เพื่อทดสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่อาจมีศักยภาพมากกว่าระดับชั้นที่เรียนอยู่

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์ตา ตันติพงศานุรักษ์. (2543). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. วารสารวิชาการ. 3(12), 36-55.
- จุฬาลักษณ์ การอรุณ. (2562). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้ทักษะกระบวนการกลุมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1. สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชลิต ชูกำแพง. (2561). การประเมินการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณรงค์กร เสนาไชย. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ในการเรียนรู้ เรื่อง ทวีปยุโรปและอเมริกา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทองเวียน ภาวรงค์. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิสมัย กุมภาพงษ์. (2556). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง พุทธประวัติพระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พีรวัฒน์ แสงเขียว. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริณา น้อยสว่าง. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อัษฎายุทธ พุทธิ. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อุมพร บัวศรี. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกรฮอร์ 2 ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 5. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
Guidelines to Develop Leadership Roles in Emergency Situation
of School Administrators Under the Office of Ayutthaya Primary
Education AREA-2

อลิสา ทองใบ¹ พรเทพ ฐัฒณ²
Alisa Tongbai, Pornthep Rupan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา 2. เสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 บทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 113 คน โดยมาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบูรณาการทุกภาคส่วน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการแบบมืออาชีพ 2) แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ จำนวน 32 รายการ โดยแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการแบบองค์รวม 3 รายการ 2) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการเชิงรุก 6 รายการ 3) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการความเสี่ยง 6 รายการ 4) ด้านบทบาทการเป็นนักบูรณาการ 3 รายการ 5) ด้าน

Received: 2022-09-10 Revised: 2022-10-06 Accepted: 2022-10-07

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Student of Master of Education Degree in Educational Administration, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
Corresponding Author e-mail: jinthip2535@gmail.com

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Degree in Educational Administration, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

บทบาทการเป็นผู้สร้างความร่วมมือ 3 รายการ 6) ด้านบทบาทการเป็นผู้ประสานงาน 3 รายการ 7) ด้านบทบาทการเป็นผู้ยืดหยุ่น 4 รายการ และ 8) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการมืออาชีพ 4 รายการ

คำสำคัญ (Keywords): ภาวะผู้นำ; สถานการณ์ฉุกเฉิน

Abstract

The purposes of this research were: 1. to study the level of leadership roles in emergency situations of school administrators; and 2. To propose guidelines for developing leadership roles in emergency situations for school administrators. The research was conducted in 2 stage : 1) Studying the level of leadership roles in emergency situations of school administrators. Using a simple random sampling, the sample group consisted of 113 school administrations under the office of Ayutthaya primary education AREA-2. The research instrument randomized by simple random sampling technique was a questionnaire, the reliability was found at 0.98. Statistical analysis was conducted by mean, and standard deviation. 2) Presentation the guidelines for developing leadership roles in emergency situations of school administrators. The key informants, obtained from purposive selection, included 5 experts. The research instrument was a semi-structured interview and the data was analyzed by content analysis techniques. The research results revealed the follows: 1) level of Leadership roles in emergency situations of school administrators was at a high level. The aspect with the highest average was the role with Integration of all sectors and the side with the lowest mean was the role with Professional management; and 2) the guidelines for developing leadership roles in emergency situations for school administrators of 32 lists of practice classified into 8 aspects; (1) the role of being a holistic manager consisting of 3 lists; (2) the role of being a proactive manager consisting of 6 lists; (3) the role of a being a risk manager consisting of 6 lists; (4) the role of being an integration manager consisting of 3 lists; (5) the role of being a co-creator manager consisting of 3 lists; (6) the role of being a coordinating manager consisting of 3 lists; (7) the role of being a flexible manager consisting of 4 lists; and (8) the role of being a professional manager consisting of 4 lists.

Keywords: Leadership; Emergency situations

บทนำ (Introduction)

สถานการณ์ปัจจุบันโลกเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินอันเป็นภาวะวิกฤต ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความเสียหายทางกายภาพอย่างเห็นได้ชัด ดังเช่นที่ ประเทศไทยเคยผ่านสถานการณ์ฉุกเฉินมาหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิถล่ม เมื่อปี พ.ศ. 2547 ส่งผลทำให้เกิดผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน อาคารบ้านเรือน สถานที่สำคัญต่าง ๆ โรงเรียน และโรงแรมที่พักเสียหายอย่างยับเยิน (กรมทรัพยากรธรณี, 2548) หรือการเกิดอุทกภัยรุนแรงเมื่อปี พ.ศ. 2554 ซึ่งในครั้งนั้นได้พบว่าระบบและกลไกของรัฐหลายประการ มีปัญหาโดยไม่สามารถดำเนินการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นไปโดยขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2563) และปัจจุบันจากเหตุการณ์ที่มีการแพร่เชื้อของโรคระบาด COVID-19 ไปทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยเราด้วยนั้น สร้างความเสียหายต่อชีวิตผู้คน และตามมาด้วยความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ภาครัฐในหลายประเทศต้องใช้มาตรการล็อกดาวน์ครั้งใหญ่ (Great Lockdown) เพื่อจำกัดการแพร่ระบาด (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าว นอกจากจะส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนทั้งเศรษฐกิจ สังคม การใช้ชีวิตประจำวัน สภาพจิตใจของประชาชน การให้บริการของภาครัฐที่ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องแล้วยังส่งผลกระทบต่อภาคการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในประเทศ ตามที่ได้มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับ ปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษนี้ พร้อมทั้งให้ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนดแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

ดังนั้น ในภาวะที่สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงดังเช่นสถานการณ์ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงในทางลบจะเป็นบททดสอบความสามารถของผู้นำ เฉพาะผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูงเท่านั้นจึงจะสามารถแก้ปัญหาและหาทางออกเพื่อนำพาองค์กรให้ผ่านวิกฤติไปด้วยดี ในสถานการณ์ฉุกเฉินเช่นนี้ภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง หากผู้นำมั่นคง ผู้ตามก็เชื่อมั่น หากผู้นำหวั่นไหว ผู้ตามคงตื่นตระหนก ซึ่งภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวนี้ ผู้นำต้องมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากสถานการณ์ปกติ ต้องมีแนวคิดในการรับมือกับภาวะวิกฤติ (Crisis Mindset) นั่นคือความสามารถในการประเมินสถานการณ์หลาย ๆ แบบโดยเฉพาะสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุดขณะเดียวกัน ก็สามารถหาทางออกได้หลาย ๆ ทาง (พรสรัญ รุ่งเจริญภักจุล, 2563) จะเห็นได้ว่าหากอยากรู้ว่าใครเป็น “ผู้นำตัวจริง” ให้ดูในช่วงสถานการณ์ฉุกเฉิน เพราะในสภาวะคับขันเช่นนี้ “การตัดสินใจ และ วิธีการลงมือทำ” จะเป็นตัวชี้วัดภาวะความเป็นผู้นำให้ปรากฏแก่สายตาของคนในองค์กร (ธนาคารกสิกรไทย, 2563)

จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาข้างต้น ทำให้เห็นความสำคัญในพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางพัฒนาบทบาทภาวะ

ผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้บริหารสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อลดความสูญเสียและพลิกวิกฤติเป็นโอกาสให้ได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ว่าอยู่ในระดับใด
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่รักษาราชการแทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จาก 157 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 157 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่รักษาราชการแทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 113 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 55 ข้อ แบ่งเป็น 8 ด้าน คือ 1) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการแบบองค์รวม จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการเชิงรุก จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการความเสี่ยง จำนวน 15 ข้อ 4) ด้านบทบาทการเป็นนักบูรณาการ จำนวน 4 ข้อ 5) ด้านบทบาทการเป็นผู้สร้างความร่วมมือ จำนวน 6 ข้อ 6) ด้านบทบาทการเป็นผู้ประสานงาน จำนวน 6 ข้อ 7) ด้านบทบาทการเป็นผู้ยืดหยุ่น จำนวน 6 ข้อ และ 8) ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการมีอาชีพ จำนวน 7 ข้อ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และแบบสอบถามจัดส่งไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่รักษาราชการแทน ผ่านระบบ AMSS ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ระหว่างวันที่ 2 พฤษภาคม -15 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 และได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางการศึกษา มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถานศึกษา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้านมากำหนดเป็นกรอบคำถามในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ไปยังผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 23 - 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาระดับบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.63) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบูรณาการทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.695) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเชิงรุก ($\bar{X} =$

4.08, S.D. = 0.705) รองลงมาคือ ด้านการจัดการแบบองค์รวม ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.679) รองลงมาคือด้านการสร้างความร่วมมือ ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.665) รองลงมาคือด้านการจัดการความเสี่ยง ($\bar{X}$ = 4.02, S.D. = 0.641) รองลงมาคือด้านการประสานงาน ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.670) รองลงมาคือด้านการมีความยืดหยุ่น ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.719) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการแบบมืออาชีพ ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.714) ดังแสดงในแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับระดับบพทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม

บพทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉิน ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. การจัดการแบบองค์รวม	4.07	.679	มากที่สุด
2. การจัดการเชิงรุก	4.08	.705	มากที่สุด
3. การจัดการความเสี่ยง	4.02	.641	มากที่สุด
4. การบูรณาการทุกภาคส่วน	4.24	.695	มากที่สุด
5. การสร้างความร่วมมือ	4.05	.665	มากที่สุด
6. การประสานงาน	4.01	.670	มากที่สุด
7. การมีความยืดหยุ่น	4.00	.719	มากที่สุด
8. การจัดการแบบมืออาชีพ	3.98	.714	มาก
รวม	4.06	.634	มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางทางการพัฒนาบพทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ประกอบด้วยแนวทางการปฏิบัติ จำนวน 32 รายการ จำแนกตามบพทบาททั้ง 8 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านบพทบาทการเป็นนักจัดการแบบองค์รวม มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้วัฏจักรการบริหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน คือ การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมพร้อมรับภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉินและการจัดการหลังเกิดภัย 2) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และมีการนำเอาปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ มาปรับให้เข้ากับกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ฉุกเฉิน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักการบริหารคุณภาพแบบองค์รวม TQA ในการกำหนด กลยุทธ์และมาตรการฟื้นฟูหลังได้รับผลกระทบในสถานการณ์ฉุกเฉิน

2.2 ด้านบพทบาทการเป็นนักจัดการเชิงรุก มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการทำงานเชิงรุก (Proactive) มีการวางแผน จัดการ และเตรียมการทุกอย่างพร้อมแก้ปัญหาและทำงานอย่างมีคุณภาพ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักแก่บุคลากรของโรงเรียน มีการอบรมเตรียมความพร้อมแก่บุคลากร และมีการจัดทำแผนต่อเนื่องเพื่อ

รับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีประสบการณ์มาก่อนทั้งประสบการณ์ทางตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อม 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็นปัญหาและคว้าโอกาสได้ทันทั่วทั้งที่มีความช่างสังเกตและมองการณ์ไกลรวมทั้งมองแบบ Overview 5) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าพร้อมทั้งลุยแก้ปัญหาที่ต้นตอ และต้องเป็นผู้ที่มองโลกในแง่บวก และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนอุบัติการณ์ที่บันทึกไว้ มีการระดมความคิดของบุคลากรทุกฝ่ายและมีการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนฉุกเฉินและซักซ้อม

2.3 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการความเสี่ยง มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักจัดการความเสี่ยง กล่าวคือ มีการกำหนดกลยุทธ์และการวางแผนองค์กรในทุกระดับ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการจัดการความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงรวมถึงบทบาทและกรอบความรับผิดชอบ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงและรายงานความเสี่ยงหากเกิดขึ้นอย่างทันเวลาและเหมาะสม 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารความเสี่ยงโดยปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางกำกับ ติดตาม ดูแลเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งานเพื่อสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงบทบาทของการเป็นนักจัดการความเสี่ยง กล่าวคือ ต้องมีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้ 1. การกำหนดวัตถุประสงค์ 2. การระบุความเสี่ยง 3. การประเมินความเสี่ยง 4. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง 5. การรายงานและติดตามผล 6. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง และ 7. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

2.4 ด้านบทบาทการเป็นนักบูรณาการ มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการประสานงานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการสร้างความคุ้นเคยและมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงาน บุคคลอยู่เสมอ มีสัมพันธ์ที่ดีต่อองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถรวมทุกฝ่ายมาปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างทันที รวดเร็ว และลงตัว มีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างสมบูรณ์ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนที่ดีทำให้ทุกฝ่ายได้ทราบขั้นตอนการทำงานตามลำดับ จะต้องรู้จังหวะเวลาและจะต้องแจกจ่ายงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาไปปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร มีการนำอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆมาใช้ในการประสานงานและติดต่อสื่อสาร มีระบบการสื่อสารที่ดี เช่น การเผชิญหน้า การปรึกษา พบปะพูดคุย โดยควรเป็นการสื่อสารแบบสองทาง

2.5 ด้านบทบาทการเป็นผู้สร้างความร่วมมือ มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพในการทำงานโดยอาศัยความเข้าใจหรือการตกลงร่วมกันในการรวบรวมกำลัง ความคิด วิธีการ เทคนิคและระดมทรัพยากร 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือในการทำงานทั้งการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงและการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อม โดยมีการพัฒนาบุคลากรให้มีมนุษยสัมพันธ์อันดี มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนา

ความสัมพันธ์ ปรับเจตคติของผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามัคคีกันและยอมรับซึ่งกันและกัน ปรับวิธีการดำเนินงานของทุกฝ่ายให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการฝึกอบรมบุคลากรในสถานศึกษาให้ รู้คน รู้งาน รู้ความต้องการขององค์กร มีการจัดอบรม ประชุม และซักซ้อมแนวทางการรับมือรวมถึงแนวทางปฏิบัติหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน มุ่งสร้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจบทบาทหน้าที่สำคัญของตนเองและรักษามาตรฐานไว้ซึ่งคุณภาพอย่างมั่นคง

2.6 ด้านบทบาทการเป็นผู้ประสานงาน มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือในเครือข่าย 3 ระดับได้แก่ การสร้างความร่วมมือระดับชุมชน การสร้างความร่วมมือระดับเครือข่าย และการสร้างความร่วมมือระดับหน่วยงาน มีการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงและการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อม รู้จักขอความร่วมมือและรู้จักให้ความช่วยเหลือ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสม มีการประสานงานตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ฉุกเฉิน กล่าวคือ มีการประสานงานอย่างเป็นทางการและการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ กระบวนการ เจ้าหน้าที่ กับเจ้าหน้าที่ หน่วยงานต่อหน่วยงาน นโยบายกับการปฏิบัติ และการปฏิบัติกับการปฏิบัติเมื่อมีการประสานงาน

2.7 ด้านบทบาทการเป็นผู้ยืดหยุ่น มีรายการปฏิบัติ 4 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานโดยมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่ยึดติดกับรูปแบบการทำงานในแบบเดิม มีนิสัยที่ยอมรับขนบธรรมเนียมประเพณีแต่ในขณะเดียวกันก็สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดและข้อมูลใหม่ ๆ ได้เช่นเดียวกัน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสร้างสรรค์ในการคิดและกำหนดกลยุทธ์ ต้องมีความเป็นผู้นำที่ดี มีการเปิดใจรับฟังพิจารณาและกล้าทำสิ่งใหม่มี Creative Problem-Solving ในการแก้ไขปัญหาทุกระยะของการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉินไม่ว่าจะเป็นการลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การตอบโต้และการฟื้นฟู หากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ระยะของการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างรอบคอบ เด็ดขาดและชัดเจน มีความหลักแหลม มีไหวพริบในการทำความเข้าใจสถานการณ์นั้น ๆ และแสดงออกไปอย่างมีกาลเทศะ และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุก ๆ ระยะของการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน คือ มีการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ มีการป้องกันการเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน มีการเตรียมแผนการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน มีการตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ และมีการซักซ้อม ทบทวน แผนงานต่าง ๆ ให้มีความพร้อม

2.8 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการมีอาชีพ มีรายการปฏิบัติ 4 รายการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการป้องกันและเตรียมการ มีการติดตามผล ประเมินผลและแก้ไขปัญหาการดำเนินการในส่วนต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วนและรอบคอบ มีการรายงานสรุปผลการดำเนินงานเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินที่ชัดเจน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการจัดการเหตุฉุกเฉิน 4 ประเด็น คือ 1. การป้องกัน (Prevention) 2. การเตรียมการ (Preparedness) 3. การตอบสนอง/ตอบโต้ (Response) และ 4. การฟื้นฟูเยียวยา (Recovery) 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มี

ความคิดเชิงระบบ มีการใช้เทคโนโลยี มีความรับผิดชอบ มีความยืดหยุ่น มีความเป็น Leadership มีความเป็นนักจัดการมืออาชีพสามด้าน คือ ด้านการบริหารตน ด้านการบริหารคนและด้านการบริหารงาน และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง มีการติดตามประเมินแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ มีความสามารถในการบัญชาการเหตุการณ์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า บทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญด้านการบูรณาการทุกภาคส่วนในสถานการณ์ฉุกเฉิน อันจะช่วยให้ขับเคลื่อนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ระดับการบูรณาการทุกภาคส่วนในสถานการณ์ฉุกเฉินอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดา แจ่มแจ้ง (2560) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย เป็นภาวะผู้นำที่มีความสำคัญ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการฝึกอบรม ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายระดับสูงในการส่งเสริมการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ และยุทธศาสตร์ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการส่งเสริมการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ

2. จากผลการนำเสนอบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการแบบองค์รวม มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์/มาตรการ/แนวทางการควบคุมและบังคับบัญชา เพื่อป้องกันหรือเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและมีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อป้องกันหรือเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน สอดคล้องกับแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (BCP) ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 (2564) ซึ่งกล่าวถึงแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ ว่าการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่อสภาวะวิกฤติเป็นการบริหารจัดการองค์กรในสภาวะวิกฤติ/เหตุการณ์ฉุกเฉิน/สถานการณ์ภัยพิบัติ โดยใช้วัฏจักรการบริหารจัดการเป็นสิ่งที่องค์กรควรปฏิบัติ

2.2 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการเชิงรุก มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาทดสอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อช่วยให้ทราบถึงข้อบกพร่อง ส่งผลให้การนำแผนงานไปใช้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการทดสอบแผนงานในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน จึงทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องของแผนงานและส่งผลให้การนำแผนงานไปใช้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ

แผนรองรับภาวะฉุกเฉินและบริหารความต่อเนื่องของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (2560) ที่ว่า เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMOA) กำหนดให้ส่วนราชการมีวิธีการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉิน ได้คำนึงถึงการป้องกัน ความต่อเนื่องของการปฏิบัติราชการและการทำให้คืนสู่สภาพเดิม

2.3 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการความเสี่ยง มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ปัญหาหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติต่าง ๆ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญกับการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินจึงมีการวิเคราะห์ปัญหาหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น สอดคล้องกับแผนการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงานขององค์กร โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2559) ได้ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินอาจส่งผลกระทบได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ผลกระทบด้านอาคาร/สถานที่ปฏิบัติงานหลัก 2) ผลกระทบด้านวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ 3) ผลกระทบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ผลกระทบด้านบุคลากรหลัก และ 5) ผลกระทบด้านผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.4 ด้านบทบาทการเป็นนักบูรณาการ มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอาศัยความพยายามร่วมกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนทุกระดับ เพื่อควบคุม ป้องกัน และแก้ปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานบูรณาการของทุกภาคส่วนในทุกระดับเพื่อรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น สอดคล้องกับบทความของสิงหนาท ราชภัณฑารักษ์ (2563) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นนักบูรณาการและเสนอกรอบแนวคิดในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายในการจัดการอุทกภัยขนาดใหญ่

2.5 ด้านบทบาทการเป็นผู้สร้างความร่วมมือ มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทบุคลากรของโรงเรียนในการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างชัดเจนและเหมาะสมกับบุคคล ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการสร้างความร่วมมืออันจะส่งผลดีต่อการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน สอดคล้องกับแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (BCP) ของสำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร (2563) ได้กล่าวถึง การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต เป็นระบบการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดทำ การนำไปปฏิบัติ การทดสอบ การติดตาม การทบทวนเพื่อให้แผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตเป็นปัจจุบัน

2.6 ด้านบทบาทการเป็นผู้ประสานงาน มีรายการปฏิบัติ 3 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ และจัดระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมแก่บุคลากร เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของการประสานงานและการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน สอดคล้องกับคู่มือการบริหารความ

พร้อมต่อสภาวะวิกฤต (BCM) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2563) ที่กล่าวถึง แนวทางการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่อสภาวะวิกฤต สรุปได้ว่า การบริหารจัดการองค์การ ในสภาวะวิกฤต/เหตุการณ์ฉุกเฉิน/สถานการณ์ภัยพิบัติ โดยทั่วไปจะแบ่งวัฏจักรการบริหารจัดการ ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การป้องกันและลดผลกระทบ 2) การเตรียมพร้อมรับภัย 3) การจัดการ ในภาวะฉุกเฉิน และ 4) การจัดการหลังเกิดภัย

2.7 ด้านบทบาทการเป็นผู้ยืดหยุ่น มีรายการปฏิบัติ 4 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจ ยกระดับ-ลดระดับ ของสถานการณ์ฉุกเฉินและสั่งการ บัญชาการได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน เด็ดขาด และรวดเร็ว เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นและมีความสามารถในการบัญชาการ สอดคล้องกับ คู่มือระบบบัญชาการเหตุการณ์ทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขสำหรับการจัดการในภาวะสา ธารณภัย/ภัยพิบัติ (PHEICS) ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (2559) ที่กล่าวถึง ระบบ บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) ว่า เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินและ ต้องการการบริหารจัดการสถานการณ์ที่มีประสิทธิภาพ ICS เป็นระบบบัญชาการเหตุการณ์ที่ สามารถใช้ได้ในทุกกรณีฉุกเฉินทุกประเภท

2.8 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการมืออาชีพ มีรายการปฏิบัติ 4 รายการ โดยมีรายการ ปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของศาสตร์ องค์ความรู้ ประสบการณ์และจรรยาบรรณ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารมีความเป็นมืออาชีพใน การจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ ของณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร (2564) จาก เวทีสาธารณะว่าด้วยหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้กล่าวถึง ความเป็นผู้นำมืออาชีพที่พร้อม ปรับตัวเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะ “Resilient organization” ที่ หมายความว่าองค์กรที่สามารถปรับตัวจนกลับคืนจากสภาวะวิกฤติได้อย่างรวดเร็วในเวลาที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการแบบองค์รวมผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการศึกษาวัฏ จักรการบริหารในสถานการณ์ฉุกเฉินและศึกษาการนำเอาปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ มาปรับให้เข้ากับกล ยุทธ์ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ฉุกเฉินแต่ละสถานการณ์ โดยมีการศึกษาและใช้ หลักการบริหารคุณภาพแบบองค์รวม TQA ในการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการฟื้นฟูหลังได้รับ ผลกระทบในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีปัจจัยที่สำคัญ 8 ปัจจัย คือ 1. จริยธรรม 2. คุณธรรม 3. ความเชื่อถือ 4. การนำองค์กรที่ดี 5. การทำงานเป็นทีม 6. การฝึกอบรม เพื่อยกระดับความรู้และ ทักษะ 7. การให้ความสำคัญและแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของพนักงาน และ 8. การสื่อสารที่ ชัดเจน

1.2 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการเชิงรุก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการทำงานเชิงรุก มีการวางแผนและเตรียมการทุกอย่างพร้อมแก้ปัญหา มีการอบรมเตรียมความพร้อมแก่บุคลากร จัดโครงสร้างการทำงานขององค์กรมีโครงสร้างขององค์กรที่ชัดเจน ในด้านบุคลากรมีการกำหนดตามกรอบอัตรากำลังและภาระหน้าที่ มีการทบทวนปฏิบัติการที่บันทึกไว้ มีการระดมความคิดของบุคลากรทุกฝ่ายและมีการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนฉุกเฉินและซักซ้อมแผนอยู่เป็นระยะ และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.3 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการความเสี่ยง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำหนดกลยุทธ์และการวางแผนองค์กรในทุกระดับ มีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีรูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) นโยบายการบริหารความเสี่ยง 2) โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง และ 3) กระบวนการบริหารความเสี่ยง มีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงรวมถึงบทบาทและกรอบความรับผิดชอบ มีการกำหนดเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงและรายงานความเสี่ยงหากเกิดขึ้นอย่างทันเวลาและเหมาะสม โดยปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางกำกับ ติดตาม ดูแลเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งานเพื่อสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น

1.4 ด้านบทบาทการเป็นนักบูรณาการผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประสานงานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีสัมพันธ์ที่ดีต่อองค์กรต่าง ๆ มีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการฝึกอบรม ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายระดับสูงในการส่งเสริมการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ และยุทธศาสตร์ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการส่งเสริมการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ มีการวางแผนที่ดีทำให้ทุกฝ่ายได้ทราบขั้นตอนการทำงานตามลำดับและตามบทบาทหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการสื่อสาร และมีระบบการสื่อสารที่ดี

1.5 ด้านบทบาทการเป็นผู้สร้างความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพและความร่วมมือในการทำงาน มีการพัฒนาบุคลากรให้มีมนุษย์สัมพันธ์อันดี สามัคคี ยอมรับซึ่งกันและกัน มีการฝึกอบรม ประชุมและซักซ้อมแนวทางการรับมือนวมถึงแนวทางปฏิบัติ หากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการสื่อสารที่ดี มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม มีวิสัยทัศน์ชัดเจนและเป้าหมายเป็นที่ยอมรับ มีการทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และมีการพัฒนาตนเอง

1.6 ด้านบทบาทการเป็นผู้ประสานงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือในเครือข่าย 3 ระดับ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือระดับชุมชน การสร้างความร่วมมือระดับเครือข่าย และการสร้างความร่วมมือระดับหน่วยงาน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องคำนึงถึงด้านความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงาน ด้านจังหวะเวลาในการประสานงาน ด้านความสอดคล้องในงาน ด้านระบบการสื่อสาร และด้านผู้ประสานงาน มีการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงและการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อม รู้จักขอความร่วมมือและรู้จักให้ความช่วยเหลือ มีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสม

1.7 ด้านบทบาทการเป็นผู้ยืดหยุ่น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานโดยมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่ยึดติดกับรูปแบบการทำงาน มีความสร้างสรรค์ในการคิดและกำหนดกลยุทธ์ เป็นผู้นำที่ตีเปิดใจรับฟังพิจารณาและกล้าทำสิ่งใหม่ มีการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ระยะของการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างรอบคอบ เด็ดขาดและชัดเจน มีความหลักแหลม มีไหวพริบในการทำความเข้าใจสถานการณ์นั้น ๆ และแสดงออกไปอย่างมีกาลเทศะ มีมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกๆระยะของการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน มีความยืดหยุ่นในการกำหนดแนวทางในการวางแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ ในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการจัดการความรู้มากขึ้น มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูล และปรับปรุงเครื่องมือการจัดการความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานของหน่วยงาน

1.8 ด้านบทบาทการเป็นนักจัดการมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการป้องกันและเตรียมการ มีการติดตามผล ประเมินผลและแก้ไขปัญหาการดำเนินการในส่วนต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วนและรอบคอบ มีการรายงานสรุปผลการดำเนินงานเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินที่ชัดเจน มีความเป็นนักจัดการมืออาชีพสามด้าน คือ ด้านการบริหารตน ด้านการบริหารคนและด้านการบริหารงาน ต้องมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และมีความสามารถในการบัญชาการเหตุการณ์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบ 3) ด้านสังคมและชุมชน 4) ด้านวิชาการ 5) ด้านการบริหารจัดการ และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบ่งตามขนาดโรงเรียน หรือระหว่างโรงเรียนของรัฐบาลและโรงเรียนของเอกชน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทภาวะผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการ นโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมทรัพยากรธรณี. (2548). *ข่าวสารกรมทรัพยากรธรณี*. กรุงเทพฯ: กรมทรัพยากรธรณี.
- ธนาคารกสิกรไทย. (2563). *ผู้นำตัวจริง! ต้องเป็นแบบนี้*. กรุงเทพฯ: ธนาคารกสิกรไทย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). *รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2563*. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล. (2563). *ผู้นำในภาวะวิกฤติ: การเงินธนาคาร*. กรุงเทพฯ: มีเดีย แอสโซซิเอตเต็ด.
- ศักดิ์ดา แจ่มแจ้ง. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบูรณาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสด

- รมหาบัณฑิต (สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารจัดการการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ. (2559). *คู่มือระบบบัญชาการเหตุการณ์ทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขสำหรับการจัดการในภาวะสาธารณสุขภัย/ภัยพิบัติ (Public Health Emergency Incident Command System: PHEICS)*. นนทบุรี: สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. (2560). *แผนรองรับภาวะฉุกเฉินและบริหารความต่อเนื่องของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2563). *คู่มือการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Management : BCM)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2563). *รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ.2561-พ.ศ.2563*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *แผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Management : BCM) ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15. (2563). *แผนการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงานขององค์กร โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15.
- สำนักเทศกิจ. *แผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan : BCP)*. กรุงเทพฯ: สำนักเทศกิจ.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Education and Psychological Measurement*. 30(3), 607–610.

**การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรม
ของสิ่งมีชีวิตกับการสอนแบบปกติ**

**A Comparison of Science Academic Achievement on the topic of
Genetic Transformation of Living Things of Primary Fifth Students by
Using Electronic Book and Using Textbook**

ปิยนันท์ จันทร์กอง¹ กรวิภา สรรพกิจจานง²
Piyanun Jankong, Kornveepa Suppakitjumnong

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่าง การสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต กับ การสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้อง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 เป็นกลุ่มทดลองที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 36 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 เป็นกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติจำนวน 36 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และการสอนแบบปกติ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) แบบ independent ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.75/82.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรม

Received: 2022-09-09 **Revised:** 2022-10-04 **Accepted:** 2022-10-07

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Master of Education Program Department of Innovation and Learning Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Corresponding Author: 6314442034@ru.ac.th

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

ของสิ่งมีชีวิตมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): หนังสืออิเล็กทรอนิกส์; การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purpose of this research are (1) to build and assess the effectiveness of Primary 5 by using e-Book according to the criteria 80/80. (2) To compare the academic achievement of Science on the topic of Genetic Transformation of Living things of Primary 5 between using e-Book and textbook. The sample groups used in this research were Primary 5 students at Surao Sai Kong Din School which have been divided into 2 groups, in the first semester of the academic year 2022. The experimental group consisted of 36 students of Primary 5/5 using e-Book, and the control group consisted of 36 students of Primary 5/4 using textbook used as Simple Random Sampling. The research instruments included (1) e-book of Heredity characteristics of Living things; (2) lesson plans on the topic of Genetic Transformation of Living thing by using e-Book; (3) lesson plans on the topic of Genetic Transformation of Living thing by using textbook; and (4) achievement tests of Genetic Transformation of Living thing with the reliability of 0.76, using Randomized control-group, Pretest-Posttest Design. The statistics used for data analysis were Mean $\bar{X}$, Standard Deviation (S.D.), and Independent Samples T-test. The research results were found that (1) the e-book of Heredity characteristics of Living things had an efficiency equal to 80/80 which is criteria. (2) The academic achievement of Science on the topic of Genetic Transformation of Living thing of Primary 5 between using e-Book was significantly higher than using textbook at the .05 level.

Keywords: Electronic Book; Genetic Transformation; academic achievement

บทนำ (Introduction)

การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 นั้นมีความแตกต่างจากการเรียนการสอนในยุคอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากโลกมีความเปลี่ยนแปลงตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้การใช้ชีวิตของผู้คนในสังคมรวมถึงการจัดการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปด้วย กระแสโลกแห่งยุคดิจิทัลส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่สมบูรณ์พร้อมสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการนำเอาประสบการณ์มาเชื่อมโยงกับความรู้ ความเข้าใจเดิม ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีลักษณะพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตและ

รับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ อีกทั้งในปัจจุบันต้องเผชิญกับการระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลให้สถาบันการศึกษาทั่วโลกต้องปรับตัวใช้เทคโนโลยีและคิดนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเปลี่ยนการศึกษาจากออฟไลน์มาเป็นออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อให้ภาคการศึกษายังคงดำเนินต่อไปได้อย่างไม่สะดุดและไม่ว่าผู้เรียน ผู้สอนจะอยู่ที่ไหนก็สามารถเข้าถึงการศึกษาได้

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid 19 ทำให้กระทรวงศึกษาธิการต้องสั่งการให้สถานศึกษาปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้และใช้การสอนรูปแบบการสื่อสารทางไกลหรือด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2564) สถานศึกษาจึงต้องจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์โดยการนำแอปพลิเคชัน LINE, GOOGLE CLASSROOM , ZOOM มาเป็นตัวกลางในการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับโปรแกรมอื่นๆ ซึ่งการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์นี้ ผู้เรียนและครูสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือทำการสอนผ่านหน้าจอ เป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาบวกเข้ากับการทำงานของอินเทอร์เน็ต เกิดความสะดวกสบายในการเรียนผู้เรียนไม่ต้องเดินทางมาโรงเรียนในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส แต่การเรียนแบบนี้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนมากกว่าการเรียนแบบปกติ เพราะไม่มีคนควบคุมในการเข้าเรียนต้องรับผิดชอบตนเอง และอาศัยความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น โรงเรียนสุรหารัทธิราชวิทยาคม เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนจำนวน 1600 คน ต้องจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผลจากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2564 พบว่าวิชาวิทยาศาสตร์นักเรียนมีผลการเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่คาดหวังของครูผู้สอน จึงได้สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ไม่รู้จะสอบถามใคร, อุปกรณ์ในการเรียนไม่เพียงพอทำให้เข้าเรียนได้ไม่สม่ำเสมอ, เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน จึงสรุปได้ว่าการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ผ่านมาผู้เรียนบางส่วนจำเนื้อหาไม่ได้ และทบทวนเนื้อหาเองไม่ได้ ไม่สามารถเข้าเรียนได้อย่างสม่ำเสมอ จึงเป็นสาเหตุทำให้ผลการเรียนไม่เป็นตามเป้าหมายของครูผู้สอน จากปัญหาดังกล่าว ครูจึงจำเป็นต้องใช้สื่อการสอน เทคนิค และกลวิธีการสอนที่น่าสนใจ เช่น เกม เพลง บทเรียนออนไลน์ เพื่อสร้างความตื่นตาดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและง่ายต่อการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นปกติ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งที่น่าสนใจและเข้ามามีบทบาททางการศึกษา เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข้อความ รูปภาพและวิดีโอ และยังสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ สามารถเข้าอ่านซ้ำ ๆ ได้ แม้ในการเรียนการสอนปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้นักเรียนกลับมาเรียนแบบปกติแล้ว หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะสามารถช่วยลดปัญหา การเรียนไม่ทันของนักเรียนจากการหยุดพักตัวจากการติดเชื้อ หรือช่วยใช้สอนแทนครูประจำวิชาที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การสอนจากการป่วยได้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำมาประกอบการสอนในชั้นเรียนแบบปกติได้

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการสอนที่มีศักยภาพช่วยพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการ

สอนวิชาวิทยาศาสตร์ และศึกษาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดิน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. การสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ (Randomized control-group Pretest-Posttest Design) โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดิน จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวน 142 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้อง จำนวน 72 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 ที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 36 คน และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 ที่ใช้การสอนแบบปกติจำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต จำนวน 8 เล่ม

2. แผนการจัดการเรียนรู้ 2 แบบ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรม จำนวน 8 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 8 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ (Randomized control-group Pretest-Posttest Design) โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ ดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงแบบแผนการทดลอง

การกำหนดเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
RE	T _{1E}	X	T _{2E}
RC	T _{1C}	-	T _{2C}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

(R)	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Randomized Assignment)
E	แทน	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
C	แทน	กลุ่มควบคุม (Control Group)
X	แทน	การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
-	แทน	การสอนตามปกติ
T _{1E} , T _{1C}	แทน	การสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
T _{2E} , T _{2C}	แทน	การสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

โดยมีขั้นตอนการดำเนินการทดลองดังนี้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 โดยจัดการเรียนการสอนแบบใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต จำนวน 36 คน และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 โดยจัดการเรียนการสอนแบบปกติ จำนวน 36 คน

2. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต จำนวน 30 ข้อ จากนั้นตรวจและเก็บคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มทดลอง โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต และจัดการเรียนรู้แบบปกติให้กลุ่มควบคุม

4. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนครบตามแผนการเรียนรู้แล้วให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตจำนวน 30 ข้อ แล้วนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล

5. นำผลการทดสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2

E1 คือ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับโดยเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต

E2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับโดยเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติในการทดสอบค่าที่เป็นอิสระต่อกัน (t- test for independent Samples)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.75/82.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต

การทดลอง	จำนวน นักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน		แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ 30 คะแนน		ค่า ประสิทธิภาพ
		80 คะแนน		ผลสัมฤทธิ์ 30 คะแนน		
		ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ E ₁	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ E ₂	
รายบุคคล	3	62.66	78.33	24.00	80.00	78.33/80.00
กลุ่มย่อย	9	64.00	80.00	24.33	81.11	80.00/81.11
ภาคสนาม	30	64.40	81.75	24.67	82.22	81.75/82.22

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต พบว่าคะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 18.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.75 ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองเท่ากับ 20.61 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.81

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตกับการสอนแบบปกติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตมีการดำเนินการตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบบรายบุคคล จำนวน 3 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 78.33/80.00 ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/81.11 ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.75/82.22 จะเห็นได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีการคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านการออกแบบนวัตกรรมให้มีความน่าสนใจ เช่น การเลือกวางตำแหน่งของข้อความ รูปภาพ การใช้สีสันทันทีน่าสนใจมองแล้วรู้สึกสบายตา ด้านเนื้อหา ภายในหนังสือมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการใช้ข้อความกระชับเข้าใจง่าย และมีวิดีโอสั้น ๆ ในการให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม ด้านการวัดประเมินผลมีการวัดผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งองค์ประกอบแต่ละด้านได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และในการใช้สื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แต่ละเล่มผู้วิจัยได้แจ้งถึงจุดประสงค์ในการเรียนก่อนที่จะศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมุ่งศึกษาเนื้อหาให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ตามการออกแบบของ (Hoffman อ้างใน สุจิตรา เชื้อกุล, 2559) กล่าวว่า การออกแบบบทเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ดีว่า ควรประกอบด้วยการออกแบบในเรื่องสีตัวอักษร เพื่อให้บทเรียนน่าสนใจ มีการบอกวัตถุประสงค์ก่อนเรียนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ล่วงหน้าถึงประเด็นสำคัญของเนื้อหาและเป็นการบอกถึงเค้าโครงเนื้อหาซึ่งเป็นผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพขึ้น อาจบอกเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือวัตถุประสงค์ทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนรรฆพร สุทธิสาร (2564) การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง เซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ได้พัฒนาหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ โดยการปรับเปลี่ยนคำอธิบายในหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ให้เข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น มีการเพิ่มรายละเอียดการอธิบายโครงสร้างของเซลล์ผ่านวิดีโอทัศน์ในการสร้างความสนใจนักเรียน

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต กับการสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด ไขความลับลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แล้วจะต้องนำความรู้มาใช้ในการทำกิจกรรมจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่นานขึ้น และในส่วนไหนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจสามารถเรียนซ้ำได้ด้วยตนเอง ซึ่งในแต่ละเล่มจะมีทั้งข้อความ รูปภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและ วิดีโอประกอบเนื้อหา เมื่อศึกษาเสร็จจะมีแบบฝึกหัดที่สามารถให้ผลย้อนกลับหลังจากส่งแบบฝึกหัดทันที เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาในเรื่องนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาวรเมธ ฐานวฑฒโก (2562) ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนมีอัตราสูงขึ้น โดยมี คะแนนเฉลี่ย ก่อนการใช้ เท่ากับ 49.04 หลังการใช้ เท่ากับ 71.13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ คาดไ้ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยร้อยละหลังการใช้ เท่ากับ 86.67 พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ คือ ร้อยละ 80 และงานวิจัยของ นฤดี สงวนบุญญศิริ (2563) ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบ ปฏิสัมพันธ์ เรื่องระบบนิเวศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนรรฆพร สุทธิสาร (2564) การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง เซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E พบว่าคะแนนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรคำนึงถึงความสามารถในการอ่านของผู้เรียนในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ควรมีสื่อที่ช่วยบรรยายให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา เช่น เสียงบรรยาย หรือคลิปสั้นในการอธิบายเนื้อหา
2. การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละหน้าไม่ควรมีเนื้อหาที่มากเกินไป จนทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ควรใช้รูปภาพหรือสื่ออื่น ๆ ประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีสื่อมัลติมีเดียที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีช่องทางการเลือกที่จะศึกษาตามความสามารถของผู้เรียน เช่น มีฟังก์ชันเสียงในการบรรยายเนื้อหาให้ผู้เรียนที่อ่านหนังสือไม่คล่องได้เลือกใช้
2. พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสอนแบบ CIPPA Model, Flipped classroom เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- นฤดี สงวนบุญญศิริ. (2563). ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์ เรื่อง ระบบนิเวศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระมหาพรเมธ ฐานวฑฒโก. (2561). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล อำเภอนครชัยศรี จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุจิตรา เชื้อกุล. (2559). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดกิจกรรมการสอนแบบสืบเสาะความรู้. การค้นคว้าด้วยตนเอง. การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อนรรฆพร สุทธิสาร. (2564). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง เซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 11(1), 244-259.

**แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4**
**Guidelines for Promoting Academic Operations of Small Educational
Institutions Under Kanchanaburi Primary Educational Service Area
Office District 4**

ปณวัฒน์ เรืองจิระโชติ¹ อีระวัฒน์ มอนโธสง²
Panawat Ruengjirachot, Teerawat Montaisong

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กและ 2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กและขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 พบว่า การส่งเสริมการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาครูเป็นผู้จัดทำหลักสูตรด้วยตนเอง 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูรับการฝึกอบรมวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงของความรู้ 3. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมแนวการปฏิบัติงานที่สอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกัน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษากำหนดให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ทำปฏิทินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในการจัดหา ผลิตและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6. การนิเทศการศึกษาจัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนโดยมุ่งพัฒนาคณะเพื่อพัฒนางาน และ 7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาสร้างความเข้าใจในหลักการมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น

คำสำคัญ (Keywords): แนวทางการส่งเสริม; การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

Received: 2022-09-13 **Revised:** 2022-10-15 **Accepted:** 2022-10-22

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Master of Education Program in Education Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: sakchatsupap123@gmail.com

² สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Educational Administration Program Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Abstract

The purpose of this study is to 1) To study the condition of small educational institutions' academic operations. 2) To study the guidelines for promoting academic operations of small educational institutions, the research method was divided into two steps is Step 1: study the academic operations of small educational institutions. The research instrument was an interview form, and the data were analyzed using content analysis. The study's findings revealed that 1. The following are the academic performance levels of small educational institutions under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4: Extremely on all sides, with media development having the highest mean. The item with the lowest mean is educational innovation and technology. In terms of the evaluation and comparison of the transfer of academic results and teachers in academic administration as a whole, it was at the highest level when considering each aspect individually, with the item with the highest average being the development aspect. The internal quality assurance system and educational standards received the lowest marks, and media development received the lowest marks. Technological advancements in education Small educational institutions in Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4 had a high level of academic performance. 2. Guidelines for promoting academic operations of small schools under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 4 by dividing the guidelines into seven areas as follows: 1) Curriculum development for educational institutions, for example, teachers self-organized courses rather than waiting for curriculum documents from the central government or other educational institutions with different contexts. 2) Developing the learning process, for example, receiving training on new methods of organizing learning processes to receive a change in knowledge that will lead to continuous improvement of students' skills. 3) Assessment measurement and conducting the transfer of learning outcomes, for example, educational establishment administrators support and encourage teachers or committees who are responsible for measurement and evaluation regulations and the transfer of learning outcomes to receive educational area training in order to create a consistent and consistent operating guideline. 4) Research to improve the quality of education in educational institutions, such as requiring research to be used as part of the learning process and work process in accordance with educational reforms and changes in teaching and learning

concepts that emphasize learners to be lifelong learners The center's primary goal is to enable students to seek knowledge and develop their skills to the fullest extent of their abilities. 5) Media, innovation, and technology development for education, for example, the academic committee prepares a supervision calendar. Procurement performance should be monitored and evaluated. In accordance with the annual action plan, create and develop educational media and technology for teachers. and make it easier for teachers to prepare teaching materials 6) Educational supervision, such as the creation of a manual for internal school supervision. The primary goal of supervision within the school must be to develop people to develop work, to have a relationship, and to work together. The morale and morale of the work are being built to ensure the quality of education. 7) Development of internal quality assurance systems and educational standards, such as developing an understanding of the principles of external quality assessment as an assessment of the quality of educational management, monitoring, and examining educational quality and standards with the goal of developing educational quality and standards. to continuously improve.

Keywords: Guidelines for promoting; academic operations of small educational

บทนำ (Introduction)

การบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์หรือคน เพราะคนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเหนือทรัพยากรอื่นใด คนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ สามารถสร้างความเจริญเติบโตให้กับหน่วยงานและปัจจัยที่สำคัญยิ่งและมีผลกระทบต่อการบริหารงานในองค์กรมากที่สุดประการหนึ่งก็คือผู้นำขององค์กรเพราะผู้นำเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นผู้ให้ความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานที่จะทำให้สมาชิกเกิดความพอใจในองค์กรนั้นและเป็นผู้รับผิดชอบต่องานขององค์กรอีกด้วย ผู้นำซึ่งเป็นหัวหน้างานจะต้องมีบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายและหัวหน้างานจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีความเป็นผู้นำที่ดี ภาวะผู้นำสูง ดังนั้น การจะบริหารงานในองค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุดย่อมขึ้นอยู่กับผู้นำหรือหัวหน้างาน ซึ่งถือได้ว่ามีผลกระทบต่อการบริหารงานในองค์กรหรือหน่วยงานเป็นอย่างมากเนื่องจากผู้นำถือได้ว่าเป็นหลักที่สำคัญยิ่งต่อหน่วยงานต่อผู้ได้บังคับบัญชา และต่อผลงานเป็นส่วนรวมคุณภาพและลักษณะของผู้นำมีผลสะท้อนต่อการปฏิบัติงานและผลงานขององค์กรหรือหน่วยงานแต่ละแห่งเป็นอันมาก (สุนทร โคตรบรรเทา. 2554) สำหรับในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาและเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างประสิทธิผลของงานในโรงเรียนเพราะผู้บริหารเป็นตัวแทนขององค์กรเป็นจตุรรวมแห่งพลังร่วม

ของบุคคลในองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความพร้อมทั้งด้านคุณวุฒิภาวะ คุณลักษณะ ความรู้ความสามารถทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ในการบริหารรวมทั้งภาวะผู้นำ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุดที่มีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบเขตวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือเป็นส่วนราชการที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การบริหารงานของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษามีขอบเขตภารกิจในการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลไว้ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจึงต้องทำให้คุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจและบรรลุเป้าหมายจึงต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและตามนโยบายการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จำนวน 38 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 76 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน และครูหัวหน้างานบริหารวิชาการจำนวน 38 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ เลือกรับ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดผลประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5. การ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6. การนิเทศการศึกษา และ 7. การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยาออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน 2563 ถึง วันที่ 15 ธันวาคม 2563 โดยผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรับใหญ่ ในการส่ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาด เล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผ่านระบบ My Office ของโรงเรียนไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ทั้งสิ้นจำนวน 38 โรงเรียน โดยแบบสอบถามจะมี QR Code เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสแกนเข้า ไปตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form

3. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามการวิจัยซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

4.1.1 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC

4.1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอน บาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (อ้างถึงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2545)

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 5 ท่าน โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมาวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหารายงานการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูฝ่ายบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม

	สภาพการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ สภาพ	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.39	0.68	มาก	5
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.42	0.60	มาก	3
3	ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	4.38	0.66	มาก	6
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	4.43	0.58	มาก	2
5	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.41	0.64	มาก	4
6	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.43	0.58	มาก	2
7	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.45	0.56	มาก	1

รวมเฉลี่ย	4.41	0.61	มาก
จากตาราง 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ระดับอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ มาก ทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยและสภาพการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการต่ำสุดคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.38$) 2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 โดยรวมทั้ง 7 ด้าน โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้ 2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับการให้คณะครูในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา จุดประสงค์ เป้าหมาย เนื้อหาสาระและข้อกำหนดต่างๆของหลักสูตรอย่างชัดเจนและครูต้องเป็นผู้กำหนด จัดทำหลักสูตรหรือมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรด้วยตนเองผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสู่ครูผู้สอนทุกคนและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างถ่องแท้ 2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการให้คณะครูในสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้ ฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องส่งเสริมให้ครูผู้สอนเป็นตัวอย่างของผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ตลอดชีวิต สนับสนุนให้เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับชุมชน รับการฝึกอบรมวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ๆเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของความรู้ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีระบบเทียบโอนผลการเรียนหรือความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนจากสถาบันอื่นหรือรูปแบบการศึกษาอื่นอย่างถูกต้องตามระเบียบวัดผล มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนซึ่งเป็นครูและบุคลากรที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาแห่งนั้น เพื่อประสานงานระหว่างบุคคลที่ดำเนินการวัดผลและประเมินผล จัดทำเอกสารคู่มือและเกณฑ์การประเมินเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาให้กับคณะกรรมการเพื่อเป็นแนวทางในการประกาศผลการเทียบโอนผลการเรียน 2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็น Best Practice ของครูผู้สอน			

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีกระบวนการจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมาอำนวยความสะดวกแก่คณะครูและควรสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีการประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์ วีรวัฒนา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระและหลักสูตรท้องถิ่น และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการแนะแนว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนการศึกษาแห่งชาติ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579) ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศโดยเป้าหมายด้านผู้เรียนโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐานเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สื่อตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและได้รับการพัฒนาการมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้นจากบทบาทการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้พบว่าบทบาทของสื่อและเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนสมัยใหม่และในชีวิตประจำวัน ซึ่งในด้านการพัฒนาการศึกษาของไทย ถือได้ว่าการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่ง

สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบัน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพของตนเองและความสะดวกของตนเองสามารถสร้างสถานการณ์จริงซึ่งจากประสบการณ์ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าคิดค้น อย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผลผลิต เทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์ สื่ออุปกรณ์ เทคนิควิธีหรือรูปแบบการเรียนการสอน หรือระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอย่างชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาดำเนินการนำสิ่งประดิษฐ์หรือแนว ความคิดใหม่ ๆ ในการเรียนการสอนนั้นเผยแพร่ไปสู่ครูและครูได้นำแนวความคิดไปปรับปรุงในการใช้หรือการผลิตสื่อการสอนรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานโดยมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสู่ครูผู้สอนทุกคนเพื่อให้ครูเห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมายและรู้จักการศึกษาค้นคว้า สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาครูเป็นผู้จัดทำหลักสูตรด้วยตนเอง โดยเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากการสร้างหน่วยการเรียนรู้การสอนเนื้อหา สาระเฉพาะสำหรับเด็กในโรงเรียนของตนเองแต่ยังให้คงความสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างถ่องแท้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่องซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติและที่ปรึกษากับครู มีบทบาทโดยตรงในการร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการและเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลให้โรงเรียนและครูผู้สอนกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษาในบางรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับท้องถิ่นความต้องการของผู้เรียนสภาพบริบทของโรงเรียนและธรรมชาติของผู้เรียนโดยครูผู้สอนที่มีความเกี่ยวข้องในบริบทของแต่ละโรงเรียนก็จะสามารถเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาง่ายยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ชนะศร (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาคือมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและสภาพของท้องถิ่นมีการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้เป็นประจำ

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนมีการวิเคราะห์หลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมงานด้านวิชาการซึ่งสถานศึกษาควรจัดให้มีนโยบายและแผนการบริหารจัดการและเป้าหมายของสถานศึกษาที่ชัดเจน

2. สถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็น Best Practice และการประเมินผลซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินการที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนนับว่าเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของครูบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 4 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานวิชาการมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการ เพื่อได้ทราบถึงปัจจัยสำคัญและนำมาประยุกต์กับสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา, 2550.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.
- ชนิษฐา ชนะศรี. (2560). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการจัดการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *การบริหารการศึกษา หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุภารัตน์ วีรวัฒนา. (2557). *การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โสภา วงษ์นาคเพชร. (2553). *การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Good, V. (1973). *Cater. Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Hoy, Wayne K. and Furguson Judith. (1985). Theoretical Framework and Exploration of Organizational Effectiveness of Schools. *Educational Administration Quarterly*. 21(5), 117-134.
- Sowell, J. (1996). *Evelyn. Curriculum and Integrative Introduction*. 3rd ed. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.

การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เพื่อบูรณาการกับรายวิชาสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านซันน้อยพัฒนา ตำบลหนองย่างทอย
อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์

Practice Online Lessons to Integrate with Social Studies Courses
Religion and Culture Baan Sapnoi Phatthana School. Nong Yang toi
Sub District, Si Thep District, Phetchabun Province

พระมหาอิศราพงษ์ โชติปัญญา (บุญเสริมวงศ์)¹ สุวัฒน์ รักขันโท² สายรุ้ง บุปผาพันธ์³
Phramahalsarapong Chotipanyo (Boonsermwongsa), Suwatsan Ragkhanto,
Sairoong Bupbaphan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซันน้อยพัฒนา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีสอนแบบใช้บทเรียนออนไลน์ 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซันน้อยพัฒนา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ 3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซันน้อยพัฒนา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีสอนแบบปกติกับวิธีสอนแบบใช้บทเรียนออนไลน์ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซันน้อยพัฒนา ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบใช้บทเรียนออนไลน์ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี

Received: 2022-09-08 Revised: 2022-10-27 Accepted: 2022-10-29

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkomrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail:
Sairoong.bub@mcu.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkomrajavidyalaya University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkomrajavidyalaya University.

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี ของนักเรียน โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบใช้บทเรียนออนไลน์สูงกว่าโดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบใช้บทเรียนออนไลน์สูงกว่าโดยวิธีสอนแบบปกติ

คำสำคัญ (Keywords): การจัดการเรียนรู้; บทเรียนออนไลน์; รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

Abstract

The objectives of this research consisted of 1. to compare the learning achievement in the social studies subject. religion and culture ordinance of students in grade 5, semester 2 of the academic year 2021, Ban Sap Noi Phatthana School before and after learning by using an online lesson method; 2. to compare the learning achievement of the Social Studies course. religion and culture ordinance of Prathomsuksa 6 students, semester 2, Academic Year 2021, Ban Sap Noi Phatthana School before and after learning by using the normal teaching method 3. to compare the learning achievement of the social studies course religion and culture of primary school grade 5 and primary grade 6 students in the second semester of the academic year 2021 at Ban Sap Noi Phatthana School before and after learning by using the normal teaching method and the teaching method using the online lesson. The results of the research were as follows: 1) The learning achievement of students who studied using online lessons have higher achievement scores after school than before statistically significant at the .05 level This is consistent with the research hypothesis that Grade 5 students, semester 2, academic year 2021, Ban Sap Noi Phatthana School that have been taught by an online lesson-based teaching method social studies course religion and culture ordinance have higher academic achievement after school than before at the .05 statistical significance level. 2) The academic

achievement of students who studied using normal teaching methods. have higher achievement scores after school than before statistically significant at the .05 level This is consistent with the research hypothesis that Grade 6 students, semester 2, academic year 2021, Ban Sap Noi Phatthana School that have been taught by a normal teaching method social studies course religion and culture ordinance have higher academic achievement after school than before at the .05 statistical significance level. 3) Achievement in social studies course religion and culture About the ordinances of students at Ban Sap Noi Phatthana School that were taught by the online teaching method than by the conventional teaching method. The statistical significance at the .05 level was consistent with the research hypothesis that Achievement in social studies course religion and culture ordinance of students in grade 5 and students in grade 6 in the second semester of the 2021 academic year at Ban Sap Noi Phatthana School that were taught by the online teaching method than by the conventional teaching method.

Keywords: Practice Online Lessons; Social Studies Courses; Religion and Culture Economics solving problems

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา โดยจัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนและสถาบันการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกันและร่วมพัฒนาสังคมไทย เพื่อเป็นการหล่อหลอมคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพ เพื่อออกไปพัฒนาสังคมในอนาคต การที่จะปลูกฝังจริยธรรมให้กับเด็กนักเรียนเพื่อให้มีศีลธรรมอันดีงาม เป็นกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งในแต่ละสถาบันที่ทำหน้าที่ช่วยปลูกฝังเด็ก ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียน หรือสังคมโดยทั่วไป ล้วนแต่มีลักษณะและวิธีการปลูกฝังจริยธรรมที่แตกต่างกันออกไป

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระที่กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้โดยแบ่งออกเป็น 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม 2) สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 3) สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ 4) สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และ 5) สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมก็ได้มีเป้าหมายสำคัญในด้านการพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านความซื่อสัตย์สุจริตการรู้จักพึ่งตนเองการมีวินัยตนเองซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงให้เป็นวิชาบังคับแก่นักเรียนทุกคนต้องเรียน ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นระดับประถมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเพราะเป็นวิชาที่มีลักษณะพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดรู้จักตัดสินใจพร้อมทั้งรู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสถาบันสังคม มนุษย์กับมนุษย์มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก ศาสนา ศิลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่พึงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

บทเรียนออนไลน์ เป็นสื่อที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงทำให้มีกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เรียกว่า “การปฏิสัมพันธ์” กันได้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนกับผู้ปกครอง บทเรียนออนไลน์ ที่พัฒนาขึ้นบนหลักการพื้นฐานของระบบการเรียนการสอน และศักยภาพของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารที่ประกอบด้วยทั้งวิธีการเรียนการสอนเนื้อหาวิชา และสื่อต่าง ๆ ที่ จำเป็นต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความมุ่งหมายของรายวิชาหรือเรื่องที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้พบสภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประเด็นที่ฉันทสนใจ พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะและความคิดสร้างสรรค์ในพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และการเรียนการสอนแบบบรรยายไม่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งบทเรียนออนไลน์ เป็นสื่อเทคโนโลยีที่มีความสามารถหลากหลาย ทำให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถ ความคิดตามลำดับขั้นอย่างมีระบบระเบียบ รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทเรียนออนไลน์ มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ เพราะเป็นความหวังที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจใฝ่หาความรู้และกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำงานวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เพื่อบูรณาการกับรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านซันน้อยพัฒนา ตำบลหนอง

อย่างทอຍ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์” สังคมจึงควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมพัฒนาการของเด็กที่อยู่ในท่ามกลางกระแสของวัฒนธรรมวัตถุนิยม จึงควรมุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ คือพัฒนาให้นักเรียนเป็นทั้งคนเก่ง คนดีและมีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางนโยบายของรัฐบาล เพื่อนำผลของการวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นลำดับสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนาพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีสอนแบบใช้บทเรียนออนไลน์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนาพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีสอนแบบปกติกับวิธีสอนแบบใช้บทเรียนออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เพื่อบูรณาการกับรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ตำบลหนองย่างทอย อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการและกำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ได้กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 8 คน จัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Instrumentation)

ในการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เพื่อบูรณาการกับรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ตำบลหนองย่างทอย อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ นี้ได้ใช้เครื่องมือ ดังนี้

1. บทเรียนออนไลน์ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนาพิธี

2. แผนจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธีชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์

3. แบบทดสอบเก็บคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้บทเรียนออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและ ได้ดำเนินการสร้างสื่อการเรียนรู้ ดังนี้

การสร้างบทเรียนออนไลน์

ในการสร้างบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา ผู้วิจัยจะดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) การเตรียมการเบื้องต้น

ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ เพื่อบูรณาการกับรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเนื้อหาเรื่องศาสนพิธี

2) การสร้างบทเรียนออนไลน์

2.1) วิเคราะห์จุดมุ่งหมาย

2.2) วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ผู้เรียน และวิเคราะห์ภารกิจการเรียนรู้

2.3) กำหนดและเขียนวัตถุประสงค์

2.4) ออกแบบบทเรียน โดยแบ่งระดับเนื้อหา เพื่อให้สามารถดำเนินการสอนในเนื้อหาเรื่องนั้นอย่างชัดเจน

2.5) วิเคราะห์บทเรียนเพื่อกำหนดจำนวนกรอบการสอน

2.6) นำโครงสร้างด้านเนื้อหา เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และการสอน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา กรอบการสอนของบทเรียน และขั้นตอนในการเรียน

2.7) สร้างบทเรียนออนไลน์ด้วย ระบบคลังข้อสอบโรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แบบทดสอบเก็บคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องศาสนพิธี มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านซับน้อยพัฒนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาเอกสาร คู่มือ ตำรา ที่เกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ตลอดจนการศึกษาวិธีการสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งต้องการได้ข้อสอบที่มีคุณภาพตาม

เกณฑ์จำนวน 10 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและตัวชี้วัดแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและแก้ไขปรับปรุง ซึ่งมีการกำหนดค่าของคะแนน ดังนี้ ตอบถูก ให้คะแนน 1 คะแนน, ตอบผิด ให้คะแนน 0 คะแนน

3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญวัดผลและประเมินผลจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน +1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน -1

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องศาสนาพิธี โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ $\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4) นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องศาสนาพิธี

5) นำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านชัยน้อยพัฒนา ปีการศึกษา 2554 ที่เรียนผ่านมาแล้วจำนวน 10 ข้อ

6) นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) โดยเกณฑ์ความยากง่ายของข้อสอบกำหนดไว้ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยเกณฑ์ของค่าอำนาจจำแนกไว้ที่ 0.20 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อสอบ

7) นำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์แล้วไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านชัยน้อยพัฒนา จำนวน 17 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปใช้ในทดลอง

การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยจะดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท โดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็นแต่ละช่วงคะแนน และความหมาย ดังนี้

2) นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ และการประเมินที่ถูกต้อง และ

นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC (Index of Item Objectives Congruence) โดย

3) นำแบบประเมินความพึงพอใจมาทำการปรับปรุงให้เหมาะสม ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบประเมินความพึงพอใจที่พร้อมใช้ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มทดลองที่ได้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านชัยน้อยพัฒนา หลังจากที่ได้เรียนบทเรียนออนไลน์เรียบร้อยแล้ว

ผลการวิจัย (Research Results)

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ ของกลุ่มทดลองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5

การเรียนรู้โดยใช้ บทเรียนออนไลน์	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	8	30	9.76	1.42	18.55	0.00
หลังเรียน	8	30	15.21	2.52		

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ กลุ่มควบคุมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

การเรียนรู้โดยใช้ วิธีสอนแบบปกติ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	9	30	4.42	2.51	7.49	0.00
หลังเรียน	9	30	7.12	2.12		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์กับวิธีสอนแบบปกติ ของกลุ่มทดลองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 และกลุ่มควบคุมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน						
ควบคุม	9	30	8.23	1.05	9.21	0.00
ทดลอง	8	30	14.11	3.23		

หลังเรียน	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ควบคุม	9	30	14.43	1.13	19.43	0.00
ทดลอง	8	30	27.49	4.15		

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบหาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คน โรงเรียนบ้านชัยน้อยพัฒนา ตำบลหนองย่างทอย อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ โดยมีค่า $t = 19.43$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้น เกิดจากการเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับวิทยา ปิ่นกันทา, สมชาย มาตะพาน และประพันธ์ กาวิชัย (2559) ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านบริการ Google apps: google classroom ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านบริการ Google apps: google classroom 2) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT literacy) ของนักเรียน 3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการอ่านและเขียนของนักเรียน และ 4) ปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านบริการ Google apps: google classroom ประชากร คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 121 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำนวน 10 โรงเรียนโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีครูผู้สอนโรงเรียนละ 1-2 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน ร่วมทดลองทำการสร้างห้องเรียน Online คนละ 1 ห้องเรียนโดยเลือกสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ผลการศึกษาพบว่า 1) ทุกโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนสูงขึ้น หรือมีค่าร้อยละความก้าวหน้าของผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นหรือผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลการประเมินพัฒนาทักษะด้าน ICT ของนักเรียน (N = 180) พบว่า มีนักเรียนที่ได้ระดับดีมาก จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 ระดับดี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 26.11 ระดับพอใช้ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และระดับปรับปรุงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.56

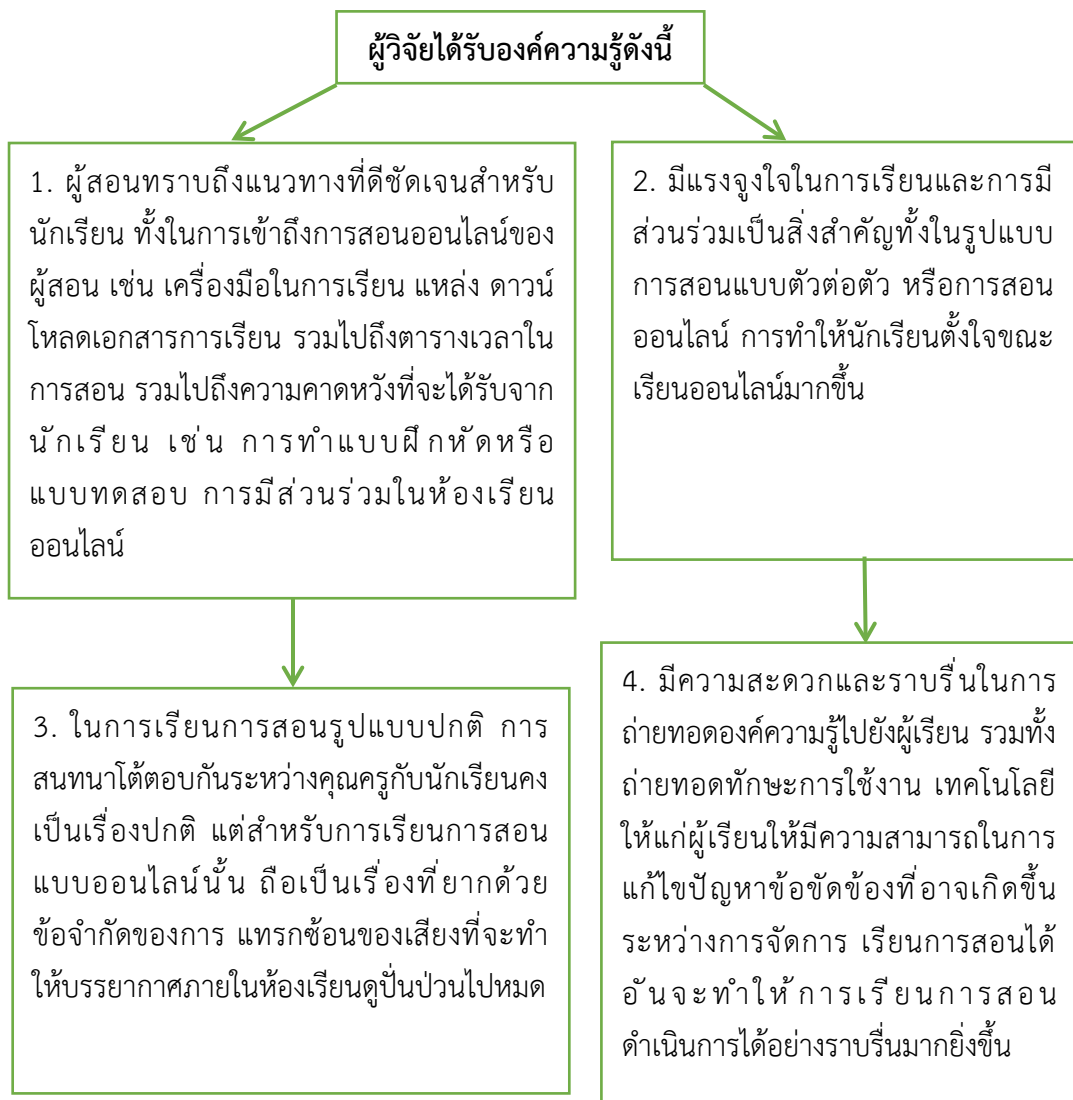
จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้น เกิดจากการเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ พุดพิพงษ์ มะยา (2560) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม เรื่องการตั้งราคาขาย โดยใช้ Google classroom เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการตั้งราคาขาย หลังจากใช้ Google classroom เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม (รหัสวิชา 2000-1406) เรื่องการตั้งราคาขาย โดยใช้ Google classroom ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยพาณิชยกรรมเซตุน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยพาณิชยกรรมเซตุน ห้อง คพ. 1.1 จำนวน 36 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มเลือกเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ห้องเรียนออนไลน์ (Google classroom) โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test แบบ Dependent sample ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม เรื่องการตั้งราคา ขาย โดยใช้บทเรียนออนไลน์ (Google classroom) โดยรวมทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องศาสนพิธี โรงเรียนบ้านชัยน้อยพัฒนา ตำบลหนองย่างทอย อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ สูงกว่าแบบวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนออนไลน์ สูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ Carter และ Marthea Bernadette ทำการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์กับการสอนแบบปกติ” วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เปรียบเทียบผลการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์กับการสอนปกติวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มทดลอง เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และกลุ่มที่ควบคุมเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนของกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มที่เรียนด้วยการสอนปกติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนก็แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า คะแนนของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ในขณะเดียวกันคะแนนด้านทัศนคติของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันเช่นกัน และสอดคล้องกับ Kaukab and Nayab

(2018) ศึกษาเพื่อประเมินการรับรู้ของครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพของ Google classroom การศึกษาดำเนินการโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประกอบด้วย ครูระดับอุดมศึกษา 12 คน ที่ใช้ Google classroom เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา/ห้องเรียน จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยการเข้ารหัสและจัดหมวดหมู่ข้อมูลผ่าน NVivo ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นว่าเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่สามารถใช้สำหรับการจัดการเอกสาร และการจัดการห้องเรียนขั้นพื้นฐาน โดยไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อวิธีการสอน การตอบสนองของครูระบุว่าการขาดส่วนต่อประสานที่ใช้งานง่าย ซึ่งเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้เกิดความไร้ประสิทธิภาพ โดยที่การศึกษาเพิ่มเติมสามารถทำได้แต่ต้องคำนึงถึงมุมมองของนักเรียน

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ ที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนาอิเล็กทรอนิกส์ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่างในเรื่องของวิชาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของศาสตร์แต่ละด้านว่าด้านใดมีความเหมาะสมกับการออกแบบการเรียนการสอนด้วยระบบบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยเน้นในเรื่องของศาสตร์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. การนำสื่อการเรียนออนไลน์ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนควรมีการเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนและการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียนขณะเรียนออนไลน์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีการเรียนรู้เชิงรุกนอกห้องเรียน ซึ่งมีวิธีการหลากหลาย เช่น แบบฝึกหัด หรือการบ้าน การทำโครงการ โครงงานระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม. (2542). สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตบพิตรภิมุขตามทัศนของนักเรียนนักศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดาวประดับ เรืองศิริ. (2563). พัฒนาการสอนแบบใช้เกมเป็นฐาน (Game Based Learning) ในรายวิชาคณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และการออกแบบและเทคโนโลยี โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเกม (Game Best Learning) ชื่อเกม “Vonder go” สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2. รายงานวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนไพรโยคน้อยวิทยา.
- ทักษิณา เครือหงส์. (2550). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์กับวิชาคำนวณของช่วงอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ กศ.ด. การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. หลักสูตร และการสอน. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- ปัญญา ผิวเกลี้ยง. (2558). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พุดพิงษ์ มะยา. (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม เรื่องการตั้งราคาขาย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุน โดยใช้บทเรียนออนไลน์ Google classroom*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภัทรารวรรณ สุรณวาปี. (2563). *การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้เกมมิฟิเคชัน เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาของผู้เรียน ในรายวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่องการแก้ปัญหา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองวัวซอพิทยาคม*. วารสารบัณฑิตวิจัย JOURNAL OF GRADUATE RESEARCH . 11(1), 24- 25.
- รัศมี ศรีนนท์ และคณะ. (2561). *การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคไทยแลนด์ 4.0*. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 9(2), 336-337.
- วิทยา ปันกันทา. สมชาย มาตะพาน และประพันธ์ กาวิชัย. (2559). *การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านบริการ Google apps: Google classroom*. รายงานการวิจัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยา วาโย. (2563). *การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน*. วารสารศุนย์อนามัยที่ 9. 14(34), 287-296
- สกุล สุขศิริ. (2550). *ผลสัมฤทธิ์ของสื่อการเรียนรูปแบบ Game Based Learning The Study of Effectiveness of Game Based Learning Approach*. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษยและองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Isabela Granic Adam Lobel, and Rutger C. M. E. Engels. (2014). *The Benefits of Playing Video Games*. *American Psychologist*. 69(1), 70-72
- Kapp Karl M.. (2012). *The gamification of learning and instruction: game-based methods and strategies for training and education*. San Francisco: Pfeiffer.

การศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

A Study Conditions for Scouts Activities of School Under Secondary
Educational Service Area Office 38

วิชณุ หนูแย้ม¹ นงลักษณ์ ใจฉลาด²

Witsanu Nooyam, Nongluck Jaichalad

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 43 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย สถานศึกษาละ 5 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 215 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 -1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.61$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.44$)

คำสำคัญ (Keywords): กิจกรรม; ลูกเสือ-เนตรนารี; โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this study was to study a conditions for scouts activities of school under secondary educational service area office 38. The sample consisted of 43 schools under secondary educational service area office 38. Key informants were selected from each school (five informants/school), totaling 215 people. Five-rating scale questionnaire was used as a research instrument with item objective

Received: 2022-11-22 **Revised:** 2022-12-20 **Accepted:** 2022-12-22

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Students in Master of Education Field in Education Administration, Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: dr.nongluck@psru.ac.th

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Education Field in Education Administration, Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University.

congruence between .60 – 1.00 and reliability of .97 Data were analyzed using statistics, including mean and standard deviation. The results of this research indicated that The conditions for scouts activities of school in overall was at a highest level ($\bar{X}$ = 4.52), When each aspect was considered, it was found that the aspects with the highest mean was the scouting activities ($\bar{X}$ = 4.61). On the other hand, the aspect with the lowest mean was the follow-up evaluation ($\bar{X}$ = 4.44).

Keywords: Activities; Scouts; Secondary School

บทนำ (Introduction)

จากสภาวะการณ์ของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและกำลังเกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเตรียมการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีคุณภาพด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้อง กับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ผ่านการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ซึ่งจุดเน้นการพัฒนาคนที่สำคัญข้อหนึ่งคือการหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม คนไทยในทุกช่วงวัยเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) จึงได้มีนโยบายในการสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการ เป็นค่านิยมที่สอดคล้องในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 8 ประการ และกิจกรรมที่จะสนองตอบนโยบายในการสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการ คือ กิจกรรมลูกเสือ โดยเป็นหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียนยังจำเป็นมีอยู่ เพราะเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสา รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงมีวินัย ซื่อสัตย์ แต่อาจจะต้องมีการปรับรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน การฝึกอบรมลูกเสือ ยังช่วยในการพัฒนากิจการลูกเสือและนำความรู้ประสบการณ์ไปพัฒนาเด็กเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไป ส่งเสริมการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ทำงานเป็นทีม เสริมสร้างบุคลิกภาพ อารมณ์ จิตใจรวมถึงการมีจิตอาสา (ตรีนุช เทียนทอง, 2564)

ในระยะเวลาที่ผ่านมาการดำเนินงานของหน่วยงานเกี่ยวกับลูกเสือยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันบุคลากรที่จะทำหน้าที่จัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ การบริหารงานของ

สโมสรลูกเสือยังไม่เป็นรูปธรรม ขาดความต่อเนื่อง ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และยังไม่ตอบสนองต่อการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ ทั้งนี้ยังขาดกลยุทธ์ในการบริหารสโมสรลูกเสือที่ชัดเจน ดังนั้นจึงควรพัฒนากลยุทธ์การบริหารสโมสรลูกเสือโดยใช้กลยุทธ์เป็นเครื่องมือในการบริหารงานของสโมสรลูกเสือ เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยการดำเนินงานตามภารกิจของสโมสรลูกเสือให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของลูกเสือในโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และส่งผลให้ลูกเสือได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย (สธิพร เขวณชัย, 2561) และพบว่า นโยบายในการดำเนินการและแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่ชัดเจน ครูผู้สอนวิชาลูกเสือไม่มีวุฒิทางลูกเสือและยังไม่ได้เข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ส่งผลให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการขอจัดตั้งกองลูกเสือ รวมทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม และผู้บริหารสถานศึกษาควรสานสัมพันธ์กับชุมชน และพบว่า ผู้เรียนยังขาดระเบียบวินัย เช่น มาโรงเรียนสายไม่เข้าแถวเคารพธงชาติ และมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไร้วินัย ไม่สุภาพ (ศุภวัฒน์ เทียมศรีรัชนิกร, 2564) ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการตามมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบาย แนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 และเป็นข้อมูลให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 47 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 43 แห่ง ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 5 คน ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 215 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะของแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยผ่านการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความสอดคล้องทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยผ่านการทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับร้อยละ 97

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 นำเสนอรายละเอียดดังตาราง

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ในภาพรวม

การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 การบริหารงานทั่วไป	4.50	0.567	มาก	3
2 การบริหารงานบุคคล	4.53	0.564	มากที่สุด	2
3 การจัดกิจกรรมลูกเสือ	4.61	0.539	มากที่สุด	1
4 การติดตามประเมินผล	4.44	0.631	มาก	4
รวม	4.52	0.541	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.61$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อ	ด้านการบริหารงานทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและความจำเป็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.63	0.604	มากที่สุด	1
2	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.62	0.580	มากที่สุด	2
3		4.55	0.644	มากที่สุด	4

4	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในนโยบายและแผนปฏิบัติการในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.57	0.632	มากที่สุด	3
5	สถานศึกษามีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ	4.49	0.656	มาก	6
6	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างครบถ้วน	4.48	0.702	มาก	7
7	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดระบบหนังสือภายในภายนอก หนังสือสั่งการและหนังสือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมลูกเสือพร้อมต่อการใช้งาน	4.47	0.710	มาก	8
8	สถานศึกษามีสนับสนุนการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่จำเป็นในการฝึกอบรมอย่างครบถ้วน	4.40	0.770	มาก	9
9	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ตำรา สื่อ และคู่มือที่เกี่ยวข้องใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.30	0.820	มาก	10
10	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดสถานที่เก็บอุปกรณ์ ห้องทะเบียนหลักฐานลูกเสือ และสถานที่จัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ	4.51	0.669	มากที่สุด	5
	สถานศึกษามีการดำเนินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและการช่วยเหลือสังคม				
รวม		4.50	0.567	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและความจำเป็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.63$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 สถานศึกษามีการดำเนินการจัดสถานที่เก็บอุปกรณ์ ห้องทะเบียนหลักฐานลูกเสือ และสถานที่จัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.30$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อ	ด้านการบริหารงานบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุมทุกด้าน	4.58	0.605	มากที่สุด	2
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตามขั้นตอนถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ	4.64	0.575	มากที่สุด	1
3	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามหน้าที่ ความรู้และความเข้าใจบทบาทในการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างชัดเจน	4.46	0.652	มาก	10
4	สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.55	0.599	มากที่สุด	3
5	สถานศึกษามีการสนับสนุนและส่งเสริมให้คณะกรรมการและครูเข้ารับการฝึกอบรมกิจกรรมลูกเสือให้เกิดความชำนาญในการนำความรู้มาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.54	0.653	มากที่สุด	5
6	สถานศึกษามีการสนับสนุนและส่งเสริมให้คณะกรรมการและครูในโรงเรียนเข้ารับการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือให้ได้รับวุฒิทางลูกเสือและขั้นความรู้ที่สูงขึ้นตามลำดับ	4.55	0.676	มากที่สุด	4
7	สถานศึกษามีการจัดอบรมสร้างความตระหนักและทัศนคติที่ดีให้แก่ครูผู้สอนลูกเสือและบุคลากรโดยให้เห็นผลของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.49	0.762	มาก	8
8	สถานศึกษามีสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูและคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	4.50	0.725	มาก	7
9	สถานศึกษามีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือระหว่าง	4.48	0.702	มาก	9

10	คณะกรรมการ บุคลากรภายในและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน สถานศึกษามีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมปฏิบัติ กิจกรรมร่วมกับเครือข่ายลูกเสือกับชุมชน ระดับเขต พื้นที่/ระดับจังหวัดและระดับชาติ	4.50	0.702	มาก	6
รวม		4.53	0.564	มากที่สุด	

จากตาราง 3 พบว่า ด้านหลักคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตามขั้นตอนถูกต้องตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 4.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามหน้าที่ความรู้และความเข้าใจบทบาทในการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.46$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ข้อ	ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการและงบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ	4.63	0.615	มากที่สุด	3
2	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรมตลอดปีการศึกษาทุกระดับอย่างครบถ้วน สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมตามระเบียบข้อกำหนดการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรมที่	4.55	0.709	มากที่สุด	9
3	สอดคล้องกับระดับชั้นอย่างเหมาะสม สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะลูกเสือและกิจกรรมกลางแจ้งเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้มี	4.56	0.684	มากที่สุด	8
4	ประสบการณ์ด้านความรู้ในการดำรงชีวิต สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมกระตุ้นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.62	0.617	มากที่สุด	5
5	เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่มีผลต่อการดำรงชีวิต สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมฟื้นฟู รักษาและสืบสานวิถีไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน	4.60	0.593	มากที่สุด	6

6	รักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง	4.56	0.607	มากที่สุด	7
7	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	4.65	0.564	มากที่สุด	2
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทยที่พึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองตามคำปฏิญาณและกฎลูกเสือ	4.62	0.569	มากที่สุด	4
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหาทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม	4.68	0.564	มากที่สุด	1
รวม		4.61	0.539	มากที่สุด	

จากตาราง 4 พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 9 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหาทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม ($\bar{X} = 4.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรมตลอดปีการศึกษาทุกระดับอย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 4.55$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีฯ ด้านการติดตามประเมินผล

ข้อ	ด้านการติดตามประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่าง	4.53	0.694	มากที่สุด	1
2	ครอบคลุม				
	สถานศึกษามีการกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินจัดทำนโยบายและแผนการติดตามประเมินผลดำเนินจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเป็นระบบ	4.50	0.702	มาก	3
3		4.43	0.698	มาก	9

4	สถานศึกษามีการกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพลูกเสือมาใช้ในการประเมินอย่างเหมาะสม	4.42	0.743	มาก	14
5	คณะกรรมการติดตามและประเมินจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างทั่วถึง	4.44	0.730	มาก	7
6	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นระยะ	4.50	0.678	มาก	2
7	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่างเป็นระบบ	4.46	0.701	มาก	4
8	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเพียงพอของสถานที่ที่ใช้การดำเนินกิจกรรมลูกเสือ	4.39	0.762	มาก	15
9	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ	4.46	0.693	มาก	5
10	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมลูกเสือที่การเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและการช่วยเหลือสังคม	4.42	0.720	มาก	11
11	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การดำเนินงานของคณะกรรมการการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นระยะ	4.44	0.707	มาก	6
12	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและการจัดกิจกรรมลูกเสือสู่การการสอนในห้องเรียนของครูที่มีหน้าที่สอนด้านกิจกรรมลูกเสือ	4.42	0.736	มาก	13
13	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป	4.42	0.721	มาก	12

14	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมกระตุ้นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป	4.42	0.713	มาก	10
15	คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมวิถีไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป	4.44	0.753	มาก	8
	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือประจำปีให้บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ				
รวม		4.44	0.631	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 คณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.39$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและความจำเป็นสำคัญ แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตามขั้นตอนถูกต้องตามกฎระเบียบ ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหา ทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม รวมถึงมีการติดตามประเมินผล สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุม สอดคล้องกับวิ เต็มวณารวรรณ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับไต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับกลิ่นพพัฒน์ บัญชานิทยกาล (2563) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิศัลยา ศักดิ์ศรี (2560) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจการลูกเสือสามัญ

รุ่นใหญ่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สาวิตรี ลามพัฒน์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ วรเดช จริงจันทน์กุล (2559) ได้วิจัยเรื่อง แนว ทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน และผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายเป็น รายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร สถานศึกษา มีการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรมที่มีความจำเป็นสำคัญเกี่ยวกับการ ดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ และมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนิน กิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ สอดคล้องกับวิศัลยา ศักดิ์ศรี (2560) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจการ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านบริหาร อยู่ ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมชาย บุญอินทร์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการ ลูกเสือโรงเรียนในการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือตาม ขั้นตอนถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่าง ครอบคลุมทุกด้าน รวมถึงมีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานกิจกรรม ลูกเสือร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับสุรพล พิงธรรม (2554) ได้ วิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยม เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวม พบว่า ด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับเอกพล กาญจน์สำเริง (2561) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหาร กับความสำเร็จในการบริหารกิจการลูกเสือ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน

3. ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ ผู้เรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหาทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม มีการจัดทำแผนงาน/โครงการและ งบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้อง กับสินธุ์ รัตนปัญญา (2549) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น มาก คือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ และสอดคล้องกับ วิศัลยา ศักดิ์ศรี (2560) ได้วิจัยเรื่อง การ บริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

4. ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสืออย่างครอบคลุม มีคณะกรรมการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นระยะ รวมถึงมีการกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินจัดทำนโยบายและแผนการติดตามประเมินผลดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัย สัญญา โยธาวุธ (2555) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาลูกเสือต่อสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอ เชียงคำ จังหวัดพะเยา พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมควร จารุณภักดิ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนป่าแดดวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ได้องค์ความรู้เพื่อเป็นแนวคิดในการส่งเสริมให้การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีประสบความสำเร็จ ดังนี้

- 1) การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้เกิดความสำเร็จมีองค์ประกอบ ดังภาพ 1

ภาพ 1 องค์ประกอบแห่งความสำเร็จของการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

- 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีประสบความสำเร็จ ดังภาพ 2

ภาพ 2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 พบว่า ด้านการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะโดยทั่วไป

คณะกรรมการควรมีการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้งบ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ และควรมีการดำเนินการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลอย่างทั่วถึง รวมถึงควรให้มีการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรม ทั้งนี้ คณะกรรมการควรมีการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์การจัดกิจกรรมกระตุ้นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการติดตามประเมินผลของการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38
- 2) ควรศึกษารูปแบบการติดตามประเมินผลของการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

เอกสารอ้างอิง (References)

- ตรีนุช เทียนทอง. (2564). *ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียน*. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.moe.go.th/>.
- รวี เต็มวันวารรณ. (2563). *การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ลลันพัฒน์ บัญชานิตยกาล. (2563). *การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา*.
- วรเดช จริงจันทกุล. (2559). *แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*.
- วิศัลยา ศักดิ์ศรี. (2560). *การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบาง กะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- ศุภวัฒน์ เทียมศรีขันธ์กร. (2564). *การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือในสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี. วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. 4(2), 22-33*.
- สมควร จารุณภักดิ์. (2555). *ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนป่าแดด วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา*.
- สมชาย บุญอินทร์. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนในการบริหารกิจการลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะ ศึกษา ศาสตร มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23. ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- สัญญา โยธาวุธ. (2555). *ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาลูกเสือต่อสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย พะเยา*.

- สาวิตรี ลามพัฒน์. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. ปรินญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 (ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สินธุ์ รัตนปัญญา. (2549). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุรพล พิงธรรม. (2554). สภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 8 จังหวัดราชบุรี. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านจอมบึง.
- เอกพล กาญจน์สำเร็จ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารกับความสำเร็จในการบริหารกิจการลูกเสือ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Education and psychological Measurement*. 30(3), 607–610.

A Measurement Model Development of English Learning Achievement Using Online English Teaching Media for Primary School Students

Patcharawan Chanmanee¹ Weerapong Paengkamhag² Boonmee Pansa³

Abstract

This study aims to explore and investigate a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students. The objectives of this research are 1) to develop online English teaching media for primary school students, 2) to compare knowledge and comprehension of students before and after using online English teaching media with primary school students and 3) to assess students' satisfaction with online English teaching media for primary school students. The research design of quantitative research method was used for the data collection and analysis. The target groups of this study were 44 students at grade 5 and 6 in Ban Nong Krathum school, Ron Thong sub-district, Satuk District, Buriram Province focused on December 2021 – April 2022. The research instruments consisted of online English teaching media by prescribe variable of English learning achievement is independent and skills of English learning consisted of listening and writing is dependent, evaluation from regarding the quality of media and contents, pretest, posttest, and evaluation from regarding student's satisfaction towards online English teaching media. The statistics used to data analyzed were mean, standard deviation, and T-test for dependent target group. The study found that the overall media quality was good level with an average score of 4.45 and the contents quality was good level with an average score of 4.42. The result of comparison of knowledge and comparison between pretest and posttest found that the students were higher after learning through online English teaching

Received: 2022-09-01 **Revised:** 2022-09-20 **Accepted:** 2022-09-23

¹student of teaching English, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: Sairoong.bub@mcu.ac.th

² Lecturer of M.A. in teaching English Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ Lecturer of M.A. in teaching English Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

media at the statistically significant level of 0.05 with grade 5 students a mean score of 73.52/50.93 and grade 6 students a mean score of 77.56/56.41. And the students satisfy at the online English teaching media. Learning from online English teaching media, students are focused and enthusiastic about their studies and able to follow the lessons correctly according to the rules confidence in online learning and to develop according to their own potential.

Keywords: A measurement model; English learning achievement; Online English teaching media.

Introduction

Education in Thailand, is a study organized by the Ministry of Education of Thailand. The government will directly support and give opportunities for the private sector to participate in education from early childhood education to higher education levels. For compulsory education in Thailand, Thai citizens must complete at least lower secondary education and must be enrolled at the latest at the age of seven. This compulsory education is part of fundamental education which is divided into six years of primary school and six years of secondary school. In addition, Fundamental education also includes early childhood education. In this regard, the state must provide thorough and quality services without charge according to the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550.

In the situation of the coronavirus disease 2019 (Covid-19) outbreak, it has a wide impact in many dimensions around the world. As well as its impact on the educational community in many aspects. More than 1.5 billion students worldwide have to stop teaching in schools, because students when they are together in the school will be a source of virus outbreak as well, because children will have fewer symptoms or some people have no symptoms but can spread the infection to people in the house. Most of them are elderly people who are at high risk. In many countries that have announced measures to close schools. The government will issue learning measures to support various forms of distance learning. Using technology to help by considering the conditions of equipment readiness of parents and readiness according to the child's age.

When the coronavirus (COVID-19) began to spread in Thailand at the beginning of January 2020, most Thai schools were entering the second semester of the academic year. The Ministry of Education announced that all schools had to carry

out instruction online only. However, during that time, each school had not prepared any facilities for online teaching. It became the responsibility of teachers to acquire tools, equipment, and technologies for their teaching, not to mention that they had to learn how to use the technology on their own. The most controversial issue was online examination administration.

Thailand in the present, schools are now a very high-risk place for the spread of the COVID-19 virus, consisting of a large number of people, including students, teachers or caregivers and their parents. Therefore, there is a risk of spreading the virus easily if handled poorly. The Office of the Basic Education Commission has set up a special center for providing distance education in the situation of the corona virus epidemic 2019 and preparing before the opening of the semester. If the epidemic continues and becomes more severe, online teaching and learning will be held like other countries. This will be learning via DLTV from the Satellite Distance Education Foundation. Under the Royal Patronage and collecting online learning materials in the OBEC Content Center, a complete set of programs and learning platforms of the Ministry of Education such as Tutor, free tutoring.com, e-Books, etc., as well as preparing a network infrastructure. To support the service of learning platform to be linked to the Digital e-Learning system of the Ministry of Education. But if the epidemic situation is relieved, teaching can be held in schools as usual. There may be many forms of teaching and learning, including mixed learning and learning outside the classroom where teachers and students do not face each other. In addition, measures and guidelines have been established to prevent and control the spread of the coronavirus disease 2019 by assessing the readiness of educational institutions before the start of the semester check location cleaning school buildings, classrooms, as well as preparing a place to keep distance between people or social distance (Social Distancing). There are also guidelines for opening - closing the semester, adjusting the class schedule as appropriate. This takes into account the acquisition of knowledge to the full range of children's ages in order to minimize the negative impact of changes.

The shift in technology has brought the global education community to 'online' teaching and learning. Screen learning is not as effective as classroom learning. The teacher and the students including the students themselves to interact with each other face to face. In the past, online learning was only an option that was used occasionally. When the COVID-19 outbreak, online learning has become an

alternative to the 'mainstream' of teaching in many parts of the world. Each country has developed its own online teaching platform in different ways or to apply the existing program instant adjustment of teaching mode to online it is certainly not an easy task for almost all schools around the world. Who have never studied through a screen with a hundred percent before but another problem that is more important than unfamiliarity, not all students are ready to switch to full online classes. Enabling equal access for all students to online learning has become a major concern for education policy makers around the world. Let's start with the most basic question: how to do it for children. There are materials for online learning. No matter where you live or have any level of financial background. Several countries have introduced policies to address the problem of unequal student access to devices, such as Singapore, which originally had the idea of buying a tablet or laptop for all secondary school students under the National Digital Literacy Program. But after the outbreak of COVID-19, the government has accelerated its goal to complete the handouts by the end of 2021, seven years earlier than previously scheduled, and add another \$200 to the subsidy for equipment purchases for every student (about 4,600 baht). And if a student from a low-income family will be considered to increase the subsidy again while South Korea has distributed digital devices including open for renting equipment free of charge for underprivileged students as well as providing a system for students to access a platform for entering online learning without thinking of internet data. In addition, South Korea is not only focused on students from low-income families. But it also takes into account other disadvantaged groups of students, such as providing subtitles during classes for hearing-impaired students and the creation of multilingual learning materials for students from mixed-race families, etc. However, in order to create equality in education during the time of online learning helping children. Access to digital devices and the internet is only one component. Some countries have also focused on supporting online learning for students in other areas, such as the UK and Finland. There has been a free lunch policy for schoolchildren originally. Confirmed that the children will continue to receive free meals even when studying online by delivering food to the house like Italy, Serbia and Portugal are trying to help some communities have more access to water, food and medicine. Help students face difficulties while studying at home.

From the problem, the students had the idea to create an application to learn English skills online. To help solve problems in the era of the corona virus epidemic

2019, which can be used both online and offline the application allows students to learn all four English skills. It is hoped that it will be useful and increase the efficiency of children's learning by using the principles and policies of the Ministry of Education, fiscal year 2020.

Educational apps can be very useful and valuable in learning. This is because most students can easily access information via a smartphone operating system mobile phone or android. Advantages for using applications because nowadays Smart Phone, Tablet and Computer play more and more roles in human life and Application is an important part that makes Smart Phone, Tablet and Computer users access various media more easily. Therefore, we are interested in developing the application to serve as another channel for advertising. Public relations including contacting their customer groups such as;

1. Tourism and Travel Business Group has organized a Mobile App, a system to recommend tourist attractions, hotel recommendations and hotel reservations there is a system for booking bus tickets, Flight ticket including check-in.
2. Business for Education. There are publicity advertisements, teaching materials trading exchange of knowledge.
3. Trading and Fashion Business Group. There is a trading system, exchanging goods, etc.

Research Objectives

1. To develop online English teaching media for primary school students.
2. To compare knowledge and comprehension of students before and after using online English teaching media with primary school students.
3. To assess students' satisfaction with online English teaching media for primary school students.

Research Methodology

The methods used in carrying out this study. It begins by explaining how the research was designed, what instrument was developed and used, who the key informants, survey was and how they were selected, as well as how the data were collected and analyzed as follows.

1. Research designs
2. Target and key informants

3. Research tools

4. Data collection

5. Data analysis

1. Research designs

This study is quantitative research which divided four steps such as using questionnaire by 3 teachers have an experience to teach students in the school, a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media and test online English teaching media with primary school students in northeastern, Thailand, using data collection with 44 students in primary school students in northeastern, Thailand, and using data analysis.

2. Target group and Key informants

The research participants are designed into four steps, 1 step of using questionnaire, 2 step a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media and test online English teaching media with primary school students in northeastern, Thailand, 3 using data collection and 4 step using data analysis.

2.1 Scope of Research Area

The researcher focused at Ban Nong Krathum school, Ron Thong Sub-district, Satuk District, Buriram Province.

2.2 Scope of Time

The study has conducted from December 2021 to April 2022. The academic year, 2021.

Research tools

The research tools using in the research such as;

1. Research tools

1. Online English teaching media

2. Assessment form for media quality

3. Assessment form for content quality

4. Assessment form for level measure cognition between pretest and posttest using online English teaching media

5. Assessment form for student's satisfaction with English lessons by using online English teaching media.

2. Steps to create a research tool

2.1 Development online English teaching media

Creation and development of online English teaching media, title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students. The researcher has created online English teaching media by applying the ADDIE Model as a principle for development online English teaching media. The steps are divided as follows;

1. Analysis

1.1 Analysis content, the researcher analyzed content from 3 teachers have an experience to teach students in the school.

1.2 Study the principles and theory of English lessons, and study the program to use to create online English teaching media.

1.3 Prescribe the learning objectives of the lessons in accordance with the content, the researcher has defined the learning objectives as follows:

1.3.1 To make students understand tense.

1.3.2 To make students understand the rules of using the past simple tens and present simple tense.

1.3.3 To make students understand the structure of question sentences positive sentences and negative sentences in the past simple tense and present simple tense.

1.3.4 To make students understand the rule of changing verbs form in the past simple tense and present simple tense.

1.4 Define the format of online English teaching media. Provide the content in accordance with the objectives of the English lesson.

2. Design

2.1 Design English lesson

Lesson 1 Get to know tense

Lesson 2 Knowledge of past simple tense

Lesson 3 Sentence structure of past simple tense

Lesson 4 Changing form of verb with past simple tense

Lesson 5 Knowledge of present simple tense

Lesson 6 Sentence structure of present simple tense

Lesson 7 Changing form of verb with present simple tense

2.2 Design online English teaching media

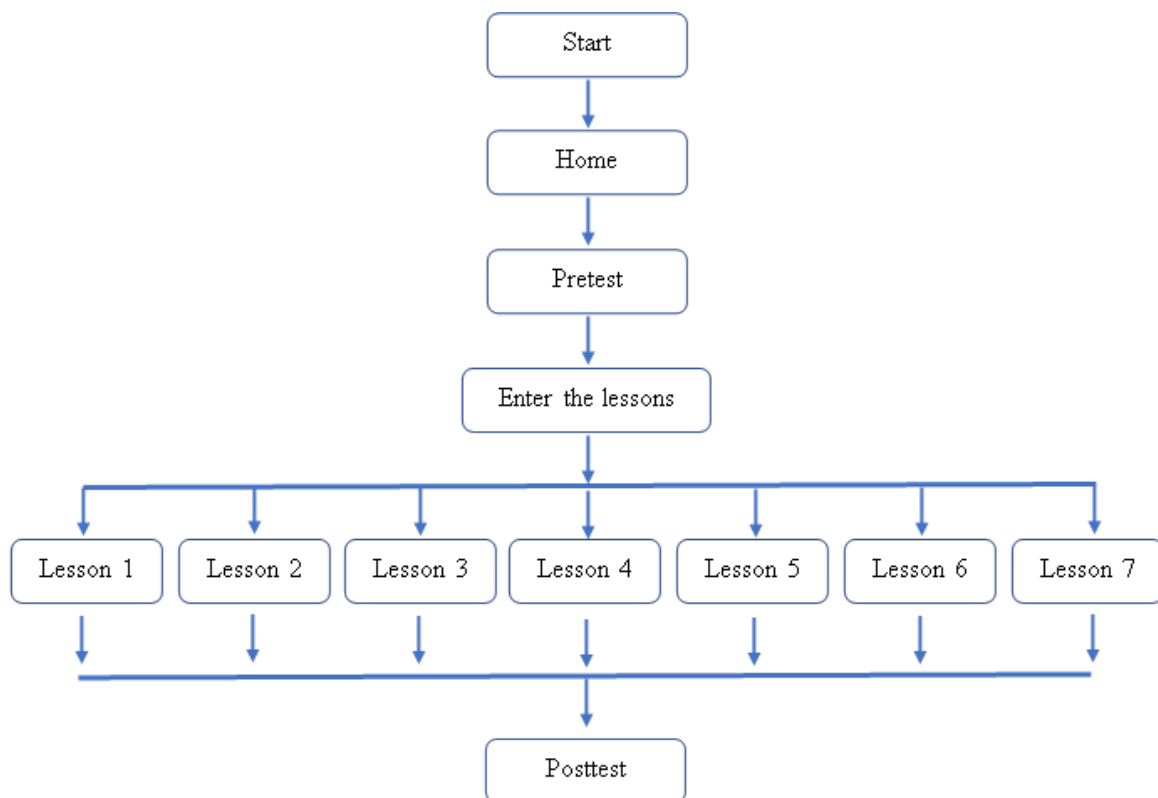

Figure design online English teaching media

2.3 Assessment form for media quality and content quality for specialists, title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students.

The researcher crates assessment form for media quality and content quality for specialists by dividing content and media as followed:

1) Prescribe the topic, design and create assessment form for media quality and content quality for specialists is 5-level estimation scale model. There are scoring criteria as follows:

Mean	Quality level
5 means the level of opinion shows excellent	4.51 – 5.00
4 means the level of opinion shows good	3.51 – 4.50
3 means the level of opinion shows moderate	2.51 – 3.50
2 means the level of opinion shows low	1.51 – 2.50

1 means the level of opinion shows minimal 1.00 – 1.50

2) Bring assessment form for media quality and content quality for specialists, give the thesis advisors check the correctness of the media and content. And adjusted according to the instructions the suitability of the questions.

3) Request the kind assistance from measurement and evaluation specialists to verify the suitability and conformity of the quality assessment form. And adjusted according to the instructions the suitability of the questions.

4) The results of specialists assessments to determine the Index of item-Objective Congruence (IOC). From the discretion of specialists to calculate the formula. The results of media quality averaged 1.00 and content quality averaged 0.93

2.4 Assessment from for level measure cognition between pretest and posttest using online English teaching media

The researcher creates level measure cognition between pretest and posttest using online English teaching media as followed;

1) Learn more about how to create a cognitive scale.

2) Analyzed content and learning outcomes by using online English teaching media to guide the construction of the cognitive scale.

3) Create assessment from for level measure cognition between pretest and posttest, by examination is 30-item, four-choice covering content, objectives and expected learning outcomes.

4) Bring assessment from for level measure cognition between pretest and posttest give the thesis advisors check the correctness of the level measure cognition between pretest and posttest. And adjusted according to the instructions the suitability of the questions.

5) Bring assessment from for level measure cognition between pretest and posttest give 2 specialists to check suitability and the correspondence of the questions to the learning objectives and improve according to the recommendations. After that take the evaluation results of the two specialists to find the conformity index. Choose exams that have a conformance index. For the result value, it must be greater than or equal to 0.5 or more. The discretion of a specialists and then used to calculate the formula. The average result was 1.00.

2.5 Assessment form for student's satisfaction with English lessons by using online English teaching media. The researcher creates as followed;

- 1) Study the documentation related to the satisfaction assessment method.
- 2) Choose an issue to assess satisfaction and determine how to measure it.

The scores of the assessment were set as an estimation scale by setting a score level of 5 points such as;

Level 5 Average 4.51 – 5.00 means the level of opinion shows very satisfied

Level 4 Average 3.51 – 4.50 means the level of opinion shows satisfied

Level 3 Average 2.51 – 3.50 means the level of opinion shows unsure

Level 2 Average 1.51 – 2.50 means the level of opinion shows dissatisfied

Level 1 Average 1.00 – 1.50 means the level of opinion shows very dissatisfied

3) Draft a satisfaction assessment form in accordance with online English teaching media.

4) Bring assessment form for student's satisfaction with English lessons by using online English teaching media, give the thesis advisors check the correctness. And adjusted according to the instructions.

5) Bring an assessment form that has been measured and evaluated by 2 specialists to check suitability and the correspondence of the questions, and bring it to improve according to the instructions. Find the content and language compliance index for each item. and the results of the specialists evaluation were analyzed for the conformity index. For the result value, it must be greater than or equal to 0.5 or more. The discretion of a specialists and then used to calculate the formula. The average result was 1.00.

6) Make an assessment form for student's satisfaction with English lessons by using online English teaching media, bring to students for evaluation.

Data Collection

The researcher used the online English teaching media to experiment with 44 grade 5 and 6 students at Ban Nong Krathum school, Ron Thong Sub-district, Satuk District, Buriram Province. There are procedures and data collection as follows:

3.4.1 Collected data from quality assessment form from 6 experts.

3.4.2 Collected data from pretest.

3.4.3 Collected students data while used English learning achievement using online English teaching media during December 2021 – April 2022.

3.4.4 Collected data from posttest.

3.4.5 Bring the result to be analyzed and processed by using a packaged program for further research.

Data Analysis

The researcher used the data analyzed as follows;

1. Determination of the conformity index of Index of item-Objective Congruence (IOC) by the conformity index value must be greater than or equal to 0.5 using the following formula;

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = instead index of concordance between questions and objectives

$\sum R$ = instead sum of the specialists opinion scores

N = instead number of specialists

Descriptive Statistics by used percentage, mean, and standard deviation.

Present the data in tabular form to explain information about target groups

2. Mean ($\bar{x}$)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$\bar{x}$ = instead mean

$\sum x$ = instead sum of all scores

N = instead number of students in the target groups

The criterion for result of the mean scores on a 5-level estimation scale as follows;

Point 4.51 – 5.00 instead lessons are excellent

Point 3.51 – 4.50 instead lessons are good

Point 2.51 – 3.50 instead lessons are moderate

Point 1.51 – 2.50 instead lessons are low

Point 1.00 – 1.50 instead lessons are minimal

3. Standard Deviation (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

S.D. = instead standard deviation

N = instead number of students in the target groups

$\sum x^2$ = instead sum of all scores

$(\sum_x 2)$ = instead sum of each score squared.

4. T-test

Determine the t-test to test the difference between the mean scores before and after using online English teaching media as following formula:

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N - 1)}}$$

t = Test statistics

$\sum D$ = The sum of score differences between pretest and posttest scores by used online English teaching media, title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students

$\sum D^2$ = The sum of squares of the difference between the scores before and after used online English teaching media, title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students

D = The difference between pairs of data

N = Number of pairs of data

5. Data analysis satisfaction assessment by determination the mean and standard deviation of satisfaction score from the target groups. After that bring the calculated mean was then compared with the average satisfaction interval.

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

The criterion for interpreting the mean scores on a 5-level estimation scale as follows;

Level 5 Average 4.51–5.00 means the level of opinion shows strongly agree

Level 4 Average 3.51–4.50 means the level of opinion shows agree

Level 3 Average 2.51–3.50 means the level of opinion shows strongly neutral

Level 2 Average 1.51–2.50 means the level of opinion shows disagree

Level 1 Average 1.00–1.50 means the level of opinion shows strongly disagree

Research Results

The results of analysis they were divided into 4 parts shown as follows:

1. Analysis media quality assessment results.
2. Analysis content quality assessment results.
3. The results of the comparison of knowledge and comprehension levels between pretest and posttest.
4. Student Satisfaction Survey Results.

1. Media quality assessment results

Media quality assessment results from 4 experts who evaluated a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media. This is the implementation of objective number 1 as shown in table 1.

Table 1 Media quality assessment results; (title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students)

Assessment item		S.D.	result
1. Language and Sound			
1.1 Getting into the lesson is interesting.	4.66	.57	Excellent
1.2 Illustrations and content are consistent and appropriate.	5.00	.00	Excellent
1.3 Narration is at a reasonable volume and is clear.	3.66	.57	Excellent
1.4 Language used is linguistically correct.	4.00	1.00	Good
Average	4.33	.18	Good
Assessment item		S.D.	result
2. Screen design			
2.1 Font size and style are appropriate and clear.	4.66	.57	Excellent
2.2 Font color is clear.	5.00	.00	Excellent
2.3 Background color is appropriate and pleasing to the eye.	5.00	.00	Excellent
2.4 Screen design is well proportioned and beautiful.	4.33	1.15	Good

2.5 Data links are appropriate.	4.66	.57	Excellent
2.6 Suitability of links.	4.66	.57	Excellent
Average	4.72	.48	Excellent
Total average	4.45	.38	Good

From table 1, it was found that media quality overall, it was good level, with an average of 4.45. Considering each aspect, it was found that screen design in good level with an average of 4.45, followed by language and sound were at good level with an average of 4.33, respectively

2. Content Quality Assessment Results

Content quality assessment results from 4 experts who evaluated a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media. As shown in table 2.

Table 2: Content quality assessment results: (title “a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students” from content specialist.)

Assessment item		S.D.	result
Lesson 1 Get to know tenses			
1.1 Contents	4.66	.57	Excellent
1.2 Illustration and video	4.33	.57	Good
1.3 Presentation	4.33	.57	Good
Average	4.33	.33	Good
Lesson 2 Knowledge of past simple tense			
2.1 Contents	4.66	.57	Excellent
2.2 Illustration and video	4.66	.57	Excellent
2.3 Presentation	4.33	.57	Good
Average	4.55	.50	Excellent
Lesson 3 Sentence structure of past simple tense			
3.1 Contents	4.33	.57	Good
3.2 Illustration and video	4.33	.57	Good

3.3 Presentation	4.33	.57	Good
Average	4.33	.33	Good
Lesson 4 Changing form of verb with past simple tense			
4.1 Contents	4.66	.57	Excellent
4.2 Illustration and video	4.00	1.00	Good
4.3 Presentation	4.00	1.00	Good
Average	4.33	.57	Good
Lesson 5 Knowledge of present simple tense			
5.1 Contents	4.33	1.15	Good
5.2 Illustration and video	4.33	.57	Good
5.3 Presentation	4.55	.57	Good
Average	4.44	.69	Good
Lesson 6 Sentence structure of present simple tense			
6.1 Contents	4.00	1.00	Good
6.2 Illustration and video	4.66	.57	Excellent
6.3 Presentation	4.66	.57	Excellent
Average	4.44	.69	Good
Assessment item			
		S.D.	result
Lesson 7 Changing form of verb with present simple tense			
7.1 Contents	4.33	.57	Good
7.2 Illustration and video	4.66	.57	Excellent
7.3 Presentation	4.66	.57	Excellent
Average	4.55	.50	Excellent
Total average	4.42	.48	Good

From table 2, it was found that, it was good level, with an average of 4.42. Considering each aspect, it was found that contents; lesson 2 knowledge of past simple tense it was excellent level with the average of 4.55, followed by lesson 5

knowledge of present simple tense and lesson 6 sentence structure of present simple tense with an average of 4.44 respectively.

3. The results of the comparison of knowledge and comprehension levels between pretest and posttest.

Knowledge and comprehension measurement result the level of knowledge and understanding between pretest and posttest by using online English teaching. Title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students. As shown in table 3 and table 4.

Table 3: The results of the comparison of knowledge and comprehension levels between pretest and posttest of the students in grade 5. (Title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students.)

	full point	average point	S.D.	t	p
Pretest	30	50.93	0.54		
Posttest	30	73.52	1.96	-22.59	.01*

*Statistical significance at the level of 0.5

From table 3, it was found that the students had an average point of 50.93 points before school and after the students had learned through online English teaching media, title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students. With a higher mean score, for example 73.52 points. T-value analysis of independent samples (t-test). It was found that the scores after study were significantly higher than before at the 0.05 level.

Table 4: The results of the comparison of knowledge and comprehension levels between pretest and posttest of the students in grade 6. (Title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students.)

	full point	average point	S.D.	t	p
Pretest	30	56.41	3.78		
Posttest	30	77.56	1.13	-21.15	.01*

*Statistical significance at the level of 0.5

From table 4.4, it was found that the students had an average point of 56.41 points before school and after the students had learned through online English teaching media, title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students. With a higher mean score, for example 77.56 points. T-value analysis of independent samples (t-test). It was found that the scores after study were significantly higher than before at the 0.05 level.

4. Student Satisfaction Survey Results

The results of the student's satisfaction level after study by using online English teaching media. Which presents the results of each aspect of the analysis. As shown in table 5.

Table 5: The results of the study on the satisfaction of students who studied with online English teaching media. (Title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students.)

Assessment item (N=30)		S.D.	result
1. Content			
1.1 Clear content description easy to understand.	4.53	.50	Very satisfied
1.2 Content is appropriate and sufficient to meet the needs.	4.40	.62	Satisfied
1.3 Students gain a greater understanding of the content they are learning.	4.06	.69	Satisfied
1.4 Lesson has an interesting format. and convenient to learn.	4.23	.67	Satisfied
1.5 Media is modern and suitable for use in learning.	4.36	.61	Satisfied
Assessment item (N=30)		S.D.	result
1.6 Contents is arranged in a step-by-step order. It is continuous and easy to understand.	4.46	.73	Satisfied

1.7 Texts in the media is correct in terms of language and grammar.	4.23	.67	Satisfied
1.8 There is a clear classification. Easy to use.	4.26	.82	Satisfied
1.9 Font and font color the right size.	4.26	.63	Satisfied
1.10 Sounds and illustrations are appropriate.	4.13	.81	Satisfied
Average	4.29	.24	Satisfied
2. Learning activities			
2.1 Online English teaching media best knowledge transfer.	4.46	.68	Satisfied
2.2 Encourage students to understand and learning all the time.	4.30	.70	Satisfied
2.3 Encourage students to know how to use technology to benefit.	4.20	.71	Satisfied
2.4 Encourage students to find knowledge on their own.	4.36	.66	Satisfied
2.5 Encourage students to be motivated to study.	4.16	.74	Satisfied
Average	4.30	.38	Satisfied
Total average	4.42	.24	Satisfied

From table 5, it was found that students who are satisfied with online English teaching media; title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students. Overall, it was satisfied level with an average of 4.42.

Considering each aspect, it was found that contents of satisfied level, with an average of 4.29. it was found that clear content description easy to understand of very satisfied level, with an average of 4.53, followed by contents is arranged in a step-by-step order. It is continuous and easy to understand, with an average of 4.46, respectively.

Learning activities of satisfied level with an average of 4.30. it was found that online English teaching media best knowledge transfer, with an average of 4.46, followed by encourage students to find knowledge on their own of satisfied level, with an average of 4.36, and encourage students to understand and learning all the time of satisfied level, with an average of 4.30, respectively.

Suggestions

1. Suggestion for the research

- 1) Development of online English teaching materials It should be explained in detail, clearly and in an interesting format. It is a media that presents teaching and learning to be easy to understand and motivate students.
- 2) Font and font color should be more optimized.
- 3) Give an example teaching to understand more clearly.
- 4) Could manage the contents and questions on the lesson, because it is very simple for all students. It is very nice to learn in the class or online class room.

2. Suggestion for next research

- 1) The development of online English teaching media, title: a measurement model development of English learning achievement using online English teaching media for primary school students has picked up some of the content of learning English language learning. The content is not yet covered for primary school students. Content should be added to cover all.
- 2) The development of online English teaching media to support a variety of devices to facilitate more users.
- 3) It is recommended that the further research examine the correlations between the English learning achievement and the students' satisfaction in order to illustrate any significant relationships of both variables to obtain more information on the context of the implementation of online English teaching media.

References

- Boonchom Srisa – ard. (2017). *How to create statistics for research*. Bangkok: Suweriyasat Published.
- Jirakit Thongpreecha. (2021). *Teaching and learning management during Covid - 19 pandemic in Wachirathamsatit School, Phra Khanong district, Bangkok*, Bangkok: Institute of Ramkhamhaeng University.

-
- Panee lekitwatthana. (2012). Devellopment of hierarchical linear model of teacher behavior on the use of information technology media at secondary education level in Thailand. *Journal of industrial education*. (11(3), 48-59.
- Wongphan Amarinthawa. (2021). *Education can't be stopped how to study abroad during covid*. Bangkok: Equitable Education Fund (EEF) and The101, world.

A Study of English Language Use in Tourism: A Case Study of Outbound Tourist Guides

Chidnupong Munta¹ Boonmee Pansa² Weerapong Paengkamhag³

Abstract

This research aims 1) to study the problem of English communication of outbound tourist guides, 2) to create a learning package and validate in developing the skill of English communication of the outbound tourist guides and 3) to analyze and recommend the skill developing about English communication of the outbound tourist guides. This research is the Quantitative Research. The population referred to this research, researcher selects the outbound tourist guides consisting of 20 persons. This research was conducted with the outbound tourist guides in Thailand. Research method, the tool used in the research, the researcher makes the learning English package and questionnaires as the tool. The researcher makes the note as the tool to collect the information from opinion and suggestion. The sample group is about 20 persons. The data analysis is of general information collected from the outbound tourist guides. The analysis of personal data to achieve the development skills of English usage in communication of the outbound tourist guides has been studied. The result of the research is found that the most of the outbound tourist guides have been acquired the English skills. Most of the outbound tourist guides have got knowledge from developing skills as 93.33%, followed by using the experience from developing skills to adapt with the outbound tourist guides the highest level for 86.67%. Getting knowledge from speaking skills at high level is for 76.67% and experiencing from developing skills at high level for 83.33%. The structure of English helps in describing about the

Received: 2022-09-01 **Revised:** 2022-09-14 **Accepted:** 2022-09-28

¹ Master's degree program students, Teaching English, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: sairoong.bub@mcu.ac.th

² Master's Program Lecturer, Teaching English, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ Master's Program Lecturer, Teaching English, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

outbound tourist at level of up to 66.67%. The suitable time to developing skills at the highest level is by 66.67% and confidence in describing using the English skill about the traveling activities at the highest level by 63.33%. The appreciation with developing skills and suggestion for all the ways of developing skills at the highest level is by 96.67%. All satisfied with the proposed acquisition reaches to 94 percent of the expectation. After the acquisition of the development of skills in English communication of the outbound tourist guides, this research has shown the achievement for the statistical record at the first time before going through the learning package at 67.13 percent and 88.37 percent after making up the learning package. The statistical significance of dissatisfaction at .001 percent has been recorded.

Keywords: Outbound Tourist Guides, Learning Package, Acquired.

Introduction

English as an international language, is used for communication in many business activities in the world. One of the business is tourism industry. English for tourism is one of English for specific purposes (ESP). Nowadays, English has important roles for tourism industry to communicate, negotiate, execute transactions with tourists and other travel activities. Since tourism industry is one of the fastest growing businesses in the world as well as in Thailand, it plays an important role in increasing our national income and welfares. The tourism industry is one of Thailand's main economic components, accounting for 6-7% of its GDP. According to The Office of the National Economic and Social Development Council, the recovering tourism sector can enhance the Thai economy, which leads to Thailand's GDP growth. In addition, Thai Ministry of Tourism and Sports (2016) showed that the total tourism revenues have accounted for THB 2.5 trillion (USD 71 billion) in 2016, with THB 1.6 trillion coming from international markets and THB 870 billion from the domestic market. When considering the tourism context, English language becomes an important connection as the main language used for the tourism industry. Therefore, it is necessary for the employees who work in the tourism industry in order to communicate with foreign tourists. However, some staff or guides cannot communicate effectively and fluently as they should be.

English communication skills are highly indispensable tools for employees in tourism workplaces. More specifically, speaking and listening skills of English are

needed for the employees who have involved in the tourism industry as oral communication while reading and writing are required for email communication. Some of the employees or staff in tourism still cannot communicate or convey their idea properly and effectively. For example, when they sort out enquiry information to the clients, some of them cannot explain and use the right sentences and words.

Consequently, the study of this research aims to investigate the impact of unproficiency in language skills and to explore the usage of English language skills for employees in their workplaces especially those who are working as the outbound tourist guides.

Research Objectives

1. To study the main impact in English communication of the Outbound Tourist Guides.
2. To create and validate the required Learning Package for the Outbound Tourist Guides.
3. To analyze English communication after using Learning Package for the Outbound Tourist Guides.

Research Methodology

This research is the Qualitative Research which is to study about the problems and the impacts of English usage in communication occurred to the outbound tourist guides. The target group of the outbound tourist guides are set in 20 people who has the license issued from Tourism Department of Thailand (2 company owners, 2 expert and senior outbound guides, 16 outbound guides). The sample groups are the outbound tourist guides who have got basic knowledge of English and can communicate little. The measurement of the ability to communicate in English for 20 persons will test by using questionnaires.

The questionnaires and semi- interviews are used as the research instrument in this study. The questionnaire is designed based on a review of the literature and the researcher's experience. The researcher developed a five -point Likert scale to seek respondent's opinions about the use of English language skills in tourism sectors and to discover the English languages skills, needs and interests required for improving English in tourism workplaces.

The descriptive analyses employed to investigate the English language skills used by the outbound tourist guides are frequency, percentage, means, and standard deviation. The Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) was used to analyze the data. The semi- interview will be analyzed by content analysis. A 5-point Likert scale will be used to score the level of employees' English language usage in tourism workplaces.

Research Result

After the research test completed, Most of the tourists guide get knowledge from developing skills for 93.33%, followed by using the experience from developing skills to adapt with the tourist guides at the high level of 86.67%. Get knowledge from speaking skills at high level for 76.67%, Get the experience from developing skills at high level for 83.33%. The structure of English helps in describing about the tourist sites at level of up to 66.67%. The suitable time to developing skills at the very most by 66.67% and confidence to describing about the tourist sites at the very most, by 63.33%. The appreciation with developing skills and suggestion for all the way of developing skills at the most reaches 96.67%.

Research Suggestion

Suggestions for tourist guides to develop skills in using English to communicate with the outbound tourist guides, 20 reviews indicated that it is proposed to developing skills that are useful to increase 33.3 percent, fill the time in developing skills for 33.3 percent developed should provide for the proposed developing plan for the next by 33.4 percent.

References

- Aldohon, H. I. (2014). English for Specific Purposes (ESP) for Jordanian Tourist Police in Their Workplace: Needs and Problems. *International Education Studies*. 7(11), 56-67.
- Blue, G. M., & Harun, M. (2003). Hospitality language as a professional skill. *English for specific purposes*. 22(1), 73-91.
- Prachanant, N. (2012). Needs analysis on English language use in tourism industry. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 66, 117-125.

-
- Ratminingsih, N. M., Suardana, M., & Martin, A. A. N. Y. (2018). *English for Tour Guide: A Need Analysis of a Contextual-Based Language Teaching*. Paper presented at the SHS Web of Conferences.
- Savignon, S. J., & Wang, C. (2003). Communicative language teaching in EFL contexts: Learner attitudes and perceptions. *IRAL*. 41(3), 223-250.

คุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการ
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
Service Quality Influencing People's Satisfaction with Sub-district
Administration Organization in Chachoengsao Province

ศิริพร สารบูรณ์¹ ชลธิศ ดาราวงษ์²
Siriporn Saraboon, Chonlatis Darawong

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความนี้เป็นบทความวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับคุณภาพการให้บริการ 2) ระดับความพึงพอใจ และ 3) คุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เคยใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน เครื่องมือในการประเมิน คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการประเมิน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1. โดยภาพรวมคุณภาพการให้บริการของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2. ความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านความไว้วางใจ และด้านภาพลักษณ์องค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และ 3. คุณภาพการให้บริการประกอบด้วย การตอบสนอง ความน่าเชื่อถือ ความสะดวกในการบริการ และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำสำคัญ (Keywords): คุณภาพการให้บริการ; องค์การบริหารส่วนตำบล; ความพึงพอใจ

Abstract

Received: 2022-09-27 Revised: 2022-10-25 Accepted: 2022-10-25

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ชลบุรี Master of Business Administration students Graduate School of Management Sripatum University, Chonburi Corresponding Author e-mail: gitme.fon@gmail.com

² วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ชลบุรี Graduate School of Management Sripatum University, Chonburi

This article was quantitative research article aimed to study 1) Level of service quality 2) Level of satisfaction and 3) Service quality affecting people's satisfaction with Sub-District Administrative Organization in Chachoengsao Province. The sample group consisted of 400 public users at Sub-District Administrative Organization in Chachoengsao Province. Assessment tool was a questionnaire. Statistics for assessment consisted of Means, Standard Deviation, t-test, and one-way ANOVA, Scheffe's method for paired comparison, and Multiple Regression Analysis. The result showed 1. The overall service quality for public users at Sub-District Administrative Organization in Chachoengsao Province had average at the highest level, and every aspects were also at the highest level. 2. The overall satisfaction of public users at Sub-District Administrative Organization in Chachoengsao Province had average at the highest level, also in the aspect of trust, and the aspect of corporate branding whereas the aspect of satisfaction was at high level and 3. The service quality consisted of responsiveness, reliability, service convenience, and mutual support had effect on the satisfaction of public users at Sub-District Administrative Organization in Chachoengsao Province.

Keyword: Service quality; Sub-district Administration Organization; Satisfaction

บทนำ (Introduction)

การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่รัฐบาลส่วนกลางได้กระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองระดับรองของรัฐ หรือกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างเพื่อผลประโยชน์ของรัฐและผลประโยชน์ของท้องถิ่น (กาญจนา ขาวสง่า, 2558) การบริการงานท้องถิ่นถือเป็นการปกครองที่ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นการฝึกคนในท้องถิ่นให้รู้จักการปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็ง และการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ การปกครองท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญทั้งในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม หากหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นบริหารงานมีประสิทธิภาพจะเป็นวิธียทางที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ แต่จากการบริหารงานภาครัฐในช่วงศตวรรษที่ 19 - 20 ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน จึงได้มีการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) (Pollitt & Bouckaert, 2004) มาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ กล่าวว่าการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่เริ่มต้นจากความต้องการทบทวนและเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่และกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแก้ปัญหาการปกครองและปัญหาสังคมที่มีความซับซ้อน และผันผวนมากขึ้นในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ซึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีการของรูปแบบระบบราชการที่มีมาแต่เดิม ซึ่งแนวความคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่นั้น มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการให้บริการของภาครัฐที่มีคุณภาพ เนื่องจากเป็นสิ่งที่สะท้อนสมรรถนะของการ

ปฏิบัติงานการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เป็นลูกค้า ผู้รับบริการของหน่วยงานภาครัฐ (ชัชวาลย์ ทัดศิวิชัย, 2552)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2564) ที่ได้ประกาศยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบราชการ พ.ศ. 2564 – 2565 ภายใต้สโลแกนที่ว่า “เมื่อโลกเปลี่ยน นโยบายปรับ ภาครัฐไม่หยุดนิ่ง” โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ การพัฒนาบริการภาครัฐเพื่อประชาชน มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีบริการที่เป็นมาตรฐานสากลตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะผู้รับบริการได้อย่างทันทีทุกที่ ทุกเวลา ผ่านการเชื่อมโยงบริการของทุกหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนและ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ทำการสำรวจความคิดเห็นต่อการให้บริการภาครัฐไทย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการกระจายอำนาจ และภารกิจต่าง ๆ ในการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อย่างเป็นอิสระจากส่วนกลาง (บุญเกียรติ การะเวกพันธ์ และคณะ, 2560) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา มีทั้งสิ้น 109 หน่วยงาน แบ่งเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 หน่วยงาน เทศบาลตำบล 29 หน่วยงาน และองค์การบริหารส่วนตำบล 79 หน่วยงาน จากแผนพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา มีวิสัยทัศน์ว่า “เมืองอุตสาหกรรมสีเขียว ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนิเวศแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาอย่างสมดุล สวัสดิการสังคมมีคุณภาพและประชาชนสามารถเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง” จะเห็นได้ว่าจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการมุ่งเน้นด้านการให้บริการโดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2560)

จากการศึกษางานวิจัยของ วิรัตน์ ชนะสิมมา และทตมัล แสงสว่าง (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ชำระภาษีท้องถิ่น กับเทศบาลตำบลหนองนาคำ กรณีศึกษาตำบลบ้านโคก อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น รวมถึง การศึกษาของ ศิริรักษ์ ภูทธิธัญ และกฤษฎา มุขัมหมัด (2563) เรื่อง ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี และ พัฒนิตา เรืองฤทธิ์ (2562) คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะหน่วยงานบริการประชาชน จึงควรให้ความสำคัญกับคุณภาพบริการ เพื่อให้ประชาชนผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจ จากความสำคัญ และสภาพปัญหาบางประการ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการบริการ และเพิ่มความพึงพอใจของประชาชน ผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลของการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลรับทราบปัญหา และความต้องการ/ความคาดหวังของประชาชน อีกทั้งยังเป็นข้อมูลสำหรับการประเมิน

ประสิทธิภาพคุณภาพของการให้บริการและใช้ผลของการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงาน สามารถตอบสนอง หากจุดควรพัฒนาในการบริหารจัดการ และวางแผนเพื่อแก้ไข เพื่อให้การบริหารจัดการมุ่งสู่ประโยชน์ของประชาชนผู้รับบริการอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการให้บริการของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาคุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

สมมติฐานของการวิจัย (Research hypothesis)

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่แตกต่างกัน
2. คุณภาพการให้บริการมีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยเชิงประมาณ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดฉะเชิงเทรา รวมจำนวน 568,494 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่เคยใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruency-IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's coefficient of alpha - α) มีค่าเท่ากับ 0.910

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยได้แบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (review data) ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจากแหล่งข้อมูลและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์บทความต่าง ๆ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (field data) ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการลงพื้นที่ที่ได้ทำการสุ่มไว้ และเมื่อได้แบบสอบถามครบ จึงนำมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1) ระดับคุณภาพการให้บริการของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการ

คุณภาพการให้บริการ	N = 400		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการตอบสนอง	4.54	0.53	มากที่สุด	1
2. ด้านความน่าเชื่อถือ	4.52	0.54	มากที่สุด	2
3. ด้านสิ่งที่สัมผัสได้	4.50	0.54	มากที่สุด	3
4. ด้านความสะดวกในการบริการ	4.49	0.57	มากที่สุด	4
5. ด้านการสนับสนุนซึ่งกันและกัน	4.42	0.57	มากที่สุด	5
รวม	4.49	0.48	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการสำรวจแบบสอบถามภาพรวมคุณภาพการบริการโดยรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นเห็นด้วยกับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.49$) แล้วเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตอบสนอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) รองลงมา คือ ด้านความน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) อันดับสาม คือ ด้านสิ่งที่สัมผัสได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$) อันดับสี่ คือ ด้านความสะดวกในการบริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.49$) และอันดับห้า คือ ด้านการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.42$)

2) ระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล ใน จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ความพึงพอใจของประชาชนผู้ให้บริการ	N = 400		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านความพึงพอใจ	4.14	0.60	มาก	3
2. ด้านความไว้วางใจ	4.43	0.60	มากที่สุด	1
3. ด้านภาพลักษณ์องค์กร	4.38	0.57	มากที่สุด	2
รวม	4.32	0.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้ให้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า อันดับแรก คือ ด้านความไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.43$) อันดับสอง คือ ด้านภาพลักษณ์องค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.38$) และอันดับสาม คือ ด้านความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.14$) ตามลำดับ

3) คุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ให้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณในการวิเคราะห์คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ให้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ภาพรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
จากการถดถอย	36.86	5	7.37	56.68	0.00*
จากแหล่งอื่น ๆ	51.25	393	0.13		
รวม	88.11	398			

ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ(multiple correlation , R) = 0.65

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient of determination , R^2) = 0.42

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ให้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ภาพรวม ($R^2 = 0.42$) สามารถอธิบายความผันแปรได้ร้อยละ 42.00 ส่วนอีกร้อยละ 58.00 เป็นตัวแปรอื่น

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ให้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ภาพรวม

คุณภาพการให้บริการ	B	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย คะแนนมาตรฐาน(β)	t	P
ค่าคงที่ (constant)	1.55	-	8.98*	0.00
1.การตอบสนอง	0.28	0.32	5.29*	0.00
2.ความน่าเชื่อถือ	0.19	0.21	2.68*	0.01
3.สิ่งที่สัมผัสได้	0.12	0.13	1.67	0.09
4.ความสะดวกในการบริการ	0.17	0.20	2.56*	0.01
5.การสนับสนุนซึ่งกันและกัน	0.24	0.29	4.51*	0.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 สามารถสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

$$y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3$$

ความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา
 $= 1.55 + 0.28(\text{การตอบสนอง}) - 0.19(\text{ความน่าเชื่อถือ}) + 0.17(\text{ความสะดวกในการบริการ}) + 0.24(\text{การสนับสนุนซึ่งกันและกัน})$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ภาพรวม สามารถพิจารณาจากค่าคะแนนมาตรฐานโดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ อันดับหนึ่ง การตอบสนอง ($\beta=0.32$) อันดับสอง การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ($\beta=0.29$) อันดับสาม ความสะดวกในการบริการ ($\beta=0.20$) อันดับสี่ สิ่งสัมผัสได้ ($\beta=0.13$) และอันดับห้า ความน่าเชื่อถือ ($\beta=0.21$) ตามลำดับ

4) ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาคุณภาพการให้บริการส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถนำมาอภิปรายตามผลเชิงอนุมานได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรักษ์ ภูทธิธัญ และกฤษฎา มุฮัมหมัด (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ และอายุ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมถึงการศึกษาของนันทกา สายสวาท และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาน้อย อำเภแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาน้อย อำเภแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าเพศ อายุ และสถานภาพ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาน้อย อำเภแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน และการศึกษาของ สุชาครีย์ ศรีวิสัย (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรทางด้าน อายุ รายได้ต่อเดือน และความคาดหวังในการบริการ มีผลต่อความพึงพอใจในการให้บริการ ตัวแปรทางด้าน เพศ ไม่มีผลต่อพึงพอใจในการให้บริการ

สมมติฐานที่ 2 คุณภาพการให้บริการ ประกอบด้วย การตอบสนอง ความน่าเชื่อถือ ความสะดวกในการบริการ และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ด้านการตอบสนอง มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับการศึกษาของศิริรักษ์ ภูทธิธัญ และกฤษฎา มุฮัมหมัด (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี พบว่า มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ด้านการเข้าใจและรู้จักผู้รับบริการ ด้านการตอบสนองผู้รับบริการและด้านความน่าเชื่อถือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมถึงการศึกษาของ พณิศา เรืองฤทธิ์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเทศบาลเมืองปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ และด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเทศบาลเมืองปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ด้านความน่าเชื่อถือ มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับการศึกษาของศิริรักษ์ ภูทธิธัญ และกฤษฎา มุขัมหมัด (2563) ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี พบว่า มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ด้านการเข้าใจและรู้จักผู้รับบริการ ด้านการตอบสนองผู้รับบริการและด้านความน่าเชื่อถือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมถึงการศึกษาของ พันธ์ดา เรืองฤทธิ์ (2562) ได้ทำการศึกษารื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเทศบาลเมืองปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ และด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเทศบาลเมืองปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ด้านความสะดวกในการบริการ มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับการศึกษาของ วิรัตน์ ชนะสิมมา และทมัล แสงสว่าง (2564) ได้ทำการศึกษารื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ชำระภาษีท้องถิ่นกับเทศบาลตำบลหนองนาคำ กรณีศึกษาตำบลบ้านโคก อำเภอนองนาคา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพการให้บริการ (ด้านสถานที่ให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านโครงสร้างภาษี) ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ชำระภาษีท้องถิ่นกับเทศบาลตำบลหนองนาคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ด้านการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับการศึกษาของ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง (2559) ได้ทำการศึกษารื่อง ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอนาทม จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของแต่ละงานใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ 2) ด้านช่องทางการให้บริการ 3) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และ 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านความพึงพอใจ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการควรกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจ/หน้าที่ เพื่อให้ผู้ให้บริการปฏิบัติงานสามารถให้บริการได้อย่างเป็นมาตรฐาน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งควรมีการสร้างและปลูกฝังวัฒนธรรมการบริการ ที่เป็นเอกลักษณ์ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการบริการที่มีคุณภาพและทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

3. หน่วยงานต้นสังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทางด้านการให้บริการประชาชน ภายในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและให้เป็นต้นแบบในการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อความเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกองค์การบริหารส่วนตำบล

ความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านความไว้วางใจ

1. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการควรกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และฝึกอบรมให้พนักงานผู้ให้บริการมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการบริการที่ครอบคลุม หลากหลาย อาทิ การจัดทำจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ในการให้บริการประชาชน

ความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านภาพลักษณ์องค์กร

1. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการควรจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อสร้างความตระหนักในการให้บริการ และมีความรู้พร้อมที่จะให้บริการข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตใจในการให้บริการที่ดี (Service Mind)

3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับภาพลักษณ์ให้ดูดี มีความทันสมัย ประชาชนเข้าถึงการให้บริการได้ง่าย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้มาติดต่อใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้ได้ประเด็นที่ครอบคลุมและนำผลการวิจัยไปต่อยอดเพื่อวางแผนการบริหารกำลังคน

2. ควรเพิ่มพื้นที่วิจัยให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด หรือทั่วทั้งประเทศ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมานำวิจัยไปใช้ในการบริหารการพัฒนาในภาพรวมของหน่วยบริการ กระทรวงมหาดไทย

3. ควรศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้ใช้บริการจริง โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือวิธีการอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึก ที่สามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาครั้งต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาญจนา ขาวสง่า. (2558). การประยุกต์ใช้แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่เพื่อการบริหารงานบุคคลที่ดีของเทศบาลตำบลกำแพงดินพุดผก อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. รายงานการศึกษาระยะ, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัชวาล ทัดศิริข. (2552). คุณภาพการให้บริการภาครัฐ. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์. 7(1), 105-145.
- นันทกา สายสวาท และคณะ. (2563). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 6(3), 262-269.
- บุญเกียรติ การเวกพันธุ์ และคณะ. (2560). การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=หน้าหลัก>.
- พัฒนา เรืองฤทธิ์. (2562). คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/ml10/6114962098.pdf>.
- วิรัตน์ ชนะสิมมา และทตม์ แสงสว่าง. (2564). คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ชำระภาษีท้องถิ่นกับเทศบาลตำบลหนองนาคำ กรณีศึกษาตำบลบ้านโคก อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 11(2), 15-28.
- ศิริรักษ์ ภูภิธัญ และกฤษฎา มุฮัมหมัด. (2563). ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15 ประจำปีการศึกษา 2563, 873-886.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (2559). ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2564). ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2564 – 2565. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.opdc.go.th/content/NzExMw>.
- สุชาครีย์ ศรีวิลัย. (2562). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก. วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 6(2), 39-47.

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา. (2560). แผนพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา (พ.ศ. 2561 – 2565). สืบค้น 22 มิถุนายน 2565, จาก http://www.chachoengsao.go.th/ccco/images/plan/plan_ccs65.pdf.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2551). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Chung-Tzer L., Cindy W., & Chun-Wei H. (2010). MANAGING TEMPORARY WORKERS BY DEFINING TEMPORARY WORK AGENCY SERVICE QUALITY. *Human Resource Management*. 49(4), 619-646.
- HakJun Song, Wenjia Ruan and Yunmi Park. (2019). Effects of Service Quality, Corporate Image, and Customer Trust on the Corporate Reputation of Airlines. *Sustainability*. 11(12), 3302.
- Johra, K.F., Mohammed, A.R. (2014). Roles of trust in rapport and satisfaction in services. *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics*, 26(4), 566-578.
- Mary G., John S., Santiago I., Charles L. (2001). Service quality in a public agency: same expectations but different perceptions by employees, managers, and customers. *Journal of Quality Management*. 6 (2001), 275–291.
- Pollitt, C. & Bouckaert, G. (2004). *Public Management Reform: A Comparative Analysis* (2nd ed.). New York, NY: Oxford University Press.
- Pollitt, C., & Bouckaert, G. (2004). *Public management reform: A comparative analysis*. Oxford University Press, USA.
- Vishal L. & Randi P. (2011). When Students Complain: An Antecedent Model of Students' Intention to Complain. *Journal of Marketing Education*. 33(3), 236–252.

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคูบอน (วัฒนานันท์อุทิศ)

A Comparative Study of Learning Achievement in History Subject by Using of Learning Activity Package on the Development of the Thai Nation in the Rattanakosin Period and Traditional Teaching Method for Grade Nine Students at Watkubon (Wattananan-Uthit) School

สิริพร ฟักขำเจริญ¹ อรนุช ลิ้มตศิริ²

Siriporn Fakkhamcharoen, Oranuch Limtasri

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสอนแบบปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดคูบอน (วัฒนานันท์อุทิศ) ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 เป็นกลุ่มทดลอง และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวนห้องเรียนละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ แผนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test dependent Samples, t-test Independent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.57/82.30 2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Received: 2022-09-15 Revised: 2022-10-23 Accepted: 2022-10-23

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Master of Education Program Department of Innovation and Learning Faculty of Education Ramkhamhaeng University. Corresponding Author e-mail: kunkrujojo@gmail.com

² สาขาวิชานวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Department of Innovation and Learning Faculty of Education Ramkhamhaeng University.

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; ชุดกิจกรรมการเรียนรู้; ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์

Abstract

The purposes of this research were to create and find of the learning activity packages on the development of the Thai nation in the Rattanakosin period for grade nine students based on the efficiency criterion determined at 80/80. A comparative study of learning achievement between before and after learning by using of learning activity packages. A comparative study of learning achievement between before and after learning by using traditional teaching method. And a comparative study of learning achievement by using of learning activity packages on the development and traditional teaching method. The sample group 30 for study the efficiency of the learning activity packages were 3/2 room, and 30 in the control group were 3/3 room grade nine students in the first semester of the academic year 2022 at Watkubon (Wattananan-Uthit) school, Bangkok, derived by sample random sampling method. The research instruments for gathering data were five the learning activity packages , five the lesson plans using the learning activity packages, five the lesson plans using traditional teaching method, and the learning achievement test. The collected data was analyzed by Standard Deviation, percentage, Mean, t-test dependent and t-test independent. The research findings of study were (1) the effectiveness of the learning activity packages at 81.57/ 82.30 (2) students' learning achievement measured after using learning activity package on the development were higher than their learning achievement measured before at the level of 0.5 significance. (3) students' learning achievement measured after using traditional teaching method were higher than their learning achievement measured before at the level of 0.5 significance. (4) students' learning achievement measured after using learning activity packages were higher than their learning achievement measured after using traditional teaching method at the level of 0.5 significance.

Keywords: Achievement; Learning Activity Package; Thai Nation in the Rattanakosin Period

บทนำ (Introduction)

การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทยในยุคสมัยต่าง ๆ ได้เรียนรู้บทเรียน ประสบการณ์ของคนในชาติทั้งที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลว ทั้งนี้จะช่วยเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจในการดำเนินชีวิตของนักเรียนในอนาคตได้ ดังที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวว่า ประวัติศาสตร์มีส่วนช่วยให้ผู้คนในสังคมหนึ่งรู้สึกได้ว่า ร่วมชะตากรรมเดียวกัน มีอัตลักษณ์ของความเป็นชาติและความห่วงใยซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตามการที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และชี้ให้เห็นพัฒนาการของมนุษยชาติตามช่วงของเวลาต่าง ๆ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจอารยธรรมของมนุษย์ เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างของผู้คนในแต่ละพื้นที่ มีเพียง “ครูประวัติศาสตร์” ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเท่านั้นที่จะสามารถฉายภาพอดีตเหล่านี้ออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ในปัจจุบัน พบว่า ประสพปัญหาหลายประการ เรื่อง ปัญหาจากตัวครูผู้สอนเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง ทวีศิลป์ สืบวัฒนะ (2554) กล่าวว่า ประวัติศาสตร์เป็นเรื่องการถามเพื่อค้นหาคำตอบจากหลักฐานมิใช่การเล่าเรื่องเพียงอย่างเดียว แต่มีครูผู้สอนจำนวนไม่น้อยที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความลึกซึ้งในเนื้อหา และในวิธีการทางประวัติศาสตร์ ครูยังใช้วิธีการสอนด้วยการเล่าเรื่องอดีตเพื่อให้ท่องจำมากกว่าการเล่าเรื่องอดีตเพื่อตอบคำถามและอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ งานวิจัยของ ดร.ณิ จาปาทอง (2560) ยังพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังใช้หนังสือตามสำนักพิมพ์เป็นหลักมากกว่าการออกแบบสื่อการสอนด้วยตนเอง โรงเรียนทั่วไปจึงยังขาดแคลนสื่อ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตกต่ำลง

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนรายวิชาประวัติศาสตร์ โรงเรียนวัดคูบอน (วัฒนานันท์อุทิศ) สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร พบปัญหาระหว่างการสอน คือ การสอนแบบบรรยายไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย บรรยากาศในห้องเรียนไม่สนุก ไม่ตื่นเต้นเร้าใจ นักเรียนนิทราไม่ออกกว่าครูต้องการสื่อสารอะไร ในภาพรวมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 54 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ตามที่โรงเรียนกำหนด (งานทะเบียนวัดผลโรงเรียนวัดคูบอน (วัฒนานันท์อุทิศ), 2563) ผู้วิจัยจึงหาแนวทางพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนหลายประการ ดังที่ บริบูรณ์ ขอบทำดี (2559) กล่าวว่า สามารถใช้เป็นสื่อและนวัตกรรมที่ครูผู้สอนใช้ประกอบการเรียนการสอน ช่วยกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกัน นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญเป็นการแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมการศึกษารายบุคคลได้อีกทางหนึ่งอีกด้วย

จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนและประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงสนใจพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของ

ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคูบอน (วัฒนานันทอุทิศ) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสอนแบบปกติ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รายวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานการวิจัย (Research Methods)

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วย การสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research) โดยใช้วิธีการทดลองแบบ Randomized Control Group, Pretest – Posttest Design ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยหัวข้อ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดคูบอน (วัดนันทนุ์อุทิศ) จำนวน 4 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ม.3/1, ห้อง ม.3/2, ห้อง ม.3/3, และห้อง ม.3/4 รวมทั้งสิ้น 116 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนักเรียนห้อง ม.3/1 จำนวน 20 คน และนักเรียนห้อง ม.3/4 จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

กลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนักเรียนห้อง ม.3/2 จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนห้อง ม.3/3 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

เครื่องมือในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 เล่ม

2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน รวมเวลา 10 ชั่วโมง

3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน รวมเวลา 10 ชั่วโมง

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1 ทดลองใช้แบบรายบุคคล (1:1) ผู้วิจัยทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลที่ได้คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/83.67

การทดลองครั้งที่ 2 ทดลองกับนักเรียนกลุ่มย่อย (1:9) ผู้วิจัยทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลที่ได้คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.44/82.11

การทดลองครั้งที่ 3 ทดลองแบบใช้ภาคสนาม (1:30) ผู้วิจัยทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลที่ได้คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.57/82.30

2. ขั้นตอนการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นและการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดย

ใช้แบบแผนการทดลองแบบสองกลุ่มมีการทดสอบก่อนเรียน–หลังเรียน (Randomized Control-Group Pretest Posttest Design) ตามขั้นตอน ดังนี้

ทดสอบก่อนเรียนของนักเรียน 2 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนห้อง ม.3/2 (กลุ่มทดลอง) และนักเรียนห้อง ม.3/3 (กลุ่มควบคุม) โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนห้อง ม.3/2 (กลุ่มทดลอง) โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง และสอนเป็นนักเรียนห้อง ม.3/3 (กลุ่มควบคุม) โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง โดยมีการบันทึกคะแนนระหว่างเรียนจากแบบทดสอบระหว่างเรียน ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผู้วิจัยนำคะแนนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือ 80/80
2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้การหาค่า t - test (Dependent Sample)
3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนตามการสอนแบบปกติ ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้การหาค่า t - test (Dependent Sample)
4. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นกับคะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนตามการสอนแบบปกติ ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้การหาค่า t - test (independent Sample)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์โดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคูบอน (วัฒนานันทอุทิศ) พบว่า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.57/82.30 (ตารางที่ 1)
- ตารางที่ 1** ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์

การประสิทธิภาพ	จำนวน นักเรียน	ประสิทธิภาพ	
		E_1	E_2
รายบุคคล	3	81.33	83.67
กลุ่มย่อย	9	81.44	82.11
ภาคสนาม	30	81.57	82.30

จากตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ พบว่า การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคลมีค่า เท่ากับ 81.33/83.67 แบบกลุ่มย่อยมีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.44/82.11 และแบบภาคสนามมีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.57/82.30 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	18.50	1.526	-25.917	.000
หลังเรียน	30	26.30	2.070		

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{X}$ =18.50) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ (S.D.=1.526) และหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{X}$ =26.30) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ (S.D.=2.070)

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	16.23	1.942	-16.260	.000
หลังเรียน	30	19.97	2.008		

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่หลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{X}$ =16.23) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ (S.D.=1.942) และหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{X}$ =19.97) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ (S.D.=2.008)

4. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนแบบปกติ

นักเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	30	26.30	2.070	12.027	.000
กลุ่มควบคุม	30	19.97	2.008		

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{X}=26.30$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ (S.D.=2.07) และนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ ($\bar{X}=19.97$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ (S.D.=2.00) แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ โดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคูบอน (วัดน่านันท์อุทิศ) ในครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.57/82.30 เมื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่การสอนแบบปกติ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังที่ กฤษมันต์ วัฒนณรงค์ (2554) และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า จะต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหาจากนั้นนำเนื้อหาสาระมาออกแบบเป็นหน่วยการเรียนรู้และแบ่งเป็น หน่วยย่อย กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ความคิดรวบยอด ผลิตภัณฑ์การสอน วางแผนก่อนการนำไปสอนและทดสอบ ประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเอกสารเกี่ยวกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้มาเป็นหลักในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดระดับประสิทธิภาพคือ 80/80 เมื่อออกแบบและสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านการจัดองค์ประกอบ ด้าน

กิจกรรม ด้านเนื้อหาสาระ พบว่า มีระดับคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งถือว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ทดลองใช้ได้จากนั้นผู้วิจัยจึงนำไปหาประสิทธิภาพ 3 ชั้นคือ ชั้นรายบุคคล 3 คน พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.33/83.67 นั้นหมายความว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนในชั้นที่ 2 คือ ชั้นกลุ่มย่อย 9 คน ต่อไป พบว่ามีประสิทธิภาพ 81.44/82.11 และนำไปทดลองใช้ในชั้นที่ 3 คือ ชั้นภาคสนาม 30 คน พบว่ามีประสิทธิภาพ 81.57/82.30 ซึ่งในระหว่างการทดลองใช้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พบ ดังนั้น จึงส่งผลให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรัตน์ ขุนศิริ (2562) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถันวีรชนจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.11/82.66 และदनัยธร ตรีแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจหลังจากเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้น ซึ่งมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.24/81.25

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนแล้วพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไปเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจรัตน์ ขุนศิริ (2562) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถันวีรชนจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ดนัยธร ตรีแก้ว (2561) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจหลังจากเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้น พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกิดจากการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อนักเรียนและครูผู้สอนหลายประการ ดังที่ ประเสริฐ สำเภาอด (2552) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสนใจให้นักเรียน ทำให้ได้รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน ทำให้นักเรียนได้เต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กฤษณ์มนต์ วัฒนานรงค์

(2554) ที่กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้การสอนแต่ละเนื้อหามีความคงเส้นคงวา (consistency) เนื่องจากมีขั้นตอนและกระบวนการของการเรียนการสอนกำกับอยู่ไม่ขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อมทางการเรียนทั้งของผู้สอนและผู้เรียน เช่น เป็นอิสระจากภาวะทางอารมณ์ บุคลิกภาพของผู้สอนและภาวะขัดข้องทางความพร้อมของผู้เรียน เป็นต้น สร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน โดยเฉพาะผู้สอนที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า เป็นการแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมการศึกษารายบุคคล เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียนซึ่งแตกต่างกัน ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครูช่วยในการศึกษาของระบบโรงเรียนเพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปสอนนักเรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา รวมถึง สอดคล้องกับ บริบูรณ์ ชอบทำดี (2559) ที่กล่าวว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อและนวัตกรรมที่สามารถช่วยในการจัดการเรียนรู้ทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม ซึ่งนักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม จึงทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์มากมายหลากหลาย เช่น เป็นสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองและแบบกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้กับสื่อ กับกลุ่มเพื่อนส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มจนทำให้นักเรียนเกิดความรู้ใหม่ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการทำงานร่วมกับผู้อื่น แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันมีการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ออกของผู้เรียนซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน และส่งผลให้ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นกล้าแสดงออก สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองและรับผิดชอบตนเองได้ ช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการทำกิจกรรมและฝึกปฏิบัติกับสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างฉับพลัน โดยการตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย ช่วยเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน สร้างความมั่นใจในการสอน เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีสื่อการสอนที่หลากหลาย มีกระบวนการจัดกิจกรรม และการวัด ประเมินผลที่ชัดเจน ผู้สอนสามารถนำมาใช้จัดการเรียนการสอนได้เลย ในบางครั้งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ก็สามารถช่วยแก้ปัญหาในการขาดแคลนครูผู้สอนเพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังสามารถนำไปศึกษาหาความรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลาและใช้ประกอบการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาได้ด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ จึงส่งผลให้เมื่อนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้สอนนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการของชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรคำนึงถึงเรื่องเวลาที่ใช้และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด
2. ครูควรส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน ครูผู้สอนควรคอยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือเป็นระยะ ๆ
4. ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความเข้าใจในเนื้อหาต่าง ๆ ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการถามคำถามเป็นระยะ ๆ
5. ครูควรกล่าวคำชมเชย ประทับมือ ให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจและเสริมแรงทางบวกให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและเป็นการพัฒนาทักษะการสร้างสื่อการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน
2. ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เช่น การเรียนการสอนแบบร่วมมือ โมเดลทางการศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครูผู้สอนได้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับการใช้สื่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- กรนิษา มีรัตน์. (2552). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนโดยใช้โมเดลซิปปา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2554). นวัตกรรมและเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เกริก ท่วมกลาง, และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อ / นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาพรบุคส์.
- จารุวรรณ นาคคูบัว. (2552). การศึกษาปัจจัยด้านเชาว์ปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ รูปแบบการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ขวลิต ชูกำแพง . (2553). การวิจัยหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- दनัยธร ตรีแก้ว. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ดร.ณิ จำปาทอง. (2560). สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในระดับการศึกษาภาคบังคับ. มสธ.
- ทวีศิลป์ สืบวัฒนะ. (2554). แนวคิดและแนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อินทนิล.
- ธวัตร ทัดเนย. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บริบูรณ์ ขอบทำดี. (2559). การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เบญจรัตน์ ขุนศิริ. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถิ่นวีรชน จังหวัด สิงห์บุรี กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประเสริฐ สำเภาอด. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องระบบนิเวศในโรงเรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรณิกา อนุสาภา. (2552 : 31) ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สืบค้น 2 กรกฎาคม 2565, จาก <http://learners.in.th/blog/pannipa>.
- มลิวลย์ ผิวดราม. (2561). หลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา. (ออนไลน์). สืบค้น 2 กรกฎาคม 2565, จาก <http://www.ipecp.ac.th/ipecp/cgi-bin/webpili/unit2/>
- ยุวดี จารุพรพันธ์.(2551). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าซาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ราตรี นันทสุนก. (2554). การวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: จุฑาทอง.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนาคุณภาพของเยาวชน*.

กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรีนติ้ง.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2547). *การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้...การพัฒนา*

ผู้เรียน. ราชบุรี: ธรรมรักษ์การพิมพ์.

อุษา พร้อมประเสริฐ. (2563). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระภูมิศาสตร์ ที่ส่งเสริมทักษะ*

การคิด วิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น

ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี. สาขาวิชาหลักสูตรและการ

สอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับ
การสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปลัมภ)

A Comparative Study of Learning Achievement by Using of English
exercises on The Time and Traditional Teaching Method
for Prathomsuksa 4 students
at Watbangbon (Pim Chantae Uppatham) School

ชนันฉิญา ศรีคำ¹ อรนุช ลิ้มตศิริ²
Chananchida SriKham, Oranuch Limtasiri

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปลัมภ) ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวนห้องเรียนละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test dependent Samples, t-test Independent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/82.58 2) นักเรียนที่เรียน

Received: 2022-09-16 Revised: 2022-10-23 Accepted: 2022-10-24

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Master of Education Program Department of Innovative Curriculum and Learning Management Faculty of Education Ramkhamhaeng University.
Corresponding Author e-mail: chananchida2911@gmail.com

² สาขาวิชานวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Department of Innovative Curriculum and Learning Management Faculty of Education Ramkhamhaeng University.

ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; แบบฝึกเสริมทักษะ; การสอนแบบปกติ

Abstract

The purposes of this research were to create and find of the English exercises on The Time for Prathomsuksa 4 students based on the efficiency criterion determined at 80/80. A comparative study of learning achievement between before and after learning by using of English exercises. A comparative study of learning achievement between before and after learning by using traditional teaching method. And a comparative study of learning achievement by using of English exercises and traditional teaching method. The sample group 30 for study the efficiency of the English exercises were 4/4 room, and 30 in the control group were 4/3 room Prathomsuksa 4 students in the first semester of the academic year 2022 at Watbangbon (Pim Chantae Uppatham) school, Bangkok, derived by sample random sampling method. The research instruments for gathering data were four the English exercises, four the lesson plans using the English exercises, four The lesson plans using traditional teaching method, and the learning achievement test. The collected data was analyzed by Standard Deviation, percentage, Mean, t-test dependent and t-test independent. The research findings of study were (1) the effectiveness of the English exercises at 81.17/82.58 (2) Students' learning achievement measured after using English exercises on the development were higher than their learning achievement measured before at the level of 0.5 significance. (3) Students' learning achievement measured after using traditional teaching method were higher than their learning achievement measured before at the level of 0.5 significance. (4) Students' learning achievement measured after using English exercises were higher than their learning achievement measured after using traditional teaching method at the level of 0.5 significance.

Keyword: Learning achievement; English exercises; Traditional Teaching Method

บทนำ (Introduction)

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน เป็นแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นการสร้างและการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร

ซึ่งในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก ช่วยให้เข้าใจความแตกต่างและเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขวางยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กระทรวงศึกษาธิการได้มองเห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาของการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนจึงมีนโยบายให้ปรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากการเน้นไวยากรณ์เป็นการเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานให้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุบลัมภ์) สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 (งานทะเบียนวัดผลโรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุบลัมภ์) : 2564) เมื่อศึกษาสาเหตุและวิเคราะห์ปัญหา พบว่า เนื้อหาที่นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุดคือ เรื่อง The Time ซึ่งนักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการบอกเวลายังไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เป็นเนื้อหาที่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ เพราะนักเรียนมักอ่านผิด เขียนผิด พูดผิด และสื่อความหมายผิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บรรจบ นามพลกรัง, 2560) ว่า เนื้อหาเรื่อง “เวลา” มีความยากสำหรับนักเรียน นักเรียนสอบไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนมักสับสนหลักไวยากรณ์ในการบอกเวลาโดยเฉพาะการแบ่งช่วงเวลาในช่วงเวลากลางวัน กลางคืน และการบอกเวลาที่มีเลขนาทีก ทำให้รู้สึกว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้นยาก ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

แบบฝึกเสริมทักษะถือเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ผู้สอนสามารถนำมาพัฒนาหรือแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะแบบฝึกเสริมทักษะเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนด้วยการปฏิบัติกิจกรรมไปตามลำดับขั้นตอน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ทำหายความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนได้เป็นอย่างดี (อัจฉราพรรณ ทองนา, 2563) นอกจากนี้แบบฝึกเสริมทักษะยังอำนวยความสะดวกที่เน้นความแตกต่างของผู้เรียนโดยเฉพาะเรื่องของทักษะความสามารถ ความเข้าใจ แรงจูงใจ หรือวินัยในตนเอง และผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะเป็นสิ่งจูงใจที่ดีทำให้นักเรียนเกิดความสนใจร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน ซึ่งหลักจากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านภาษาและใช้ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น (อาพันธ์ชนก สวนจันทร์, 2558)

ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง The Time

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุบลัมภ์) สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับการสอนแบบปกติ ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดทักษะและมีความรู้ความสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนให้มีพฤติกรรมการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุบลัมภ์) เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research) โดยใช้วิธีการทดลองแบบ Randomized Control Group, Pretest – Posttest Design ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปลัมภ์) สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 138 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 33 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

กลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 34 คน และกลุ่มควบคุม คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 34 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 เล่ม
2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 แผน
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 แผน
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นไปดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

การหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 ขึ้นรายบุคคล ผู้วิจัยทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลที่ได้คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.50/81.67

การหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 ขึ้นกลุ่มย่อย ผู้วิจัยทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลที่ได้คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.94/82.22

การหาประสิทธิภาพครั้งที่ 3 ขึ้นภาคสนาม ผู้วิจัยทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลที่ได้คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/82.58

2. การศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นและการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบสองกลุ่ม มีการทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน (Randomized Control-Group Pretest Posttest Design) ตามขั้นตอน ดังนี้

ทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 แผน รวมทั้งหมด 8 ชั่วโมง ซึ่งกลุ่มทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ และกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ

ทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผู้วิจัยนำคะแนนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้น จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time โดยใช้ การหาค่า t - test (Dependent Sample)

3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time โดยใช้การหาค่า t - test (Dependent Sample)

4. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ กับการสอนแบบปกติ จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time โดยใช้การหาค่า t - test (independent Sample)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ กับการสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุบลรัตน์) พบว่า

1. แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.17/82.58 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time

การประสิทธิภาพ	จำนวนนักเรียน	ประสิทธิภาพ	
		E_1	E_2
รายบุคคล	3	82.50	81.67
กลุ่มย่อย	9	81.94	82.22

ภาคสนาม	30	81.17	82.58

จากตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time พบว่า การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคลมีค่า เท่ากับ 82.50/81.67 แบบกลุ่มย่อยมีค่า ประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.94/82.22 และแบบภาคสนาม มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.17/82.58 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t	sig.
ก่อนเรียน	34	12.79	3.151	-31.073	.000
หลังเรียน	34	24.32	2.614		

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 12.79 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 24.32 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ เรื่อง The Time สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	T	sig.
ก่อนเรียน	34	12.35	3.103	-12.826	.000
หลังเรียน	34	19.12	2.931		

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง The Time ที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 12.35 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 19.12 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ พบว่า หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	T	sig.
กลุ่มทดลอง	34	24.32	2.614	7.729	.000
กลุ่มควบคุม	34	19.12	2.931		

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง The Time ของกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 24.32 และกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 19.12 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ เรื่อง The Time ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่ อุปลัมภ์) ครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.17/82.58 เมื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่การสอนแบบปกติ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษเรื่อง The Time ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกเสริมทักษะมาเป็นหลักในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time โดยแบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ศิริวัตร ลวดทอง (2562) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกเสริมทักษะที่ดี ควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง ครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ มีคำสั่งชัดเจน นอกจากการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะที่ดีแล้ว ผู้สร้างควรคำนึงถึงกฎแห่งการเรียนรู้ ของ Thorndike, (1996) จำนวน 3

ข้อ สำหรับการฝึกทักษะ จึงจะส่งผลต่อการเรียนรู้ เมื่อออกแบบและสร้างแบบฝึกเสริมทักษะเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพความเหมาะสม พบว่า มีระดับคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งถือว่า แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ทดลองได้จากนั้นผู้วิจัยจึงนำไปหาประสิทธิภาพ 3 ชั้นคือ ชั้นรายบุคคล 3 คน พบว่ามีประสิทธิภาพ 82.50/81.67 หมายความว่า แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนนักเรียน จากนั้นผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนในชั้นที่ 2 คือ ชั้นกลุ่มย่อย 9 คน พบว่ามีประสิทธิภาพ 81.94/82.22 และนำไปทดลองใช้ในชั้นที่ 3 คือ ชั้นภาคสนาม 30 คน พบว่ามีประสิทธิภาพ 81.17/82.58 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิริวัตร ลวดทอง (2562) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษออนไลน์ ตามกรอบมาตรฐาน CEFR จำนวน 8 ชุด โดยมีประสิทธิภาพ 80.80/82.67 ตามเกณฑ์มาตรฐาน และอาพันธ์ชนก สอนจันทร์ (2558) ได้สร้างแบบฝึกเสริมทักษะในการพัฒนาความสามารถการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 83.04/83.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ (80/80) และจิตติมา ชูพันธุ์, พัชรินทร์ ชังมะ และอาคม ลักษณะสกุล (2562) ได้สร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 7 แบบฝึก มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.25/80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และอยู่ในระดับดีมาก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จากการนำแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนแล้ว พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไปเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง The Time สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสังวาล จันทรเทพ (2562) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกเสริมทักษะพัฒนาการอ่านตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพรหมวิหาร อำเภอแม่สาน จังหวัดเชียงราย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะพัฒนาการอ่านตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 34.26 คิดเป็นร้อยละ 85.66 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และชุดิกาญจน์ บัวตุม (2560) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกิดจากการนำแบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้น ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ ดังที่ อาพันธ์ชนก สอนจันทร์ (2558) กล่าวว่า แบบฝึกช่วยในการฝึกหรือ

เสริมทักษะทางภาษา ทำให้จดจำเนื้อหาได้คงทน มีเจตคติที่ดีต่อทักษะภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้กว้างขวางมากขึ้น สามารถนำมาใช้แก้ปัญหารายบุคคลและเป็นกลุ่มได้ดี สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ ทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง เป็นเครื่องมือที่ครูผู้สอนใช้ประเมินผลการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ว่านักเรียนเข้าใจมากน้อยเพียงใด และสังวาล จันทร์เทพ (2562) กล่าวว่า แบบฝึกเสริมทักษะมีความจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเองและคร่อมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน สามารถนำแบบฝึกทักษะมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้จากการฝึกไปช่วยวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในคราวต่อไปได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทำแบบฝึกเสริมทักษะเพิ่มเติมอยู่เสมอ จนกระทั่งผู้เรียนมีทักษะและความสามารถสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย
2. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะได้อย่างเต็มที่และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน พร้อมทั้งควรปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมระหว่างการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ในการตรวจคำตอบจากเฉลย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้กับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอ่อนที่ต้องเพิ่มทักษะด้านกระบวนการคิด เพื่อพิจารณาว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดได้หรือไม่
2. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะในเนื้อหาอื่น ๆ ควรได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวัดผลประเมินผล ควรทำความเข้าใจและร่วมกันพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ชุดิกาญจน์ บัวตุม. (2558). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บรรจง วิเชียร. (2561). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ปริตา ชันแข็ง. (2562). การสังเคราะห์งานวิจัยด้านนวัตกรรมการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรรณลพ ครุเสน. (2563). การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รุ่งนภา เพี้ยพล. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการใช้กรอบโมทัศน์ที่ส่งผลต่อความคิดรวบยอด เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศศิณา อุ่นเมือง. (2561). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านสระ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศิริวัตร ลวดทอง. (2562). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษออนไลน์ ตามกรอบมาตรฐาน CEFR. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สังวาลย์ จันทรเทพ. (2562). การใช้แบบฝึกเสริมทักษะพัฒนาการอ่านตัวสะกดไม่ตรงมาตราด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพรหมวิหาร อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเชียงราย.
- สุจิตรา ศรีเกษตรกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนช่วงอากาศอำรุง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุนารี ฝิปากเพราะ. (2563). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาติพันธุ์ลัวะ (ไปร) โดยการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อาพันธ์ชนก สอนจันทร์. (2558). การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางน้อย (แจ่มประชานุกุล). วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ปัจจัยคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการ วิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม

Quality Factors and Perceived Benefits Affecting Service Satisfaction with Video Streaming of Students in Nakhon Pathom Province

สุรสิทธิ์ อุดมธนาวงศ์¹ อริณชย์ ณ ระนอง² วัชรพล แจ่มนิยม³

Surasit Udomthanavong, Arin Na Ranong, Watcharapon Jamniyom

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม และ 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของปัจจัยคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจในการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาจังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาที่ใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม จำนวน 430 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอ้างอิงประเภทการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 อายุ 21-23 ปี มีจำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีที่ 4 มีจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 ด้านพฤติกรรมการใช้บริการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับชมวิดีโอสตรีมมิ่งผ่านอุปกรณ์ Smart Phone ตามลำดับ โดยมีจำนวนการรับชมวิดีโอสตรีมมิ่งทุกวัน มีระยะเวลาในการรับชมวิดีโอสตรีมมิ่ง นาน 2-4 ชั่วโมง ปกติซื้อแพ็คเกจวิดีโอสตรีมมิ่งจากแอปพลิเคชัน Netflix โดยมีระยะเวลาในการรับชม วิดีโอสตรีมมิ่งผ่าน Netflix โดยส่วนจะขึ้นขอบคอนเทนต์วิดีโอประเภทภาพยนตร์ / ซีรีส์แนวรักโรแมนติก ตามลำดับ เหตุปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อแพ็คเกจวิดีโอสตรีมมิ่งคือเพื่อน ตามลำดับ ผลการทดสอบพบว่า คุณภาพของระบบ ($\beta = 0.218$) คุณภาพของข้อมูล ($\beta = 0.250$) คุณภาพของเนื้อหา

Received: 2022-09-28 Revised: 2022-11-15 Accepted: 2022-11-25

¹ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Administration, Thai-Nichi Institute of Technology. Corresponding Author e-mail: e-mail: surasit@tni.ac.th

² คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. e-mail: arin.nar@rmutr.ac.th

³ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Faculty of, Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. e-mail: 1621051041205

($\beta = 0.159$) และการรับรู้ประโยชน์ ($\beta = 0.266$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ (Keyword): คุณภาพของระบบ; คุณภาพของข้อมูล; คุณภาพของเนื้อหา; การรับรู้ประโยชน์; ความพึงพอใจของการใช้บริการ; วิดีโอสตรีมมิ่ง

Abstract

The objectives of this research were 1) to investigate the behavior of using video streaming service of students in Nakhon Pathom Province, 2) to study the opinion of quality factors and perceived benefits and satisfaction with the use of video streaming services of students in Nakhon Pathom Province and 3) to study the factors affecting satisfaction with the use of video streaming services of students in Nakhon Pathom Province. This was survey research. A questionnaire was used as a research instrument for data collection. The sample was 430 students who used video streaming service in Nakhon Pathom Province. Data were analyzed using descriptive statistics such as mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results of the study indicated that most of the respondents were female (230 people, representing 53.5%), aged 21-23 years (300 people, representing 69.8%), graduated with a bachelor's degree at the 4th year (240 people, representing 55.8%) and earned a monthly income between 5,000 - 10,000 baht (166 people, representing 38.5%). In terms of service behavior, it was found that most of the respondents watched video streaming via their smart phone devices. For watching frequency, they watched streaming video every day with a duration of watching during 2-4 hours. Normally, the video streaming package was purchased from the Netflix application with the viewing time of video streaming via Netflix. They preferred watching romantic movie/series video content respectively. A person motivating their decision-making for purchase was their friend. The results of hypothesis testing revealed that system quality ($\beta = 0.218$), data quality ($\beta = 0.250$), content quality ($\beta = 0.159$), and perceived benefit ($\beta = 0.266$) had a positive influence on service satisfaction with video streaming service with a statistical significance level of 0.01.

Keywords: System Quality; Data Quality; Content Quality; Perceived Benefits; Service Satisfaction; Video Streaming

บทนำ (Introduction)

ในสมัยก่อนนั้น “ทีวี” และ “วิทยุ” คือ ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการดูหนัง ละคร ฟังเพลง หรือแม้กระทั่งการดูข่าว จึงเป็นช่องทางหลักของแหล่งข้อมูลที่เราสามารถเชื่อถือและมีอิทธิพลกับเรามากที่สุดใช้ไหมครับ ถือว่าเป็นข้อดีในยุคนั้นเลย ส่วนข้อเสียนั้นก็คือเราไม่สามารถกำหนดสิ่งที่ต้องการดูได้ ทุกอย่างต้องเป็นไปตามเวลาและไม่สามารถเลือกที่จะดูและฟังในสิ่งที่ต้องการได้ ซึ่งมันไม่สามารถตอบโจทย์สำหรับเราในยุคนี้ ยุคที่ข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องที่สามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว มีหลายตัวเลือกให้เลือกเสพจึงเป็นที่มาของการ “Streaming” (วิษุทธิ์ เตชะเกิดกมล, 2561)

สตรีมมิ่ง (Streaming) คือ การรับส่งสัญญาณภาพและเสียงผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ต ด้วยการใช้เทคโนโลยีอันทันสมัยให้เข้าถึงยังอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ง่ายดายมากขึ้น เป็นการเพิ่มช่องทางรายได้เพิ่มจำนวนยอดผู้ชมพร้อมสร้างโอกาสทางธุรกิจได้อย่างดี เนื่องจากการรับชมผ่านการ Streaming สามารถรับชมได้อย่างไม่จำกัดไม่ว่าอยู่ตรงไหนของโลกก็สามารถรับชมได้ นอกจากนี้อุปกรณ์ที่ใช้รับชมยังหลากหลายไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์, มือถือ, แท็บเล็ต หรือแม้แต่สมาร์ททีวี ด้วยการที่ Streaming มีระบบเชื่อมต่อออนไลน์เข้ามาเกี่ยวข้องยังทำให้สามารถสร้างจุดเด่นเกี่ยวกับการพูดคุยกับคนดูหรือการสื่อสารระหว่างกันได้ง่ายขึ้นด้วยประเภทถามตอบหรือหากต้องการเปลี่ยนมุมมองและสร้างสรรค์ฟังก์ชันดี ๆ ก็สามารถทำได้อีกเยอะ ส่งผลให้การรับชมของคนดูแทบไม่ได้ต่างจากการดูผ่านทีวีเฉลอ ๆ ยังมีอะไรให้ทำมากกว่าการดูผ่านทีวีด้วยซ้ำ นับได้ว่าเป็นรูปแบบการถ่ายทอดสดใหม่ ๆ Streaming ถือเป็นรูปแบบการถ่ายทอดสดออนไลน์รูปแบบใหม่ที่สามารถเลือกใช้ในวงการออนไลน์ได้หลากหลายไม่ว่าจะเป็นเกมงานอีเวนต์, รายการ และอื่น ๆ (วิษุทธิ์ เตชะเกิดกมล, 2561)

ในประเทศไทยช่วงแรกการให้บริการ OTT และสภาพตลาดในช่วงก่อนปี 2556 ยังถือว่าไม่ขยายตัวรวดเร็วมากนัก เนื่องจากบริการ OTT จำเป็นต้องอิงอยู่กับบริการอินเทอร์เน็ตเป็น ช่องทางสำคัญในการส่งเนื้อหาไปยังผู้ชม ดังนั้นการที่โครงข่ายอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุมพื้นที่ได้ทั่วถึงทั้งประเทศเป็นอุปสรรคสำคัญทำให้บริการ OTT มีข้อจำกัดอยู่ จนกระทั่งต่อมาประเทศไทยได้นำเอาเทคโนโลยีบรอดแบนด์ หรือการส่งข้อมูลความเร็วสูงมาพัฒนาในการให้บริการ อินเทอร์เน็ตทั้งแบบไร้สายและใช้สาย และด้วยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปี 2556 ได้มีการเปิด ให้บริการ 3G ในทำให้สัญญาณอินเทอร์เน็ตมีความเร็วและเสถียรมากขึ้นประกอบกับอุปกรณ์การรับชมอย่างโทรศัพท์เคลื่อนที่และแท็บเล็ตได้มีการพัฒนารองรับการรับชมบริการภาพและเสียง ที่คมชัดในราคาที่ถูกลงด้วยเช่นกัน (รมิดา จรินทิพย์พิทักษ์, 2561) ผลการสำรวจของ We are social และ Hootsuite (2561) ผู้ให้บริการระบบจัดการ Social Media และ Marketing Solutions ได้เก็บสถิติการใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนทั่วโลกและประเทศไทย เผยจากผลสำรวจ "Global Digital 2019" พบว่าคนไทยทั่วประเทศที่มีอยู่ราว 70 ล้านคน สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ 57 ล้านคน โดยมีถึง 90% ที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตทุกวัน ซึ่งส่วนใหญ่นิยมใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (71%) ผ่านคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก (25%) และแท็บเล็ต (12%) ขณะที่ระยะเวลาการ

ใช้งานอินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยต่อวันอยู่ที่ 9 ชั่วโมง 11 นาทีต่อวัน (นับรวมทุกอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์), โดยใช้เวลาดู Online Streaming หรือ Video On Demand 3 ชั่วโมง 44 นาทีต่อวัน (มาร์เกตออนไลน์ 2019 : ออนไลน์)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจเลือกศึกษาปัจจัยคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม ขึ้นมาเพื่อให้ทราบตัวแปร คุณภาพของระบบ คุณภาพของข้อมูล คุณภาพของเนื้อหา การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้บริโภคในจังหวัดนครปฐมที่ใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่ง เพื่อทางคณะผู้จัดจะได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์การใช้บริการบริการวิดีโอสตรีมมิ่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของปัจจัยคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจในการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาจังหวัดนครปฐม

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

- สมมติฐานที่ 1 คุณภาพของระบบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการ
- สมมติฐานที่ 2 คุณภาพของข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการ
- สมมติฐานที่ 3 คุณภาพของเนื้อหา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการ
- สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ประโยชน์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยมีรายละเอียดในเรื่องของประชากรกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่ง ในจังหวัดนครปฐม อายุระหว่าง 18-26 ปี เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่และไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ (Cochran. 1974) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (สุณิสสา ตรงจิตร. 2559) ได้จำนวน 385 คน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 430 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดของข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านพฤติกรรม จำนวน 7 ข้อ และตอนที่ 3-7 เพื่อศึกษาความสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพของตัวแปร ได้แก่ คุณภาพของระบบ คุณภาพของข้อมูล คุณภาพของเนื้อหา การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 19 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ใช้วิธีการให้คะแนนแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ระดับที่ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด ระดับที่ 2 เห็นด้วยน้อย ระดับที่ 3 เห็นด้วยปานกลาง ระดับที่ 4 เห็นด้วยมาก และระดับที่ 5 เห็นด้วยมากที่สุด

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลอง (Tryout) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มนักศึกษาที่ใช้บริการวิดิโอสตรีมมิ่งที่มีอายุ 18-26 ปี ในจังหวัดนครปฐมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ตรวจสอบความเป็นปรนัย และความสมบูรณ์ของข้อความ เพื่อความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach's Alpha Coefficient Cronbach (1974) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.942 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ของ Cronbach ดังนั้นแสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น และเชื่อถือได้

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามสำหรับกลุ่มนักศึกษาที่ใช้บริการวิดิโอสตรีมมิ่งมีอายุตั้งแต่ 18-26 ปี ในจังหวัดนครปฐม โดยแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close-ended Response Question) เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มของนักศึกษาที่ใช้บริการวิดิโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้บริการวิดิโอสตรีมมิ่ง ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (Close-ended Response Question) เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้บริการวิดิโอสตรีมมิ่งของกลุ่มของนักศึกษาที่ใช้บริการวิดิโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 ระดับความสำคัญของคุณภาพของระบบ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ใช้วิธีการให้คะแนนแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ระดับความสำคัญของคุณภาพของข้อมูล ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ใช้วิธีการให้คะแนนแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ระดับความสำคัญของคุณภาพของเนื้อหา ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ใช้วิธีการให้คะแนนแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 6 ระดับความสำคัญของการรับรู้ประโยชน์ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ใช้วิธีการให้คะแนนแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 7 ระดับความสำคัญของความพึงพอใจของผู้บริโภค ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ใช้วิธีการให้คะแนนแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการใช้บริการของผู้แบบสอบถาม ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลปัจจัยที่ใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่ง ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสรุปและอธิบายลักษณะของตัวแปร และ 3) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการนำวิธีทางสถิติมาใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่อหาความสัมพันธ์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของข้อมูล พบว่าจำนวนที่มีความถูกต้องและสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 430 ชุด และนำผลลัพธ์ที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผล โดยแบ่งการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 อายุ 21-23 ปี มีจำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีที่ 4 มีจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5

2. ผลการวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม รับชมวิดีโอสตรีมมิ่งผ่านอุปกรณ์ Smart Phone มากที่สุด มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 รับชมวิดีโอสตรีมมิ่งทุกวันมากที่สุด มีจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 ซื้อแพ็คเกจวิดีโอสตรีมมิ่งจาก Netflix มากที่สุด มีจำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 ชื่นชอบคอนเทนต์วิดีโอประเภทภาพยนตร์/ซีรีส์แนวโรแมนติก มีจำนวน 97 คิดเป็นร้อยละ 22.6 และส่วนใหญ่มักเลือกซื้อแพ็คเกจวิดีโอสตรีมมิ่งคือเพื่อนมากที่สุด มีจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเชิงพหุของตัวแปรคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสรุปรสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเชิงพหุของตัวแปรคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการ

ตัวแปร พยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	SE _B	β		
(ค่าคงที่)	0.443	0.154		2.872	0.004**
X ₁	0.117	0.048	0.218	4.718	0.000**
X ₂	0.228	0.048	0.250	5.119	0.000**
X ₃	0.163	0.058	0.159	2.805	0.005**
X ₄	0.275	0.054	0.266	2.805	0.000**
R = 0.797 R ² = 0.636 F = 185.277					

หมายเหตุ : ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเชิงพหุของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β) ของตัวแปร 1 คุณภาพและการรับรู้ประโยชน์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในการบริการพบว่า Sig. (2-tailed) ของทุกตัวแปรพยากรณ์มีค่าน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H1) สรุปได้ว่า คุณภาพของระบบ (X1) คุณภาพของข้อมูล (X2) คุณภาพของเนื้อหา (X3) และการรับรู้ประโยชน์ (X4) ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่ง ทั้งนี้สามารถพบการค้นพบความพึงพอใจในการใช้บริการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม ได้แก่ คุณภาพของระบบ คุณภาพของข้อมูล คุณภาพของเนื้อหา และการรับรู้ประโยชน์สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1) คุณภาพของระบบมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการบริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพของระบบส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้บริโภคเพราะผู้ที่เข้ามาเข้าชมแอปพลิเคชันต่างๆของวิดีโอสตรีมมิ่งที่จะมีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันไปซึ่งความคาดหวังต่อแอปพลิเคชันก็จะแตกต่างกันออกไปสอดคล้องกับการศึกษาของ อิศรา มธุรสพรวัฒนา (2561)

ที่ว่า ทักษะและปัจจัยความสำเร็จของระบบสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการ Netflix

2) คุณภาพของข้อมูลมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการบริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของข้อมูล ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้งานรวมถึงคุณภาพของข้อมูลของผู้บริโภค โดยศึกษาจากแอปพลิเคชันสตรีมมิ่งของผู้บริโภคเพราะข้อมูลมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ Netflix เนื่องจากข้อมูลเป็นปัจจัยหลักสำคัญทางด้านการรับรู้ที่จะสื่อสารข้อมูลกับผู้บริโภค จากพฤติกรรมการใช้งาน สอดคล้องกับการศึกษาของ ของ ภิรดา มธุรสพรวัฒนา (2561) ที่ว่า ทักษะและปัจจัยความสำเร็จของระบบสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการ Netflix

3) คุณภาพของเนื้อหาที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการบริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของข้อมูล ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้บริโภคเพราะผู้ใช้งานส่วนใหญ่พบสื่อโฆษณาของแอปพลิเคชัน Netflix จาก สื่อโฆษณาออนไลน์เป็นหลัก เหตุผลที่ทำให้รู้สึกอยากทดลองใช้ บริการแอปพลิเคชัน Netflix และเพราะว่าแอปพลิเคชัน Netflix มีเนื้อหาน่าสนใจ โดยส่วนใหญ่แล้ว ก็ใช้ บริการแอปพลิเคชัน Netflix เป็นเวลา 3 เดือนขึ้นไป และเนื้อหาที่ประกอบไปด้วยความหลากหลายของรูปแบบรายการบันเทิง เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญในการเลือกรับชมรายการจากผู้ให้บริการ สอดคล้องกับการศึกษาของ อดิษฐ์วรรณ ทรงพรพาณิชย์ (2563) ที่ว่าความพึงพอใจต่อการใช้บริการภาพยนตร์ผ่านวิดีโอสตรีมมิ่งเน็ตฟลิกซ์ของผู้บริโภคเจนเอ็กซ์วายในเขตกรุงเทพมหานคร

4) การรับรู้ประโยชน์มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการบริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นการรับรู้ประโยชน์ ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้บริโภค เนื่องจากผู้บริโภคจะเกิดความพึงพอใจเมื่อได้รับรู้ถึงประโยชน์จากการใช้งานว่าเป็นไปตามที่คาดหวัง ทั้งในด้านความสามารถในการค้นหารายการ ประหยัดเวลาในการค้นหา การเข้าถึงรายการที่หลากหลาย และเพิ่มความสะดวกสบายในการรับชม สอดคล้องกับการศึกษาของ อดิษฐ์วรรณ ทรงพรพาณิชย์ (2563) ที่ว่าความพึงพอใจต่อการใช้บริการภาพยนตร์ผ่านวิดีโอสตรีมมิ่งเน็ตฟลิกซ์ของผู้บริโภคเจนเอ็กซ์วายในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยคุณภาพและการรับรู้ประโยชน์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม

1.1 จากการศึกษาจะพบว่า การรับรู้ประโยชน์ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งซึ่งจะเห็นว่ามีลำดับความสำคัญแรก โดยการรับรู้ประโยชน์ควรความสามารถในการค้นหารายการ เพื่อประหยัดเวลาในการค้นหามากที่สุด การเข้าถึงรายการที่หลากหลาย และเพิ่มความสะดวกสบายในการรับชม

1.2 จากการศึกษาจะพบว่า คุณภาพของข้อมูลส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งซึ่งจะเห็นว่าเป็นลำดับที่สอง ดังนั้นความสำคัญคุณภาพของข้อมูลควรเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับชม ผ่านการได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายการอย่างถูกต้องครบถ้วนและชัดเจนที่ได้รับมีมากที่สุด รวมถึงการนำเสนอและแนะนำรายการที่เกี่ยวข้องตรงตามความชอบของผู้บริโภค

1.3 จากการศึกษาจะพบว่า คุณภาพของเนื้อหาส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งซึ่งจะเห็นว่าเป็นลำดับที่สาม ดังนั้นความสำคัญคุณภาพของเนื้อหา ควรมีเนื้อหารายการที่มีเอกลักษณ์บทร่าย และมีความหลากหลายจำนวนมากเพียงพอให้ผู้บริโภคได้เลือกรับชมมากที่สุด เป็นสิ่งที่พิจารณาถึงประโยชน์จากการรับชม ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาที่มีคุณภาพสูงมีความสำคัญต่อการเพิ่มการรับรู้ประโยชน์มากขึ้น

1.4 จากผลการศึกษาจะพบว่า คุณภาพของระบบส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่ง ดังนั้นคุณภาพของระบบในเรื่องของการใช้งานรับชมวิดีโอสตรีมมิ่งควรมีระบบที่มีความง่ายต่อการใช้อย่างมากที่สุด หากต้องการให้ผู้ที่เคยใช้บริการหรือผู้ที่มีความสนใจใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่ง ควรจะมีการพัฒนาคุณภาพระบบและแพลตฟอร์มอยู่ตลอดเวลา เพื่อสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการรับชมและนำไปสู่การรับรู้ประโยชน์หลังการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

2.1 สํารวจในบริบทรูปแบบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งในเชิงลึกของนักศึกษาจังหวัดอื่นเพื่อที่จะได้จำนวนข้อมูลที่กว้างขึ้น

2.2 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีเวลาจำกัด จึงศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะในจังหวัดนครปฐมเพียงอย่างเดียวทำให้ข้อมูลที่ได้อาจจะกระจายได้ไม่ทั่วถึงในอนาคตอาจมีศึกษาในกลุ่มนักศึกษาในจังหวัดหรือภูมิภาคอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบวิดีโอสตรีมมิ่งต่อไป

2.3 การวิจัยครั้งนี้สามารถพยากรณ์ตัวแปรคือ คุณภาพของระบบ คุณภาพของข้อมูล คุณภาพของเนื้อหา และการรับรู้ประโยชน์ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการบริการวิดีโอสตรีมมิ่ง นอกเหนือจากตัวแปรที่ได้ผ่านการศึกษาจากวิจัยนี้

2.4 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา เชิงปริมาณเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งจึงควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพิ่มเติมเช่นมีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กัมยธร รวิพันธุ์กุล. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการNetflix ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ. การค้นคว้าอิสระบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชาลี ยั่งยืน. (2560). การใช้และความพึงพอใจต่อการใช้บริการภาพยนตร์ผ่านแพลตฟอร์ม Netflix ของกลุ่ม Gen Y. การค้นคว้าอิสระวารสารศาสตร์และสารมวลช
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐฐา ถิรโสภี และชัยวัฒน์ อุตตมากร. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจ เชิงพฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยีเว็บไซต์ของการเรียนการสอนในระบบเปิด. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 39(5), 98.
- ณัฐสิมา สงคง. (2562). มุมมอง พฤติกรรม และผลจากการใช้บริการธุรกิจวิดีโอสตรีมมิ่งในประเทศไทย: กรณีศึกษา Netflix. การประชุมวิชาการระดับชาติ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ประจำปี 2562 วันที่ 26 มิถุนายน 2562.
- ธิดา มธรสพรวัฒนา. (2561). ทศคติและปัจจัยความสำเร็จของระบบสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการบริการ Netflix ในแต่ละ Generation. การค้นคว้าอิสระ
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พีรพงศ์ วีระวุฒิ. (2661). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจแอปพลิเคชันNetflix ของผู้ใช้งาน Netflix ในประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.
- มาร์เกตออนไลน์. (2562). ตลาดวิดีโอสตรีมมิ่ง ยังร้อนแรง. สืบค้น 30 มิถุนายน 2565, จาก <https://marketeeronline.com>.
- รมิดา จรินทร์พิทักษ์. (2561). บริการ OTT: ความท้าทายต่อสื่อเก่าและการกำกับดูแล. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- วิษุตม์ เตชะเกิดกมล. (2021). Streaming (สตรีมมิ่ง) คืออะไร. สืบค้น 27 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.liveforsound.com>.
- สรารุณี. ทองศรีคำ. (2561). Video Streaming: บริบทของภาพยนตร์ออนไลน์ในวัฒนธรรม (ดิจิทัล)ศึกษา, การค้นคว้าอิสระ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุนิสา ตรงจิตร. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Marketplace). การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หิฎพัชร์ เคนพะนาน และสุรัชดา เชิดบุญเมือง. (2563). พหุปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการ Video Streaming ของกลุ่ม Gen X และ Y. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- อณัฏฐวรรณ ทรงพรวาณิชย์. (2563). ความพึงพอใจต่อการใช้บริการภาพยนตร์ผ่านวิดีโอสตรีมมิ่งเน็ตฟลิกซ์ ของผู้บริโภคเจนเนอร์ชันวายในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรุโณทัย พยัคฆพงษ์. (2560). แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีในการแข่งขันทางการตลาด, วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 11(25),130-132.

- อุบลวรรณ ดานันท์สุข. (2564). การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้บริการสตรีมมิงวิดีโอในกรุงเทพมหานคร, *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 7(2), 218.
- จันทร์พิมล สุริยา. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*. 2(2), 30-33.
- ณัฐวดี จอกเล็ก และไพบลีย์ อาหารุ่งโรจน์. (มกราคม - เมษายน 2564). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความตั้งใจในการรับชม Vdo Streaming Netflix ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*. 15(1), 13.
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling Techniques*. (3rd ed). New York: John Wiley and Sons Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York: Harper and Row.
- DeLone, W. H., & McLean, E. R. (2003). The DeLone and McLean model of information systems success: A ten-year update. *Journal of Management Information Systems*. 19(4), 9-30.
- Doll, W. J., & Torkzadeh, G. (1998). The measurement of end-user computing satisfaction. *MIS Quarterly*. 12(2), 259-274.
- Dong, T. P., Cheng, N. C., & Wu, Y. C. J. (2014). A study of the social networking website service in digital content industries: The Facebook case in Taiwan. *Computers in Human Behavior*. 30, 708-714.
- Floropoulos, J., Spathis, C., Halvatzis, D. & Tsipouridou, M. (2010) Measuring the success of the Greek Taxation Information System. *International Journal of Information Management*. 30, 47-56.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21
ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Guidelines for Developing Desirable Graduate Characteristics in the
21st Century of Bachelor of Political Science Students Faculty of
Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University

วันชัย สุขตาม¹ จิรายุ ทรัพย์สิน² สิริพัฒน์ ลาภจิตร์³ ศศิธร ศูนย์กลาง⁴ นพฤทธิ์ จิตรสายธาร⁵
อธิมาทร เพิ่มพูน⁶

Wanchai Suktam, jirayu Supsin, Siriphat Larpjit, Sasithon Soonklang,
Nopparit Chitsaitarn, Athimat Permpoon

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ คณบดี รองคณบดี ประธานหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณาจารย์ในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ประธานคณะกรรมการบริหารนักศึกษา ตัวแทนนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักศึกษา โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาพรรณนารายละเอียด ดีความ และอธิบายความ

Received: 2022-10-19 Revised: 2022-11-15 Accepted: 2022-11-16

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University Corresponding Author e-mail: wanchai2526@srnu.ac.th

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University

³ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University

⁴ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University

⁵ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University

⁶ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์ คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบของ สังคม ข้อบังคับขององค์กร และเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 2) ด้านความรู้ มีความรู้ ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีที่สำคัญใน เนื้อหารัฐศาสตร์ สามารถพัฒนางานวิชาการ และวิชาชีพด้านรัฐศาสตร์ เพื่อตอบสนองความ ต้องการ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองในด้าน วิชาชีพและวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ปัญหา อธิบายผลกระทบทางเศรษฐกิจ และ สามารถนำความรู้และเครื่องมือทางรัฐศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และสามารถบูรณาการ ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) ด้านทักษะทางปัญญา คิดอย่างมี วิจารณญาณ และมีการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้น ศึกษา และประเมินภาวะทางเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาชุมชนอย่างสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหา ทางวิชาชีพทางรัฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ 4) ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ที่ทำ ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น มีภาวะความเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา ปรับปรุงผลงาน และแก้ไขสถานการณ์ได้ด้วยแนวคิดและวิธีการของตนเอง และ 5) ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในปัจจุบันเพื่อใช้ในการทำงานได้ สามารถวิเคราะห์ ประมวลผล และแปลความหมายข้อมูล ข่าวสารที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ (Keywords): แนวทางการพัฒนา; คุณลักษณะบัณฑิต; ศตวรรษที่ 21; หลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต

Abstract

The purpose of this research was to study the guidelines for developing desirable graduate characteristics in the 21st century of Bachelor of Political Science students. Faculty of Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University Use a qualitative research methodology. by in-depth interview It is a tool for collecting information. The key information providers were Dean, Associate Dean, Chairperson of the Bachelor of Political Science Program. Faculty in Bachelor of Political Science Program Chairman of the Student Council student representative Qualified graduate users and student parents by using a specific selection method. and using content analysis techniques to describe, interpret and explain. The results of the research

revealed that the guidelines for developing desirable graduate characteristics in the 21st century of Bachelor of Political Science students Faculty of Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University: 1) morality and ethics, awareness of values and virtues, ethics, sacrifice and honesty, discipline, punctuality and responsibility to oneself and society. respect the rules of society Articles of Association and respect the rights and listen to the opinions of others as well as respecting the values and dignity of human beings 2) Knowledge, having knowledge and understanding of important principles and theories in political science content. able to develop academic work and the political science profession to meet the needs and social change appropriately as well as being able to continually develop themselves in professional and academic fields can analyze problems explain the economic impact and can apply knowledge and tools in political science applied to solve problems and able to integrate the knowledge of political science with other related sciences 3) Intellectual skills think critically and systematically thinking, able to search, interpret and assess economic conditions for constructive solutions to community problems. Able to apply knowledge and skills appropriately to solving professional problems in political science and learn more regularly 4) on interpersonal skills and responsibility Responsible for the work done both for oneself and others have leadership and be an effective follower have the initiative to develop improve work and solve situations with their own ideas and methods; and 5) skills in numerical analysis, communication, and the use of information technology. Have skills in using current information technology for use in the job. Able to analyze, process and interpret statistical numerical information. or math able to communicate effectively and can use information technology or new innovations for use in proper communication

Keywords: Development Guidelines; Graduate Attributes; 21st century; Bachelor of Political Science Program

บทนำ (Introduction)

โลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์การเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ส่งผลกระทบทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเมืองของทุกประเทศ ส่งผลให้โลกเชื่อมโยงถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เป็นโลกไร้พรมแดน โดยการศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน (UNESCO, 2011 Cited in Office of Education Council, 2014) จากโลกที่เปลี่ยนแปลงสู่ยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลให้ระบบ

การศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลกต้องเตรียมพร้อมผู้เรียนสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทำให้เยาวชนเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น ตัดสินใจอย่างถูกต้องมีคุณธรรมจริยธรรม และร่วมกันสร้างสรรค์พัฒนาความเจริญในด้านต่าง ๆ ให้แก่สังคมทุกระดับ การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นมิติใหม่ของวงการการศึกษา (Sinthapanon, 2015) ดังที่บัญญัติว่าด้วยการจัดการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ (UNESCO) คือ การเรียนรู้เพื่อรู้ทุกสิ่งอย่าง (Learning to Know) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติ (Learning to Do) การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิต (Learning to live with the Others) และการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ (Learning to Be) (Panich, 2012) การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาตนรอบด้านเพื่อสร้าง 3 L คือ Student Learning, Teacher Learning และ Systems Learning เชื่อมโยงกับสังคมเป็น Change and Learning Management (Dechakup, 2017) จากการเรียนรู้นำไปสู่ประสบการณ์จริง เป็นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการสร้างค่านิยมต่อสังคม จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ตัดสินใจเลือกอย่างชาญฉลาด และสามารถแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญในทุกสถานการณ์ได้ซึ่งกระบวนการพัฒนาดังกล่าวนี้นี้ คือ วิธีการเรียนรู้ที่สะท้อนให้เห็นถึงการคิดอย่างเป็นระบบและการทำงานอย่างมีทักษะ การปฏิรูปการเรียนรู้ให้บุคลากรทุกฝ่ายในระดับการศึกษาและการศึกษาทุกประเภทเป็นผู้เรียน (Learner) เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ชุมชนแห่งการเรียนรู้และสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้คนไทยเป็นคนเก่งที่สุดต่อไป (ระพีพัฒน์ หาญโสภณ, 2563)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องผลิตบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดประชุมเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมผลิตบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบัณฑิตศึกษาของไทยให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสอดคล้องตามความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565 ได้กำหนดเป้าหมายของกรอบ คือ การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงานและพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงเป็นหนึ่งในตัวจักรสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายดังกล่าวได้ โดยการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพตามความต้องการของสถานประกอบการ คนพร้อมทำงาน มีความรอบรู้ในทุกด้าน มีทักษะปฏิบัติในระดับสูง ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะในการสื่อสารที่ดี เป็นต้น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 นั้น บัณฑิตต้องเป็นผู้มีความรอบรู้รอบด้าน มีหลักคิดทางวิชาการ มีความรู้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์ความรู้ในการปฏิบัติงานให้ทันต่อเหตุการณ์เกี่ยวกับโลกศตวรรษที่ 21 ได้ รวมทั้งมีทักษะการคิด ทักษะการดำรงชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ ทักษะในการสืบหาข้อมูล การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเรียนรู้ผ่านสื่อ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น อย่างไรก็ตามการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา แม้จะมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ในปัจจุบันก็ยังพบจุดอ่อนในหลายประเด็น ประกอบด้วย ปัญหานโยบายของรัฐบาลและสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งยังไม่มี ความแน่นอนเกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเอกชนและผู้ประกอบการในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา หลักสูตรและการเรียนการสอนขาดความทันสมัย ไม่มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เท่าทันกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งจากรายงานเกี่ยวกับการศึกษาไทย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ได้กล่าวถึงปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนากำลังคนไว้อย่างน่าสนใจ คือ 1) ผู้จบการศึกษาใหม่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามลักษณะงาน สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องนำไปฝึกอบรมอีกอย่างน้อย 3-6 เดือน 2) กำลังคนที่ผลิตขาดคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างเพียงพอ เช่น ทักษะด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ความรู้ในการประยุกต์ใช้ตัวเลข ทักษะการคำนวณพื้นฐาน 3) กำลังคนที่ผลิตขาดคุณลักษณะที่สำคัญบางประการ เช่น การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาในงาน การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบในงาน ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยัน และภาวะผู้นำ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

ดังนั้น จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์” เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ นำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ให้ตรงจุดและก่อให้เกิดประสิทธิภาพและให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุดเกิดประโยชน์ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องโดยส่วนรวมอย่างครอบคลุมทั่วถึงและสิ่งที่สำคัญยิ่งที่สุดจากประเด็นต่าง ๆ นั้นก็คือ “ผลลัพธ์ (Out Come)” ที่เกิดจากการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มากำหนดเป็น ยุทธศาสตร์ (Strategic) เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยสามารถบูรณาการการเรียนการสอนได้อย่างลงตัวก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพด้านการเรียน การสอน การวิจัย

การบริการวิชาการ และองค์การด้านการศึกษิต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อบรรลุถึงผลลัพธ์ของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการบูรณาการระเบียบวิธีที่หลากหลาย เพื่อที่จะนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ประเภทเอกสารและหลักฐาน (Documentary)

ผู้วิจัยได้กำหนดการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อให้มีความครอบคลุมถึงประเด็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 2 วิธีการ ได้แก่

1.1.1 การสร้างกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี ด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21

1.1.2 การสร้างกรอบแนวคิดเชิงสำรวจ ด้วยการศึกษานำร่อง (Pilot Study) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง (The Critical Incident Technique) และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาและการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21

1.2 ประเภทผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Human)

ผู้ทรงคุณวุฒิได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง (The Critical Incident Technique) และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ได้แก่ นักวิชาการ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาด้านการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 20 คน ได้แก่

1.2.1 คนบดี จำนวน 1 คน

- 1.2.2 รองคณบดี จำนวน 1 คน
- 1.2.3 ประธานหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต จำนวน 1 คน
- 1.2.4 คณาจารย์ในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต จำนวน 5 คน
- 1.2.5 ประธานคณะกรรมการบริหารนักศึกษา จำนวน 1 คน
- 1.2.6 ตัวแทนนักศึกษา จำนวน 5 คน
- 1.2.7 ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 2 คน
- 1.2.8 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน
- 1.2.9 ผู้ปกครองนักศึกษา จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2.1 การศึกษาวิจัยเอกสาร โดยใช้หลักการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร เป็นการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการสังเคราะห์ความลงตัวของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาสังเคราะห์ในทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แล้วนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามภายใต้คำแนะนำและคำปรึกษาของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ จัดทำเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับการศึกษานำร่องของการศึกษาและการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21

2.2 การศึกษาภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการที่ครอบคลุมถึงประเด็นการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง (The Critical Incident Technique) และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาและการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลบริบทของบัณฑิตอันพึงประสงค์และแนวทางการพัฒนา รวมถึงปัญหาและอุปสรรค

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ตั้งแต่เดือนมกราคม 2565 – เดือนสิงหาคม 2565 โดยจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นการเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีเดือนและปีเอกสารเผยแพร่ แผนปฏิบัติการประจำปีของหลักสูตรฯ ซึ่งสามารถสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์ของหลักสูตรฯ นั้น ๆ

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการดำเนินการโดยขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ไปติดต่อกับกลุ่มเป้าหมาย หลักจากที่ได้รับอนุญาตแล้ว ก็จะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามแผนที่ระบุไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลภาคทฤษฎี จากการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ใช้วิธีการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พรรณนารายละเอียด ความหมาย และอธิบายความ โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analysis Induction)

4.3 การสังเคราะห์ข้อมูล ทำการสังเคราะห์ความลงตัวของเนื้อหา และทำการตรวจสอบกรอบความคิด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือและมีน้ำหนักในการนำไปสู่การวิเคราะห์ จากการวิจัยเอกสาร โดยการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทการวิจัย ประกอบกับการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและผลที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต จากการศึกษาภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์พูดคุยเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 แล้วนำมาสรุปสาระสำคัญ ประเด็นความเห็น และข้อความสำคัญขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหรือแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาใช้อยืนยันความถูกต้อง หลังจากนั้นผสมผสานข้อมูลเชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงสำรวจเข้าด้วยกัน เพื่อทำการคัดเลือกตัวแปรด้วยการยึดรากทฤษฎีเป็นหลัก หลังจากนั้นก็นำข้อมูลจากภาคสนามมาสนับสนุนและสังเคราะห์กรอบแนวคิดในเชิงทฤษฎีให้สมบูรณ์มากขึ้น โดยการสังเคราะห์ แยกแยะผลการวิจัย แล้วจัดหมวดหมู่ใหม่ให้เห็นปัจจัยเชิงสาเหตุและผลที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 เป็นสมการโครงสร้างเชิงทฤษฎี โดยอาศัยหลักการเหตุผลสัมพันธ์ตามลำดับการเกิดก่อนหลัง (Birth Order) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรง และโดยอ้อมต่อการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผลการวิจัย (Research Results)

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์” เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยใช้แนวคิดตามคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** พบว่า นักศึกษาตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพ

กฎระเบียบของสังคม ข้อบังคับขององค์กร และเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

2. ด้านความรู้ พบว่า นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหา รัฐศาสตร์ สามารถพัฒนางานวิชาการ และวิชาชีพด้านรัฐศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพและ วิชาการได้อย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ปัญหา อธิบายผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสามารถนำ ความรู้และเครื่องมือทางรัฐศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และสามารถบูรณาการความรู้ ทางด้านรัฐศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านทักษะทางปัญญา คิดอย่างมีวิจารณญาณ และมีการคิดอย่างเป็นระบบ พบว่า นักศึกษาสามารถสืบค้น ศึกษา และประเมินภาวะทางเศรษฐกิจเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาชุมชนอย่าง สร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางวิชาชีพทางรัฐศาสตร์ได้อย่าง เหมาะสม และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า นักศึกษามีความ รับผิดชอบในงานที่ทำ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีภาวะความเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามได้อย่างมี ประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา ปรับปรุงผลงาน และแก้ไขสถานการณ์ได้ด้วยแนวคิด และวิธีการของตนเอง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันเพื่อใช้ในงานได้ สามารถวิเคราะห์ ประมวลผล และแปลความหมายข้อมูลข่าวสารที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ สามารถ สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือนวัตกรรมใหม่ๆเพื่อใช้ในการ สื่อสารอย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์ ตามคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ผู้วิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จากผลการสัมภาษณ์นักวิชาการ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษาและด้านการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ นักศึกษาตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบของ

สังคม ข้อบังคับขององค์กร และเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว เนตร โพธิ์เขียว และอภิญญา หนูมี (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ บัณฑิตสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศตามความคิดเห็นของสถาบันบริการสารสนเทศในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สถาบันบริการสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร มีความต้องการบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ จำนวน 114 คน และมีแผนรับในปี 2560 มากที่สุด จำนวน 82 หน่วยงาน นอกจากนี้ยังพบว่าหน่วยงานมีแผนรับบัณฑิตแต่ไม่ระบุปีงบประมาณ จำนวน 42 หน่วยงาน สอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่มีความต้องการรับบรรณารักษ์ 2) คุณลักษณะปัจจุบันของบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ 1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 3. ด้านความรู้ 4. ด้านทักษะทางปัญญา และ 5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แต่หน่วยงานต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4. ด้านทักษะทางปัญญา และ 5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอันดับสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Napassawan, Niranart, Srisuda, and Dherisa (2019) Prapapun and Naowanit (2016) และ Plearnpis (2016) การที่บัณฑิตพยาบาลมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงนั้นเกิดจากการปลูกฝังจิตสำนึกในวิชาชีพพยาบาลต้องยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานเพราะเป็นงานที่ต้องปฏิบัติกับชีวิตมนุษย์ การมีสัมพันธภาพอันดีกับผู้ป่วยและผู้ร่วมวิชาชีพ จึงทำให้สถาบันการศึกษาพยาบาลตระหนักและให้ความสำคัญ และจรรยาบรรณวิชาชีพ และคนอื่น ๆ (2561 : 26-41) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ : กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า แนวทางในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษา ได้แก่ ควรส่งเสริมและพัฒนาด้านความสามัคคีและความยุติธรรมให้นักศึกษา อีกทั้งควรจัดให้มีกิจกรรมทางด้านการเมือง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับฟังเสียงส่วนใหญ่

2. ด้านความรู้ จากผลการสัมภาษณ์นักวิชาการ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา และด้านการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ด้านความรู้ ของ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สุรินทร์ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหารัฐศาสตร์ สามารถพัฒนางานวิชาการ และวิชาชีพด้านรัฐศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพและวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ปัญหา อธิบายผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสามารถนำความรู้และเครื่องมือทางรัฐศาสตร์ มาประยุกต์ในการแก้ปัญหา และสามารถบูรณาการความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ กับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ตลอดจนภาษาและการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่นักศึกษาต้องเรียนรู้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมานพร รูปใหญ่ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า ความคิดเห็นกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต ด้านความรู้ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพลินพิศ ศิริสมบุรณ์ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557 (รุ่นที่ 15) ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวันชัย สุขตาม, จิรายุ ทรัพย์สิน และสุรศักดิ์ ชะมารัมย์ (2563) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ การสนับสนุนหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การเคารพในศักดิ์ศรี ความเสมอภาค และเสรีภาพของบุคคลอื่น การให้ความเคารพใน กติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการ ปกครอง การมีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นตนเอง การมองโลกในแง่ดีการรู้จักการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและในเชิงสร้างสรรค์ และการไม่มีจิตใจเป็นแบบอำนาจนิยม

3. ด้านทักษะทางปัญญา จากผลการสัมภาษณ์นักวิชาการ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาด้านการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ด้านทักษะทางปัญญา ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ นักศึกษาสามารถสืบค้น ตีความ และประเมินภาวะทางเศรษฐกิจเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาชุมชนอย่างสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางวิชาชีพทางรัฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะทางปัญญาไปพร้อมกับคุณธรรม จริยธรรมและความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ตลอดจนภาษาและการสื่อสาร ในขณะที่การเรียนการสอนนักศึกษา หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาคิดหาเหตุผล เข้าใจที่มาของสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา รวมทั้งแนวคิดในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง นักศึกษามีคุณสมบัติต่าง ๆ จากกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดทักษะทางปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Vidaporn, Penwan, Waraporn, & Pramote, 2019 อธิบายได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยชินกับการเรียนการ

สอนแบบบรรยาย แม้ว่าวิทยาลัยพยาบาลฯ ได้มีการปรับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (learning facilitator) ปรับวิธีการสอน ออกแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นใช้คำถามกระตุ้น เน้นลงมือทำ (learning by Doing) เช่น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-based learning) การเรียนจากสถานการณ์จริง (Simulation-based learning) การเรียนจากกรณีศึกษา (Case study) เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้น อย่างตื่นตัว (Active) และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction) ส่งเสริมให้พัฒนาพหุปัญญา (Multiple intelligences) สอนให้เข้าใจเกี่ยวกับมโนทัศน์และแนวคิดที่สำคัญมากกว่าการท่องจำ กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า มีทัศนคติที่ดี และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานซึ่งการเรียนการสอนแบบนี้เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จของการพัฒนาทักษะทางปัญญา ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาอาจต้องใช้เวลาในการปรับตัวและฝึกทักษะกระบวนการคิดใหม่ เมื่อพบกับงานใหม่ ๆ ที่ท้าทาย เพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญาให้เพิ่มมากขึ้น

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จากผลการสัมภาษณ์ นักวิชาการ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาและด้านการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ นักศึกษามีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีภาวะความเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา ปรับปรุงผลงาน และแก้ไขสถานการณ์ได้ด้วยแนวคิดและวิธีการของตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อนักศึกษาต้องออกไปประกอบอาชีพ กับบุคคลที่หลากหลาย นักศึกษาจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมานพร รูปใหญ่ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารบรรณศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า ความคิดเห็นจากกลุ่มบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตยา ฐานวรภัทร์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ กรณีศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่พึงประสงค์ 5 ด้านจากนักศึกษาฝึกงานที่สถานประกอบการมีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากผลการสัมภาษณ์นักวิชาการ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาและด้านการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ นักศึกษามีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน

ปัจจุบันเพื่อใช้ในงานได้ สามารถวิเคราะห์ ประมวลผล และแปลความหมายข้อมูลข่าวสารที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารอย่างเหมาะสม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้เกิดทักษะต่าง ๆ เช่น สามารถวิเคราะห์ ประมวลผล และแปลความหมาย ข้อมูลข่าวสาร ทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ สามารถวิเคราะห์ ประมวลผล และแปลความหมาย ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมานพร รูปใหญ่ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า ความคิดเห็นจากกลุ่มบัณฑิต ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนความคิดเห็นกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.17 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตยา ฐานวรภัทร์ (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ กรณีศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พึงประสงค์ 5 ด้าน จากนักศึกษาฝึกงานที่สถานประกอบการมีความต้องการในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.43

องค์ความรู้ใหม่ (Originality and Bobby of Knowledge)

ภาพที่ 1 คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ที่มา : วันชัย สุขตาม และคณะ (2565)

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ โดยสังเคราะห์จากข้อค้นพบ กระทั่งได้เป็นองค์ความรู้สำหรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ คือ ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบของสังคม ข้อบังคับขององค์กร และเคารพสิทธิและรับผิดชอบต่อสังคมผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความรู้ ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาวิชาศาสตร์ สามารถพัฒนางานวิชาการ และวิชาชีพด้านรัฐศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพและวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ปัญหา อธิบายผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสามารถนำความรู้และเครื่องมือทางรัฐศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และสามารถบูรณาการความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถสืบค้น ศึกษา และประเมินค่าทางเศรษฐกิจเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาชุมชนอย่างสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางวิชาชีพทางรัฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มี

ภาวะความเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา ปรับปรุง ผลงาน และแก้ไขสถานการณ์ได้ด้วยแนวคิดและวิธีการของตนเอง และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันเพื่อใช้ในงานได้ สามารถวิเคราะห์ ประมวลผล และแปลความหมายข้อมูล ข่าวสารที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต อันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ให้มีผลสัมฤทธิ์ผลต่อไป ตามลำดับดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ อีกทั้งยังเป็นแนวทางแก่หลักสูตรอื่น ๆ ในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ในด้านต่าง ๆ ต่อไป ดังนี้

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรพัฒนาเรื่อง ความตรงต่อเวลา รู้จักการบริหารเวลา ประพฤติตนด้วยความขยันอดสาหัส มีมนุษยสัมพันธ์ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น

1.2 ด้านความรู้ ควรมีการเพิ่มองค์ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ ทำงานกับสถานประกอบการภาคเอกชน จะใช้ความรู้ภาษาต่างประเทศค่อนข้างมาก อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา ควรฝึกให้นักศึกษามีทักษะสามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์จาก ภาควิชาการสู่การปฏิบัติ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีความสามารถในการวางแผนและการ ตัดสินใจปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงได้

1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ควรพัฒนาเรื่อง จิต วิญญาณของความเป็นทีม หรือการทำงานเป็นทีม และเรื่องของภาวะผู้นำ ซึ่งต้องให้ความสำคัญใน ส่วนมากขึ้น โดยมีกิจกรรมการฝึกให้แสดงภาวะผู้นำและกล้าแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะมากขึ้น

1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมี กิจกรรมหรือโครงการที่เน้นทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ใช้เพื่อช่วยในการคำนวณและ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาติดตามคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในทุกปีการศึกษา

2.2 ควรทำการศึกษาในทำนองเดียวกันนี้อีก โดยเน้นความต้องการในอนาคตและใช้เทคนิค
การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤติยา ฐานวรภัทร์. (2555). *ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ
กรณีศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปะ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- จิรายุ ทรัพย์สิน และคณะ. (2561). การพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ
นักศึกษา ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์: กรณีศึกษานักศึกษา สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์”.
วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. 9(1), 26-41.
- เพลินพิศ ศิริสมบุญ. (2559). คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติของวิทยาลัยเซนต์อีส์ท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557 (รุ่นที่ 15).
วารสารวิชาการเซนต์อีส์ท์บางกอก. 4(2), 55-67.
- ระพีพัฒน์ หาญโสภณ. (2563). *การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนร่มโพธิ์
ทองธรรมวิทย์ = The Development of Learning Skills in the 21st Century for
Rompothong Dhammawit School*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วันชัย สุขตาม, จิรายุ ทรัพย์สิน และสุรศักดิ์ ชะมารัมย์. (2563). *รัฐศาสตร์: แนวคิดพื้นฐานสู่การ
ปฏิบัติในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: ก้าวใหม่ โฟร์เพช.
- วิมานพร รูปใหญ่. (2555). *การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์*.
รายงานผลการวิจัย. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว, เนตร โพธิ์เขียว และอภิญญา หนูมี. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
บัณฑิตสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศตามความคิดเห็นของสถาบันบริการสารสนเทศใน
เขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสารสนเทศ*. 16(1), 199-214.
- Narumol, L., Saranit, B., & Sujira, V. (2019). The Quality of Graduated Nurses in
Bachelor of Nursing Science Program, Boromarajonani College of Nursing,
Changwat Nonthaburi. *Mahasarakham Hospital Journal*. 16(3), 43 – 52.

- Plearnpis., S. (2016). Characteristics of Graduates According to Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd) in Southerst Bangkok college, 2013-2014 (BATCH # 15), *SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL*. 2(2), 55 - 67.
- Prapapun, P., & Naowanit, P. (2016). Satisfaction of the Employers Toward Competencies for Graduate Nurses, Policenursing College. *Journal of the Police Nurses*. 8(1), 136 -144.
- Sinthapanon, S. (2015). *Learning management of modern teachers to improve the skillsof learners in the 21st century*. Bangkok: 9119 Technical Printing Limited Partnership.
- Vidaporn, D., Penwan, K., Waraporn, V., and Pramote, H. (2019). The Desired Characteristics of Graduate for Thailand Qualifications Framework and Identities of Graduates in Bachelor of Nursing Science Program from Boromarajonani College of Nursing, Bangkok as Perceived by their Supervisors. *Journal of Boromarajonani College of Nursing*. 35 (1), 252-263.

กลยุทธ์และกระบวนการการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่พุทธศาสนา ให้แก่ประชาชน

Communication Strategies and Methods via Facebook for Buddhism Publicity

พรรณรวี พิศาภาคย์¹ องอาจ สิงห์ลำพอง²

Punrawee Pisapak, Ongart Singlumpong

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์และกระบวนการการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่พุทธศาสนาให้แก่ประชาชน โดยการวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของ พระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และพระธรรมพัชรญาณมุนี และศึกษากระบวนการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊ก ในการเผยแพร่ศาสนาของ พระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และ พระธรรมพัชรญาณมุนี โดยใช้การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ลึก (In-depth Interview) ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ที่จะตัดสินใจเลือกติดตาม จะต้องมีการนำเสนอเนื้อหาที่เข้าใจได้ง่าย เกิดความทันสมัย ไม่ตกเทรนด์ โดยรูปแบบเนื้อหาสารทั้งหมดที่มีการนำเสนอมีทั้งคลิปวิดีโอ ข้อความ ยังต้องมีการเน้นเนื้อหาการโพสต์ในรูปแบบของรูปภาพเป็นหลัก โดยให้สอดคล้องไปกับความรู้ทางด้านศาสนา และต้องมีกลยุทธ์ในการสื่อสาร คือการเลือกที่จะสื่อสารเนื้อหาลงเฟซบุ๊กแฟนเพจเป็นประจำทุกวัน โดยเฉพาะช่วงเช้า ให้มีความตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรักษากลุ่มผู้ติดตามอย่างเหนียวแน่น

คำสำคัญ (Keywords): กลยุทธ์การสื่อสาร; กระบวนการสื่อสาร; การเผยแพร่ศาสนา

Received: 2022-09-01 Revised: 2022-09-28 Accepted: 2022-10-04

¹ ปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ Master of Communications Arts (Strategic Communication) Bangkok University

² อาจารย์ที่ปรึกษา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
Research Advisor Master of Communications Arts (Strategic Communication) Bangkok University:
tosaporn.mah@kbu.ac.th

Abstract

research study on Strategies and process of communicating through Facebook to spread Buddhism to the people. This research has a qualitative research model. The objective is to study communication strategies through Facebook fan pages of Phra Methivachirodom, Phrakhru Sangkharak Sakda Suntaro and Phra Thamphatcharayanmuni and study the communication process through Facebook in the propagation of religion Phra Methivachirodom, Phrakhru Sangkharak Sakda Suntaro and Phra Thamphatcharayanmuni Data were collected from in-depth interviews since May 2022. The results of this study revealed that to decide to follow Content must be presented that is easy to understand. Modern, not out of trend. All content formats that are presented include video clips, text, must also focus on the content of the post in the form of images. in accordance with religious knowledge and must have a communication strategy Is to choose to communicate content on Facebook fan pages on a daily basis. especially in the morning to be on time consistently to maintain a strong following.

Keyword: Communication strateg; Communication Methods; Religious propagation

บทนำ (Introduction)

ตั้งแต่อดีตจากสมัยพุทธกาลที่ผ่านมา พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเผยแผ่ศาสนาไปตามแว่นแคว้นต่างๆ ในชมพูทวีปด้วยพระองค์เอง โดยมีการมอบหมายให้ศิษย์หรือพระสงฆ์ผู้เป็นสาวกดำเนินการเผยแผ่ศาสนาพุทธในวิถีทางเช่นเดียวกัน (Parakkamo, & Thitapanyo, 2020) จวบจนพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน จึงมีการเผยแผ่ศาสนาครั้งใหญ่อีกครั้งในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช (ประมาณปี พ.ศ.235) โดยเป็นการส่งสมณทูตออกเดินทางเผยแผ่ศาสนาไปยังพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก ในเหตุการณ์ครั้งนั้นนั่นเอง ทำให้พระพุทธศาสนาเดินทางเข้ามาสู่ประเทศไทย ซึ่งการเผยแผ่ศาสนาเป็นไปในรูปแบบของการเชิญชวนประชาชนเข้ามาบวชเรียนอยู่ภายในวัด และใช้วิธีการเผยแผ่ศาสนาโดยการเทศนาหลักธรรมให้แก่ประชาชนที่เดินทางมาทำบุญในวันสำคัญทางศาสนาและเทศกาลสำคัญต่าง ๆ (Haar, 2014)

ในส่วนของประเทศไทย ได้มีการระบุตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. 2560 มาตรา 67 ได้มีการบัญญัติให้รัฐพึงอุปถัมภ์ ค้ำครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น รวมทั้งส่งเสริมให้มีการการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนทางศาสนา เพื่อพัฒนาจิตใจ ปัญญา นอกจากนี้ ในมาตรา 71 ยังได้บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริม พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2561-2580) ฉบับที่ 12 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ระบุให้มีการเน้นพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทุกช่วงวัยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี เก่ง มีคุณภาพ และยังส่งเสริมให้

สถาบันทางสังคมบูรณาการความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ทางด้านศาสนา อันนำมาสู่นโยบายของรัฐบาลที่นำโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่มอบหมายให้ กรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการส่งเสริมให้สถาบันศาสนาทุกศาสนา มีบทบาทการ เผยแพร่หลักคำสอนอันดีงาม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันดี ให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่ดี มีจิต สาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ แต่ในปัจจุบันมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในการ เผยแพร่ศาสนาในสังคมไทย อาทิ การเห็นห่างศาสนาของเยาวชนและประชาชน การขาดความ เข้าใจที่ถูกต้องต่อศาสนา รวมไปถึงการมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนา จึงเป็นเหตุให้สถาบัน ศาสนา มีบทบาทในการส่งเสริม กลุ่มเกลาและสนับสนุนให้ประชาชนได้เรียนรู้ศาสนาที่ตนเอง เคารพ อันนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งผู้นำศาสนา ผู้เผยแพร่ศาสนา โดยเฉพาะพระสงฆ์ ที่ถือว่าเป็นศาสนทายาทของศาสนา จึงถือเป็นกลไกหลักของการนำความรู้ด้าน ศาสนาไปยังประชาชน

ด้วยเหตุนี้เอง ส่งผลให้พระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้เผยแพร่ศาสนาต่างให้ความสำคัญและใช้ช่องทาง ดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ทางด้านศาสนามากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากข้อมูล ณ วันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2564 โดยสำนักข่าว ntiontv พบว่า พระสงฆ์ที่มีผู้ติดตามสูงที่สุดของประเทศไทย 3 อันดับแรก คือ “พระเมธีวชิโรดม” หรือรู้จักกันดีในนามปากกา “ว.วชิรเมธี” พระนักวิชาการ นักคิด นักเขียน และนักบรรยายธรรม ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระสิงห์ จ.เชียงใหม่, ประธานมูลนิธิวิมุตตยาลัย, ผู้อำนวยการสถาบันวิมุตตยาลัย และยังเป็นผู้ก่อตั้งและอธิการบดีมหา วิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์ ถือได้ว่า เป็นพระสงฆ์ที่มีผู้ติดตามในเฟซบุ๊กสูงที่สุดในประเทศไทยถึง 6,170,496 คน และจากเหตุผลการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่ส่งผลให้พระสงฆ์ ผู้ซึ่งเป็นศาสนทายาท ได้มีการปรับตัวมาเผยแพร่ธรรมะผ่านทางเฟซบุ๊กที่เกิดขึ้น ได้ทำให้ผู้วิจัย ตระหนักถึงพลังในการใช้เฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่ศาสนาไปยังประชาชน ที่สามารถใช้กลยุทธ์ที่จะดึงดูด ให้มีผู้สนใจ คล้อยตาม รวมไปถึงเกิดความศรัทธาและพร้อมที่จะเปิดรับความรู้ทางศาสนาพุทธ จน กลายเป็นการกดติดตาม ผู้วิจัยจึงเลือกเฟซบุ๊กแฟนเพจของพระสงฆ์ทั้ง 3 รูป มาเป็นกรณีศึกษาของ งานวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์และกระบวนการการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่พุทธศาสนาให้แก่ ประชาชน” เพื่อเป็นแนวทางที่จะสร้างประโยชน์ให้กับพระสงฆ์หรือสถาบันทางศาสนา ที่ต้องการใช้ เฟซบุ๊กเผยแพร่ความรู้ทางศาสนา ให้เกิดความน่าสนใจ จนเกิดเป็นการรับความรู้ของประชาชน อย่างแพร่หลายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. ศึกษากลยุทธ์การสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของ พระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และ พระธรรมพัชรญาณมุนี
2. ศึกษากระบวนการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊ก ในการเผยแพร่ศาสนาของ พระเมธีวชิโรดม, พระ ครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และ พระธรรมพัชรญาณมุนี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์และกระบวนการการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่พุทธศาสนาให้แก่ประชาชน เป็นการศึกษาด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารความรู้ด้านศาสนาของพระสงฆ์ โดยเป็นการใช้สื่อเฟซบุ๊กแฟนเพจ ผ่านกรณีศึกษา 3 พระสงฆ์ที่มียอดผู้ติดตามสูงที่สุดในประเทศไทย คือ 1.พระเมธีวชิโรดม (ว.วชิรเมธ) 2.พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร (พระศักดา) และ 3.พระธรรมพัชรญาณมุนี (พระอาจารย์ชยสาโร) เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์โดยตั้งอยู่บนกรอบของปัญหาคำถามวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่ได้หยิบยกมาตีความ และอธิบายตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรูปแบบของขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565 จนถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2565 เท่านั้น ผลการศึกษากลยุทธ์การสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของ พระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และ พระธรรมพัชรญาณมุนี ในการสร้างกลยุทธ์การสื่อสาร เพื่อให้มีผู้สนใจ เข้ามาติดตามเฟซบุ๊กแฟนเพจของพระสงฆ์ จนมีผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับกรณีศึกษา ซึ่งมีจำนวนผู้ติดตามในเฟซบุ๊กสูงที่สุดในประเทศไทยทั้ง 3 เฟซบุ๊กแฟนเพจ คือ พระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และ พระธรรมพัชรญาณมุนีนั่น จำเป็นจะต้องเริ่มศึกษาถึงขั้นตอนกว่าจะมาเป็นเฟซบุ๊กแฟนเพจ โดยมีกระบวนการดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. การสื่อสารการตลาดผ่านการประชาสัมพันธ์
3. ชื่อเสียงของผู้นำทางความคิด
4. กลยุทธ์การสื่อสาร

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

หากจะทำการสื่อสาร ย่อมจะต้องมีการกำหนดว่าการสื่อสารจะทำไปนั้นโดยวิธีการใด เพื่อให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อทำการสื่อสารต่าง ๆ ในการเผยแพร่ความรู้ทางด้านศาสนาพุทธไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึงกันนั้น ทางผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกดังต่อไปนี้

การกลุ่มเป้าหมายในการสื่อสารความรู้ด้านศาสนาจะเน้นไปที่คนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นชาวไทย หรือชาวต่างชาติที่สนใจในพระพุทธศาสนา ซึ่งด้วยบุคลิกของเรา ด้วยงานของเรา มันเป็นสายปัญญา เพราะฉะนั้นคนบริโภคก็เหมือนคัดกรองมาในระดับหนึ่ง แต่ถ้าโยมจะเอาปัญญา โยมจะมาที่นี่ เพราะฉะนั้นบุคลิกของเรา บุคลิกของวัดของเรา มันก็กำหนดผู้ติดตามไปโดยอัตโนมัติ (พระเมธีวชิโรดม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2565)

เมื่อดูจากคอมเมนต์ที่ผ่านมาจากแฟนเพจพระศักดา แล้ว จะพบว่าเป็นคนกลาง ๆ ของสังคม เป็นคนบ้าน ๆ โดยเชื่อว่ากลุ่มคนเหล่านี้เป็นตลาดใหญ่ของคนในสังคม ตรงกับที่เราอยากย่อย

ธรรมชาติแบบเข้าใจง่าย แต่ไม่ได้ตั้งความหวังว่ามันจะมาไกลขนาดนี้ เพียงแต่ทำปัจจุบันให้ดี (พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2565)

เฟซบุ๊กแฟนเพจพระธรรมพัชรญาณมุนี ได้ตั้งเป้ากลุ่มเป้าหมายเป็นคนที่ใช้งานเฟซบุ๊ก โดยมองว่ากลุ่มคนที่ใช้งานส่วนใหญ่ เป็นคนรุ่นใหม่ที่ใช้คอมพิวเตอร์ จนมาในช่วงหลัง ที่ผู้ใหญ่เริ่มมาศึกษาการใช้เฟซบุ๊ก จึงเน้นไปที่กลุ่มคนที่เข้าถึงโซเชียลมีเดียนี้เป็นหลัก ซึ่งภายหลังจากที่มีการทำเฟซบุ๊กแฟนเพจ ก็พบว่าคนรุ่นใหม่ที่เขาอาจจะไม่เคยรู้จักพระอาจารย์ หรือไม่เคยรู้จักพระพุทธศาสนาสามารถเข้าถึงคำสอนของพระอาจารย์ได้มากขึ้น (ผู้ดูแลเฟซบุ๊กแฟนเพจของพระธรรมพัชรญาณมุนี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 9 กรกฎาคม 2565)

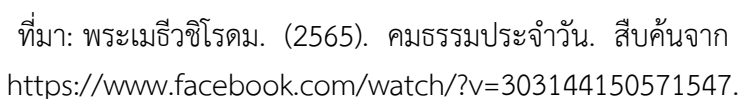
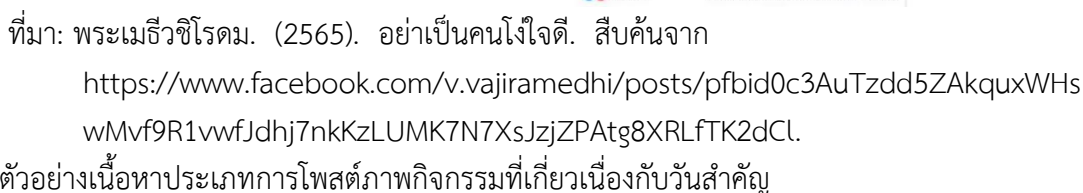
พระเมธีวชิโรดม (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2565) เปิดเผยว่า จะมีการเน้นเนื้อหา 2 เรื่องด้วยกัน นั่นก็คือ

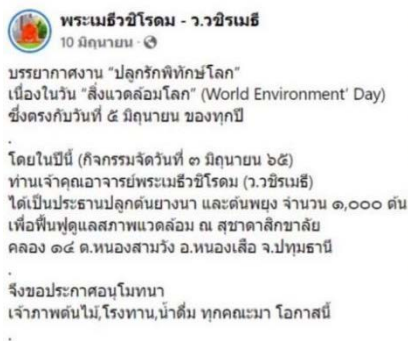
1. เน้นคลิปธรรมะ พร้อมทำคำบรรยายใต้ภาพ (Subtitle) เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้เข้าถึงได้ทั้งคนไทยและคนต่างชาติ ในส่วนของคลิป เป็นคลิปที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในรายการที่ชื่อช่วงว่า “คมธรรมประจำวัน” หลังจากนั้นในวันถัดมาก็จะมาลงในเฟซบุ๊ก

2. โครงการรูปปะธรรม โดยตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ.2564 ที่ผ่านมา ได้เริ่มสร้างอินสตาแกรม (Instagram) ซึ่งเมื่อโพสต์ลงอินสตาแกรมแล้ว ก็จะนำมาโพสต์ลงในเฟซบุ๊ก ทำให้มีคนมาติดตาม (Follower) และ การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้งาน (User Engagement) ก็จะเพิ่มขึ้น เพราะบางคนเขาไม่ชอบฟัง ดูเพียงรูป แต่บางคนพอไม่มีรูปมีแต่ข้อความอย่างเดียวเขาก็ไม่ยอมอ่าน เราก็เลยเอารูปกับคำมาอยู่ด้วยกัน เป็นโครงการรูปปะธรรม เลียนแบบรูปธรรม นามธรรม เป็นคำพ้องเสียงของคำที่คิดว่าหนึ่งภาพมันแทนพันคำ เน้นภาพสวย ๆ คำเพราะ ๆ

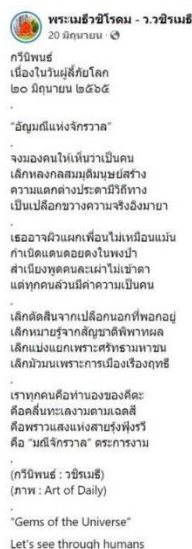
นอกจากนี้ จะมีการเพิ่มคอนเทนต์ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ เช่น ในวันสิ่งแวดล้อมโลก ก็อาจจะมีคอนเทนต์กับสิ่งแวดล้อม หรือวันแม่ หรือวันพ่อเราก็จะมีคลิปเกี่ยวกับพ่อเกี่ยวกับแม่ คือคอนเทนต์ที่จะมีการดูวันสำคัญต่าง ๆ คอนเทนต์ก็จะเพิ่มความเข้มข้น สอดคล้องไปกับวันนั้น ๆ ด้วย

พระเมธีวชิโรดม - ว.วชิรเมธี โพสต์วิดีโอไว้ในเพลย์ลิสต์ คม...
15 มี.ย. 2562

[illegible]

ที่มา: พระเมธีวชิโรดม. (2565). บรรยากาศงาน “ปลูกรักพิทักษ์โลก” เนื่องในวัน “สิ่งแวดล้อมโลก” (World Environment’ Day). สืบค้นจาก
<https://www.facebook.com/v.vajiramedhi/posts/pfbid0zwPH8qidunamKYGzdhHjs2K2EVKM7EwyBK3p2TjZNuhHNLXajPcUhZTBN2k4XHCFL>.

End falling into a false fantasy
Differences...clear and crafting the way
The outer parts block the way to the truth
You might be a different colour from your friends
Originating from far away in the woods
Your accent from a different tribe...unlike the music to your ears
But we all share the same value of being human
Stop judging because of the outer parts
Stop judging because of nationality
Stop discriminating because of faith
Stop despair because of politics
We are part of the rhythm of a song
Of various beautiful shades like waves in the sea
Of the bright colours in the rainbow
Of the “Gems of the Universe” shining bright.

Poetry by Venerable Phramedhivajirodom (V.Vajiramedhi)

1 พัน

ความคิดเห็น 103 รายการ แชร์ 79 ครั้ง

ที่มา: พระเมธีวชิโรดม. (2565). กวีนิพนธ์เนื่องในวันผู้ลี้ภัยโลก. สืบค้นจาก
<https://www.facebook.com/v.vajiramedhi/posts/pfbid024nHMSV8eiKk47hhAdTeQu9RpQCW8xT9gFkgd7aDr8hpXi8Y56mMFDfCKs7jd6migL>

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์และกระบวนการการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเผยแพร่พุทธศาสนาให้แก่ประชาชน โดยมีกรณีศึกษา 3 เฟซบุ๊กแฟนเพจของพระสงฆ์ที่มีผู้ติดตามสูงที่สุดในประเทศไทย คือ

1. พระเมธีวชิโรดม (ว.วชิรเมธ) 2. พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร (พระศักดา) และ 3. พระธรรมพัชรญาณมุนี (พระอาจารย์ชยสาโร) นั้น พบว่า ก่อนจะเริ่มสร้างกลยุทธ์ในการสื่อสาร ย่อมจะต้องมีการกำหนดกำหนดกลุ่มเป้าหมายว่าการสื่อสารจะทำไปนั้นโดยวิธีการใด เพื่อให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ โดยทั้งพระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และ พระธรรมพัชรญาณมุนี ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสื่อสารให้ส่งไปถึงชาวไทยและชาวต่างชาติที่สนใจศาสนาพุทธ โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ และผู้ที่ไม่ได้เดินทางไปเรียนรู้ด้านธรรมะที่วัด ซึ่งช่องทางดังกล่าวมีความน่าสนใจ สามารถสื่อไปถึงคนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ ปันดนา เซ็นเซาวิช (2556) ได้อธิบายในการสื่อสารของผู้มีอิทธิพลด้านความงามทางสื่อออนไลน์ และการเปิดรับข้อมูล ทศนคติ และการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางของผู้บริโภค ถึงเป้าหมายของการใช้เฟซบุ๊กแฟนเพจเอาไว้ว่า เพื่อเป็นช่องทางแจ้งข่าวสาร และช่องทางการประชาสัมพันธ์ รวมไปถึงการอัปเดตข้อมูลสำหรับติดต่อสมาชิก กลุ่มลูกค้า และเฟซบุ๊กแฟนเพจยังเป็นเสมือนศูนย์รวมกลุ่มคนที่ชื่นชอบตัวเองเอาไว้ด้วยกันสำหรับบุคคลธรรมดาทั่วไปและดารา ศิลปินที่มีชื่อเสียง เพื่อแจ้งกิจกรรมข่าวสาร

ทั้งนี้ จากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยในครั้งนี้ ยังได้พบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่พระสงฆ์ที่ตัดสินใจก่อตั้งเฟซบุ๊กแฟนเพจ เพื่อที่จะเผยแพร่ศาสนาเช่นเดียวกับพระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทรโร และพระธรรมพัชรญาณมุนี จะต้องตระหนักเอาไว้อยู่เสมอ นั่นคือ หากพระสงฆ์จะใช้เฟซบุ๊กในการเผยแพร่ศาสนา จะต้องมีความเชี่ยวชาญในพระวินัย และมีวุฒิภาวะ พร้อมทั้งจะถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านศาสนาเพียงอย่างเดียว พึงระวังเอาไว้ด้วยว่าหากมีการตอบโต้แบบส่วนตัวกับผู้ติดตามเฟซบุ๊กแฟนเพจ โดยเฉพาะสตรี หรือทำตนไม่สำรวมในกิริยาของสงฆ์ ก็จะถูกวิพากษ์วิจารณ์และมีเรื่องราวดราม่า (Drama) เกิดขึ้นได้ ซึ่งความคิดเห็นนี้ยังสอดคล้องกับ สุภาพร เทพยสุวรรณ (2553 อ้างใน นาวันน เพิ่มประยูร, 2562) ผู้สร้างเฟซบุ๊กแฟนเพจต้องระมัดระวังในการสร้างเฟซบุ๊กแฟนเพจตามประเด็นที่ควรคำนึงถึง คือ ห้ามคุกคามพื้นที่ส่วนตัว เช่น การส่งข้อความโดยตรงเข้าไปที่สมาชิก (Inbox) และเฟซบุ๊กก่อให้เกิดสังคมแห่งการนิทาและการย้ายเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าในเฟซบุ๊กแฟนเพจของพระสงฆ์ โดยส่วนใหญ่มักจะเลือกวิธีการสื่อสารที่มีเพียงรูปภาพและคลิปวิดีโอเท่านั้น ในขณะที่รูปแบบการสื่อสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจยังมีวิธีการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบที่มีลักษณะเด่นและแตกต่างกัน จึงควรมีการพัฒนาสื่อสารในรูปแบบอื่น ๆ ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะช่วยให้การสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า หากผู้ที่ต้องการเผยแพร่ศาสนาผ่านเฟซบุ๊กนำกระบวนการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊ก ที่เน้นการสื่อสารโดยนำเสนอในรูปแบบรูปภาพเป็นหลัก รวมไปถึงใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารความรู้ด้านศาสนาในช่วงเช้าเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลให้เกิดความสนใจและมีส่วนร่วมของผู้ใช้งานเฟซบุ๊ก ที่จะเข้ามาติดตามอย่างต่อเนื่อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า หากพระสงฆ์หรือผู้ที่ต้องการเผยแพร่ศาสนาผ่านเฟซบุ๊กให้มีผู้สนใจเป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับพระเมธีวชิโรดม, พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทโร และพระธรรมพัชรญาณมุนีนั้น จะต้องตระหนักกว่าเป็นการทำเฟซบุ๊กแฟนเพจเพื่อเผยแพร่ศาสนาเท่านั้น มิใช่การทำเพื่อเผยแพร่ตัวเอง อีกทั้งต้องระวังการเลือกวิธีการตอบกลับแบบส่วนตัวกับผู้ติดตามเฟซบุ๊ก โดยเฉพาะสตรี หรือทำตนไม่สำรวมในกิริยาของสงฆ์ ก็จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ขึ้นมาได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาในครั้งนี้ เป็นเพียงการศึกษาการเผยแพร่ศาสนาผ่านทางช่องทางเฟซบุ๊กเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรศึกษากลยุทธ์การเผยแพร่ศาสนาผ่านทางช่องทางอื่น ๆ อาทิ ยูทูบ (Youtube) หรืออินสตาแกรม (Instagram) เป็นต้น

การศึกษานี้ เป็นเพียงการวิเคราะห์การสื่อสารของพระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้ส่งสารเท่านั้น ผู้ศึกษาวิจัยขอเสนอให้มีการศึกษาจากมุมมองของผู้ที่ติดตามรับสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจของพระสงฆ์เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดข้อมูลครบถ้วน ทั้งด้านผู้ส่งสารและผู้รับสารอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง (References)

- ผู้ดูแลเฟซบุ๊กแฟนเพจของพระธรรมพัชรญาณมุนี, *การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล*, 9 กรกฎาคม 2565)
- พระเมธีวชิโรดม. (2565). *คมธรรมประจำวัน*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/watch/?v=303144150571547>
- พระเมธีวชิโรดม. (2565). *อย่าเป็นคนโง่โง่ดี*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/v.vajiramedhi/posts/pfbid0c3AuTzdd5ZAkquxWHswMvf9R1vwfJdhj>
- พระเมธีวชิโรดม. (2565). *บรรยากาศงาน “ปลูกรักพิทักษ์โลก” เนื่องในวัน “สิ่งแวดล้อมโลก” (World Environment’ Day)*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/v.vajiramedhi/posts/pfbid0zwPH8qidunamKYGzd hHjs2K2EVKM7EwyBK3p2TjZNuhHNLXaJPcUhZTBN2k4XHCFI>
- พระเมธีวชิโรดม. (2565). *กวีนิพนธ์เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/v.vajiramedhi/posts/pfbid024nHMSV8eiKk47hhAdTeQu9RpQCW8xT9gFkgd7aDr8hpXi8Y56mMFDfCKs7jd6migI>
- (พระครูสังฆรักษ์ ศักดา สุนทโร, *การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล*, 15 พฤษภาคม 2565)
- (พระเมธีวชิโรดม, *การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล*, 5 มิถุนายน 2565)

Parakkamo, P. A., & Thitapanyo, P. M. (2020). พุทธ ศาสนา คือ อะไร. *Dhammathas Academic Journal*. 20(2), 197-204.

Ter Haar, B. (2014). *Practicing Scripture: A Lay Buddhist Movement in Late Imperial China*. University of Hawaii Press.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต
กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา

Performance Motivation of Security Guard License
Case Study of Nakhon Ratchasima Province

ทิพย์อาภา เลี้ยงอักษร¹ ทัชชกร แสงทองดี² สุพจน์ บุญวิเศษ³

Thipparpha Laeng-uksorn¹ Thutchakorn Seangpordee² Supot Boonwises³

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต และเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 170 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติด้วยวิธีการเปรียบเทียบ Compare mean ผลการวิจัยพบว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในด้านนโยบายและการบริหารองค์กร ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ด้านค่าตอบแทนตัวงานที่ทำ ด้านภาระงานที่ทำ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้า เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา พบว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตที่มีอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ส่วนของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตที่มีเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ที่ต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): แรงจูงใจ; การปฏิบัติงาน; รักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

Received: 2022-12-07 Revised: 2022-12-25 Accepted: 2022-12-26

¹สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy
Corresponding Author e-mail: apa_roz@hotmail.com

²สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy.
e-mail: Korn2945@gmail.com

³สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ Public Administration, Faculty of Liberal Arts, Rajapruk University. e-mail: supot45@hotmail.com

Abstract

This research has objectives to study performance motivation of security guard license and to compare performance motivation of security guard license in Nakhon Ratchasima Province which classified by gender, age, education level, working period and position. The samples consist of 170 security guards license in Nakhon Ratchasima Province. Research instrument is questionnaire and statistics for research are percentage, mean and standard deviation and analyses statistics by compare mean. The research results found that security guards license in Nakhon Ratchasima Province had performance motivation both overview and all factors at high-level on policy and administration, stability and safety, compensation, responsibility and progress. Comparison of performance motivation of security guard license in Nakhon Ratchasima Province found that security guard license with different age and working period had different performance motivation. But security guard license with different sex, education level and position had no different performance motivation.

Keywords: Motivation; Performance; Security Guard License

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยมีธุรกิจรักษาความปลอดภัยเกิดขึ้นกว่า 30 ปี โดยในอดีตเรียกว่าอาชีพรักษาความปลอดภัย ซึ่งเริ่มต้นเป็นรูปธรรมอย่างไม่เป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2508 กิจการของผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัย ของประเทศไทยในปัจจุบัน เริ่มมีบทบาทและความสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพ เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ที่ทำให้อาชญากรรมจำนวนเพิ่มขึ้นสูงขึ้น จากข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2558 พบว่า มีคดีอาญาประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและตัวบุคคลเพิ่มขึ้นสูงกว่า 70,000 คดี หรือการคุกคามจากการก่อการร้าย ทำให้หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ หวั่นวิตกว่าจะกลายเป็นเป้าโจมตีทำให้อุบัติการณ์ด้านการรักษาความปลอดภัยเพิ่ม จำนวนมากขึ้น (กฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัย, 2560) จนทำให้มาตรการของภาครัฐและองค์กรต่างๆ ที่นำมาใช้ในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินต้องปรับตัวตามให้ทัน ซึ่งทำให้การพัฒนาธุรกิจด้านการรักษาความปลอดภัยต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันกับสถานการณ์ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งและควรมีการทำให้วิชาชีพด้านรักษาความปลอดภัยให้มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน 2) มีความเป็นมืออาชีพ 3) ความเชื่อมโยงสามารถร่วมมือกัน ประโยชน์กับหน่วยงานรักษาความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยของภาครัฐได้เป็นอย่างดี (กิตติพงษ์ กิตยารักษ์, 2550)

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รปภ.) หรือ ผู้ที่ทำการป้องกันซึ่งทรัพย์สินสิ่งของ หรือเรียกอย่างเป็นทางการว่า รปภ. เป็นอาชีพหนึ่งที่ผู้ประกอบการหรือบุคคลอื่นจ้างมาเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับบริษัทห้างร้านต่าง ๆ หรือกระทั่งที่อยู่อาศัย ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน โดย

ส่วนมากมักจะจ้างบริษัทที่ทำงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยโดยเฉพาะ แล้วให้บุคคลที่จะมาเฝ้าจุดปฏิบัติงาน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันตามช่วงเวลา ซึ่งการทำงานในอาชีพเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะต้องผ่านการอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพรักษาความปลอดภัย ตาม พรบ. รักษาความปลอดภัย โดยจะต้องฝึกอบรมอย่างน้อย 40 ชั่วโมง ถึงจะเข้าปฏิบัติงานจริงได้ โดยการอบรมจะเกี่ยวข้องกับ 1) การอบรมการใช้ถังดับเพลิง เพลิงไหม้ การช่วยชีวิต เป็นต้น 2) การอบรมการต่อสู้ด้วยกระบอง การต่อสู้ด้วยมือเปล่า หรือวิธีการเอาตัวรอดจากสถานการณ์เสี่ยง เป็นต้น อาชีพ รปภ. หรือ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าอาชีพอื่น ๆ เพราะอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของความปลอดภัยเป็นหลัก โดยจะเห็นได้จากปัจจุบันนี้สถานที่ต่าง ๆ เช่น หมู่บ้าน คอนโดมิเนียม สถานที่ราชการ ฯลฯ หันมาใช้บริการบริษัทรักษาความปลอดภัย บริษัท รปภ. (เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย) มากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สำหรับคนที่จะทำอาชีพ รปภ. (เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย) ควรจะทราบคือทำงานไม่เป็นเวลา เวลาพักผ่อนน้อย พร้อมทำงานเสมอ (ศักดิ์นันทน์ โสประดิษฐ์, 2554)

ดังนั้น ลักษณะการทำงานของ รปภ. (เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย) มีวิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากการทำงานปกติ เช่น เป็นงานเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน ไม่มีวันหยุดราชการหรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ รวมทั้งลักษณะงานในบางครั้งไม่สามารถกำหนดให้ชัดเจนหรือตายตัว เหตุการณ์อาจจะเกิดเวลาใดและสถานที่ใดก็ได้ ที่อาจส่งผลให้เกิดความเครียดจากงานเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจในการทำงานลดลง ทำให้มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของ รปภ. (เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย) ได้ แต่ก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่เลือกประกอบอาชีพนี้ โดยอัตราการขยายตัวของธุรกิจบริการรักษาความปลอดภัยในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15 ต่อปี และมีจำนวนพนักงานรักษาความปลอดภัย 330,000 คน (กฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัย, 2560) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต เพื่อนำผลการวิจัยที่สำรวจได้มาพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยและใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานรักษาความปลอดภัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ใน 4 อำเภอหลักที่มีการประกอบธุรกิจหนาแน่น ได้แก่ อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอปากช่อง อำเภอปักธงชัย อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จากการแทนค่าสูตรคำนวณของ Green (1991) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความไม่น่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Random Sampling) และสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) ในอำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอปากช่อง อำเภอปักธงชัย อำเภอโชคชัย ในจังหวัดนครราชสีมา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงงูใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ นโยบายและบริหารองค์การ ความมั่นคงและปลอดภัย ค่าตอบแทนตัวงานที่ทำ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

แรงงูใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
แรงงูใจมาก	ให้ 4 คะแนน
แรงงูใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
แรงงูใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
แรงงูใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

จากนั้นนำมาจัดระดับตามเกณฑ์อันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{สูตรการหาอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด}-\text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่มที่ต้องการแบ่ง}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง มีแรงงูใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง มีแรงงูใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง มีแรงงูใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง มีแรงงูใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง มีแรงงูใจน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จากนั้นมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ในเนื้อหา ภาษา และความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา และวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวัด โดยข้อคำถามที่สอดคล้องคือข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือนี้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.5-1.00

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับตัวแทนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำค่าที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach, s Alpha Coefficient) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง โดยการแจกแจงความถี่ด้วย จำนวนและค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และเปรียบเทียบแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง โดยใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วย Compare mean

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 170 คน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 91.18 รองลงมา คือ เพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40-50 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมา คือมีอายุมากกว่า 30-40 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 30.59 และมีอายุ 22-30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 18.23 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา (ม.1-ม.6) หรือเทียบเท่า ปวช. จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 57.65 รองลงมา คือ ประถมศึกษา จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.11 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 75.29 และมากกว่า 5 ปี-10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59

และมากกว่า 10 ปี-15 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีตำแหน่ง รปภ. จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 88.24 รองลงมา คือ ตำแหน่งหัวหน้าหน่วย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.47 และตำแหน่งสายตรวจ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.29 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลแรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิเคราะห์แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านตัวงานที่ทำ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านนโยบายและการบริหารองค์กร ด้านความก้าวหน้า ด้านค่าตอบแทน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม

แรงงใจ	ระดับแรงงใจ			
	X	SD	แปลความ	อันดับ
1. ด้านนโยบายและการบริหารองค์กร	3.61	0.74	มาก	3
2. ด้านความมั่นคงและปลอดภัย	3.41	0.80	มาก	6
3. ด้านค่าตอบแทน	3.51	0.81	มาก	5
4. ด้านตัวงานที่ทำ	3.71	0.55	มาก	1
5. ด้านความรับผิดชอบ	3.70	0.58	มาก	2
6. ด้านความก้าวหน้า	3.52	0.62	มาก	4
รวม	3.51	0.50	มาก	

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับแรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ด้านนโยบายและการบริหารองค์กร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานของท่านได้กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการทำงานไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.81$) รองลงมา คือ หน่วยงานได้เปิดโอกาสให้ท่านมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.84$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บังคับบัญชายอมรับและให้การสนับสนุนความสามารถของท่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.83$)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับแรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของท่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.90$) รองลงมา คือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ ได้รับ

ความคุ้มครองจากผู้บังคับบัญชาตามเหตุอันควร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.91$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ มีความมั่นคง ไม่สามารถถูกให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก ได้โดยง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.04$, $SD = 1.15$)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา *ด้านค่าตอบแทน* ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สวัสดิการที่ท่านจะได้รับจากการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมแล้ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 1.09$) รองลงมา คือ สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่ท่านได้รับ เช่น เงินค่ารักษาพยาบาล เบี้ยเลี้ยง มีความเหมาะสมแล้ว และ เงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ๆ มีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 1.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือว่าเงินค่าตอบแทนอื่น ๆ ของท่าน มีความเพียงพอและเหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่ของท่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.80$)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา *ด้านตัวงานที่ทำ* ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กฎระเบียบของหน่วยงานของท่านช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.72$) รองลงมา คือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ ได้ใช้ความรู้ความสามารถของท่านอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.75$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ว่า ท่านไม่มีความรู้สึกเบื่อหน่ายต่องานที่ท่านปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.97$)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา *ด้านความรับผิดชอบ* ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ เป็นงานที่ทำทนายต่อความรับผิดชอบของท่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.70$) รองลงมา คือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ เป็นงานที่สร้างแรงจูงใจให้เกิดความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.69$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ งานที่ท่านต้องรับผิดชอบมีอยู่ในปริมาณที่เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่ของท่านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.85$)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา *ด้านความก้าวหน้า* ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานของท่านมีการพิจารณาความดีความชอบอย่างโปร่งใสเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 1.04$) รองลงมา คือ หน่วยงานของท่านส่งเสริมให้มีการอบรม พัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.98$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ ทำให้ท่านมีโอกาสดำเนินการก้าวหน้ามากขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.99$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษา

ความปลอดภัยรับอนุญาต ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง พบว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตที่มีอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน มีระดับแรงงใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ส่วนของ พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตที่มีเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ที่ต่างกัน มีระดับแรงงใจในการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบแรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา

แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัย รับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา	ผลการเปรียบเทียบ
แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน	มีแรงงใจไม่แตกต่างกัน
แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน	มีแรงงใจแตกต่างกัน
แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	มีแรงงใจไม่แตกต่างกัน
แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน	มีแรงงใจแตกต่างกัน
แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งต่างกัน	มีแรงงใจไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษา พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ ที่มีช่วงอายุ 22 ปี-30 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 0.84$) ที่มีช่วงอายุมากกว่า 30 ปี-40 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.43$) ที่มีช่วงอายุมากกว่า 40 ปี-50 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.49$) ที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.28$, $SD = 0.56$) และเมื่อเปรียบเทียบระดับแรงงใจ พบว่า แรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ ที่มีอายุต่างกัน มีแรงงใจแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแรงงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษา พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่เกิน 5 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.64$) ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานมากกว่า 5 ปี-10 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.80$) ที่มีช่วงระยะเวลาการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี-15 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.99$) ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานมากกว่า 15 ปี-20 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.43$) ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.14$, $SD = 0.42$) และเมื่อเปรียบเทียบระดับ

แรงจูงใจ พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีแรงจูงใจแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศชาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.65$) ส่วนเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.53$) และเมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจ พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.73$) มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา (ม.1-ม.6) หรือเทียบเท่า ปวช. มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.49$) มีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.51$) และเมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจ พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่ง รปภ. มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.64$) ที่มีตำแหน่งหัวหน้าหน่วย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.64$) ที่มีตำแหน่งสายตรวจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.50$) เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจ พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเถลิงศักดิ์ อินทรสร (2554) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 2) การปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ 3) แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของทวียศ บิลมาศ (2550) การศึกษาเรื่อง การสร้างคุณค่าในงานรักษาความปลอดภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการทำงาน ปัญหาอุปสรรคในการทำงานและความคิดเห็นของพนักงานต่อคุณค่างานและสร้างคุณค่าใน

งานรักษาความปลอดภัย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการทำงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี คงยืนยง (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 และแรงจูงใจในการปฏิบัติมีผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านนโยบายและการบริหารงานองค์กร แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศักดิ์นันทน์ ไสประดิษฐ์ (2554) การศึกษาเรื่อง การสร้างจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริษัท สวิสดี อินเตอร์ การ์ด เซอร์วิส จำกัด เพื่อหาประสบการณ์ด้านบวกหรือสิ่งที่ประทับใจ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คือ บริษัทฯ มีการบริหารจัดการงานดี การทำงานเป็นระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกลิงศักดิ์ อินทรสร (2554) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 2) การปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ 3) แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อยในแต่ละปัจจัย พบว่า ความรับผิดชอบลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน สถานะของอาชีพ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา นโยบายและการบริหารงาน และสภาพการทำงาน อยู่ในระดับมาก

ด้านความมั่นคงในงาน แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศักดิ์นันทน์ ไสประดิษฐ์ (2554) การศึกษาเรื่อง การสร้างจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริษัท สวิสดี อินเตอร์ การ์ด เซอร์วิส จำกัด โดยใช้สุนทรียสาธก มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย บริษัท สวิสดี อินเตอร์ การ์ด เซอร์วิส จำกัด เพื่อหาประสบการณ์ด้านบวกหรือสิ่งที่ประทับใจ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จากการศึกษพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยปฏิบัติงานดี คือ บริษัทมีความมั่นคงทางการเงิน งานที่ทำมีความมั่นคง แต่ งานวิจัยของเกลิงศักดิ์ อินทรสร (2554) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 2) การ

ปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ 3) แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ความมั่นคงในงาน และเงินเดือน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านคำตอบแทน แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ด้านคำตอบแทน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทวิศ บิลมาศ (2550) การศึกษาเรื่อง การสร้างคุณค่าในงานรักษาความปลอดภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการทำงาน ปัญหาอุปสรรคในการทำงานและความคิดเห็นของพนักงานต่อคุณค่างานและสร้างคุณค่าในงานรักษาความปลอดภัย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการทำงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ความคิดเห็นด้านแรงจูงใจในระดับมากมีจำนวน 2 ใน 5 ประเด็น คือ การมีรายได้สูง ๆ การทำงานได้ดีควรที่จะได้รับผลตอบแทนที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดินันท์ โสประดิษฐ์ (2554) การศึกษาเรื่อง การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริษัท สวิสดี อินเตอร์ การ์ด เซอร์วิส จำกัด โดยใช้สุนทรียสาธก มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย บริษัท สวิสดี อินเตอร์ การ์ด เซอร์วิส จำกัด เพื่อหาประสบการณ์ด้านบวกหรือสิ่งที่ประทับใจ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยปฏิบัติงานดี เช่น บริษัทมีความมั่นคงทางการเงิน และสวัสดิการดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี คงยืนยง (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 และแรงจูงใจในการปฏิบัติมีผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติและด้านสวัสดิการ/คำตอบแทน อยู่ในระดับมาก

ด้านตัวงานที่ทำ แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ด้านตัวงานที่ทำ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกลิงศักดิ์ อินทรสร (2554) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 2) การปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ 3) แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อยในแต่ละปัจจัย พบว่า ความรับผิดชอบ ลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน

สถานะของอาชีพ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา นโยบายและการบริหารงาน และสภาพการทำงาน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี คงยืนยง (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 และแรงจูงใจในการปฏิบัติมีผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจบ้านในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 ผลการวิจัยพบว่า มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติและด้านสวัสดิการ/ค่าตอบแทน อยู่ในระดับมาก

ด้านความรับผิดชอบ แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรนนท์ บรรจงภาค (2547) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยพบว่า มีแรงจูงใจภายในมากเป็นอันดับที่ 1 โดยเฉพาะพบว่า แรงจูงใจระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเถลิงศักดิ์ อินทรสร (2554) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 2) การปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ 3) แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อยในแต่ละปัจจัย พบว่า ความรับผิดชอบ ลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน สถานะของอาชีพ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา นโยบาย และการบริหารงาน และสภาพการทำงาน อยู่ในระดับมาก

ด้านความก้าวหน้า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ด้านความก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของเถลิงศักดิ์ อินทรสร (2554) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 2) การปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ 3) แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อยในแต่ละปัจจัย พบว่า การได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ความมั่นคงในงาน และเงินเดือน อยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความ

ปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรนนท์ บรรจงภาค (2547) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอัตราเงินเดือนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาลิสา สุนทรพงศ์ (2553) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานในสำนักงานพลังงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลของการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ฝ่ายที่ปฏิบัติงาน และอายุงานต่างกัน พบว่า ภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ ธีรชุตินานท์ (2553) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และสถานภาพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีดาพร บุญเพ็ญ (2549) การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานภายในบริษัท ทรีเฟส เทรดิง จำกัด พบว่า จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าพนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ขึ้นเงินเดือนปัจจุบัน ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติในปัจจุบัน ที่พักอาศัยปัจจุบัน และสถานภาพการสมรส ที่แตกต่าง จะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

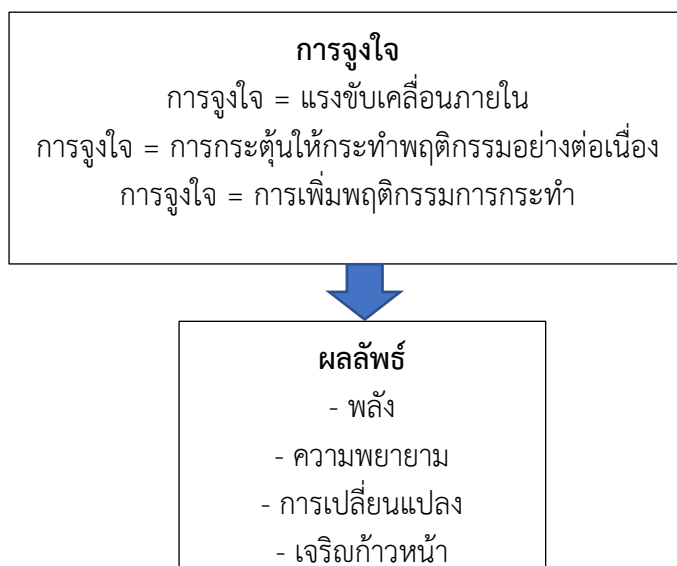
4. เปรียบเทียบแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรนนท์ บรรจงภาค (2547) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอัตราเงินเดือนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาลิสา สุนทรพงศ์ (2553) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานในสำนักงานพลังงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลของการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ฝ่ายที่ปฏิบัติงาน และอายุงานต่างกัน พบว่า ภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการ

ยอมรับนับถือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ อีรัชิตมานันท์ (2553) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และสถานภาพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน มีแรงจูงใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรนนท์ บรรจงภาค (2547) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

6. เปรียบเทียบแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แรงจูงใจของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาที่มีตำแหน่งต่างกัน มีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชาลิสา สุนทรพงศ์ (2553) การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานในสำนักงานพลังงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลของการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ฝ่ายที่ปฏิบัติงานและอายุงานต่างกัน พบว่า ภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ที่มา: (เพลินพศ วิบูลย์กุล, 2558)

การจูงใจช่วยให้คนมีความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กร อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาตนเองในการกำหนดเป้าหมายในการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอีกด้วย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 องค์กรควรมีการกำหนดนโยบาย หรือแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ให้มีความชัดเจนและยุติธรรม เพื่อให้พนักงานมีความรู้สึกมั่นคง ไม่ถูกให้ออกหรือปลดออก เมื่อถูกร้องเรียนอย่างไม่เป็นธรรม

1.2 องค์กรควรมีการกำหนดนโยบาย หรือมีขั้นตอนกลไกในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นที่ตัวบุคคลเป็นหลัก ตลอดจนมีการติดตามวัดผล ประเมินผล ตามที่ได้ปฏิบัติจริง

1.3 องค์กรควรมีการจัดอบรม ความรู้ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อให้พนักงานมีโอกาสรู้ก้าวหน้าในอาชีพมากขึ้น

1.4 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การยกย่องชมเชยการให้รางวัล โบนัส จัดกิจกรรมพักผ่อนให้กับพนักงาน

1.5 องค์กรควรมีการจัดระบบงาน ภาระงานที่ชัดเจน ปริมาณงานที่เหมาะสมกับกำลังคนขององค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล ควรมีการสร้างข้อคำถามเชิงลบ และเชิงบวกเพื่อให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่แม่นยำมากยิ่งขึ้น

2.2 ในการเก็บข้อมูล ควรเพิ่มกระบวนการสัมภาษณ์ นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม หรือจัดทำเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กิตติพงศ์ กิตยารักษ์. (2550). *ยุติธรรมชุมชน: บทบาทการอำนวยความสะดวกโดยชุมชนเพื่อชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).
- ชูชัย สมितिไกร. (2554). *จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ*. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์.
- ศักดิ์นันท์ โสประดิษฐ์. (2554). *การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย บริษัท สวัสดิ์ อินเตอร์ การ์ด เซอร์วิส จำกัด โดยใช้สุนทรียสาธก*. รายงานการศึกษาระดับปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Gilmer, V. B. (1971). *Industrial Psychology*. New York: McGraw-Hill Book.
- Green, S.B. (1991). How many subject does it take to do a regression analysis?. *Multivariate Behavioral Research*. 26(4), 499-510.

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์เผยแพร่

"วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น" วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักการบริหารจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ สังคมวิทยา พัฒนาสังคม การศึกษา และสหวิทยาการทางสังคมศาสตร์ที่เชื่อมโยงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) จำนวน 3 ท่าน โดยบทความผู้พิมพ์ภายนอกได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ส่วนบทความผู้พิมพ์ภายในได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้พิมพ์บทความและผู้พิมพ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review)

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทความวิจัย

รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้พิมพ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

1.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ

1.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.8 ผลการวิจัย (Research Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นของการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่อง และแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิตามความเหมาะสม

1.9 อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion) ผสมผสานเปรียบเทียบและผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

1.10 ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions) ระบุข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.11 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

2. บทความวิชาการ

หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย และตามด้วยภาษาอังกฤษบรรทัดถัดมา

2.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหา

2.6 เนื้อหา (Content) เนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นเรื่องย่อย ๆ และการจัดเรียงลำดับเป็นไปตามรายละเอียดของเนื้อหา

2.7 บทสรุป (Conclusion) การสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน กระชับ โดยมีการสรุปปิดท้ายเนื้อหาที่น่าสนใจ

2.8 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmli/index> เท่านั้น

รูปแบบบทความและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาดต้นฉบับ ขนาดหน้ากระดาษ B5 โดยมีการตั้งค่าหน้ากระดาษความกว้าง 7.5 นิ้ว และความสูง 10.5 นิ้ว โดยเว้นระยะห่างระหว่างขอบกระดาษด้านบนและด้านซ้าย 1 นิ้ว ด้านขวาและด้านล่าง 0.5 นิ้ว

1.2 รูปแบบการพิมพ์ เนื้อหาในบทความส่วนแรก จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย บทคัดย่อ คำสำคัญ และเชิงอรรถ อยู่ส่วนหน้าแรก ส่วนที่สอง จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ เนื้อหาบทความที่อยู่ส่วนหน้าที่สองเป็นต้นไป

1.3 ใช้รูปแบบตัวอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด

1.4 หัวกระดาษ ประกอบด้วยเลขหน้า ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านขวาบน

1.5 ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.6 ชื่อผู้นิพนธ์ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุล ไม่ต้องมีคำนำหน้า เว้น 2 เคาะระหว่างชื่อและนามสกุล ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง

1.7 เครื่องหมายเลข⁽¹⁾ เขียนไว้บนนามสกุลผู้นิพนธ์ เพื่อระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้นิพนธ์เพื่อระบุเชิงอรรถ (Footnote) ไว้ด้านล่างกระดาษ

1.8 เชิงอรรถ (Footnote) ให้เขียนไว้ด้านล่างของส่วนหน้าแรก ที่มีเครื่องหมายเลข⁽¹⁾ กำกับไว้บนนามสกุลผู้พิมพ์ ให้ระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้พิมพ์ ขนาดตัวอักษร 14 ชนิดตัวธรรมดา กรณีที่ผู้พิมพ์มีสถานภาพเป็นนักศึกษาให้ระบุหลักสูตรที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ เช่น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น ทั้งนี้ การระบุสังกัดคณะ หน่วยงานของผู้พิมพ์นั้น ผู้พิมพ์ต้องระบุทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษด้วย

1.9 หัวข้อของบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.10 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ บรรทัดแรกเว้น 7 ตัวอักษรจากขอบกระดาษด้านซ้ายและพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน ส่วนเนื้อหาบทความที่อยู่หน้าที่สองเป็นต้นไปให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์เช่นกัน ทั้งนี้ ควรมีความยาวไม่เกิน 300 คำ และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1.11 หัวข้อคำสำคัญ/อังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุคำสำคัญที่นำไปใช้เป็นคำค้น คำสำคัญแต่ละคำค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (;) ทั้งนี้ ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร

1.12 หัวข้อเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.13 หัวข้อย่อ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อโดยเรียงตามลำดับหมายเลข

1.14 จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

1.15 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ กรณีเป็นตารางให้ชื่อตารางอยู่ด้านบน กรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ ให้ระบุชื่อรูปภาพหรือแผนภูมิอยู่ด้านล่าง

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความ

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	18	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้พิมพ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
หน่วยงานที่สังกัด (เชิงอรรถ : Footnote) (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	14	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
บทคัดย่อ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
คำสำคัญ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อหลักตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
หัวข้อย่อย	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อหาตามรูปแบบบทความที่กำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
ตาราง			
ชื่อตาราง (ตารางที่ : จัดไว้บนตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อตาราง (พิมพ์ต่อจากชื่อตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
รูปภาพ/แผนภูมิ			
ชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
(ภาพ/แผนภูมิที่ : จัดไว้ใต้รูปภาพ/แผนภูมิ)			
รายละเอียดชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
(พิมพ์ต่อจากชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ)			
เอกสารอ้างอิง : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style)			
โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ			
จำนวนต้นฉบับ : มีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า			

เอกสารอ้างอิงในบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วย วงเล็บเปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่น อนุวัต กระสังข์ (2560) เป็นต้น

2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1. ผู้แต่งหนึ่งคน ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (อนุวัต กระสังข์, 2561)

2. ผู้แต่งสองคน ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองคนโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (อนุวัต กระสังข์และสมาน งามสนิท, 2560)

3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างชื่อของผู้แต่งคนแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (สมาน งามสนิทและคณะ, 2562)

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1. ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Therry, 2018)
 2. ถ้ามีผู้แต่งสองคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองคน โดยใช้เครื่องหมายแอมป์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Horry & Peter, 2018)
 3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งคนแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ (Peter et al., 2010)
- เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

1. หนังสือ

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//ปีที่พิมพ์.//ชื่อหนังสือ.//ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี).//เมืองที่พิมพ์.:/ สำนักพิมพ์.
Author.// (Year of Publication).// Title of Book.// Edition of Book.// Place of
Publication.:/ Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุวัตร กระสังข์. (2560). *พื้นฐานรัฐประศาสนศาสตร์*. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Cook, Robert D. (1995). *Finite Element Modeling for Stress Analysis*. New york: John Wiley & sons.

2. วารสาร

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//ปี,เดือน/วันที่พิมพ์.//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร.//ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่พิมพ์).:/เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.// (Date of Publication).// Title of Article.// Name of
Journal.// Year(Volume).:/ page.

ตัวอย่าง

ยรรยงวรกร ทองแย้ม. (2563). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่นในการสร้างแบรนด์ชุมชนกาแฟดอยเผ่าไทยของบ้านรักไทย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 6(4), 55-68.

3. หนังสือพิมพ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//ปี,เดือน/วันที่พิมพ์.//ชื่อบทความ.//ชื่อหนังสือพิมพ์.//เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.// (Date of Publication).// Title of Article.// Name of Newspaper.// page.

ตัวอย่าง

ปรียา เหล่าวิวัฒน์. (2549, พฤศจิกายน 6). เกียรติอันภาคภูมิ. *กรุงเทพธุรกิจ*, น. 13.

Jewell, Mark. (2006, November 7). Silent Aircraft' Spreads its Wings.

Bangkok Post, p. 13

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// วิทยานิพนธ์ระดับ/ (บัณฑิต, มหาบัณฑิต, ดุษฎีบัณฑิตให้ระบุลงให้ชัดเจน)// ชื่อสถานศึกษา.

Author.// (Year of Publication).// Title of Thesis.// Degree of Thesis.//
Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุวัต กระสังข์. (2557). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม*.

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

5. รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// (รายงานผลการวิจัย).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

อนุวัต กระสังข์. (2557). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม*. รายงานผลการวิจัย. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

6. สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน).// ตำแหน่ง.// [บทสัมภาษณ์].

สุรพล สุยะพรหม. (2560, 5 มีนาคม). รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

7. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// สืบค้น วัน เดือน ปี.// จาก/แหล่งที่มาของข้อมูล.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). *พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์*. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2548, จาก <http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/e-com3.htm>

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2020). *Who Was The Buddha?*. Retrieved March 20, 2020, from <https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha>.